

परिचयात्मक विवरणसहितको

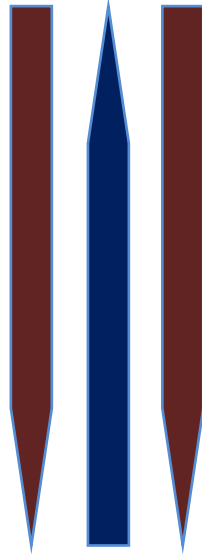
जनसांख्यिक प्रतिवेदन

२०८२

भोजपुर नगरपालिका भोजपुर

परिचयात्मक विवरणसहितको
जनसांख्यिक प्रतिवेदन, २०८२

भोजपुर नगरपालिका
भोजपुर

प्रकाशक:

नेपाल सरकार

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ

(खोटाङ, ओखलढुङ्गा, सोलुखुम्बु र भोजपुर)

प्रकाशनको नाम:

परिचयात्मक विवरणसहितको “जनसांख्यिक प्रतिवेदन, २०८२”

भोजपुर नगरपालिका, भोजपुर

प्रकाशक:

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ

फोन नं.:- ०३६-५८०१०८, Email:- scokhotang104@gmail.com

Website: <https://scokhotang.nsonpal.gov.np>

प्रकाशन (विद्युतीय प्रति) मिति:

२०८२, भाद्र

तथ्याङ्क संकलन, कम्प्युटर लेखन तथा सम्पादन:

☞ तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी विकास मल्ल

☞ तथ्याङ्क अधिकृत विमल कुमार यादव

☞ तथ्याङ्क अधिकृत सन्तोष कोइराला

☞ सुपरिवेक्षक सुवास राई

☞ सह-लेखापाल दिनेश खत्री

☞ खरिदार नारायण राई

☞ खरिदार मनोज दंगाल

आवरण चित्र:

☞ संकलन: खरिदार नारायण राई

☞ कम्प्युटर डिजाइन: खरिदार नारायण राई

☞ चित्र संकलन स्रोत: गूगल तथा टेम्केमैयुड गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको वेबसाइट

☞ कभरको चित्र विवरण:

✎ माथिल्लो भाग: भोजपुर बजार

✎ तल्लो भाग: भोजपुर सदरमुकामस्थित प्रसिद्ध धार्मिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय स्थल सिद्धकाली मन्दिर

भोजपुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

भोजपुर

प.सं. २०८२/०८३
च.नं.

कोशी प्रदेश, नेपाल

शुभकामना मन्तव्य

भोजपुर नगरपालिका, भोजपुर र तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ्गको सहकार्यमा प्रकाशन हुन लागेको “भोजपुर नगरपालिकाको परिचयात्मक विवरणसहितको जनसांख्यिक प्रतिवेदन २०८२” सम्पूर्ण नगरवासी तथा सरोकारवाला निकायहरूसामु प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै गौरवको विषय बनेको छ।

यस प्रतिवेदनले नगरको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य, पूर्वाधार तथा अन्य महत्वपूर्ण तथ्याङ्क र अवस्थाबारे प्रामाणिक र अद्यावधिक जानकारी उपलब्ध गराउने विश्वास लिएको छु। यस प्रकारको तथ्याङ्क नगर विकासका नीतिगत निर्णय, योजना निर्माण र कार्यान्वयनका लागि मार्गदर्शक हुने मात्र नभई नगरवासीले आफ्नो नगरको वर्तमान अवस्थाबारे बुझ्न पनि उपयोगी हुनेछ।

भोजपुर नगरलाई समावेशी, दिगो, समृद्ध र सुशासनयुक्त बनाउन तथ्याङ्कमा आधारित निर्णय अनिवार्य हुन्छ। त्यसैले यो प्रतिवेदन नगरको दीर्घकालीन विकास यात्रामा महत्वपूर्ण दस्तावेजका रूपमा रहनेछ भन्नेमा म विश्वस्त छु।

यस प्रतिवेदन प्रकाशनमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग पुऱ्याउने सम्पूर्ण कर्मचारी, सरोकारवाला निकाय, तथ्याङ्क संकलनमा खटिनु भएका व्यक्तिहरू र प्रकाशनमा संलग्न सम्पूर्णलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

अन्त्यमा, यस प्रतिवेदनले भोजपुर नगरको योजनागत तथा विकासात्मक कार्यमा नयाँ दिशा र प्रेरणा दिनेछ भन्ने अपेक्षा गर्दछु।

धन्यवाद !

कैलाश कुमार आले
नगर प्रमुख
भोजपुर नगरपालिका, भोजपुर

भोजपुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

भोजपुर

प.सं. २०८२/०८३
च.नं.

कोशी प्रदेश, नेपाल

शुभकामना मन्तव्य

भोजपुर नगरपालिका, भोजपुर र तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ्गको सहकार्यमा तयार भई प्रकाशन हुन लागेको “भोजपुर नगरपालिकाको परिचयात्मक विवरणसहितको जनसांख्यिक प्रतिवेदन, २०८२” नगरवासीहरूसामु प्रस्तुत हुन लाग्दा हृदयदेखि नै खुशी व्यक्त गर्दछु।

यस प्रतिवेदनले नगरको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य, भौगोलिक तथा अन्य विविध क्षेत्रमा आधारित तथ्याङ्कीय विवरण उपलब्ध गराएको छ। यस्ता तथ्याङ्कहरू नगरको नीति निर्माण, योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन प्रक्रियामा आधारशिला बन्नेछन्। साथै, यसले नगरवासीलाई आफ्नो नगरको वर्तमान अवस्थाबारे स्पष्ट र अद्यावधिक जानकारी उपलब्ध गराई सचेत र सहभागी नगरवासी निर्माण गर्न योगदान पुऱ्याउनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

तथ्याङ्कमा आधारित नीति तथा योजनाले मात्र दिगो विकासको आधार बन्न सक्छन्। त्यसैले यो प्रतिवेदनलाई नगरको समृद्धि, सुशासन र विकास निर्माणमा एउटा महत्वपूर्ण दस्तावेज हुने कुरामा विश्वस्त छु।

यस प्रतिवेदनको प्रकाशनले प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने सम्पूर्ण सरोकारवालाप्रति आभार प्रकट गर्दै, नगरवासीहरूको सहकार्य र एकताको माध्यमबाट भोजपुर नगरपालिकालाई अझ सबल, समावेशी र समृद्ध बनाउन सकिने छ।

धन्यवाद।

निर्मला शोर्पा
नगर उप-प्रमुख
भोजपुर नगरपालिका, भोजपुर

मन्तव्य

नेपालको राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको अभिन्न अङ्गको रूपमा रहेको साविकको तथ्याङ्क ऐन, २०१५ लाई प्रतिस्थापन गरी नयाँ तथ्याङ्क ऐन, २०७९ जारी भएको छ। नेपाल सरकार राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी (प्राविधिक) स्तरको महानिर्देशकको नेतृत्वमा रहेको साविकको केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागलाई स्तरोन्नति गरी नेपाल सरकारको विशिष्ट श्रेणी (सचिव) स्तरको प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारीबाट नेतृत्व हुने गरी राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय स्थापना भएको छ। यस कार्यालयले स्थापनाकालदेखि नै मुलुकको आर्थिक, सामाजिक, जनसांख्यिक क्षेत्रका साथै अन्य विभिन्न प्रकारका तथ्याङ्कको संकलन, प्रशोधन, प्रकाशन, र वितरण गर्दै आइरहेका छन्। यसका अतिरिक्त पछिल्लो समयमा वातावरणीय क्षेत्रका तथ्याङ्क समेत प्रकाशन गर्दै आएको छ। तथ्याङ्कको आधिकारिक निकायको रूपमा रहेको राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले राज्यको नीति, निर्माण तथा योजना तर्जुमा र तिनको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि आवश्यक पर्ने तथ्याङ्क आपूर्तिमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दै आएको छ। राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट तथ्यमा आधारित योजना तथा कार्यक्रम निर्माणका लागि राज्यका तीनै तहका सरकार संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सम्पूर्ण निकायहरूका लागि राष्ट्रिय जनगणनाको माध्यमबाट खण्डीकृत र वृहत तथ्याङ्क प्रयोगकर्ताहरूका लागि सूचना एवं तथ्याङ्क उपलब्ध हुँदै आएका छन्।

राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको नयाँ संरचनाबाट स्थापित तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत आफ्नो कार्य क्षेत्र भित्र रहेका स्थानीय तहहरूको जनसांख्यिक प्रतिवेदन तयार पार्ने क्रममा भोजपुर जिल्लाको भोजपुर नगरपालिकाको जनसांख्यिक प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्य सम्पन्न गर्न पाउँदा अत्यन्तै हर्षित एवं गौरवान्वित भएको छ। तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयबाट प्रकाशित यस प्रतिवेदनले भोजपुर नगरपालिकालाई विभिन्न योजना, नीति तथा कार्यक्रमहरू निर्माण गर्नका लागि आवश्यक जनसांख्यिक, सामाजिक, आर्थिक लगायत अन्य विभिन्न क्षेत्रका आधारभूत तथ्याङ्क उपलब्ध हुने कुरामा विश्वस्त छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८, राष्ट्रिय कृषिगणना २०७८, राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ लगायत अन्य राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट प्रकाशित विभिन्न विषयगत तथ्याङ्क यस भोजपुर नगरपालिकाको प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ। यस प्रतिवेदन तयारीका लागि विभिन्न माध्यमबाट प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग तथा तथ्याङ्क संकलनमा मदत गर्ने सम्पूर्ण निकायहरूमा आभार प्रकट गर्न चाहन्छु। यस प्रतिवेदन तयारीमा मूर्तरूप दिनका लागि यस तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङका तथ्याङ्क अधिकृत विमल कुमार यादव, तथ्याङ्क अधिकृत सन्तोष कोइराला, सुपरिवेक्षक सुवाश राई, सह-लेखापाल दिनेश खत्री, खरिदार नारायण राई, खरिदार मनोज दंगाल लगायत कार्यालय सहयोगी लक्ष्मी प्रसाद मोक्तान, पन्नादेवी आचार्य समेतलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु। यस प्रतिवेदन तयारीका लागि विभिन्न चरणमा समन्वय, सहयोग, सुझाव प्रदान गर्नु हुने भोजपुर नगरपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु।

यस प्रकाशनमा कहीं कतै कमी, कमजोरी, त्रुटि भएमा यहाँहरूको उचित राय सुझावको अपेक्षासहित आगामी प्रकाशनमा त्रुटि न्यूनीकरण गर्ने तथा सच्याउने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं।

विकाश मल्ल

तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ

भोजपुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

भोजपुर

प.सं. २०८२/०८३
च.नं.

कोशी प्रदेश, नेपाल

शुभकामना मन्तव्य

भोजपुर नगरपालिका, भोजपुर र तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ्गको सहकार्यमा प्रकाशन हुन लागेको “भोजपुर नगरपालिकाको परिचयात्मक विवरणसहितको जनसांख्यिक प्रतिवेदन, २०८२” सार्वजनिक सेवामा पारदर्शिता, योजना निर्माणमा तथ्यमा आधारित कार्यदिशा र स्थानीय शासन प्रणालीलाई सुदृढ बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने विश्वास लिएको छु।

यस प्रतिवेदनले नगरको सामाजिक, आर्थिक, भौगोलिक तथा जनसांख्यिक अवस्थाबारे स्पष्ट र अद्यावधिक जानकारी प्रस्तुत गर्नेछ, जसको उपयोग नीतिनिर्माता, नीति कार्यान्वयन गर्ने निकाय, अनुसन्धानकर्ता, विद्यार्थी, सञ्चारकर्मी तथा नगरवासी सबैका लागि उपयोगी हुनेछ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ।

यस प्रतिवेदन प्रकाशनका लागि सहयोग पु-याउने सम्पूर्ण टीम, कर्मचारी तथा सरोकारवालाहरुप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। नगरको दिगो विकास, सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता वृद्धि तथा सुशासन प्रवर्द्धनमा यस प्रतिवेदनले मार्गदर्शक दस्तावेजको भूमिका खेल्ने विश्वास लिएको छु।

अन्त्यमा, यो प्रतिवेदन नगरको समग्र विकासमा आधारशिला बन्न सकोस् भन्ने शुभेच्छा व्यक्त गर्दछु।

धन्यवाद !

मुकुन्द राई

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
भोजपुर नगरपालिका, भोजपुर

प्रकाशकीय

विभिन्न किसिमका योजना, नीति निर्माण तथा विकासका लागि वास्तविक, तथ्यपरक तथा आवधिक रुपमा अद्यावधिक गरिएको समसामयिक तथ्याङ्कको आवश्यकता पर्दछ। सार्वजनिक, निजी क्षेत्रका नीतिनिर्माण, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन मुल्याङ्कनका साथै अध्ययन, अनुसन्धानमा समेत तथ्याङ्कको महत्वपूर्ण स्थान रहने गर्दछ। सूचना र तथ्याङ्कमा आधारित रहेर गरिने नीति निर्माण र योजना प्रक्रिया मात्रै वैज्ञानिक र आवश्यकतामा आधारित हुन सक्दछन्। सोही आवश्यकतालाई पूरा गर्ने उद्देश्यले भोजपुर नगरपालिका स्थित विभिन्न निकाय र क्षेत्रका छरिएर रहेका तथ्याङ्कहरूलाई एकीकृत रुपमा सरल ढंगले प्रस्तुत गरी यो पुस्तक प्रकाशन गरिएको छ। यो प्रकाशनले केही हदसम्म भए तापनि तथ्याङ्क प्रयोगकर्ता (Data Users) को आवश्यकता पूरा गर्नेछ।

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङबाट भोजपुर जिल्लाको तेस्रो प्रकाशनको रुपमा भोजपुर नगरपालिकाको जनसांख्यिक प्रतिवेदन तयार गर्न लागिएको हो। स्थानीयस्तरको जनसांख्यिक विवरणलाई अद्यावधिक तथा परिमार्जन गर्न आवश्यक ठानी आगामी दिनमा स्थानीय तहको विभिन्न योजना निर्माणमा सहयोग पुगोस् र स्थानीय तहमा छरिएर रहेका तथ्याङ्कहरूलाई एकीकृत गरी एउटै प्रकाशन मार्फत् प्रयोगकर्ता माझ पुगोस् भनी यो जनसांख्यिक विवरण तयार गरिएको हो। स्थानीय तहसँग सम्बन्धित वडास्तरीय भौगोलिक, राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक सांस्कृतिक तथा जनसांख्यिक तथ्याङ्कहरूलाई स्थानीयस्तरको विभिन्न निकायहरूबाट संकलन गर्नुका साथै राष्ट्रिय जनगणना-२०७८, राष्ट्रिय कृषि गणना-२०७८ तथा राष्ट्रिय आर्थिक गणना-२०७५ बाट प्रकाशित तथ्याङ्क समेतको आधारमा यो पुस्तक तयार पारिएको छ।

यसको तयारीमा तथ्याङ्क उपलब्ध गराइदिनु हुने सबै पक्षहरूलाई म कार्यालय र आफ्नो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु। तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङका कर्मचारीहरू जसले यसको निम्ति तथ्याङ्क संकलन सम्पादन र प्रशोधन एवं सम्पादनमा प्रत्यक्ष रुपमा सहभागी भएकोमा वहाँहरू पनि श्रेयका हकदार हुनुहुन्छ। तथ्याङ्क संकलनमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सुपरिवेक्षक सुवाश राई, सह-लेखापाल दिनेश खत्री, खरिदार नारायण राई, खरिदार मनोज दंगाल, कार्यालय सहयोगी लक्ष्मीप्रसाद मोक्तान र कार्यालय सहयोगी पन्नादेवी आचार्यलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। यसैगरी हामीलाई भोजपुर नगरपालिकाको जनसांख्यिक प्रतिवेदन तयारीको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था तथा मार्गदर्शन प्रदान गर्नुहुने राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयप्रति आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु।

विमल कुमार यादव

तथ्याङ्क अधिकृत

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ

दुई शब्द

नेपालमा जनगणनाको इतिहास एक शताब्दी भन्दा लामो रहेको छ। नेपालको इतिहासमा वि.स. १९६८ बाट सुरु भई हालको समयसम्म आइपुग्दा १२ (बाह्रौं) जनगणना सम्पन्न भइसकेको छ। राजनीतिक परिवर्तन पश्चात् संघीय नेपालको पहिलो जनगणना, २०७८ को अन्तिम नतिजा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले २०७९ साल चैत्र १० गते सार्वजनिक भए पश्चात् राष्ट्रिय, प्रादेशिक, स्थानीय र वडास्तरसम्मका नतिजासहितका तालिकाहरू सार्वजनिक गरेको छ र त्यसपछि विभिन्न समयमा विशिष्टीकृत तथ्याङ्कहरू सार्वजनिक गर्दै आएको छ। जनगणनाको मुख्य उद्देश्य जनसंख्याको आकार, संरचना, वितरण, जनसंख्याको वृद्धिदर र घरपरिवारसँग जोडिएका सामाजिक तथा आर्थिक सूचकका लागि आधार तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु हो। तथ्यमा आधारित योजना तथा कार्यक्रम निर्माणको लागि राज्यका तीनै तहका सरकार साथै सम्पूर्ण निकायहरूका लागि जनगणनाको माध्यमबाट खण्डीकृत र बृहत् तथ्याङ्क उपलब्ध हुने गर्दछ।

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङले स्थापनाकालदेखि आफ्नो वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गतको स्थानीय तहको जनसांख्यिक प्रतिवेदन तयार पार्ने क्रममा खोटाङ जिल्लाका दिक्तेलरूपाकोटमझुवागढी नगरपालिका र जन्तेदुङ्गा गाउँपालिका, सोलुखुम्बु जिल्लाको खुम्बुपासाङल्हामु गाउँपालिका तथा भोजपुर जिल्लाको टेम्केमैयुङ गाउँपालिकाको जनसांख्यिक प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्य सम्पन्न गरी सम्बन्धित पालिकाका सरोकारवालाहरू समक्ष हस्तान्तरण गरिसकेको छ भने भोजपुर जिल्लाको साल्पासिलिछो गाउँपालिका तथा ओखलढुङ्गा जिल्लाको खिजीदेम्बा गाउँपालिकाको जनसांख्यिक प्रतिवेदन (विद्युतीय प्रति) तयारी कार्य अघिल्लो आर्थिक वर्षमा नै सम्पन्न भइसकेको छ। यसै क्रममा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक कार्यक्रमबमोजिम भोजपुर जिल्लाको भोजपुर नगरपालिकाको समेत जनसांख्यिक प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्य सम्पन्न हुँदा अत्यन्तै गौरवान्वित छु।

मूलतः राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को आधारमा तयार पारिएको यस प्रतिवेदनले भोजपुर नगरपालिकालाई विभिन्न योजना, नीति तथा कार्यक्रम बनाउन साथै तिनको सफल कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्न आवश्यक जनसांख्यिक, सामाजिक, आर्थिक लगायत अन्य क्षेत्रका विश्वसनीय र समयानुकूल आधारभूत तथ्याङ्क उपलब्ध हुने कुरामा विश्वस्त छु।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८, राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८ र राष्ट्रिय आर्थिक गणना २०७५ लगायत राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट प्रकाशित अन्य प्रतिवेदनबाट प्राप्त नगरपालिकाको तथ्याङ्कलाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको हुँदा यस प्रतिवेदनभित्र विषयगत व्यापकता रहेको छ। यस जनसांख्यिक प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

यस जनसांख्यिक प्रतिवेदन तयारीको लागि विभिन्न चरणमा समन्वय, सहयोग, सुझाव प्रदान गर्नु हुने भोजपुर नगरपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु।

यस कार्यालयबाट सातौँ प्रकाशनको रूपमा तयार गरिएको यो जनसांख्यिक प्रतिवेदनमा कहीं कतै केही कमी कमजोरी पहिचान भएमा यहाँहरूको उचित राय, सुझावको अपेक्षासहित आगामी प्रकाशनमा त्यस्ता त्रुटिहरूको न्यूनीकरण गर्दै जाने प्रतिबद्धता गर्दछौं।

धन्यवाद।

सन्तोष कोइराला

तथ्याङ्क अधिकृत

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ

विषय-सूची

शीर्षक	पेज नं.
खण्ड-१: नगरपालिका परिचय	१-९
१.१ भौगोलिक अवस्थिति	१
१.२ नगरपालिकाको नामाकरण	१
१.३ प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा	२
१.४ राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजन	२
१.५ भू-उपयोग	३
१.६ आर्थिक विकासको अवस्था	३
क) कृषि	३
ख) व्यापार	३
ग) उद्योग	४
घ) पर्यटन	४
ङ) यातायात	५
च) विद्युत	५
छ) रोजगारी	५
ज) भौतिक पूर्वाधार	६
१.७ सामाजिक विकास	६
१.७.१ शिक्षा	६
१.७.१.१ शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण-२०८२	६
१.७.१.२ विद्यालय विवरण-२०८	६
१.७.१.३ कलेज/क्याम्पसहरू (नगरपालिका क्षेत्रभित्र भएका)	७
१.८ खेलमैदान तथा मनोरञ्जन	७
१.९ संस्कृति तथा सांस्कृतिक सम्पदा	८
१.१० संस्कृति तथा सांस्कृतिक सम्पदा	८
१.१०.१ सडक तथा यातायात	८
१.११ भोजपुर नगरपालिकाका विकासका सम्भावनाहरू	९
खण्ड २ : घरपरिवार तथा जनसांख्यिक विवरण	१०-३७
२.१ घरको स्वामित्वअनुसार घरपरिवार संख्या	१०

शीर्षक	पेज नं.
२.२ घरको जगको बनोटअनुसार घरपरिवार संख्या	११
२.३ घरको बाहिरी भित्ताको बनोटअनुसार घरपरिवार संख्या	१३
२.४ घरको छानाअनुसार घरपरिवार संख्या	१३
२.५ घरको भुइँ सतहमा प्रयोग भएको वस्तुको प्रकारअनुसार घरपरिवार संख्या	१४
२.६ मुख्य पिउने पानीको स्रोतअनुसार घर परिवार संख्या	१५
२.७ घर परिवारले खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन	१६
२.८ घर परिवारले अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोत	१७
२.९ शौचालयको प्रकारअनुसार घर परिवार संख्या	१८
२.१० घर परिवारमा भएका सुविधासम्बन्धी विवरण	१९
२.११ लिङ्ग, औसत परिवारको आकार तथा लैङ्गिक अनुपातअनुसार घरपरिवार र जनसंख्या	२०
२.१२ पाँच वर्ष उमेर समूहअनुसार भोजपुर नगरपालिका तथा यसका वडाको जनसंख्या	२१
२.१३ घर जग्गामा महिलाको स्वामित्वअनुसार घरपरिवार संख्या	२४
२.१४ लघु उद्यम (कृषि बाहेक) संचालकको लिङ्गअनुसार घरपरिवारको संख्या	२४
२.१५ परिवारको आकारअनुसार घरपरिवार संख्या	२५
२.१६ उमेरअनुसार भोजपुर नगरपालिकाको जनसंख्या (गणनाको समयमा)	२५
२.१७ परिवारमूलीको उमेर समूह र लिङ्गअनुसार घरपरिवार संख्या	२७
२.१८ परिवारमूलीको नाताअनुसार घरपरिवारको सदस्य संख्या	२७
२.१९ पाँच वर्ष उमेर समूह र नागरिकको देश/क्षेत्रको आधारमा जनसंख्या	२७
२.२० घरको मुख्य प्रयोग	२९
२.२१ घरको तला	३०
२.२२ घरको आयु	३०
२.२३ आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार	३२
२.२४ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा बैङ्क खातासम्बन्धी विवरण	३२
२.२५ प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा वा तालिम	३३
२.२६ बैङ्क तथा वित्तीय संस्था (सहकारी समेत) बाट ऋण लिएको विवरण	३३
२.२७ सम्पन्नताको वर्गीकरणअनुसार परिवारको वितरण	३४
२.२८ घरको गुणस्तर	३५
२.२९ भोजपुर नगरपालिकाको जनसंख्यासम्बन्धी विवरण (सारांश)	३६

शीर्षक	पेज नं.
खण्ड ३ : अनुपस्थित जनसंख्यासम्बन्धी विवरण	३८-४६
३.१ अनुपस्थित घरपरिवार तथा जनसंख्या	३८
३.२ पाँच वर्ष उमेर समूह तथा लिङ्गको आधारमा अनुपस्थित जनसंख्या	३८
३.३ उमेर समूह तथा गन्तव्य मुलुकको आधारमा अनुपस्थित जनसंख्या	३८
३.४ उमेर समूह तथा विदेश जानुको कारणअनुसार अनुपस्थित जनसंख्या	४०
३.५ अनुपस्थित हुनुको कारण तथा मुलुकअनुसार अनुपस्थित जनसंख्या	४१
३.६ अनुपस्थित अवधि तथा विदेश जाँदाको उमेरको आधारमा जनसंख्या	४२
३.७ उमेर समूह तथा विदेश जाँदाको शैक्षिक तहको आधारमा जनसंख्या	४४
३.८ लिङ्गका आधारमा प्रायः अनुपस्थित (मुलुकभित्र र मुलुकबाहिर) वडागत घरपरिवार तथा जनसंख्या	४५
खण्ड ४: अपाङ्गतासम्बन्धी विवरण	४७-६८
४.१ घरको स्वामित्वको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका परिवार संख्या	४७
४.२ घरको जगको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका परिवार संख्या	४७
४.३ घरको बाहिरी भित्ताको बोनोटअनुसार अपाङ्गता भएका घरपरिवार संख्या	४८
४.४ घरको छानाको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका घरपरिवार संख्या	४८
४.५ घरको भुइँको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका घरपरिवार संख्या	४८
४.६ मुख्य पिउने पानीको स्रोतअनुसार अपाङ्गता भएका घरपरिवार संख्या	४९
४.७ वडागत आधारमा अपाङ्गता भएका जनसंख्या (संस्थागत जनसंख्या बाहेक) तथा अपाङ्गताको प्रसार दर	४९
४.८ पाँच वर्ष उमेर समूह र अपाङ्गताको प्रकारअनुसार जनसंख्या	५०
४.९ अपाङ्गताको प्रकार तथा लिङ्गअनुसार परिवारमूलीको विवरण	५२
४.१० अपाङ्गताको प्रकारअनुसार घरमूलीको नातासम्बन्धी विवरण	५२
४.११ वैवाहिक स्थितिको आधारमा दश वर्ष र सोभन्दा माथिका अपाङ्गता भएकाको जनसंख्या	५४
४.१२ अपाङ्गता भएकाको साक्षरता अवस्थाको आधारमा पाँच वर्ष र सोभन्दा माथिका जनसंख्या	५५
४.१३ वडागत रूपमा साक्षरताको अवस्थाअनुसार अपाङ्गता भएका जनसंख्या	५७
४.१४ हासिल गरेको शिक्षाको तहअनुसार पाँच वर्ष र सोभन्दा माथिका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको संख्या	५७
४.१५ विद्यालय/क्याम्पस गएको/नगएको (गणना अवधिमा) अनुसार ५-२५ वर्ष उमेरका अपाङ्गता भएका जनसंख्या	५९
४.१६ अध्ययनको प्रमुख क्षेत्र (गणना अवधिमा) अनुसार १० जोड २ वा सो सरह र उच्च शिक्षा उत्तीर्ण गर्ने १५ वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरका अपाङ्गता भएका जनसंख्या	६१
४.१७ जन्म स्थानको आधारमा अपाङ्गता भएका जनसंख्या	६३
४.१८ आर्थिक रूपमा सक्रियताको आधारमा १० वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका अपाङ्गता भएका जनसंख्या	६५

शीर्षक	पेज नं.
४.१९ वसाइको अवस्थाको आधारमा १८ वर्ष भन्दा कम उमेरका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको संख्या	६६
४.२० जन्म दर्ता र अपाङ्गताको प्रकारअनुसार ५ वर्ष र सोभन्दा कम उमेरका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको संख्या	६८
खण्ड ५ : सामाजिक तथ्याङ्क	६९-७६
५.१ धर्म	६९
५.१.१ भोजपुर नगरपालिकाको धर्मअनुसारको जनसंख्या	६९
५.१.२ भोजपुर नगरपालिकाको प्रमुख पाँच धर्म मान्नेहरूको संख्या	६९
५.२ जातजाति	६९
५.२.१ लिङ्गअनुसार भोजपुर नगरपालिकाको जातजातिसम्बन्धी विवरण	७०
५.२.२ भोजपुर नगरपालिकाका प्रमुख पाँच जातजातिको जनसंख्या	७१
५.२.३ बृहत् उमेर समूहहरूको आधारमा जातजातिको जनसंख्या	७१
५.२.४ जातजातिगत समूहको आधारमा साक्षरताको अवस्था	७२
५.३ भाषा भाषी	७३
५.३.१ बोलिने मातृभाषाको विवरण	७३
५.३.२ भोजपुर नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच भाषा (मातृभाषा) को आधारमा जनसंख्या	७४
५.३.३ दोस्रो भाषासम्बन्धी विवरण	७४
५.३.४ भोजपुर नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच दोस्रो भाषाको आधारमा जनसंख्या	७५
५.३.५ पुर्ख्यौली भाषासम्बन्धी विवरण	७५
५.३.६ भोजपुर नगरपालिकाको जनसंख्याको प्रमुख पाँच पुर्ख्यौली भाषा	७६
खण्ड ६ : सामुदायिक तथ्याङ्क	७७-८७
६.१ बस्ती/टोल/गाउँको संख्याका आधारमा वडाको वितरण	७७
६.२ सबैभन्दा टाढाको बस्ती, टोल वा गाउँमा जान प्रयोग गरिने सवारीको माध्यमअनुसार वडाको वितरण	७७
६.३ वडा कार्यालयबाट सबैभन्दा टाढाको बस्तीमा एकतर्फी पुग्न लाग्ने समयको आधारमा वडाको वितरण	७७
६.४ वडा कार्यालयको आम्दानीको प्रमुख राजस्व स्रोतअनुसार वडाको वितरण (गापा/नपा र अन्य निकायबाट प्राप्त रकम बाहेक)	७८
६.५ मुख्य कृषिजन्य उत्पादनअनुसार वडाको वितरण	७८
६.६ मुख्य कृषिजन्य उपजको निर्यात गर्ने वडाको वितरण	७८
६.७ मुख्य गैर कृषिजन्य उपजका आधारमा वडाहरूको वितरण	७९
६.८ वडा अनुसार मुख्य गैर-कृषिजन्य उपजका निर्यातको वितरण	७९

शीर्षक	पेज नं.
६.९ शिक्षासँग सम्बन्धित सेवा/सुविधाअनुसार वडाको वितरण	७९
६.१० प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको सेवा/सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८०
६.११ आधारभूत तहका विद्यालय (कक्षा १-८) अनुसार वडाको वितरण	८०
६.१२ माध्यमिक तह (कक्षा १२ सम्म) का विद्यालयअनुसार वडाको वितरण	८०
६.१३ महाविद्यालय (क्याम्पस/कलेज) अनुसार वडाको वितरण	८०
६.१४ विद्युत् पहुँच (सुविधा) भएका विद्यालयअनुसार वडाको वितरण	८०
६.१५ इन्टरनेट पहुँच (सुविधा) भएका विद्यालयअनुसार वडाको वितरण	८०
६.१६ वास (WASH) सुविधा भएका आधारभूत विद्यालयअनुसार वडाको वितरण	८०
६.१७ सार्वजनिक पुस्तकालय सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८१
६.१८ सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको विवरण	८१
६.१९ स्वास्थ्य तथा पुनर्स्थापनाको सुविधाको पहुँचअनुसार वडाको वितरण	८१
६.२० आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रअनुसार वडाको वितरण	८१
६.२१ स्वास्थ्य चौकीको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८१
६.२२ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८२
६.२३ पशु सेवा केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८२
६.२४ पुनर्स्थापना केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८२
६.२५ सरकारी अस्पताल* को सुविधा अनुसार वडाको वितरण	८२
६.२६ सामुदायिक अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८२
६.२७ निजी अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८२
६.२८ एम्बुलेन्स सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८३
६.२९ सार्वजनिक शौचालय सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८३
६.३० पशु बधशाला सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८३
६.३१ वडाभित्र रहेका वित्तीय सेवा लगायतका सुविधाको उपलब्धताअनुसार वडाको वितरण	८३
६.३२ वडाभित्र रहेका हाटबजारको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८३
६.३३ वडाभित्र रहेका मुख्य बजारको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८३
६.३४ वडाभित्र रहेका कृषि उपज संकलन केन्द्रको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८३
६.३५ वडाभित्र रहेका सहकारी संस्थाको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८४
६.३६ वडा भित्र रहेका बैंकको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८४
६.३७ वडाभित्र रहेका समाज कल्याणसँग सम्बन्धित सेवा सुविधाको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८४

शीर्षक	पेज नं.
६.३८ वडाभित्र रहेका प्रहरी कार्यालय/चौकीको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८४
६.३९ वडाभित्र रहेका वृद्धाश्रमको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८४
६.४० वडाभित्र रहेका बालगृहको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८४
६.४१ वडाभित्र रहेका सामुदायिक भवन वा सभा हलको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८५
६.४२ वडाभित्र रहेका व्यवस्थित शवदाह स्थल/शव गाड्ने स्थलको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८५
६.४३ वडाभित्र रहेका खेलमैदान/टुँडिखेलको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८५
६.४४ वडाभित्र रहेका सार्वजनिक पार्कको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८५
६.४५ वडाभित्र रहेका ताल/सिमसार र तलाउ पोखरीहरुको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८५
६.४६ वडा कार्यालयको आफ्नै प्रशासनिक भवनअनुसार वडाको वितरण	८५
६.४७ वडाभित्र रहेका मठ मन्दिर, गुम्बा/चैत्य/विहार, मस्जिद, चर्चको संख्याअनुसार वडाको वितरण	८५
६.४८ वडाभित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८६
६.४९ वडाभित्र उपलब्ध सडक सुविधाअनुसार वडाको वितरण	८६
६.५० वर्षेभरि चल्न सक्ने कालोपत्रे सडकको लम्बाइअनुसारको वडाको वर्गीकरण	८६
६.५१ वर्षेभरि चल्न सक्ने ग्राभेल सडकको लम्बाइअनुसारको वडाको वर्गीकरण	८६
६.५२ वडाभित्र रहेको धुले-माटे सडकको लम्बाइअनुसारको वडाको वर्गीकरण	८६
६.५३ बहुसंख्यक वडाबासीहरुले वडाभित्र वा आधाघण्टा पैदल दूरीमा रहेको स्थानबाट उपभोग गर्दै आएको सेवा सुविधाअनुसार वडाको वर्गीकरण	८७
६.५४ वसाइँसराइको अवस्थाअनुसार वडाको वितरण	८७
६.५५ प्राकृतिक विपद् वा प्रकोपको खतराअनुसारको वडाको वर्गीकरण	८७
खण्ड ७ : प्रजनन तथा जन्मसम्बन्धी विवरण	८८-९५
७.१ आमाको उमेर समूह र हाल (गणनाको अवधि) सम्म जीवित जन्मेका बच्चाको संख्याअनुसार पन्ध्रदेखि उन्पचास वर्ष उमेरका हालसम्म विवाहित महिलाको संख्या	८८
७.२ आमाको उमेर समूह र विगत (गणनाको अवधिभन्दा अघि) १२ महिनाभित्र जीवित जन्मेका बच्चाको संख्याअनुसार १५-४९ वर्ष उमेरका हालसम्मका विवाहित महिलाको संख्या	८८
७.३ आमाको उमेर समूह र बच्चाको लिङ्गअनुसार हाल (गणनाको अवधि) सम्म जीवित जन्मेका, जीवितै रहेका र जन्मेर मरेका बच्चाको संख्या	८९
७.४ आमाको साक्षरता/उत्तीर्ण शैक्षिक तहअनुसार पन्ध्रदेखि उन्चास वर्षका महिलाबाट हाल (गणनाको समय) सम्म जन्मेका बच्चाको संख्या	८९
७.५ आमाको साक्षरता/उत्तीर्ण शैक्षिक तहअनुसार विगत (गणनाको समयभन्दा अघि) १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या	९०

शीर्षक	पेज नं.
७.६ आमाको मुख्य पेशाअनुसार विगत (गणनाको समयभन्दा अघि) १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाहरूको संख्या	९१
७.७ आमाको संलग्नता रहेको मुख्य उद्योग र उमेर समूहअनुसार हाल (गणनाको समय) सम्म जन्मेका बच्चाको संख्या ..	९२
७.८ आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता र उमेर समूहअनुसार गत १२ महिना (गणनाको अवधि) मा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या	९३
७.९ आमाको आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूहअनुसार हाल (गणनाको अवधि) सम्ममा जन्मेका बच्चाको संख्या	९४
७.१० आमाको आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूहअनुसार गत (गणनाको अवधिभन्दा अघि) सम्ममा जन्मेका बच्चाको संख्या	९५
खण्ड ८ : मृत्युसम्बन्धी विवरण	९६-१०२
८.१ लिङ्गको आधारमा गत (गणनाको समयभन्दा अघि) १२ महिनामा कम्तीमा एक सदस्यको मृत्यु भएको घर परिवार संख्या	९६
८.२ मृतकको उमेर समूह र लिङ्गअनुसार गत (गणना अवधिभन्दा अघि) १२ महिनामा मृत्यु हुनेको संख्या	९६
८.३ मृतकको उमेर समूह र मृत्युको कारणअनुसार गत (गणना अवधिभन्दा अघि) १२ महिनामा मृत्यु हुनेहरूको संख्या	९६
८.४ वृहत उमेर समूह र मृत्यु हुँदाको अवस्थाअनुसार मृतक महिलाको संख्या	९८
८.५ आमाको उमेर समूह र मृत्यु भएका बच्चाको संख्याअनुसार पन्ध्रदेखि उन्पचास वर्षका हालसम्मको विवाहित महिलाको संख्या	९९
८.६ आमाको साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शिक्षाको तहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या	९९
८.७ आमाको पेशा र उमेर समूहअनुसार मृत बच्चाको जनसंख्या	१००
८.८ आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता र उमेर समूहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या	१०१
८.९ आमाको आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या	१०२
खण्ड ९ : बसाइँसराइसम्बन्धी विवरण	१०३-११९
९.१ जन्मस्थान, लिङ्ग तथा ५ वर्ष उमेर समूहअनुसार जनसंख्या	१०३
९.२ प्रदेशगत जन्म, लिङ्ग र उमेरअनुसार मूल जन्मथलोको जनसंख्या	१०५
९.३ देश/क्षेत्र र वृहत उमेर समूहअनुसार विदेशमा जन्मेकाको जनसंख्या	१०६
९.४ पछिल्लो पटकको बसाइँको स्थानको आधारमा जनसंख्या	१०७
९.५ पछिल्लो पटक बसाइँ सरेको भौगोलिक अवस्थितिको आधारमा जनसंख्या	१०९
९.६ पछिल्लो पटक बसाइँ सरेको प्रदेशको आधारमा जनसंख्या	११०
९.७ बसाइँको अवधि, लिङ्ग र उमेर समूहअनुसार भर्खर (गणनाको समयमा) बसाइँ सरी आएकाको जनसंख्या	११२
९.८ अघिल्लो बसोबास हाल (गणना अवधि) को भन्दा फरक भएको र बसाइँ सरी आउनुको कारणको आधारमा जनसंख्या	११४

शीर्षक	पेज नं.
९.९ अधिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको आधारमा जनसंख्या	११६
९.१० अधिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको र बसाइ अवधिको आधारमा जनसंख्या	११७
९.११ अधिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको र बसाइँसराइको कारणको आधारमा जनसंख्या	११७
९.१२ आजीवन बसाइँसराइको अवस्था	११९
खण्ड १० : शैक्षिक तथ्याङ्क	१२०-१३५
१०.१ साक्षरता तथा शिक्षासम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त प्रमुख तथ्याङ्क	१२०
१०.१.१ पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिका व्यक्तिको साक्षरताको अवस्थाअनुसार जनसंख्या	१२०
१०.१.२ हाल (गणनाको अवधिमा) विद्यालयमा उपस्थितिको आधारमा एसएलसी/एसईई भन्दा मुनिको शैक्षिक तह पूरा गरेका वा कहिल्यै कुनै विद्यालयमा नगएका ५ देखि २५ वर्ष उमेरका जनसंख्या	१२२
१०.१.३ साक्षरताको अवस्थाको आधारमा पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिका व्यक्तिको उमेर जनसंख्या जनसंख्या	१२३
१०.१.४ पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिका व्यक्तिले उत्तीर्ण गरेका शैक्षिक तहको अध्ययनको विषयअनुसार नगरपालिकाको जनसंख्या	१२६
१०.१.५ वर्तमानमा (गणनाको समय) स्कूल जाने र पूरा गरेको शैक्षिक तहअनुसार एसएलसी/एसईई तहभन्दा मुनिको शैक्षिक तह उत्तीर्ण गरेको ५ वर्षदेखि २५ वर्ष उमेरको जनसंख्या	१२९
१०.१.६ गणनाको अवधिमा विद्यालय जाने नजाने, गएको वा कहिल्यै नगएको आधारमा जनसंख्या ५-२५ वर्ष उमेरको जनसंख्या उत्तीर्ण गरेकाको जनसंख्या	१३२
१०.१.७ अध्ययन गरेको विषयअनुसार पन्ध्र वर्षमाथिका दश जोड २ वा सो सरह र सोभन्दा माथिल्लो तह उत्तीर्ण गरेकाको जनसंख्या	१३३
खण्ड ११ : वैवाहिक स्थितिसम्बन्धी विवरण	१३६-१४१
११.१ पाँच वर्ष उमेर समूह र तिनको वैवाहिक स्थितिअनुसार दश वर्ष र सोभन्दा माथि उमेरका जनसंख्या	१३६
११.२ पाँच वर्ष उमेर समूह र पहिलो विवाह गर्दाको उमेरअनुसार दश वर्ष र सोभन्दा माथिका विवाहित जनसंख्या	१३७
११.३ आमाको प्रमुख पेशा र उमेर समूहअनुसार १५-४९ वर्ष उमेर भित्रका हाल (गणनाको अवधिमा) सम्मका विवाहित महिलाको जनसंख्या	१३९
११.४ लिङ्गअनुसार विवाह गर्दाको औसत उमेर	१४०
११.५ लिङ्गअनुसार १५ वर्ष उमेर अघि हुने बाल विवाहको अवस्था	१४०
११.६ लिङ्गअनुसार १८ वर्ष उमेर अघि हुने बाल विवाहको अवस्था	१४१
खण्ड १२ : बालबालिका (जन्म दर्ता तथा बसाइ स्थिति समेत) सम्बन्धी विवरण	१४२-१४९
१२.१ घरको स्वामित्वको प्रकारअनुसार बालबालिका भए/नभएका घरपरिवार संख्या	१४२
१२.२ घरको छानाको प्रकारअनुसार बालबालिका भए/नभएका घरपरिवार संख्या	१४२

शीर्षक	पेज नं.
१२.३ मुख्य पिउने पानीको स्रोतअनुसार घरपरिवार संख्या	१४२
१२.४ शौचालयको सुविधाको प्रकारअनुसार बालबालिका भएका/नभएका घरपरिवार संख्या	१४३
१२.५ जन्म दर्ताको अवस्थाअनुसार पाँच वर्ष र सोभन्दा मुनिका बालबालिकाको वडागत संख्या	१४३
१२.६ जन्म दर्ताको अवस्थाअनुसार पाँच वर्ष र सोभन्दा मुनिका बालबालिकाको संख्या	१४४
१२.७ अठार वर्षमुनिका बालबालिकाको बसाइ स्थितिसम्बन्धी विवरण (वडागत)	१४४
१२.८ बसाइ स्थिति तथा उमेर समूह अनुसार अठार वर्षमुनिका बालबालिकाको विवरण	१४६
१२.९ बसाइ स्थिति तथा साक्षरता अवस्थाअनुसार अठार वर्ष मुनिका बालबालिकाको विवरण	१४७
१२.१० लिङ्गका आधारमा घरपरिवार तथा बालबालिका संख्या	१४७
१२.११ उमेर तथा लिङ्गका आधारमा बालबालिका संख्या	१४७
१२.१२ दश वर्षदेखि सत्र वर्षका बालबालिकाको रोजगारीको अवस्था	१४८
खण्ड १३ : आर्थिक क्रियाकलाप र रोजगारी	१५०-२०१
१३.१ दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय रहेका र सक्रिय रूपमा नरहेका जनसंख्या	१५०
१३.२ गणनाको अवधिदेखि अधिको १२ महिनासम्म आर्थिक काम गरेको अवधि (महिना) तथा उमेर समूहअनुसारको दश वर्ष र सो भन्दा माथिका जनसंख्या	१५१
१३.३ दश वर्ष र सो भन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अधिको १२ महिनासम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको पेशाअनुसारको जनसंख्या	१५२
१३.४ दश वर्ष र सो भन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अधिको १२ महिनासम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको औद्योगिक क्षेत्रअनुसारको जनसंख्या	१५३
१३.५ दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक कृयाकलापमा सक्रिय रहेको अवधि र कामको खोजीको अवस्था अनुसारको जनसंख्या	१५५
१३.६ दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय रहेका व्यक्तिहरूको आर्थिक कृयाकलापमा सक्रियताको अवस्थाअनुसारको जनसंख्या	१६०
१३.७ साक्षरता अवस्था/शैक्षिक उपलब्धि र आर्थिक क्रियाकलापको आधारमा दश वर्ष र सो भन्दा माथिका जनसंख्या	१६०
१३.८ पेशा र उमेर समूहका आधारमा दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या	१६१
१३.९ काम गर्ने उद्योग र उमेर समूहगत रूपमा १० दश वर्ष र सो भन्दा माथिको आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या विवरण	१६४
१३.१० मुख्य उद्योग र मुख्य पेशाअनुसार दश वर्ष र सोभन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या	१६८
१३.११ साक्षरताको अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र मुख्य पेशाअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या	१७४

शीर्षक	पेज नं.
१३.१२ साक्षरताको अवस्था /उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र मुख्य उद्योगअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या	१७७
१३.१३ रोजगारीको अवस्था र उमेर समूहअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या	१८४
१३.१४ मुख्य पेशा र रोजगारको अवस्थाअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या ..	१८६
१३.१५ रोजगारको संस्थागत क्षेत्र र उमेर समूहअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या	१८७
१३.१६ साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र रोजगारको संस्थागत क्षेत्रका आधारमा १० वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या	१८९
१३.१७ मुख्य पेशा र काम गरेको संस्थागत क्षेत्रअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या	१९१
१३.१८ मुख्य उद्योग तथा रोजगारको संस्थागत क्षेत्रअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या	१९३
१३.१९ आर्थिक रुपमा बढी सक्रिय नहुनुको मुख्य कारणअनुसार गणनाको समय भन्दा १२ महिना पहिले कुनै पनि आर्थिक काम नगर्ने वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने १० वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरको जनसंख्या	१९७
१३.२० साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको तहअनुसार पछिल्लो १२ महिनामा कुनै पनि आर्थिक काम नगर्ने वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने दश वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरको जनसंख्या	१९८
१३.२१ आर्थिक रुपमा सक्रिय नहुनुको कारणअनुसार पछिल्लो १२ महिनामा कुनै पनि आर्थिक काम नगर्ने वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने दश वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरको जनसंख्या	२०१
खण्ड १४ : कृषि, वन तथा वातावरण तथ्याङ्क	२०२-२०६
१४.१ कृषक परिवार संख्या, क्षेत्रफल, कित्ता संख्या तथा सिँचित क्षेत्रफल	२०२
१४.२ जग्गाको स्वामित्वअनुसार जग्गा कमाउने परिवार संख्या तथा कमाएको जग्गाको क्षेत्रफल	२०२
१४.३ कृषिचलनले चलन गरेको जग्गाको उपयोग	२०२
१४.४ विभिन्न अस्थायी बालीको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या	२०२
१४.४.१ मुख्य अस्थायी बाली लागेका जग्गाको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या	२०३
१४.५ बगैँचाको रुपमा लगाइएका जम्मा स्थायी बालीको क्षेत्रफल, बोट संख्या, छरिएर रहेका बोट संख्या र कृषक परिवार संख्या	२०३
१४.५.१ बगैँचाको रुपमा लगाइएका मुख्य स्थायी बालीको क्षेत्रफल, बोट संख्या, छरिएर रहेका बोट संख्या र कृषक परिवार संख्या	२०३
१४.५.२ बगैँचाको रुपमा लगाइएका मुख्य स्थायी बालीको क्षेत्रफल, बोट संख्या, छरिएर रहेका बोट संख्या र कृषक परिवार संख्या	२०३
१४.६ प्रमुख बालीहरूमा कृषि सामग्री (बीउविजन, विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	२०३

शीर्षक	पेज नं.
१४.६.१ प्रमुख बालीहरूमा कृषि सामग्री (बीउविजन, विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	२०४
१४.६.२ प्रमुख बालीहरूमा कृषि सामग्री (बीउविजन, विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	२०४
१४.७ पाल्तु चौपाया तथा पन्छीको संख्या र कृषक परिवार	२०४
१४.८ कृषि कामदारको किसिमअनुसार कामदारहरूको संख्या र कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	२०४
१४.८.१ कृषि कामदारको किसिमअनुसार कामदारहरूको संख्या र कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	२०५
१४.९ कृषि ऋण, थप ऋणको आवश्यकता, बीमा तथा अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक परिवार संख्या	२०५
१४.१० जलवायु परिवर्तन बारे जानकारी राख्ने र कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुऱ्याएको प्रभावअनुसार कृषक परिवार संख्या	२०५
१४.११ कृषि चलनबाट निस्किएका फोहोरको निम्नानुसार व्यवस्थापन गरेका कृषक परिवार संख्या	२०५
१४.१२ लिङ्गअनुसार मुख्य कृषकको संख्या तथा कृषक परिवारको जनसंख्या	२०५
१४.१३ लिङ्गअनुसार कृषि तालिम, कृषि कार्यसम्बन्धी निर्णयमा सहभागिता तथा कृषि क्रियाकलापमा सरदर दिएको समयअनुसार १० वर्ष वा सोभन्दा माथि उमेरका कृषक परिवारको जनसंख्या	२०६
१४.१४ कृषि चलनमा परिवारमूली र कृषि चलनको स्थिति	२०६
१४.१५ कृषि चलनको प्रमुख उत्पादन/क्रियाकलापअनुसार कृषक परिवार संख्या	२०६
१४.१६ कृषि चलनबाट भएको प्रमुख उत्पादनको मुख्य प्रयोगअनुसार कृषक परिवार संख्या	२०६
१४.१७ कृषक परिवारको आम्दानीको मुख्य स्रोत, आफ्नै कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानीले मात्र वर्षभरि परिवारलाई खान नपुग्ने कृषि चलनको अवस्था तथा परिवारलाई खान नपुग्ने अवधिअनुसार कृषक परिवार संख्या	२०६
खण्ड १५ : उद्योग तथा वाणिज्य	२०७-२११
१५.१ भोजपुर नगरपालिकाको व्यावसायिक प्रतिष्ठानसम्बन्धी विवरण	२०७
१५.१.१ वडागत व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ति विवरण	२०७
१५.१.२ एनएसआईसी (NSIC) अनुसार व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न व्यक्तिको वडागत संख्या	२०७
१५.१.३ संलग्न जनशक्तिको संख्याअनुसार वडागत व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न व्यक्तिको संख्या	२०९
१५.१.४ NSIC को परिचय	२१०
खण्ड १६ : विविध	२१२-२१९
१६.१ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयसम्बन्धी विवरण	२१२
१६.१.१ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको परिचय	२१२
१६.१.२ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको दीर्घकालीन सौच	२१२
१६.१.३ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको लक्ष्य	२१२

शीर्षक	पेज नं.
१६.१.४ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको रणनीतिक उद्देश्य	२१२
१६.१.५ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको उद्देश्य	२१३
१६.१.६ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको मुख्य कार्यहरु	२१३
१६.२ आधिकारिक तथ्याङ्कका १० प्रमुख सिद्धान्तहरु	२१३
१६.३ नेपालको जनगणनाहरु-एक झल्को	२१५
१६.४ नेपालको तथ्याङ्क प्रणाली र यसका अङ्गहरु	२१६
१६.५ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङसम्बन्धी विवरण	२१७
१६.५.१ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङको परिचय	२१७
१६.५.२ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङको स्वीकृत दरबन्दी विवरण	२१७
१६.५.३ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङको सांगठनिक संरचना	२१७
१६.५.४ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङबाट सम्पन्न हुने मुख्य-मुख्य कार्यहरु	२१८
१६.५.५ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय खोटाङको स्थापना कालदेखि हालसम्मका कार्यालय प्रमुखहरुको नामावली	२१८
१६.५.६ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयबमोजिम हाल (२०८२ भाद्र) कार्यरत कर्मचारीहरुको नामावली विवरण	२१८
१६.५.७ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय खोटाङबाट जारी भएको नागरिक बडापत्र	२१९
अनुसूची १: तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयहरुको कार्यालय रहेको स्थान, कार्य क्षेत्र र समन्वय गर्नुपर्ने स्थानीय तह संख्या	२२०
सन्दर्भ सामग्रीहरु	२२१
केही शब्दावली र तिनका पूरा रूप	२२१
तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङको अनुरोध	२२१

खण्ड १ : नगरपालिका परिचय

भोजपुर नगरपालिकाको परिचयात्मक विवरणहरू प्रस्तुत गर्ने उद्देश्यले भोजपुर नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, भोजपुर नगरपालिकाबाट आवश्यक विवरण माग गरी यस खण्डको तयारी गरिएको छ। भोजपुर नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति, नामाकरण सन्दर्भ, प्राकृतिक सम्पदा, राजनैतिक तथा प्रशासनिक, भू-उपयोग, आर्थिक, सामाजिक पक्षको सामान्य अवस्थालाई यस खण्डमा उल्लेख गरिएको छ। नेपाल सरकारको मिति २०७१ बैशाख २५ गतेको निर्णय वमोजिम ७२ वटा नगरपालिका घोषणाका क्रममा यस भोजपुर नगरपालिकाको गठन गरिएकोमा वि.सं. २०७१ ज्येष्ठ २ गतेदेखि विधिवत रूपमा आफ्नो कार्यसञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्दै आएको छ। भोजपुर नगरपालिका नेपालको कोशी प्रदेश (पूर्वाञ्चल/कोशी अञ्चल) अन्तर्गत भोजपुर जिल्लाको सहरमुख (जिल्ला मुख्यालय) हो। क्षेत्रफल करिब १५९.५१ वर्ग किलोमिटर रहेको यो नगरपालिका १२ वटा वडाहरूमा विभाजित छ। विक्रम सम्वत् २०६८ को जनगणनाअनुसार कुल जनसंख्या २७,२०४ रहेको र राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार कुल जनसंख्या २६,००७ (महिला: १३,३६२; पुरुष: १२,६४५) र दरिलो शिक्षा दर लगभग ८२.८% रहेको छ।

१.१ भौगोलिक अवस्थिति

धरातलीय रूपमा पहाडी भू-भागमा अवस्थित कोशी प्रदेशको भोजपुर जिल्लाभित्र रहेका २ वटा नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिकाहरूमध्ये एक भोजपुर नगरपालिका हो। समुद्र सतहबाट करिब १,५४० मिटरसम्मको उचाइमा रहेको यस भोजपुर नगरपालिका भोजपुर जिल्लाको सदरमुकाममा अवस्थित छ। नेपालमा ७५३ स्थानीय तह (गाउँपालिका/नगरपालिका) लागू हुँदा भोजपुर जिल्लाको तत्कालीन गुप्तेश्वर, सिद्धेश्वर, बोखिम, हेलौँछा, भैँसीपंखा, आम्तेक, टक्सार र भोजपुर गाविसलाई समेटी यो नगरपालिकाको स्थापना गरिएको हो। यस नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थितिसम्बन्धी अन्य विवरण निम्नानुसार रहेका छन्:

क्र.सं.	विवरण	मान/व्याख्या	कैफियत
१	अक्षांश	२७°४६' देखि २८°५३' उत्तर	स्रोत: भोजपुर नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
	देशान्तर	८६°५३' देखि ८७°१७' पूर्व	
२	उचाइ	समुद्री सतहदेखि करिब १,५४० मिटरसम्म	
३	सीमाना	पूर्व	पौवादुङमा गापा र अरुण गापा
		उत्तर	षडानन्द नपा र टेम्केमैयुङ गापा
		पश्चिम	टेम्केमैयुङ गापा
		दक्षिण	रामप्रसादराई गापा
४	क्षेत्रफल	१५९.५१ वर्ग किलोमिटर	स्रोत: सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेबसाइट
५	केन्द्र	भोजपुर नगरपालिका-७, भोजपुर बजार	गाउँ कार्यपालिकाको प्रशासनिक केन्द्र

१.२ नगरपालिकाको ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण

भोजपुर नगरपालिकाको नामाकरण बारे विभिन्न मतहरू प्रचलित छन्। एउटा मतअनुसार प्राचीन समयमा यहाँ कुनै विजय उत्सव वा विशेष अवसरमा ठूलो भोज आयोजना गरिएको थियो र भोजपश्चात् बाँकी भोजनलाई पुरेर राखिएको कारण यस ठाउँलाई “भोजपुर” भनिन थालियो। अर्को मतअनुसार यस क्षेत्रमा पहिला भोजपत्र (Betula utilis) नामक रुखहरू प्रशस्त

मात्रामा पाइन्थे, जसको प्रयोग लेखन, धार्मिक कार्य र परम्परागत संस्कृतिमा हुने भएकाले त्यसैको आधारमा यस स्थानलाई "भोजपुर" नाम दिइएको हो। साथै, ऐतिहासिक दृष्टिले यो क्षेत्र माझ किराँतको प्रशासनिक केन्द्रको रूपमा परिचित थियो र गोरखाली शासनकालमा "पूर्व-४ नं. किल्ला" को रूपमा मान्यता पाएकोले पनि यस नामलाई अझ प्रामाणिकता मिलेको देखिन्छ। यसरी सांस्कृतिक, प्राकृतिक र ऐतिहासिक आधारले मिलेर "भोजपुर" नामाकरण भएको मानिन्छ।

१.३ प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा

भोजपुर नगरपालिका प्राकृतिक सुन्दरतासँगै विविध सांस्कृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण नगर हो। यस क्षेत्र समुद्र सतहदेखि करिब १,५४० मिटर उचाइमा अवस्थित भएकाले प्राकृतिक दृष्टिले हरियाली डाँडाकाँडा, अरुण उपत्यकाको मनमोहक दृश्य, सुन्तले डाँडाबाट देखिने हिमश्रृंखला र शीतोष्ण जलवायु यसको विशेषता हो। यहाँका वनजङ्गलमा पाइने जैविक विविधता, सुस्केरा लिने प्राकृतिक सौन्दर्य र कृषिजन्य उत्पादन, विशेष गरी सुन्तला, अदुवा, अलैंची तथा तोरी प्राकृतिक सम्पदाका मुख्य आधार हुन्। सांस्कृतिक पक्षमा यस नगरपालिकामा विभिन्न जातजातिको सह-अस्तित्वले परम्परागत रीतिरिवाज, नृत्य, गीत र पर्व-महोत्सवलाई जीवन्त बनाएको छ। सिद्धकाली मन्दिर, राधाकृष्ण मन्दिर, अजिमा मन्दिर, शाक्यमुनि विहार, सरस्वती गुफा, सप्तधारा जस्ता धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरू यस नगरको प्रमुख सांस्कृतिक सम्पदा मानिन्छन्। यसरी प्राकृतिक सौन्दर्य र सांस्कृतिक विविधताको संगम भएको भोजपुर नगरपालिकाले पर्यटन, अध्यात्म र सामुदायिक जीवनका दृष्टिले विशेष महत्त्व बोकेको छ।

१.४ राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजन

भोजपुर नगरपालिका नेपालको कोशी प्रदेश अन्तर्गत भोजपुर जिल्लामा अवस्थित जिल्ला सदरमुकामसमेत भएको नगरपालिका हो। विक्रम सम्वत् २०७१ साल वैशाख २५ गते स्थापना भएको यस नगरपालिका हाल १२ वटा वडामा विभाजित छ। यस नगरपालिकाको राजनीतिक नेतृत्वमा जननिर्वाचनमार्फत् निर्वाचित नगर प्रमुख, नगर उप-प्रमुख तथा वडा अध्यक्षहरू रहेका छन्, जसले नगर कार्यपालिका निर्माण गरी स्थानीय तहका नीति तथा निर्णय गर्ने काम गर्छन्। प्रशासनिक संरचनामा नगर कार्यपालिका अन्तर्गत विभिन्न शाखा तथा विभागहरू जस्तै शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि तथा पशुपक्षी, योजना, प्रशासन र राजस्वसम्बन्धी इकाईहरू सञ्चालनमा छन्। यससँगै जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला अदालत, सुरक्षासम्बन्धी निकायहरू र अन्य संघीय तथा प्रदेश तहका सरकारी कार्यालयहरू पनि यही नगरपालिका क्षेत्रभित्र केन्द्रित भएकाले भोजपुर नगरपालिका राजनीतिक र प्रशासनिक दृष्टिले सम्पूर्ण जिल्लाको मुख्य केन्द्रका रूपमा परिचित छ। भोजपुर जिल्लामा प्रतिनिधि सभा सदस्यको लागि एक वटा निर्वाचन क्षेत्र रहेको छ भने प्रदेश सभाका दुई निर्वाचन क्षेत्र रहेका छन्। विक्रम सम्वत् २०७२ सालमा नेपालको संविधान कार्यान्वयनपछि अर्थात् नेपालमा संघीयतापछि १५९.५१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा कायम भएको भोजपुर नगरपालिकाको प्रशासनिक संरचना र विगतको संरचनालाई (हालको वडा र साविकको गाविस तथा नगरपालिकाको वडा) प्रत्येक वडाको क्षेत्रफलसमेत उल्लेख गरी तल प्रस्तुत गरिएको छ:

हालको		साविकको		क्षेत्रफल
नगरपालिका	वडा	गाउँ विकास समिति	वडा	
भोजपुर नगरपालिका	१	हेलौछा गाविस	६-९	१९.०८
	२	हेलौछा गाविस	१-५	२०.७६
	३	गुप्तेश्वर गाविस	१-९	१७.३१
	४	सिद्धेश्वर गाविस	१-९	१७.४७
	५	भोजपुर नपा	३ र ४	१६.००

हालको		साविकको		क्षेत्रफल
नगरपालिका	वडा	गाउँ विकास समिति	वडा	
	६	भोजपुर नपा	८	४.०३
	७	भोजपुर नपा	७	२.२९
	८	भोजपुर नपा	६	४.७५
	९	भोजपुर नपा	५	२.३८
	१०	भोजपुर नपा	१ र २	१८.२८
	११	आम्तेक गाविस	१-९	१६.४४
	१२	भोजपुर नपा	९-११	२०.७२
जम्मा				१५९.५१

१.५ भू-उपयोग

भोजपुर नगरपालिकाको भू-उपयोग मुख्यतः कृषियोग्य भूमि, बस्ती क्षेत्र, वन क्षेत्र र सार्वजनिक प्रयोजनका भू-भागमा विभाजित गरिएको छ। यहाँको अधिकांश भू-भाग खेतीयोग्य छ, जहाँ विशेष गरी धान, मकै, कोदो, गहुँ, आलु, अदुवा, सुन्तला, अलैंची जस्ता बाली र नगदेबाली उत्पादन गरिन्छ। शहर क्षेत्र र बजार वरिपरि बसोबास घना छ भने ग्रामीण वडाहरूमा छरिएर रहेका बस्तीहरू खेतीयोग्य जमिनसँगै फैलिएका छन्। वन क्षेत्र पनि यहाँको महत्वपूर्ण भू-उपयोग हो, जसले इन्धन काठ, घाँस-दाउरा, औषधिजन्य वनस्पति र जैविक विविधता संरक्षणमा योगदान पुऱ्याउँछ। सार्वजनिक प्रयोजनमा प्रयोग हुने भू-भागमा सडक, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, धार्मिक स्थल र सरकारी कार्यालयहरूको क्षेत्र पर्छ। यसरी कृषि, बस्ती, वन र सार्वजनिक प्रयोजनमा आधारित बहुआयामिक भू-उपयोगले भोजपुर नगरपालिकाको सामाजिक-आर्थिक जीवनलाई प्रभावित बनाएको छ।

१.६ आर्थिक विकासको अवस्था

(क) कृषि

भोजपुर नगरपालिका कृषि प्रधान क्षेत्र हो, जहाँ यहाँको भौगोलिक र जलवायु विशेषताले विविध कृषिजन्य उत्पादनलाई समर्थन गर्दछ। नगरपालिकाको धेरै भू-भाग खेतीयोग्य रहेको हुँदा धान, मकै, कोदो, आलु, गहुँ, तरकारी जस्ता अन्न तथा तरकारी खेती व्यापक रूपमा हुने गर्छ। साथै, यहाँ अदुवा, अलैंची, सुन्तला, अम्बा र तोरी जस्ता नगदे बालीको उत्पादन पनि महत्वपूर्ण छ, जसले स्थानीय अर्थतन्त्रमा ठूलो योगदान पुऱ्याउँछ। परम्परागत कृषि प्रणालीसँगै आधुनिक कृषि अभ्यास, सिँचाई सुविधा र कृषक प्रशिक्षण कार्यक्रमहरूले उत्पादन क्षमता बढाउन मद्दत गरिरहेका छन्। नगरपालिकाका ग्रामीण वडाहरूमा कृषक समुदायले खेती, घरायसी बगैँचा र पशुपालनसमेत गरी विविध कृषिकर्मी गतिविधि सञ्चालन गर्दै आएका छन्।

(ख) व्यापार

भोजपुर नगरपालिकाको भूगोल व्यापारिक दृष्टिले समेत महत्वपूर्ण केन्द्रको रूपमा रहेको छ। यहाँको भोजपुर बजार मुख्य व्यापारिक केन्द्र हो, जहाँ स्थानीय किसान र व्यापारीहरू कृषिजन्य उत्पादन, तरकारी, फलफूल, खुकुरी, करुवा, तामाका भाँडाकुडा जस्ता सामग्रीको कारोबार गर्छन्। भोजपुर बजार वरिपरि साना-ठूला पसल, गोदाम र हाटबजार सञ्चालनमा छन्।

जसले दैनिक उपभोग्य वस्तुहरूको आपूर्ति सुनिश्चित गर्छ। यस नगरपालिकाले ग्रामीण क्षेत्रको कृषिजन्य उत्पादनलाई बजारसम्म पुऱ्याउने केन्द्रको रूपमा पनि काम गर्दछ, जसले स्थानीय अर्थतन्त्रलाई मजबुत बनाउँछ। त्यस्तै, यहाँको यातायात सुविधाका रूपमा कोशी राजमार्ग र विमानस्थलले व्यापारलाई छिटो र सजिलो बनाएको छ। यसरी भोजपुर नगरपालिकाको व्यापारले कृषि, हस्तकला र स्थानीय उत्पादनलाई बजारसम्म पुऱ्याउँदै आर्थिक विकासमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

(ग) उद्योग

भोजपुर नगरपालिका प्रायः कृषि र हस्तकलामा आधारित साना-मध्यम स्तरका उद्योगका लागि परिचित छ। यहाँको उद्योग क्षेत्र मुख्यतः हस्तकला, खाद्यान्न प्रशोधन, तामाका भाँडाकुँडा, खुकुरी, करुवा निर्माण र स्थानीय उत्पादनको प्रशोधनमा केन्द्रित छ। कृषि प्रधान क्षेत्र भएकाले सुन्तला, अदुवा, अलैंची, आलु र अन्य तरकारी, फलफूललाई परिष्कृत गरी बिक्रीयोग्य उत्पादनमा परिणत गर्ने साना उद्योगहरू सञ्चालनमा छन्। त्यस्तै, परम्परागत हस्तकला र स्थानीय शिल्प उत्पादनले पर्यटन र स्थानीय बजारमा लोकप्रियता पाएको छ। उद्योगहरूको संरचना अधिकांशतः पारिवारिक वा सहकारी मोडलमा आधारित छन्, जसले रोजगार सिर्जना गर्नुका साथै स्थानीय आर्थिक विकासमा योगदान पुऱ्याउँछ। यातायात सुविधा र बजार पहुँचले यहाँका उद्योगलाई विकासको अवसर प्रदान गरेको छ, तर आधुनिक प्रविधि र लगानीको कमीले अझै पूर्ण विकासमा चुनौतीहरू रहेका छन्।

(घ) पर्यटन

भोजपुर नगरपालिका प्राकृतिक सौन्दर्य र सांस्कृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण पर्यटन केन्द्र हो। यहाँको हरियाली डाँडाकाँडा, हिमश्रृंखला र सुन्तले डाँडाबाट देखिने मनोरम दृश्यले पर्यटकलाई आकर्षित गर्छ। धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरूमा सिद्धकाली मन्दिर, राधाकृष्ण मन्दिर, अजिमा मन्दिर, शाक्यमुनि विहार, सरस्वती गुफा र सप्तधारा प्रमुख छन्, जसले अध्यात्मिक पर्यटनमा विशेष महत्व राख्छ। साथै, स्थानीय सांस्कृतिक पर्व-महोत्सव, नृत्य, गीत र हस्तकला पर्यटनलाई अझ समृद्ध बनाउँछन्। भोजपुरको पर्यटनले ग्रामीण जीवनशैली, परम्परागत खाना र स्थानीय हस्तकला अनुभव गर्न अवसर दिन्छ। यातायातको पहुँचको रूपमा कोशी राजमार्ग र भोजपुर विमानस्थलले नगरलाई अन्य प्रमुख शहरसँग जोडेर पर्यटकहरूको आगमन सहज बनाएको छ। यसरी भोजपुर नगरपालिका प्राकृतिक, सांस्कृतिक र धार्मिक आकर्षणको संगम स्थलको रूपमा कोशी प्रदेशको महत्वपूर्ण पर्यटन गन्तव्य मानिन्छ। यस नगरपालिकामा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकीय सम्भावना बोकेका स्थलहरू, सोको स्वामित्व तथा विशेषतासम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

स्थलको नाम	वडा नम्बर	स्वामित्व (निजी, सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय र अन्य)
सुन्तले डाँडा	१, ५	सामुदायिक	पर्यटकीय
गुप्तेश्वर महादेव	३	सामुदायिक	धार्मिक
गुफा डाँडा	३	सामुदायिक	पर्यटकीय
बाघखोर	४	सामुदायिक	पर्यटकीय
सिद्धमहाराज	४	सामुदायिक	धार्मिक
कन्या पोखरी	४	सामुदायिक	धार्मिक
हिमालयन बौद्ध गुम्बा	५	सामुदायिक	धार्मिक

स्थलको नाम	वडा नम्बर	स्वामित्व (निजी, सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय र अन्य)
त्रिभुवन पार्क	७	सामुदायिक	पर्यटकीय
राधाकृष्ण मन्दिर	९	सामुदायिक	धार्मिक
सिद्धकाली मन्दिर	९	सामुदायिक	धार्मिक, सांस्कृतिक
सरस्वती गुफा	९	सामुदायिक	धार्मिक, सांस्कृतिक
कैलाश डाँडा	९	सामुदायिक	पर्यटकीय
टक्सार बजार	१२	सामुदायिक	धार्मिक, सांस्कृतिक
शाक्यमुनि विहार	१२	सामुदायिक	धार्मिक, सांस्कृतिक

स्रोत: भोजपुर नगर प्रोफाइल, २०७५

(ड) यातायात

भोजपुर नगरपालिका यातायातको दृष्टिले प्रमुख पहाडी केन्द्र हो, जसले जिल्ला र अन्य शहरसँग सहज पहुँच सुनिश्चित गर्छ। यहाँको कोशी राजमार्ग नगरलाई पूर्व-पश्चिम र पहाडी-मैदानी क्षेत्रसँग जोड्ने मुख्य सडक मार्ग हो, जसले सवारी साधन, मालवाहक र यातायात सेवामा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ। साथै, भोजपुर विमानस्थलमार्फत् काठमाडौँ र विराटनगर जस्ता प्रमुख शहरहरूसँग हवाई सेवा उपलब्ध छ, जसले दुर्गम क्षेत्रहरूको पहुँचलाई छिटो र सरल बनाउँछ। नगरभित्र साना-मध्यम सडक जालले वडाहरू र बजारलाई आपसमा जोडेको छ र पैदल तथा सार्वजनिक सवारी सुविधाले स्थानीय आवागमनलाई सहज बनाउँछ।

(च) विद्युत

भोजपुर नगरपालिका विद्युत सेवा र ऊर्जा स्रोतको दृष्टिले विकासोन्मुख क्षेत्र हो। नगरपालिकामा वितरण गरिएको विद्युतीय नेटवर्क मार्फत् अधिकांश घरधुरी, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था र सरकारी कार्यालयहरूमा नियमित विद्युत आपूर्ति उपलब्ध छ। यहाँको मुख्य ऊर्जा स्रोतमा साना-मध्यम जलविद्युत आयोजना (हाइड्रोपावर) र राष्ट्रिय विद्युत ग्रिड समावेश छन्, जसले स्थानीय तथा आसपासका क्षेत्रहरूमा स्थायी र भरपर्दो विद्युत् सेवा सुनिश्चित गर्छ। साथै, ग्रामीण वडाहरूमा सौर्य ऊर्जाको प्रयोग र विद्युतीय संरचनाको विस्तारमा ध्यान दिई आएको छ, जसले विद्युतीय पहुँच बढाउन तथा ऊर्जा संरक्षणमा योगदान पुऱ्याएको छ। यसरी भोजपुर नगरपालिका विद्युतको पहुँच र सेवा सुधारमार्फत् स्थानीय जीवनस्तर उन्नत बनाउन र औद्योगिक, व्यापारिक तथा घरेलु आवश्यकतामा विद्युतको महत्व सुनिश्चित गर्दै आएको छ।

(छ) रोजगारी

भोजपुर नगरपालिकाको रोजगारी क्षेत्र मुख्यतः कृषि, व्यापार, उद्योग र सेवा क्षेत्रमा आधारित छ। यहाँको अधिकांश जनसंख्या कृषि क्षेत्रमा संलग्न छन्, जहाँ धान, मकै, कोदो, आलु, अदुवा, अलैंची र तरकारी खेतीले घरेलु र आर्थिक रोजगारी प्रदान गर्दछ। नगरको टक्सार बजार र वरिपरि साना-ठूला व्यवसायले व्यापार र खुद्रा व्यवसायका अवसरहरू सिर्जना गरेका छन्। साथै, स्थानीय उद्योगहरू जस्तै: खुकुरी, करुवा, तामाका भाँडाकुँडा र खाद्यान्न प्रशोधनले रोजगारको क्षेत्रमा थप टेवा पुऱ्याएको छ। सरकारी कार्यालय, शिक्षण संस्था, स्वास्थ्य सेवा र पर्यटन क्षेत्रमा पनि रोजगारका अवसरहरू छन्। त्यसै गरी, बाह्य रोजगारीका लागि युवाहरू अन्य शहर वा विदेशमा प्राविधिक, निर्माण र सेवा क्षेत्रमा काम गर्न जाने गरेका

छन्। यसरी भोजपुर नगरपालिकाले स्थानीय कृषि र उद्योगसँग जोडिएका रोजगारीका अवसरहरू उपलब्ध गराउँदै आर्थिक र सामाजिक विकासमा योगदान पुऱ्याइरहेको छ।

(ज) भौतिक पूर्वाधार

भोजपुर नगरपालिका भौतिक पूर्वाधारको दृष्टिले विकासोन्मुख क्षेत्र हो, जसले शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, ऊर्जा र सञ्चारलाई समेटेछ। नगरभित्र सडक सञ्जाल, विशेष गरी कोशी राजमार्गले बडाहरू र बजारलाई जोडेको छ भने साना सडकहरूले ग्रामीण क्षेत्रमा यातायातको पहुँच सुनिश्चित गर्छन्। भोजपुर विमानस्थलले हवाई यातायातमार्फत् अन्य प्रमुख शहरसँग सम्पर्क सुविधा प्रदान गर्दछ। विद्युत् आपूर्ति प्रणालीले घरधुरी, कार्यालय, विद्यालय र स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनमा सहयोग पुऱ्याउँछ। स्वास्थ्य क्षेत्रमा जिल्ला अस्पताल र साना स्वास्थ्य चौकीहरू सञ्चालनमा छन्, जबकि शिक्षा क्षेत्रमा सरकारी र निजी विद्यालय तथा महाविद्यालयहरू विद्यमान छन्। साथै, पानी आपूर्ति, ढल व्यवस्थापन, सञ्चार र सूचना प्रविधिको पहुँच विस्तार भइरहेको छ। यसरी भोजपुरको भौतिक पूर्वाधारले सामाजिक-आर्थिक गतिविधि, व्यापार, उद्योग र पर्यटनलाई सुदृढ बनाउँदै नगरको समग्र विकासमा योगदान पुऱ्याइरहेको छ।

१.७ सामाजिक विकास

१.७.१ शिक्षा

यस नगरपालिकामा ४० बाल विकास केन्द्र, ३३ आधारभूत विद्यालय, १० माध्यमिक (कक्षा ९-१० सञ्चालित ७ र कक्षा ११-१२ सञ्चालित ३) गरी जम्मा ८३ वटा विद्यालय रहेका छन्। भोजपुर नगर कार्यपालिकाको कार्यपालिकाबाट प्राप्त विवरणअनुसार शिक्षासम्बन्धी थप तथ्याङ्क तल प्रस्तुत गरिएको छ।

१.७.१.१ शैक्षिक संस्थाहरूको विवरण-२०८२

क्र.सं.	शैक्षिक संस्थाको प्रकार		संख्या	कैफियत
१	विद्यालय/शिक्षालय/क्याम्पस	बाल विकास केन्द्र	४०	
२		सामुदायिक विद्यालय	४३	
३		संथागत विद्यालय	८	
४		धार्मिक विद्यालय	गुरुकुल	-
५			गुम्बा	-
६		प्राविधिक शिक्षालय	१	
७		क्याम्पस	१	
८	सार्वजनिक पुस्ताकालय		१	
९	अन्य (भएको अवस्थामा)		-	
	जम्मा		९४	

१.७.१.२ विद्यालय विवरण-२०८२

क्र. सं.	तह	सामुदायिक	संस्थागत	धार्मिक		प्राविधिक शिक्षालय	क्याम्पस	ल	कु
				गुरुकुल	गुम्बा				
१	बाल विकास केन्द्र	४०	-	-	-	-	-	-	४०
२	प्राथमिक/आधारभूत (कक्षा १-५)	२६	२	-	-	-	-	-	२८

क्र. सं.	तह	सामुदायिक	संस्थागत	धार्मिक		प्राविधिक शिक्षालय	क्याम्पस	अन्य	कुल
				गुरुकुल	गुम्बा				
३	निम्न माध्यमिक/आधारभूत (कक्षा ६-८)	७	२	-	-	-	-	-	९
४	माध्यमिक कक्षा ९-१०	७	४	-	-	-	-	-	११
५	उच्च माध्यमिक/माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२)	३	-	-	-	१	१	-	५
जम्मा		८३	८	-	-	१	१	-	९३

१.७.१.३ कलेज/क्याम्पसहरू (नगरपालिका क्षेत्र भित्र भएका)

क्र.सं.	कलेज/क्याम्पसको नाम	अवस्थित वडा	अध्यापन हुने विषय	कैफियत
१	भोजपुर बहुमुखी क्याम्पस	भो.न.पा.-७	B.Ed, B.B.S, B.A or EPM	

१.८ खेलमैदान तथा मनोरञ्जन

यस भोजपुर नगरपालिकामा भएका खेलमैदान तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण निम्नानुसार रहेको छः

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग	क्षेत्रफल/आकार	स्वामित्व
१	चण्डी आवि खेलमैदान	खेलकुद	२ रोपनी	सामुदायिक
	सिंहदेवी खेलमैदान	खेलकुद	२ रोपनी	सामुदायिक
२	सुन्तले खेल मैदान	खेलकुद	२ रोपनी	सामुदायिक
	हेलौछा खेलमैदान	खेलकुद	२ रोपनी	सामुदायिक
४	सिद्धेश्वर मावि कवर्ड हल	खेलकुद	७ रोपनी	सरकारी
६	भैंगरी	खेलकुद	२० रोपनी	अन्य
७	कोदार रंगशाला	खेलकुद	२७ रोपनी	सरकारी
९	हात्तीगौडा खेलमैदान	खेलकुद	४ रोपनी	सरकारी
	स्कूलडाँडा पिकनिक स्थल	मनोरञ्जन	३ रोपनी	सामुदायिक
१०	धनसुरे	मनोरञ्जन		
	शित्तल सल्लेरी	खेलकुद	२ रोपनी	खेलकुद, पिकनिक
	हिराहाड टार	खेलकुद	२ रोपनी	निजी
११	खुरिला	खेलकुद	३ रोपनी	सामुदायिक
	लालीगुराँस असिने सामाजिक संस्था	खेलकुद, पिकनिक	२ रोपनी	सामुदायिक
१२	जामुने चौतारा	खेलकुद	१८०	सरकारी
	टक्सार	सरस्वती बाल उद्यान		सामुदायिक

स्रोत: भोजपुर नगर प्रोफाइल, २०७५

१.९ संस्कृति तथा सांस्कृतिक सम्पदा

सांस्कृतिक रुपमा धनी यस नगर क्षेत्रमा चाडपर्वको रुपमा वैशाखे पूर्णिमा, दशैं तिहार, माघे सक्रान्ति मनाइने गरिन्छ। नगरपालिका क्षेत्रभित्र लाग्ने जात्रा र मेला, स्थान, मनाउने समय र मुख्य विशेषतासम्बन्धी विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता (धार्मिक/ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कै.
१	साकेला नाच (चण्डी)	डाँडा बोखिम	वैशाख पूर्णिमा	धार्मिक	
२	शिवरात्री मेला	हेलौछा	महाशिवरात्री	धार्मिक	
३	लाखे जात्रा, साकेवा (चण्डी)	भोजपुर नपा-३	वैशाख र भाद्र	धार्मिक तथा सांस्कृतिक	
४	लाखे जात्रा, साकेवा (चण्डी), तीज	भोजपुर नपा-४	वैशाख र भाद्र	धार्मिक तथा सांस्कृतिक	
५	लाखे जात्रा, साकेवा (चण्डी), तीज, ल्होसार	भोजपुर नपा-५	वैशाख, भाद्र र माघ	धार्मिक तथा सांस्कृतिक	
६	साकेवा (चण्डी), तीज, ल्होसार	भोजपुर नपा-६	वैशाख, भाद्र र माघ	धार्मिक तथा सांस्कृतिक	
७	साकेवा (चण्डी), तीज, ल्होसार	भोजपुर नपा-७	वैशाख, भाद्र र माघ	धार्मिक तथा सांस्कृतिक	
८	तीज, ल्होसार	भोजपुर नपा-८	भाद्र र माघ	धार्मिक तथा सांस्कृतिक	
९	तीज, ल्होसार	भोजपुर नपा-९	भाद्र र माघ	धार्मिक तथा सांस्कृतिक	
१०	बालाचतुर्दशी मेला	भोजपुर नपा-१०, खुरिला	बालाचतुर्दशी मंसिर	धार्मिक	
११	साकेला उँधौली उँभौली	वडा क्षेत्र	वैशाख र मंसिर	धार्मिक	
१२	लाखे जात्रा	टक्सार	भाद्र र जनैपूर्णिमा	धार्मिक, ऐतिहासिक	

१.१० भौतिक पूर्वाधार

१.१०.१ सडक तथा यातायात

सडकले छोटो तथा मध्यम दूरीमा मालसामान र यात्रुहरु ओसारपसार गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ। खुम्बु क्षेत्रमा यातायातको लागि पदमार्गहरु प्रशस्त रहेका छन्, जसले यहाँका बस्तीहरुलाई जोडेको छ। यस गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण पदमार्गको रुपमा एभरेष्ट बेस क्याम्प रहेको छ। सार्वजनिक यातायातको रुपमा जीपको सुविधा एभरेष्ट बेस क्याम्पसम्म नभएकोले यहाँ जान पैदल यात्रा र मालसामान ढुवानीको प्रमुख माध्यमको रुपमा याक, नाक, गधा र केही साना जातका घोडाहरुको प्रयोग गरिन्छ। हिमाली क्षेत्रको यस्तो पैदल यात्रा केही असहज तर साहसिक किसिमको छ। प्रमुख एभरेष्ट ट्रेकिङ ट्रेलका साथै अधिकांश पदमार्गहरुमा सडक संकेत, सडक बत्ती, नक्सा, सूचना पाटी र आराम चौतारीको बाटोमा अपर्याप्तता देखिन्छ। उकालो बाटोमा हरेक ३०० मिटरको पदमार्गको दूरीमा तथा समतल सडकको हकमा हरेक ५०० मिटरको दूरीमा आराम चौतारी हुनु पर्ने र त्यस्ता स्थानमा सफा पिउने पानी, छहारी, सार्वजनिक शौचालय तथा ठोस फोहोरमैला व्यवस्थापन जस्ता न्यूनतम आधारभूत सुविधा हुन आवश्यक देखिन्छ।

१.११ भोजपुर नगरपालिकाका विकासका सम्भावनाहरू

भोजपुर नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाहरू, आर्थिक अभ्यास र उपलब्ध मानवीय पूँजी तथा पूर्वाधार लगायतको अवस्थालाई अध्ययन गर्दा यस नगरपालिकामा विकासका सम्भावनाहरू प्रशस्त रहेका छन्, जसलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

विषय क्षेत्र/उप-क्षेत्र	सम्भावना
प्राकृतिक स्रोत तथा साधन	क) मध्यम हावापानी र पहाडी क्षेत्रीय जैविक विविधता। ख) पिखुवा खोला, शेरा खोला र अखुवा खोला लगायतका बाह्र महिना बहने नदी तथा खोला खोल्सीहरू। ग) नागी तथा चरन क्षेत्र।
आर्थिक	क) मकै, सिमी, फापर, आलु, जौ, भटमास, मुसुरो, तोरी, कोदो जस्ता बालीहरूको उत्पादन। ख) व्यावसायिक तरकारीका लागि उपयुक्त हावापानी। ग) पशुपालनको सम्भावना। घ) जडीबुटी लगायत वन पैदावारको उपयोग। ङ) वित्तीय सुविधा सहज। च) होमस्टेको सम्भावना। छ) सिद्धकाली, कैलाश डाँडा, सिद्धमहाराज क्षेत्रलाई धार्मिक पर्यटनको रूपमा विकास।
सामाजिक	क) क्याम्पससम्मको शैक्षिक संस्थाको पहुँच। ख) भोजपुर अस्पताल लगायत स्वास्थ्य चौकी, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र लगायतका स्वास्थ्य सुविधा। ग) खुला दिशामुक्त क्षेत्र घोषणा तथा पूर्ण सरसफाईका अभ्यासतर्फ उन्मुख। घ) धारा पाइपमा आधारित खानेपानीको सुविधा विस्तार।
भौतिक पूर्वाधार	क) मध्य पहाडी लोकमार्ग र कृषि सडकले सबै वडा जोडिएको। ख) आवश्यकताअनुसारका पुल तथा सौँघुको निर्माण भइरहेको। ग) राजमार्गबाट सबै वडामा सडक विस्तार।
सुशासन तथा संस्थागत सुधार	क) नगर कार्यपालिकाको विषयगत शाखा, समितिको गठन र सञ्चालन। ख) गैर-सरकारी संस्थाको विकास कार्यमा संलग्नता।

नोट: यस खण्डका विवरणहरू भोजपुर नगर कार्यपालिकाको कार्यालयको सूचना प्रविधि शाखा तथा भोजपुर नगर प्रोफाइल, २०७५ बाट प्राप्त अभिलेखबाट साभार गरिएको हो।

खण्ड २ : घरपरिवार तथा जनसांख्यिक विवरण

भोजपुर नगरपालिकाको घरपरिवार तथा जनसंख्यासम्बन्धी तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने उद्देश्यले यो खण्डको तयारी गरिएको छ। यस खण्डमा विशेष गरी राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा घरपरिवार तथा जनसंख्यासम्बन्धी विवरणहरू संलग्न गरी तालिकाको माध्यमबाट प्रस्तुत गरिएको छ। जसमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त विशेषतः भोजपुर नगरपालिकाको घरको स्वामित्व, घरको जग्गो बोनोट, घरको बाहिरी भित्ता, घरको छाना, घरको भुइँ, मुख्य पिउने पानीको स्रोत, खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन, अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोत, शौचालयको प्रकार, घरपरिवारमा भएका सुविधा, औसत परिवार संख्या, उमेर समूहअनुसार वडागत जनसंख्या, घरजग्गामा महिलाको स्वामित्व, लघु उद्यम (कृषि बाहेक) संचालक, परिवारको आकार, उमेरअनुसार जनसंख्या, परिवारमूलीको उमेरअनुसार जनसंख्या, परिवारमूलीको नाता, नागरिकताको आधारमा जनसंख्या, घरको मुख्य प्रयोग, घरको तला, घरको आयु, आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार, बैङ्क खाता, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा वा तालिम, ऋणजस्ता विवरण समावेश गरिएको छ। साथै विषयवस्तुलाई सरल र सहज रूपमा बुझियोस् भनी शीर्षकअनुसार नै तालिकीकरण गरिएको छ। घरपरिवार तथा जनसंख्यासम्बन्धी विस्तृत विवरण अध्ययनका लागि वेबसाइटको विवरणसमेत उपलब्ध गराइएको छ।

२.१ घरको स्वामित्वअनुसार घरपरिवार संख्या

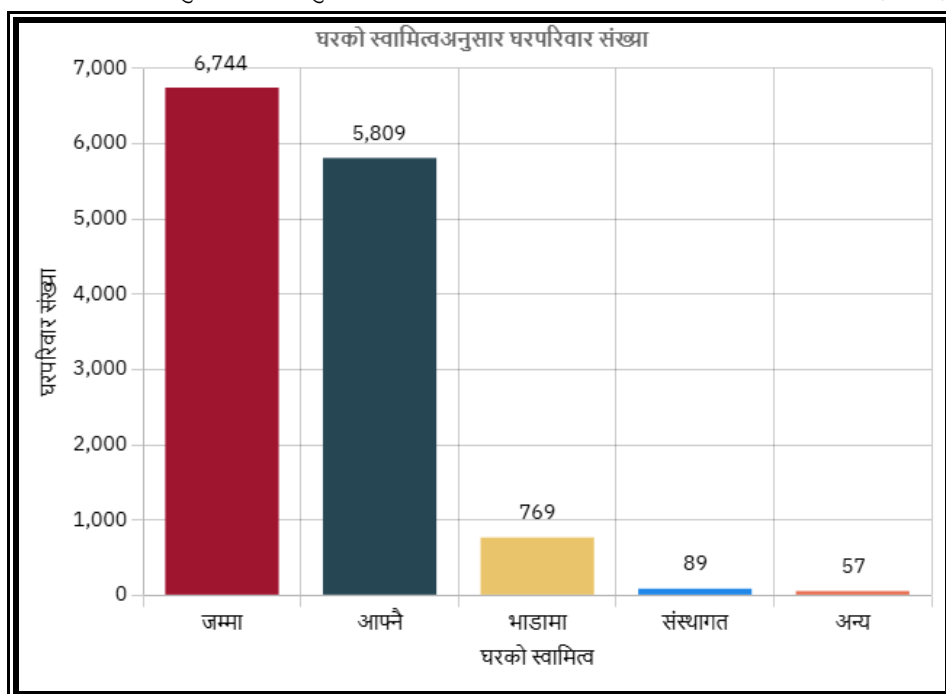
आवास परिवारको आधारभूत आवश्यकता अन्तर्गत पर्दछ। यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाका परिवार बसोबास गरेको घरको स्वामित्वको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस नगरपालिकाका अधिकांश परिवार आफ्नै घरमा बसोबास गरेको देखिएको छ। घरको स्वामित्वले एकातिर परिवारको सम्पन्नताको सूचकका रूपमा पनि केही हदसम्म काम गर्दछ भने अर्कोतिर पेशा, व्यवसाय, अध्ययन जस्ता कारणले भाडा वा गैरभाडाका आवासीय अवस्थाको सूचना पनि उपलब्ध गराउँदछ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार भोजपुर नगरपालिकामा रहेका ६,७४४ घरपरिवारमध्ये आफ्नै घरमा बस्ने ५,८०९ (८६.१४ प्रतिशत) परिवार देखिएको छ जुन २०६८ सालको जनगणनामा ७८.८८ प्रतिशत रहेको थियो। भोजपुर नगरपालिकामा रहेका घरको स्वामित्व सम्बन्धमा वडागत विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र तथा वडा	जम्मा	घरको स्वामित्व			
		आफ्नै	भाडामा	संस्थागत*	अन्य
सबै वडाको जम्मा (भोजपुर नगरपालिका)	६,७४४	५,८०९	७८९	८९	५७
१	३०४	२७३	२४	०	७
२	४३०	४०६	१९	२	३
३	४५३	४३५	१२	०	६
४	६५९	६२९	१९	१	१०
५	६६२	६४९	१३	०	०
६	४६१	३७३	७५	८	५
७	९००	५५४	२८५	५६	५
८	३८०	२८९	८६	४	१
९	६११	४२४	१७२	१४	१
१०	५४३	५०८	२६	०	९

क्षेत्र तथा वडा	जम्मा	घरको स्वामित्व			
		आफ्नै	भाडामा	संस्थागत*	अन्य
११	५२९	५२७	१	०	१
१२	८१२	७४२	५७	४	९

* These refer to those housing units which are neither owned nor rented but are provided to the household by any institution

माथिको तालिकाअनुसारको भोजपुर नगरपालिकाको तथ्याङ्कलाई स्तम्भ चित्रमा तल देखाइएको छ।

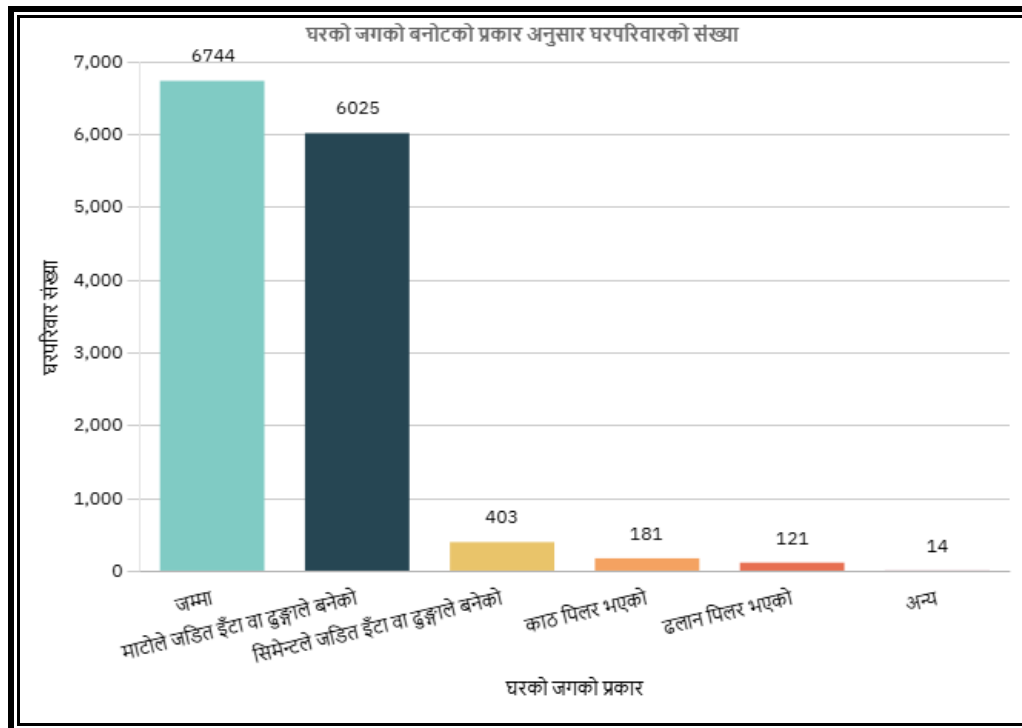

२.२ घरको जगको बोनोटअनुसार घरपरिवार संख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाका परिवार बसोबास गरेको घरको जगको बोनोटको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस गाउँपालिकाका अधिकांश परिवार माटोले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको घरमा बसोबास गरेको देखिएको छ। घरको जग सुरक्षित आवाससँग जोडिएको विषय हो। नेपाल भूकम्पको जोखिम भएका मुलुकमध्ये एक भएको हुनाले घरको जग के कस्ता निर्माण सामग्रीबाट बनेको छ भन्ने विषयले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ। निर्माण सामग्री र त्यसको बनावट, प्राविधिक परामर्श लगायतका विषयले घरको सुरक्षालाई निर्देशित गर्दछन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार भोजपुर नगरपालिकामा रहेका ६,७४४ घरमध्ये माटोले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको जग भएको घर ६,०२५ (८९.३४ प्रतिशत), सिमेन्टले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेका घर ४०३, ढलान पिलर भएका घर १२१ र काठ पिलर भएका घर १८१ देखिएको छ। वि.सं. २०६८ सालको जनगणनामा माटोले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको जग भएको घर ९६.९२ प्रतिशत रहेको थियो। भोजपुर नगरपालिकामा रहेका घरको जगको बोनोटको सम्बन्धमा वडागत विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	जम्मा	घरको जगको बनोटको प्रकार				
		माटोले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको	सिमेन्टले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको	ढलान पिलर भएको	काठ पिलर भएको	अन्य
सबै वडा (भोजपुर नगरपालिका)	६,७४४	६,०२५	४०३	१२१	१८१	१४
वडा नम्बर १	३०४	२९३	८	१	२	०
वडा नम्बर २	४३०	४०५	७	०	१८	०
वडा नम्बर ३	४५३	४१४	१७	४	१८	०
वडा नम्बर ४	६५९	६४९	२	०	७	१
वडा नम्बर ५	६६२	६४८	३	२	८	१
वडा नम्बर ६	४६१	३८९	२५	८	३५	४
वडा नम्बर ७	९००	५९७	१८७	७५	४०	१
वडा नम्बर ८	३८०	३२५	३४	१०	११	०
वडा नम्बर ९	६११	५१४	८०	९	४	४
वडा नम्बर १०	५४३	५२६	२	२	१३	०
वडा नम्बर ११	५२९	५२४	२	०	३	०
वडा नम्बर १२	८१२	७४१	३६	१०	२२	३

माथिको तालिकाअनुसारको भोजपुर नगरपालिकाको तथ्याङ्कलाई स्तम्भ चित्रमा तल देखाइएको छ।

२.३ घरको बाहिरी भित्ताको बोनोटअनुसार घरपरिवार संख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाका परिवार बसोबास गरेको घरको बाहिरी भित्ताको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस नगरपालिकाका अधिकांश परिवार माटोले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको घरको बाहिरी भित्ता भएको घरमा बसोबास गरेको देखिएको छ। घरको बाहिरी गारो समेत सुरक्षित आवाससँग जोडिएको विषय हो भने अर्कातर्फ घरको बाहिरी गारोको बोनोटले परिवारको सम्पन्नता र जीवनस्तरको सूचकको रूपमा समेत सम्बन्ध राख्छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार भोजपुर नगरपालिकामा रहेका ६,७४४ घरमध्ये अधिकांश ५,८६८ (८७.०१ प्रतिशत) घरहरूको बाहिरी गारो माटोले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको देखिएको छ। जुन वि.सं. २०६८ सालको जनगणनामा ८७.२५ प्रतिशत रहेको थियो। त्यसैगरी घरको बाहिरी भित्ता सिमेन्टले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको घरको संख्या ५०७, घरको बाहिरी भित्ता काठ वा प्लाईले बनेको घरको संख्या ५१, बाँसको भित्ता भएको घरको संख्या १०६, काँचो ईँटाले बनेको भित्ता भएको घरको संख्या ८३ साथै जस्ताको च्यादर घरको भित्ता भएको घर १२० पाइएका छन्। भोजपुर नगरपालिकामा रहेका घरको बाहिरी गारोको बोनोटको सम्बन्धमा वडागत विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	जम्मा	घरको बाहिरी भित्ताको प्रकार							अन्य
		माटोले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको	सिमेन्टले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको	काठ वा प्लाईले बनेको	बाँसले बनेको	काँचो ईँटाले बनेको	जस्ता च्यादर	प्रिफ्याब	
सबै वडा (भोजपुर नगरपालिका)	६,७४४	५,८६८	५०७	५१	१०६	८३	१२०	५	४
वडा नम्बर १	३०४	२९२	५	१	५	०	०	०	१
वडा नम्बर २	४३०	४०५	४	१५	२	०	३	०	१
वडा नम्बर ३	४५३	४०५	२४	०	२०	१	३	०	०
वडा नम्बर ४	६५९	६४५	१	४	६	२	१	०	०
वडा नम्बर ५	६६२	६४२	६	१	६	०	७	०	०
वडा नम्बर ६	४६१	३८०	३३	४	१४	०	२७	२	१
वडा नम्बर ७	९००	५८६	२५४	९	२०	०	२८	३	०
वडा नम्बर ८	३८०	३२०	४८	०	६	०	६	०	०
वडा नम्बर ९	६११	४१०	८८	५	०	८०	२८	०	०
वडा नम्बर १०	५४३	५१८	२	५	६	०	१२	०	०
वडा नम्बर ११	५२९	५२५	०	१	३	०	०	०	०
वडा नम्बर १२	८१२	७४०	४२	६	१८	०	५	०	०

२.४ घरको छानाअनुसार घरपरिवार संख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाका परिवार बसोबास गरेको घरको छानाको संरचनाको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस नगरपालिकाका अधिकांश परिवार जस्ताले बनेको घरमा बसोबास गरेको देखिएको छ। घरको छानो सामान्यतः घरको जग र बाहिरी गारोको निर्माण सामग्रीसँग अन्तरसम्बन्धित रहेको हुन्छ। अर्कातर्फ घरको छानोको बोनोटले परिवारको सम्पन्नता र जीवनस्तरको पनि केहि हदसम्म

प्रतिनिधित्व गर्दछ। त्यस्तै घरको छानो कतिपय अवस्थामा स्थानीय हावापानी, भौगोलिकता, आर्थिक-सामाजिक प्रभावसँग समेत अन्तरसम्बन्धित छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार भोजपुर नगरपालिकामा रहेका ६,७४४ घरमध्ये अधिकांश ५,४३८ (८०.६३ प्रतिशत) घरहरूको छानो जस्ताले बनेको देखिएको छ। जुन वि.सं. २०६८ सालको जनगणनामा ३४.८९ प्रतिशत रहेको थियो भने सबैभन्दा बढी घरको छानो खर/परालको (४७.०२ प्रतिशत) पाइएको थियो। भोजपुर नगरपालिकामा रहेका घरको छानोको बनेटको सम्बन्धमा वडागत विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	जम्मा	घरको छाना							अन्य
		जस्ता	सिमेन्ट ढलान	खर/पराल छवाली	टायल/खपड/झिँगटी	ढुङ्गा/स्लेट	काठ फल्याक	माटो	
सबै वडा (भोजपुर नगरपालिका)	६,७४४	५,४३८	३४७	६२६	३०८	११	७	०	७
वडा नम्बर १	३०४	२३०	६	६७	०	०	०	०	१
वडा नम्बर २	४३०	३४२	२	६६	१३	०	४	०	३
वडा नम्बर ३	४५३	३३१	११	३०	७९	०	२	०	०
वडा नम्बर ४	६५९	५५२	०	५७	५०	०	०	०	०
वडा नम्बर ५	६६२	५५०	१	३०	८०	०	१	०	०
वडा नम्बर ६	४६१	३६३	२३	५८	१६	०	०	०	१
वडा नम्बर ७	९००	७०५	१८४	६	१	४	०	०	०
वडा नम्बर ८	३८०	३५२	२४	४	०	०	०	०	०
वडा नम्बर ९	६११	५२९	६९	२	१०	१	०	०	०
वडा नम्बर १०	५४३	४७२	३	४३	२४	१	०	०	०
वडा नम्बर ११	५२९	३४३	३	१५७	२२	३	०	०	१
वडा नम्बर १२	८१२	६६९	२१	१०६	१३	२	०	०	१

२.५ घरको भुइँ सतहमा प्रयोग भएको वस्तुको प्रकारअनुसार घरपरिवार संख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाका परिवार बसोबास गरेको घरको भुइँ सतहमा प्रयोग भएको वस्तुको प्रकारको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस नगरपालिकाका अधिकांश परिवार माटोको भुइँ भएको घरमा बसोबास गरेको देखिएको छ। कुनै पनि घरको भुइँ परिवारको आर्थिक-सामाजिक परिवेश, स्थानीय परम्परा, निर्माण सामग्रीको उपलब्धता र समग्र घरको निर्माण संरचनासँग समेत जोडिएको हुन्छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार भोजपुर नगरपालिकामा रहेका ६,७४४ घरमध्ये अधिकांश ५,७७७ (८५.६६ प्रतिशत) घरहरूको भुइँ सतह माटोबाट बनेको देखिएको छ। भोजपुर नगरपालिकामा रहेका घरको भुइँ सतहमा प्रयोग भएका वस्तुको प्रकारको सम्बन्धमा वडागत विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	जम्मा	घरको भुइँको प्रकार					
		माटो	काठको फल्याक/बाँस	इँटा/ढुङ्गा	सेरामिक टायल	सिमेन्ट	अन्य
सबै वडा (भोजपुर न.पा.)	६,७४४	५,७७७	१३०	३९	६८	७१३	१७
वडा नम्बर १	३०४	२९२	४	१	२	५	०
वडा नम्बर २	४३०	४१८	६	०	०	६	०

क्षेत्र	जम्मा	घरको भुइँको प्रकार					
		माटो	काठको फल्याक/बाँस	ईँटा/ढुङ्गा	सेरामिक टायल	सिमेन्ट	अन्य
वडा नम्बर ३	४५३	४१०	१९	०	०	२४	०
वडा नम्बर ४	६५९	६१२	९	१	१८	१७	२
वडा नम्बर ५	६६२	६२४	१	३	२३	११	०
वडा नम्बर ६	४६१	३८३	१७	७	४	५०	०
वडा नम्बर ७	९००	५७४	१६	२	४	३०२	२
वडा नम्बर ८	३८०	२९६	१	०	५	७२	६
वडा नम्बर ९	६११	४१७	२३	०	७	१६२	२
वडा नम्बर १०	५४३	५२८	८	१	०	५	१
वडा नम्बर ११	५२९	५०५	७	१५	१	०	१
वडा नम्बर १२	८१२	७१८	१९	९	४	५९	३

२.६ मुख्य पिउने पानीको स्रोतअनुसार घरपरिवार संख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाका घर परिवारले प्रयोग गर्ने मुख्य पिउने पानीको स्रोतको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस नगरपालिकाका अधिकांश परिवारको मुख्य पिउने पानीको स्रोतको रूपमा धारा पाइप (घर परिसरभित्र) रहेको देखिएको छ। कुनै पनि परिवारको पिउने पानीको स्रोतले सो परिवार बस्ने समुदायको जीवनस्तर र स्वास्थ्यको विषयसँग जोडिएको हुन्छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार भोजपुर नगरपालिकामा रहेका ६,७४४ घरमध्ये अधिकांश ४,३०९ (६३.८९ प्रतिशत) परिवारले घर परिसरभित्रको र १,८५७ (२७.५४ प्रतिशत) परिवारले घर परिसरबाहिरको गरी जम्मा ६,१६६ (९१.४३ प्रतिशत) परिवारले मुख्य रूपमा धारा/पाइपको पानी पिउने देखिएको छ। जुन वि.सं. २०६८ सालको जनगणनामा ७२.०३ प्रतिशत रहेको थियो। त्यसैगरी ढाकिएको इनार वा कुवाको पानी पिउने घरपरिवार २२, खुला इनार वा कुवाको पानी पिउने घरपरिवार ५३, मूल/धाराको पानी पिउने घरपरिवार ४९२, खोला/झरनाको पानी पिउने घरपरिवार ६ साथै जार/बोटलको पानी पिउने घरपरिवार ३ पाइएको छ। वडा नम्बर २, ४, १०, ११ र १२ का क्रमशः १, १, १, १, २ घरपरिवारले अझै पनि खोला/झरनाको पानी पिउने गरेको पाइएको छ। जसले यस नगरपालिकाका सबै घरपरिवारमा शुद्ध पिउने पानीको पहुँच पुगिनसकेको देखिएको छ। त्यस्तै वडा नम्बर १ का ५, वडा नम्बर २ का २, वडा नम्बर ३ का ६, वडा नम्बर ४ का १४, वडा नम्बर ५ का १, वडा नम्बर ६ का २, वडा नम्बर ७ का ४, वडा नम्बर ९ का ३, वडा नम्बर ११ का १ र वडा नम्बर १२ का १५ घरपरिवारले खुला इनार वा कुवाको पानी पिउने गरेको पाइएको छ। पहाडी भूगोल भएकोले ट्युबवेल हाते पम्पको पानी पिउने घरपरिवार यस नगरपालिकामा पाइएका छैनन्। भोजपुर नगरपालिकामा रहेका घरपरिवारको मुख्य पिउने पानीको स्रोतअनुसार घरपरिवारको वडागत विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	जम्मा	पिउने पानीको स्रोत								
		धारा पाइप (घर परिसर भित्र)	धारा पाइप (घर परिसर बाहिर)	ट्युबवेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार वा कुवा	खुला इनार वा कुवा	मूल/ धारा	खोला/ झरना	जार/ बोटल	अन्य
सबै वडा (भोजपुर नपा)	६,७४४	४,३०९	१,८५७	०	२२	५३	४९२	६	३	२

क्षेत्र	जम्मा	पिउने पानीको स्रोत								
		धारा पाइप (घर परिसर भित्र)	धारा पाइप (घर परिसर बाहिर)	ट्युबवेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार वा कुवा	खुला इनार वा कुवा	मूल/ धारा	खोला/ झरना	जार/ बोटल	अन्य
वडा नम्बर १	३०४	२९	२५८	०	०	५	१२	०	०	०
वडा नम्बर २	४३०	१५२	२६८	०	०	२	६	१	१	०
वडा नम्बर ३	४५३	१३८	२०८	०	१	६	१००	०	०	०
वडा नम्बर ४	६५९	४५७	१७९	०	५	१४	३	१	०	०
वडा नम्बर ५	६६२	५७६	७०	०	६	१	९	०	०	०
वडा नम्बर ६	४६१	२७२	१८५	०	०	२	२	०	०	०
वडा नम्बर ७	९००	७७२	६४	०	०	४	६०	०	०	०
वडा नम्बर ८	३८०	२६४	५७	०	१	०	५८	०	०	०
वडा नम्बर ९	६११	४७०	१३२	०	०	३	६	०	०	०
वडा नम्बर १०	५४३	३३२	१५७	०	०	०	५२	१	०	१
वडा नम्बर ११	५२९	३३३	१०१	०	२	१	८९	१	२	०
वडा नम्बर १२	८१२	५१४	१७८	०	७	१५	९५	२	०	१

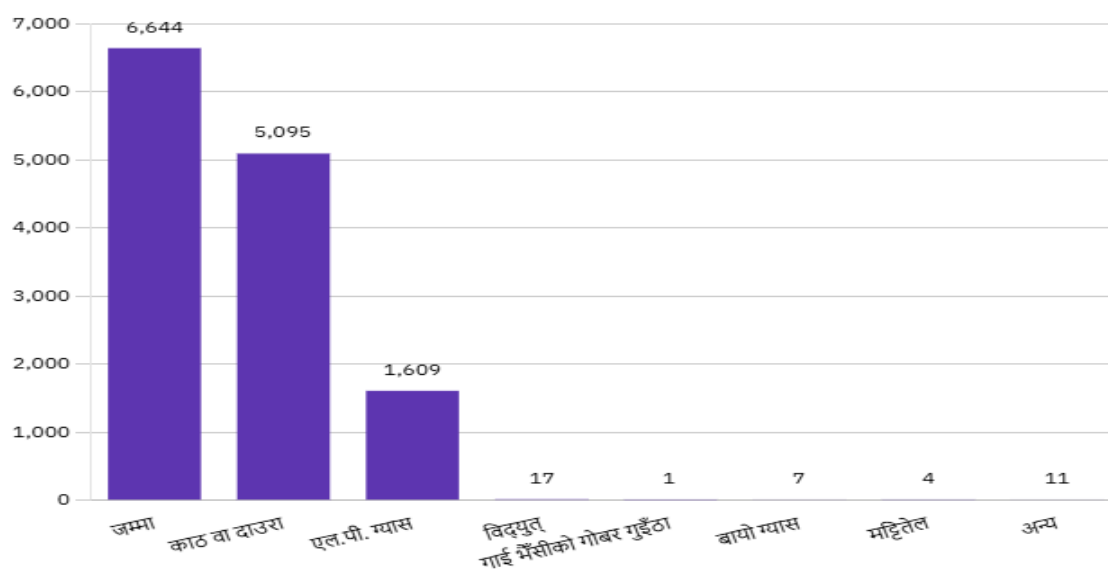
२.७ घरपरिवारले खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाका घर परिवारले खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धनको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस नगरपालिकाका अधिकांश परिवारले खाना पकाउन अक्सर रुपमा काठ वा दाउराको प्रयोग गरेको देखिएको छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार भोजपुर नगरपालिकामा रहेका ६,७४४ घरमध्ये अधिकांश ५,०९५ (७५.५५ प्रतिशत) परिवारले खाना पकाउन काठ वा दाउराको प्रयोग गरेको देखिएको छ। २०६८ सालको जनगणनामा ९०.३१ प्रतिशतसहित अधिकांश परिवारको अक्सर खाना पकाउन प्रयोग गर्ने इन्धन काठ/दाउरा पाइएको थियो। भोजपुर नगरपालिकामा रहेका घर परिवारले खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धनको वडागत परिमाणात्मक विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	जम्मा	खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन						
		काठ वा दाउरा	एल.पी. ग्यास	विद्युत्	गाई भैसीको गोबर गुइँठा	बायो ग्यास	मट्टितेल	अन्य
सबै वडा (भोजपुर न.पा.)	६,७४४	५,०९५	१,६०९	१७	१	७	४	११
वडा नम्बर १	३०४	२९१	१३	०	०	०	०	०
वडा नम्बर २	४३०	४१२	१८	०	०	०	०	०
वडा नम्बर ३	४५३	४१६	३७	०	०	०	०	०
वडा नम्बर ४	६५९	६३४	१९	१	०	२	३	०
वडा नम्बर ५	६६२	६४८	१३	१	०	०	०	०

क्षेत्र	जम्मा	खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धन						
		काठ वा दाउरा	एल.पी. ग्यास	विद्युत्	गाई भैँसीको गोबर गुईँठा	बायो ग्यास	मट्टितेल	अन्य
वडा नम्बर ६	४६१	३१२	१४७	०	०	१	०	१
वडा नम्बर ७	९००	२१६	६६९	४	०	२	०	९
वडा नम्बर ८	३८०	१७६	२०४	०	०	०	०	०
वडा नम्बर ९	६११	२४३	३६४	३	०	१	०	०
वडा नम्बर १०	५४३	५२९	११	१	१	१	०	०
वडा नम्बर ११	५२९	५०९	१६	३	०	०	१	०
वडा नम्बर १२	८१२	७०९	९८	४	०	०	०	१

भोजपुर नगरपालिकाको घरपरिवारले खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गर्ने इन्धनको विवरणलाई तलको स्तम्भ चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

२.८ घरपरिवारले अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोत

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिका घर परिवारले अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोतको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस नगरपालिकाका अधिकांश परिवारले प्रकाशको स्रोतको रूपमा अक्सर विद्युतको प्रयोग गरेको देखिएको छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार भोजपुर नगरपालिकामा रहेका ६,७४४ घरपरिवारमध्ये अधिकांश ५,९८० (८८.६७ प्रतिशत) परिवारको पहुँचमा विद्युत् पुगेको देखिएको छ जबकि वि.सं. २०६८ सालको जनगणनामा ३८.०४ प्रतिशत परिवारको पहुँचमा मात्र विद्युत् पुगेको थियो भने ३२.५६ प्रतिशत परिवारले अक्सर प्रकाशको स्रोतको रूपमा सोलारको प्रयोग गरेको पाइएको थियो। भोजपुर नगरपालिकामा रहेका घर परिवारले अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोतसम्बन्धी वडागत परिमाणात्मक विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	जम्मा	अक्सर प्रयोग गर्ने प्रकाशको स्रोत				
		विद्युत्	सोलार/सौर्य ऊर्जा	मट्टितेल	बायो ग्यास	अन्य
सबै वडा (भोजपुर न.पा.)	६,७४४	५,९८०	६७१	३७	२	५४
वडा नम्बर १	३०४	२६९	१५	२	१	१७
वडा नम्बर २	४३०	१९२	२३३	३	०	२
वडा नम्बर ३	४५३	३२६	१२३	३	०	१
वडा नम्बर ४	६५९	६३६	१५	०	०	८
वडा नम्बर ५	६६२	६५१	४	५	०	२
वडा नम्बर ६	४६१	४४०	१७	२	०	२
वडा नम्बर ७	९००	८९०	७	३	०	०
वडा नम्बर ८	३८०	३७३	३	२	०	२
वडा नम्बर ९	६११	५९५	१४	२	०	०
वडा नम्बर १०	५४३	३२९	१८९	१०	०	१५
वडा नम्बर ११	५२९	४९२	३१	४	०	२
वडा नम्बर १२	८१२	७८७	२०	१	१	३

२.९ शौचालयको प्रकारअनुसार घरपरिवार संख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाका घर परिवारले प्रयोग गरेका शौचालयको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस नगरपालिकाका अधिकांश परिवारले फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्कसहितको) शौचालय तथा दोस्रोमा साधारण शौचालय प्रयोग गरेको देखिएको छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार भोजपुर नगरपालिकामा रहेका ६,७४४ घरपरिवारमध्ये अधिकांश ४,२५२ (६३.०५ प्रतिशत) परिवारले फलस भएको सेप्टिक ट्याङ्कसहितको शौचालयको र दोस्रोमा २,०८१ (३०.८६ प्रतिशत) परिवारले साधारण शौचालय प्रयोग गरेको देखिएको छ जबकि वि.सं. २०६८ सालको जनगणनामा ५५.८४ प्रतिशतसहित अधिकांश परिवारको घरमा साधारण शौचालय थियो। भोजपुर नगरपालिकामा रहेका घर परिवारको शौचालयसम्बन्धी वडागत परिमाणात्मक विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	जम्मा	प्रयोग भएको शौचालयको प्रकार				शौचालय नभएको
		फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क)	साधारण	सार्वजनिक	
सबै वडा (भोजपुर न.पा.)	६,७४४	३३०	४,२५२	२,०८१	११	७०
वडा नम्बर १	३०४	२१	१३१	१४०	०	१२
वडा नम्बर २	४३०	२	९८	३२३	०	७
वडा नम्बर ३	४५३	०	२२६	२२५	०	२
वडा नम्बर ४	६५९	१२	४५५	१८८	१	३
वडा नम्बर ५	६६२	७	५२१	१३२	०	२
वडा नम्बर ६	४६१	२२	३३२	१००	१	६
वडा नम्बर ७	९००	८६	७४४	६७	१	२

क्षेत्र	जम्मा	प्रयोग भएको शौचालयको प्रकार				शौचालय नभएको
		फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क)	साधारण	सार्वजनिक	
वडा नम्बर ८	३८०	३	२९६	७८	१	२
वडा नम्बर ९	६११	१२१	४४६	३६	७	१
वडा नम्बर १०	५४३	५	३४३	१९३	०	२
वडा नम्बर ११	५२९	२३	३३०	१६७	०	९
वडा नम्बर १२	८१२	२८	३३०	४३२	०	२२

२.१० घरपरिवारमा भएका सुविधासम्बन्धी विवरण

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाका घर परिवारमा भएका सुविधाहरूको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ मा कुनै पनि सुविधा नभएका घरपरिवार १५.६६ प्रतिशत रहेकोमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ मा यस्ता परिवार ५.०८ प्रतिशत रहेको देखिएको छ। त्यसैगरी कम्तीमा एउटा सुविधा भएका परिवार २०६८ को जनगणनामा ८३.४४ प्रतिशत रहेकोमा २०७८ को जनगणनामा यस्ता परिवार ९४.९१ प्रतिशत पाइएका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ मा प्रत्येक परिवारमा रेडियो, टि.भी., टेलिफोन, मोबाइल फोन, कम्प्युटर, इन्टरनेट, सवारी साधन, विद्युतीय पंखा, रेफ्रिजेरेटर, वाशिङ मेशिन, एयर कण्डिशन जस्ता सुविधाको उपलब्धताको बारेमा सोधिएको थियो। भोजपुर नगरपालिकामा रहेका घर परिवारले प्रयोग गर्ने विभिन्न सुविधासम्बन्धी वडागत परिमाणात्मक विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	सबै वडा (भोजपुर नपा)	वडा नम्बर १	वडा नम्बर २	वडा नम्बर ३	जम्मा	कुनै पनि सुविधा नभएको	कम्तीमा एउटा सुविधा भएको	घरपरिवारमा भएका सुविधा											
								रेडियो	टि.भी.	ल्याण्डलाइन टेलिफोन	साधारण मोबाइल फोन	स्मार्ट मोबाइल फोन	कम्प्युटर/ल्यापटप	इन्टरनेट सुविधा	गाडा (कार/जीप/भ्यान्)	मोटरसाइकल/स्कूटर	साइकल	विद्युतीय पंखा	रेफ्रिजेरेटर
											</								

क्षेत्र	जम्मा	कुनै पनि सुविधा नभएको	कम्तीमा एउटा सुविधा भएको	घरपरिवारमा भएका सुविधा												
				रेडियो	टि.भी.	ल्याण्डलाइन टेलिफोन	साधारण मोबाइल फोन	स्मार्ट मोबाइल फोन	कम्प्युटर/ल्यापटप	इन्टरनेट सुविधा	गाडा (कार/जीप/भ्यान)	मोटरसाइकल/स्कूटर	साइकल	विद्युतीय पंखा	रेफ्रिजरेटर	वाशिङ मेशिन
वडा नम्बर ४	६५९	४०	६१९	२६५	१९६	५	५६९	४२१	३०	१६५	१०	२५	२	१	०	१
वडा नम्बर ५	६६२	२३	६३९	३२७	३३१	३	५४८	४२३	३७	२१५	४	२०	५	३	४	०
वडा नम्बर ६	४६१	३२	४२९	२३२	२५०	१४	३३५	३१८	६६	१८४	११	३९	३	१३	१७	०
वडा नम्बर ७	९००	६६	८३४	६३३	४९७	१६१	५७०	७५४	२५७	५८९	२८	२०३	३३	८८	१८९	२३
वडा नम्बर ८	३८०	१३	३६७	१८०	२३८	२२	२८७	२८०	४३	२०६	१	३०	७	४	८	१
वडा नम्बर ९	६११	४	६०७	४३३	३५१	७९	४८८	५१७	१२५	३५०	२१	१०२	७	२३	७०	३
वडा नम्बर १०	५४३	२६	५१७	४४१	१२७	०	४८५	२५७	११	१५	२	२६	४	१	२	०
वडा नम्बर ११	५२९	२२	५०७	४२५	१९३	४	४४३	३५१	१५	१४२	३	७	१	१	०	०
वडा नम्बर १२	८१२	३७	७७५	३५७	४३२	७४	७२५	५११	६५	१६३	१	५०	५	१६	२८	०

२.११ लिङ्ग, औसत परिवारको आकार तथा लैङ्गिक अनुपातअनुसार घरपरिवार र जनसंख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाका जनसंख्या, औसत घरपरिवार संख्या तथा लैङ्गिक अनुपातको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ मा यस नगरपालिकाको जनसंख्या पुरुष १२,६८४ र महिला १४,५२० गरी जम्मा २७,२०४ जना रहेकोमा २०७८ को जनगणनामा पुरुष १२,६४५ र महिला १३,६६२ गरी जम्मा २६,००७ जना पाइएको छ। त्यसैगरी २०६८ सालमा औसत परिवार संख्या ४.२३ रहेकोमा २०७८ सालको जनगणनामा ३.८६ देखिएको छ भने लैङ्गिक अनुपात २०६८ सालको जनगणनामा ८७.३६ रहेकोमा २०७८ मा ९४.६३ देखिएको छ। भोजपुर नगरपालिकाको जनसंख्या, औसत परिवार संख्या र लैङ्गिक अनुपातसम्बन्धी परिमाणात्मक विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार वडागत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	परिवार संख्या	जनसंख्या			औसत परिवार संख्या	लैङ्गिक अनुपात
		जम्मा	पुरुष	महिला		
भोजपुर न.पा (सबै वडा)	६,७४४	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२	३.८६	९४.६३
वडा नम्बर १	३०४	१,२६८	६४५	६२३	४.१७	१०३.५३
वडा नम्बर २	४३०	१,८८२	९७२	९१०	४.३८	१०६.८१
वडा नम्बर ३	४५३	१,८३०	८८७	९४३	४.०४	९४.०६
वडा नम्बर ४	६५९	२,६७८	१,२९०	१,३८८	४.०६	९२.९४
वडा नम्बर ५	६६२	२,५७९	१,२६०	१,३१९	३.९०	९५.५३
वडा नम्बर ६	४६१	१,८००	८३८	९६२	३.९०	८७.११
वडा नम्बर ७	९००	३,१०६	१,५१४	१,५९२	३.४५	९५.१०
वडा नम्बर ८	३८०	१,३९८	६६१	७३७	३.६८	८९.६९
वडा नम्बर ९	६११	२,१८७	१,०५९	१,१२८	३.५८	९३.८८
वडा नम्बर १०	५४३	१,९९७	९८०	१,०१७	३.६८	९६.३६
वडा नम्बर ११	५२९	२,१८६	१,०७७	१,१०९	४.१३	९७.११
वडा नम्बर १२	८१२	३,०९६	१,४६२	१,६३४	३.८१	८९.४७

२.१२ पाँच वर्ष उमेर समूहअनुसार भोजपुर नगरपालिका तथा यसका वडाको जनसंख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाको पाँच वर्ष उमेर समूहअनुसारको वडागत जनसंख्याको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस गाउँपालिकामा १५-१९ वर्ष उमेरको जनसंख्या २,४१० जना (सबैभन्दा बढी) र ९५ वर्षभन्दा बढी उमेरका जनसंख्या १९ जना (सबैभन्दा कम) पाइएको छ। नगरपालिका र वडाको पाँच वर्ष उमेर समूहका आधारमा जनसंख्याको परिमाणात्मक विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार वडागत रुपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ।

उमेर समूह	भोजपुर नगरपालिका			वडा नम्बर १			वडा नम्बर २			वडा नम्बर ३		
	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
सबै उमेर समूह	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२	१,२६८	६४५	६२३	१,८८२	९७२	९१०	१,८३०	८८७	९४३
००-०४	१,९७५	१,०४९	९२६	९५	४९	४६	१७४	१००	७४	१४२	६६	७६
०५-०९	२,३७४	१,२१४	१,१६०	१३०	७६	५४	२२३	११९	१०४	१७२	८१	९१
१०-१४	२,३७७	१,२२२	१,१५५	१२३	६६	५७	२१२	११३	९९	१५१	८०	७१
१५-१९	२,४१०	१,२४९	१,१६१	१५०	७८	७२	२००	१०८	९२	१६९	९२	७७
२०-२४	२,२५४	१,००७	१,२४७	१०९	५३	५६	१६१	७८	८३	१८९	८५	१०४
२५-२९	२,१९०	१,०२८	१,१६२	११५	५८	५७	१५४	८५	६९	१५४	७५	७९
३०-३४	१,९३८	९१२	१,०२६	८७	३९	४८	१२७	६२	६५	११५	५१	६४
३५-३९	१,७५२	८१४	९३८	५९	३१	२८	१११	५२	५९	१२७	६२	६५
४०-४४	१,५४८	७०६	८४२	५५	२५	३०	९३	४०	५३	८३	४२	४१
४५-४९	१,३२२	६३५	६८७	६४	२७	३७	८८	४५	४३	८६	३८	४८
५०-५४	१,४५९	६९८	७६१	७०	३३	३७	८५	४४	४१	१०१	४८	५३

५५-५९	१,२३५	६०७	६२८	७०	४०	३०	७२	३१	४१	८७	४४	४३
६०-६४	९९७	४६६	५३१	४३	२२	२१	६१	३६	२५	७७	३८	३९
६५-६९	७५४	३५४	४००	३७	२१	१६	४५	२१	२४	५३	२२	३१
७०-७४	६०६	२८२	३२४	२४	१०	१४	३४	१६	१८	५८	२८	३०
७५-७९	४०३	१९७	२०६	२०	९	११	२६	१५	११	३०	१६	१४
८०-८४	२१३	११४	९९	१०	४	६	१०	५	५	२१	१०	११
८५-८९	१४८	७०	७८	७	४	३	२	१	१	९	७	२
९०-९४	३३	१७	१६	०	०	०	१	१	०	३	१	२
९५+	१९	४	१५	०	०	०	३	०	३	३	१	२
उमेर समूह	वडा नम्बर ४			वडा नम्बर ५			वडा नम्बर ६			वडा नम्बर ७		
	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
सबै उमेर समूह	२,६७८	१,२९०	१,३८८	२,५७९	१,२६०	१,३१९	१,८००	८३८	९६२	३,१०६	१,५१४	१,५९२
००-०४	२२१	११३	१०८	१७३	९५	७८	१३६	६२	७४	२२३	११८	१०५
०५-०९	२५२	१३२	१२०	२०३	१०२	१०१	१५०	७४	७६	२९३	१५५	१३८
१०-१४	२७०	१४४	१२६	२३७	१२२	११५	१४९	६१	८८	२७७	१४९	१२८
१५-१९	२३८	१२२	११६	२३१	१२९	१०२	१७७	९७	८०	२३५	११६	११९
२०-२४	२१५	८६	१२९	२०६	८२	१२४	१७१	८०	९१	२६१	११९	१४२
२५-२९	२०७	९८	१०९	१७५	८७	८८	१६०	७८	८२	३१७	१३७	१८०
३०-३४	२०२	९५	१०७	१५६	७०	८६	११८	५३	६५	३१७	१४३	१७४
३५-३९	१४१	७०	७१	१७९	७७	१०२	१२५	६३	६२	२७०	११९	१५१
४०-४४	१४२	५९	८३	१९०	९०	१००	११४	५१	६३	२२९	११२	११७
४५-४९	१२२	५७	६५	१३७	६६	७१	९६	३९	५७	१६५	९२	७३
५०-५४	१७३	७६	९७	१८१	८६	९५	८२	३१	५१	१४४	८७	५७
५५-५९	१३७	६१	७६	१३०	६६	६४	८१	४५	३६	१०७	४९	५८
६०-६४	१३१	७४	५७	११६	५४	६२	७३	२४	४९	७९	३९	४०
६५-६९	७६	३२	४४	८५	४५	४०	५४	२२	३२	६१	२४	३७
७०-७४	७३	३८	३५	६८	३०	३८	५३	२६	२७	४८	२०	२८
७५-७९	३५	१३	२२	५७	३०	२७	३२	१७	१५	४२	२१	२१
८०-८४	२०	९	११	२६	१३	१३	२०	१२	८	१९	११	८
८५-८९	१८	८	१०	२४	१४	१०	७	३	४	१७	२	१५
९०-९४	४	२	२	४	२	२	०	०	०	१	१	०
९५+	१	१	०	१	०	१	२	०	२	१	०	१
उमेर समूह	वडा नम्बर ८			वडा नम्बर ९			वडा नम्बर १०			वडा नम्बर ११		
	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
सबै उमेर समूह	१,३९८	६६१	७३७	२,१८७	१,०५९	१,१२८	१,९९७	९८०	१,०१७	२,१८६	१,०७७	१,१०९
००-०४	१०८	६२	४६	१९४	९५	९९	१६७	९२	७५	१४८	८९	५९

०५-०९	१४४	७७	६७	२२४	११५	१०९	१५९	७८	८१	१७२	८६	८६
१०-१४	१५२	८२	७०	१९१	१०५	८६	१५३	८१	७२	२१०	१०१	१०९
१५-१९	१५०	६९	८१	१८३	९५	८८	१८०	९३	८७	२२६	११३	११३
२०-२४	९९	४०	५९	१८५	८५	१००	१७९	९०	८९	२१५	९८	११७
२५-२९	११८	४६	७२	२३४	१०१	१३३	१८२	९१	९१	१४७	७५	७२
३०-३४	११६	४९	६७	२०३	९२	१११	१२९	६२	६७	१३५	६९	६६
३५-३९	११२	४४	६८	१४०	६८	७२	१३८	६५	७३	१४७	७५	७२
४०-४४	८९	४२	४७	११५	५३	६२	११९	४७	७२	१३६	५५	८१
४५-४९	५६	२९	२७	११९	५७	६२	१०३	५३	५०	१२०	५७	६३
५०-५४	७०	३५	३५	१०६	५३	५३	१२७	५६	७१	१२८	६४	६४
५५-५९	४६	२१	२५	९९	५१	४८	१२३	६१	६२	११२	५७	५५
६०-६४	३४	१७	१७	६०	२४	३६	८१	३६	४५	९७	३८	५९
६५-६९	३७	१८	१९	४९	२७	२२	५४	२७	२७	६८	३२	३६
७०-७४	२७	९	१८	३८	१७	२१	४०	१३	२७	५८	३२	२६
७५-७९	२५	११	१४	१९	७	१२	३०	१४	१६	३८	२०	१८
८०-८४	८	६	२	१५	७	८	१२	८	४	१३	९	४
८५-८९	४	३	१	९	४	५	१४	१०	४	१२	६	६
९०-९४	३	१	२	४	३	१	६	३	३	२	१	१
९५+	०	०	०	०	०	०	१	०	१	२	०	२
उमेर समूह	वडा नम्बर १२											
	जम्मा	पुरुष	महिला									
सबै उमेर समूह	३०९६	१४६२	१६३४									
००-०४	१९४	१०८	८६									
०५-०९	२५२	११९	१३३									
१०-१४	२५२	११८	१३४									
१५-१९	२७१	१३७	१३४									
२०-२४	२६४	१११	१५३									
२५-२९	२२७	९७	१३०									
३०-३४	२३३	१२७	१०६									
३५-३९	२०३	८८	११५									
४०-४४	१८३	९०	९३									
४५-४९	१६६	७५	९१									
५०-५४	१९२	८५	१०७									
५५-५९	१७१	८१	९०									
६०-६४	१४५	६४	८१									
६५-६९	१३५	६३	७२									

७०-७४	८५	४३	४२
७५-७९	४९	२४	२५
८०-८४	३९	२०	१९
८५-८९	२५	८	१७
९०-९४	५	२	३
९५+	५	२	३

२.१३ घर जग्गामा महिलाको स्वामित्वअनुसार घरपरिवार संख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकामा महिलाको स्वामित्वमा भएका घरजग्गाको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस नगरपालिकामा भएका जम्मा ६,७४४ परिवारमध्ये १३८ परिवारको घरमा, ७२६ परिवारको जग्गामा, ९११ परिवारको घर र जग्गा दुवैमा महिलाको स्वामित्व देखिएको छ। यसरी महिलाको स्वामित्वको घरपरिवार संख्यामा घरमात्र, जग्गामात्र तथा घर र जग्गा दुवैमा महिलाको स्वामित्व भएको संख्यालाई हेर्दा जम्मा १,७७५ घरपरिवारमूली महिला देखिएको छ। भोजपुर नगरपालिकाको घरजग्गामा महिलाको स्वामित्वसम्बन्धी परिमाणात्मक विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	जम्मा परिवार संख्या	महिलाको स्वामित्व				
		घर मात्र	जग्गामात्र	घर र जग्गा दुवै	घर र जग्गा दुवै नभएको	उल्लेख नभएको
भोजपुर जिल्ला	३८,५८०	३९६	३,२६९	३,४३८	३१,१०२	३७५
भोजपुर नपा	६,७४४	१३८	७२६	९११	४,८३०	१३९

२.१४ लघु उद्यम (कृषि बाहेक) संचालकको लिङ्गअनुसार घरपरिवारको संख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकामा साना घरेलु व्यवसाय गर्ने परिवारको बारेमा उल्लेख गरिएको छ। जसअनुसार यस नगरपालिकामा भएका जम्मा ६,७४४ परिवारमध्ये ६,३१९ (९३.७ प्रतिशत) परिवारले कुनै पनि साना घरेलु व्यवसाय नगरेको, २२ परिवारको साना घरेलु व्यवसाय उल्लेख नभएको र बाँकी घरपरिवारको सदस्य कुनै एक साना घरेलु व्यवसायमा संलग्न रहेको देखिएको छ। यसैगरी भोजपुर जिल्लामा रहेका ३८,५८० घर परिवारमध्ये ३६,४०५ (९४.३६ प्रतिशत) परिवारले कुनै साना घरेलु व्यवसाय नगरेको पाइएको छ भने ५३२ पुरुष र १७३ महिलाले घरेलु उद्योग, ३८५ पुरुष र ५९१ महिलाले व्यापार, ५६ पुरुष र २१ महिलाले यातायात, १५९ पुरुष र ७० महिला सेवासम्बन्धी उद्यम गरेको पाइएको छ। भोजपुर जिल्ला तथा भोजपुर नगरपालिकाको घरपरिवार संलग्न रहेका साना घरेलु व्यवसायको विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	जम्मा	साना घरेलु व्यवसाय नभएका घरपरिवार संख्या	साना घरेलु व्यवसायका प्रकार										उल्लेख नभएको
			घरेलु उद्योग		व्यापार		यातायात		सेवा		अन्य		
			पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	
भोजपुर	३८,५८०	३६,४०५	५३२	१७३	३८५	५९१	५६	२१	१५९	७०	८३	३९	६६
भोजपुर नपा	६,७४४	६,३१९	५४	३३	७६	१४९	१८	९	२५	१०	२३	६	२२

२.१५ परिवारको आकारअनुसार घरपरिवार संख्या

कुनै पनि परिवारको आकारले सो परिवारमा भएका जम्मा सदस्य संख्यालाई जनाउँछ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार भोजपुर नगरपालिकामा भएका जम्मा ६,७४४ परिवारमध्ये ४ जना सदस्य भएको परिवार सबैभन्दा बढी १,५९८ र ९ जना र सोभन्दा बढी सदस्य भएको परिवार सबैभन्दा कम १०० देखिएको छ। भोजपुर नगरपालिकाको परिवारको आकारअनुसार परिवारको विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

क्षेत्र	जम्मा घरपरिवार संख्या	घरपरिवार संख्या								
		१ जना सदस्य भएको	२ जना सदस्य भएको	३ जना सदस्य भएको	४ जना सदस्य भएको	५ जना सदस्य भएको	६ जना सदस्य भएको	७ जना सदस्य भएको	८ जना सदस्य भएको	९ र सोभन्दा बढी सदस्य भएको
भोजपुर	३८,६३१	३,०३१	५,४८७	७,१७६	८,४२२	६,४८८	४,१२३	२,१३०	१,०२९	७४५
भोजपुर नपा	६,७४४	५४४	१,०४८	१,४४०	१,५९८	९८३	६२२	२७४	१३५	१००

२.१६ उमेरअनुसार भोजपुर नगरपालिकाको जनसंख्या (गणनाको समयमा)

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार भोजपुर नगरपालिकामा ६,७४४ परिवारमा जम्मा २६,००७ जना जनसंख्या रहेको पाइएको छ, जुन भोजपुर जिल्लाको ९ वटा स्थानीय तहहरूमध्ये सबैभन्दा बढी जनसंख्या हो। यस नगरपालिकाको जनसंख्याको उमेरअनुसारको विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

उमेर	जनसंख्या				उमेर	जनसंख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला			जम्मा	पुरुष	महिला
सबै उमेर	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२		५० वर्ष	३४०	१७५	१६५
० वर्ष	३०४	१५९	१४५		५१ वर्ष	२४९	१२०	१२९
१ वर्ष	३७०	१८७	१८३		५२ वर्ष	२८६	१३७	१४९
२ वर्ष	४०३	२१५	१८८		५३ वर्ष	३१३	१४०	१७३
३ वर्ष	४३२	२१८	२१४		५४ वर्ष	२७१	१२६	१४५
४ वर्ष	४६६	२७०	१९६		५५ वर्ष	२६३	१३०	१३३
५ वर्ष	५००	२४३	२५७		५६ वर्ष	२७३	१३८	१३५
६ वर्ष	४५९	२४०	२१९		५७ वर्ष	२०१	९४	१०७
७ वर्ष	४५५	२२३	२३२		५८ वर्ष	२५६	११४	१४२
८ वर्ष	४८५	२४८	२३७		५९ वर्ष	२४२	१३१	१११
९ वर्ष	४७५	२६०	२१५		६० वर्ष	२७४	१३१	१४३
१० वर्ष	४८३	२५२	२३१		६१ वर्ष	१७४	८१	९३
११ वर्ष	४३४	२३३	२०१		६२ वर्ष	१८२	८६	९६
१२ वर्ष	४८६	२४७	२३९		६३ वर्ष	२०४	९३	१११
१३ वर्ष	४८८	२४५	२४३		६४ वर्ष	१६३	७५	८८
१४ वर्ष	४८६	२४५	२४१		६५ वर्ष	१६६	७९	८७
१५ वर्ष	४९६	२५६	२४०		६६ वर्ष	१७१	८२	८९
१६ वर्ष	४६७	२६१	२०६		६७ वर्ष	१३८	६१	७७

उमेर	जनसंख्या			उमेर	जनसंख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
१७ वर्ष	५०६	२६२	२४४	६८ वर्ष	१२३	६२	६१
१८ वर्ष	५१३	२५५	२५८	६९ वर्ष	१५६	७०	८६
१९ वर्ष	४२८	२१५	२१३	७० वर्ष	१३२	६०	७२
२० वर्ष	५१०	२१६	२९४	७१ वर्ष	१२७	६०	६७
२१ वर्ष	४२९	२०४	२२५	७२ वर्ष	१५४	७३	८१
२२ वर्ष	५१३	२३२	२८१	७३ वर्ष	९०	४८	४२
२३ वर्ष	३७१	१७२	१९९	७४ वर्ष	१०३	४१	६२
२४ वर्ष	४३१	१८३	२४८	७५ वर्ष	९९	४२	५७
२५ वर्ष	४७१	२१३	२५८	७६ वर्ष	७७	३८	३९
२६ वर्ष	४४२	२०४	२३८	७७ वर्ष	१२४	५८	६६
२७ वर्ष	३९९	१९५	२०४	७८ वर्ष	५६	३०	२६
२८ वर्ष	५०९	२५१	२५८	७९ वर्ष	४७	२९	१८
२९ वर्ष	३६९	१६५	२०४	८० वर्ष	६३	३७	२६
३० वर्ष	४२८	१९७	२३१	८१ वर्ष	४५	१७	२८
३१ वर्ष	३७८	१७२	२०६	८२ वर्ष	४३	२१	२२
३२ वर्ष	३८७	१९०	१९७	८३ वर्ष	२७	१८	९
३३ वर्ष	४२५	१८६	२३९	८४ वर्ष	३५	२१	१४
३४ वर्ष	३२०	१६७	१५३	८५ वर्ष	३७	१८	१९
३५ वर्ष	३९७	१८०	२१७	८६ वर्ष	२७	११	१६
३६ वर्ष	३६७	१६७	२००	८७ वर्ष	३३	१२	२१
३७ वर्ष	३०५	१४९	१५६	८८ वर्ष	४०	२०	२०
३८ वर्ष	३५५	१५८	१९७	८९ वर्ष	११	९	२
३९ वर्ष	३२८	१६०	१६८	९० वर्ष	१०	५	५
४० वर्ष	४००	१६८	२३२	९१ वर्ष	५	२	३
४१ वर्ष	२३१	११३	११८	९२ वर्ष	९	६	३
४२ वर्ष	३४४	१५६	१८८	९३ वर्ष	४	२	२
४३ वर्ष	३२२	१३७	१८५	९४ वर्ष	५	२	३
४४ वर्ष	२५१	१३२	११९	९५ वर्ष	६	१	५
४५ वर्ष	२९३	१४९	१४४	९६ वर्ष	४	०	४
४६ वर्ष	२८१	१३४	१४७	९७ वर्ष	०	०	०
४७ वर्ष	२०६	९८	१०८	९८ वर्ष	३	२	१
४८ वर्ष	२८३	१३२	१५१	९९ वर्ष	१	०	१
४९ वर्ष	२५९	१२२	१३७	१००+ वर्ष	५	१	४

नोट: १००+ भन्नाले १०० वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरको जनसंख्या भनिन्छ।

२.१७ परिवारमूलीको उमेर र लिंगानुसार घरपरिवार संख्या

क्षेत्र	विवरण	जम्मा	परिवारमूलीको उमेर समूह							
			१०-१४	१५-१९	२०-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६०-६९	७० वर्ष वा सो भन्दा बढी
भोजपुर जिल्ला	जम्मा	३८,६३१	१८	२११	३,६२३	७,०३२	७,५४९	८,६८६	६,७६७	४,७४५
	पुरुष	२८,४६२	१०	१२८	२,३१६	५,०४५	५,९१०	६,७४३	५,०३१	३,२७९
	महिला	१०,१६९	८	८३	१,३०७	१,९८७	१,६३९	१,९४३	१,७३६	१,४६६
भोजपुर नपा	जम्मा	६,७४४	४	७०	८०९	१,३९९	१,३२०	१,४२४	९९९	७१९
	पुरुष	४,४८६	२	३७	४११	८३२	९५२	१,०६५	६९५	४९२
	महिला	२,२५८	२	३३	३९८	५६७	३६८	३५९	३०४	२२७

२.१८ घरपरिवारमूलीको नाताअनुसार घरपरिवारको सदस्य संख्या

यस उप-खण्डमा भोजपुर नगरपालिकामा रहेका परिवारमा कुन नाता पर्ने सदस्य परिवारमूलीको रूपमा रहेका छन् भन्ने उल्लेख गरिएको छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार भोजपुर नगरपालिकामा रहेका जम्मा ६,७४४ परिवारमध्ये ४,४८६ परिवारमा पुरुष सदस्य परिवारमूली रहेको पाइएको छ भने २,२५८ परिवारमा महिला सदस्य परिवारमूली रहेका छन्। जसले यहाँका अधिकांश परिवारको मुख्य जिम्मेवारी पुरुषमा नै रहेको देखिन्छ। त्यसै गरी परिवारमूलीसँगको नाताअनुसार हेर्दा सबैभन्दा ठूलो समूह (२६.६७ प्रतिशत) छोरा वा बुहारीको संख्या रहेको पाइएको छ। यस नगरपालिकाको घरपरिवारमूलीको नाताअनुसार परिवारको विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

लिङ्ग	जम्मा	घरपरिवारमूलीको नाता											
		घरपरिवार मूली	पति/पत्नी	छोरा/बुहारी	छोरी/ज्वाइँ	बुबा/आमा	ससुरा/सासू	दाजुभाइ/दिदीबहिनी	नाति/नातिनी	अन्य नातेदार	घरेलु सहयोगी	सम्बन्ध नभएको	उल्लेख नभएको
भोजपुर जिल्ला													
जम्मा	१५७९२३	३८६३१	२७५१६	४३९४८	२५०९२	३३१७	७०७	२४६०	१२८५५	१७६७	५३	१५७७	०
पुरुष	७८२११	२८४६२	२५२५	३५८२१	१३१	९७०	२४२	१२६१	६६१३	७७६	४०	१३७०	०
महिला	७९७१२	१०१६९	२४९९१	८१२७	२४९६१	२३४७	४६५	११९९	६२४२	९९१	१३	२०७	०
भोजपुर नगरपालिका													
जम्मा	२६,००७	६,७४४	४,६०७	६,९३६	३,९४२	४५७	१८९	५१०	२०८३	४२४	१५	१००	०
पुरुष	१२,६४५	४,४८६	७४२	५,५८८	२४	१२७	६८	२५४	१,०९६	१७६	८	७६	०
महिला	१३,३६२	२,२५८	३,८६५	१,३४८	३,९१८	३३०	१२१	२५६	९८७	२४८	७	२४	०

२.१९ पाँच वर्ष उमेर समूह र नागरिकको देश/क्षेत्रको आधारमा जनसंख्या

जनगणना अवधिमा नेपालभित्र अक्सर बसोबास गर्ने सबै व्यक्तिहरूको गणना गरिन्छ। यहाँ बुझ्ने पर्ने अर्को यथार्थ यो छ कि विदेशस्थित नेपाली कूटनीतिक नियोगभित्र बसोबास गर्ने व्यक्तिहरूलाई पनि नेपालको जनसंख्यामा गणना गरिन्छ भने नेपालस्थित विदेशी कूटनीतिक नियोगभित्र बसोबास गर्ने व्यक्तिलाई नेपालको जनगणनामा समावेश गरिंदैन। जनगणनाको

तथ्याङ्क संकलनको अवधिभित्र पर्यटक भई वा अन्य उद्देश्यले नेपालमा आएका तर अक्सर बसोबास नभएका कुनै पनि विदेशी नागरिकलाई नेपालको जनगणनामा गणना गरिंदैन।

२०७८ सालको बाह्रौँ जनगणनाअनुसार भोजपुर नगरपालिकामा कुल १६ जना विदेशी (भारतीय) नागरिकले बसोबास गरेको देखिन्छ। यस गाउँपालिकाको जनसंख्याको देश/क्षेत्रको आधारमा पाँच वर्ष उमेर समूहअनुसार विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	देश/क्षेत्र					
		नेपाल	भारत	चीन	सार्क मुलुक (भारत बाहेक)	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका							
जम्मा							
जम्मा	२६,००७	२५,९९०	१६	०	०	१	०
००-०४ वर्ष	१,९७५	१,९७३	२	०	०	०	०
०५-१४ वर्ष	४,७५१	४,७५०	१	०	०	०	०
१५-२४ वर्ष	४,६६४	४,६६१	३	०	०	०	०
२५-३४ वर्ष	४,१२८	४१२२	६	०	०	०	०
३५-४४ वर्ष	३,३००	३,२९९	१	०	०	०	०
४५-५४ वर्ष	२,७८१	२,७८०	१	०	०	०	०
५५-६४ वर्ष	२,२३२	२,२३१	०	०	०	१	०
६५-७४ वर्ष	१,३६०	१,३६०	०	०	०	०	०
७५+ वर्ष	८१६	८१४	२	०	०	०	०
पुरुष							
जम्मा	१२,६४५	१२,६३१	१३	०	०	१	०
००-०४ वर्ष	१,०४९	१,०४९	०	०	०	०	०
०५-१४ वर्ष	२,४३६	२,४३५	१	०	०	०	०
१५-२४ वर्ष	२,२५६	२,२५३	३	०	०	०	०
२५-३४ वर्ष	१,९४०	१,९३५	५	०	०	०	०
३५-४४ वर्ष	१,५२०	१,५१९	१	०	०	०	०
४५-५४ वर्ष	१,३३३	१,३३२	१	०	०	०	०
५५-६४ वर्ष	१,०७३	१,०७२	०	०	०	१	०
६५-७४ वर्ष	६३६	६३६	०	०	०	०	०
७५+ वर्ष	४०२	४००	२	०	०	०	०
महिला							
जम्मा	१३,३६२	१३,३५९	३	०	०	०	०
००-०४ वर्ष	९२६	९२४	२	०	०	०	०
०५-१४ वर्ष	२,३१५	२,३१५	०	०	०	०	०
१५-२४ वर्ष	२,४०८	२,४०८	०	०	०	०	०
२५-३४ वर्ष	२,१८८	२,१८७	१	०	०	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	देश/क्षेत्र					
		नेपाल	भारत	चीन	सार्क मुलुक (भारत बाहेक)	अन्य	उल्लेख नभएको
३५-४४ वर्ष	१,७८०	१,७८०	०	०	०	०	०
४५-५४ वर्ष	१,४४८	१,४४८	०	०	०	०	०
५५-६४ वर्ष	१,१५९	१,१५९	०	०	०	०	०
६५-७४ वर्ष	७२४	७२४	०	०	०	०	०
७५+ वर्ष	४१४	४१४	०	०	०	०	०

२.२० घरको मुख्य प्रयोग

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ मा नेपालका सम्पूर्ण घरहरूकोसमेत गणना गरिएको थियो। गणना गरिएका घरको प्रयोग कुन रूपमा भएको छ भन्ने विषयले आवासीय घर र गैरआवासीय घरको वितरणलाई विभिन्न तहमा (नेपाल, प्रदेश, भौगोलिक क्षेत्र आदि) विश्लेषण गर्न मद्दत पुग्दछ। भोजपुर नगरपालिकामा पछिल्लो जनगणनाले कुल ८,५०६ ओटा घर रहेको देखाएको छ, जसमध्ये सबैभन्दा बढी ६६.१३ प्रतिशत घर आवासीय प्रयोगमा रहेको देखाएको छ भने सबैभन्दा कम घरको प्रयोग बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका लागि भएको देखिएको छ। त्यसैगरी ३.४१ प्रतिशत घर व्यापार व्यवसाय प्रयोजनमा, १.०६ प्रतिशत घर सरकारी प्रयोजन, १.५८ प्रतिशत घर शैक्षिक प्रयोजनमा, ०.३८ प्रतिशत स्वास्थ्य प्रयोजनमा, ०.४९ प्रतिशत घर उद्योग कलखारखाना प्रयोजनमा, ०.२२ प्रतिशत घर बैंक तथा वित्तीय संस्थाको प्रयोजनमा, ०.६९ प्रतिशत घर संस्थागत बसोबास प्रयोजनमा, ०.९२ प्रतिशत घर होटल तथा लज प्रयोजनमा, ९.७२ प्रतिशत घर गोठ/धनसार तथा ७.७१ प्रतिशत घर अन्य प्रयोजनमा उपयोग भएको देखिएको छ भने ७.६९ प्रतिशत घर खाली पाइएको छ। जसले यस नगरपालिकामा घर खाली हुने क्रम बढेको देखिएको छ। भोजपुर जिल्लाको तथ्याङ्क हेर्ने हो भने जिल्लाभित्रका ५४,११३ घरहरूमध्ये ६६.९३ प्रतिशत घर आवासीय प्रयोजनमा उपयोग भएको, १४.२४ प्रतिशत घर गोठ/धनसार प्रयोजनमा उपयोग भएको देखिएको छ भने ६.५४ प्रतिशत घर खाली देखिएको छ। थप विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

घरको मुख्य प्रयोग अनुसारको विवरण (प्रतिशतमा)

क्षेत्र	जम्मा घर संख्या	घरको मुख्य प्रयोग अनुसारको प्रतिशत											
		आवासीय	व्यापार व्यवसाय	सरकारी	शैक्षिक	स्वास्थ्य	उद्योग कलकारखाना	बैंक तथा वित्तीय संस्था	संस्थागत	होटल तथा लज	गोठ/धनसार	अन्य	खाली
भोजपुर जिल्ला	५४,१३३	६६.९३	१.५७	०.५०	१.७५	०.२७	०.१८	०.०६	०.४८	०.२२	१४.२४	७.२५	६.५४
भोजपुर नगरपालिका	८,५०६	६६.१३	३.४१	१.०६	१.५८	०.३८	०.४९	०.२२	०.६९	०.९२	९.७२	७.७१	७.६९

* संस्थागत प्रयोग भन्नाले सामूहिक रूपमा बस्ने व्यक्तिहरूको अक्सर बसोबास (धेरैजसो वा प्रायः बस्ने स्थान) का लागि प्रयोग हुने घरलाई जनाउँछ।

२.२१ घरको तला

जनगणनामा प्रत्येक घर कति तलाको छ भनेर विवरण संकलन गरिएको थियो। घरको तला संख्याको उपयोग कहाँ कहाँ हुनसक्छ भन्ने प्रश्न महत्वपूर्ण हुन सक्छ। आवासको उपलब्धतामा यसले एक सूचकका रूपमा कार्य गर्दछ। भोजपुर नगरपालिकामा पछिल्लो जनगणनाले कुल ८,५०६ ओटा घरमध्ये दुई तलाको घर सबैभन्दा बढी ४६.०४ प्रतिशत रहेको देखिएको छ भने दोस्रोमा २७.७२ प्रतिशत घर एक तलाको रहेको देखिएको छ र थप विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

घरको तला अनुसारको विवरण (प्रतिशतमा)

क्षेत्र	जम्मा घर संख्या	घरको तला अनुसार (प्रतिशतमा)							
		१	२	३	४	५-७	८-९	१०+	नखुलेको
भोजपुर जिल्ला	५४,११३	३१.३६	४३.४५	२४.४८	०.२९	०.११	०.००	०.००	०.३१
भोजपुर नगरपालिका	८,५०६	२७.७२	४६.०४	२३.१६	१.०९	०.२९	०.००	०.००	१.६९

२.२२ घरको आयु

जनगणनामा घरपरिवारले बसोबास गरिरहेको प्रत्येक घरको आयु (निर्माण भएको मितिको आधारमा) संकलन गरिएको थियो। यो तथ्याङ्कले भवनजस्तो मूल्यवान स्थिर सम्पत्तिको वर्तमान मूल्य, बाँकी आयु, मूल्यहासका साथै वर्तमान र भावी जनसंख्याको लागि उपयुक्तताको बारेमा अनुमान गर्न सकिन्छ। कतिपय घरको आयु १०० वर्षभन्दा बढी हुने र त्यस्ता घरहरू राज्यको पुरातात्विक सम्पदाको रूपमा समेत रहन्छन्।

गणनाको समयको तथ्याङ्क अनुसार भोजपुर नगरपालिकामा सर्वाधिक २०.३२ प्रतिशत घरहरूको निर्माण भएको ३०-४९ वर्ष पुगेको, दोस्रो १६.३४ प्रतिशत घरहरूको निर्माण ५०-९९ वर्ष पुगेको देखिएको छ भने सबैभन्दा न्यून १.०५ प्रतिशत घरहरू निर्माण भएको १०० वर्षभन्दा बढी भएको देखिएको छ। त्यसैगरी उपयोगको आधारमा हेर्दा कुल ५,६२५ आवासीय घरहरू मध्ये २१.४९ प्रतिशत आवासीय घरहरूको निर्माण अवधि ३०-४९ वर्ष पुगेको, सरकारी प्रयोजनका जम्मा ९० भवनमध्ये १६.६७ प्रतिशत भवनको निर्माण भएको ३०-४९ वर्ष पुगेको र बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका लागि उपयोग भएका कुल १९ वटा भवनमध्ये २६.३२ प्रतिशत भवनको निर्माण भएको ५-९ र १०-१४ वर्ष पुगेको देखिएको छ। यस नगरपालिकामा भएका घरको उपयोग तथा आयुसम्बन्धी थप विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

घरको मुख्य उपयोग तथा घरको आयु (घर निर्माण भएको अवधि) अनुसारको विवरण (प्रतिशतमा)

घरको मुख्य प्रयोग	जम्मा घर संख्या	घरको आयु (वर्षमा) अनुसार प्रतिशत												
		० वर्ष	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ वर्ष	५-९	१०-१४	१५-१९	२०-२९	३०-४९	५०-९९	१००+	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका														
जम्मा	८,५०६	३.२३	३.४१	४.०३	४.०९	३.३९	१०.७९	११.४३	७.०२	११.१७	२०.३२	१६.३४	१.०५	३.७४
आवासीय	५,६२५	२.७२	२.९७	३.३८	४.१४	३.७७	११.६१	९.१६	७.८८	१२.५३	२१.४९	१८.१०	१.२६	१.००

खाली	अन्य	गोठ/ धनसार	होटल तथा लज	संस्थागत	बैंङ्क तथा वित्तीय संस्था	उद्योग	स्वास्थ्य	शैक्षिक	सरकारी	व्यापार व्यवसाय	घरको मुख्य प्रयोग	घरको आयु (वर्षमा) अनुसार प्रतिशत												
												जम्मा घर संख्या	० वर्ष	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ वर्ष	५-९	१०-१४	१५-१९	२०-२९	३०-४९	५०-९९	१००+
६५४	६५६	८२७	७८	५९	१९	४२	३२	१३४	९०	२९०		१.३८	३.७९	५.१७	६.२१	९.३१	१४.४८	१२.०७	७.९३	७.५९	१९.६६	७.५९	०.६९	४.१४
७.१९	५.४९	१.४५	३.८५	६.७८	०.००	७.१४	९.३८	६.७२	१.११	१.३८		१.११	३.७९	५.१७	६.२१	९.३१	१४.४८	१२.०७	७.९३	७.५९	१९.६६	७.५९	०.६९	४.१४
३.२१	८.०८	२.३०	२.५६	८.४७	१०.५३	७.१४	६.२५	२.९९	१.११	३.७९		१.११	३.७९	५.१७	६.२१	९.३१	१४.४८	१२.०७	७.९३	७.५९	१९.६६	७.५९	०.६९	४.१४
३.५२	८.०८	३.५१	३.८५	५.०८	५.२६	१४.२९	१२.५०	५.२२	१०.००	५.१७		१०.००	५.१७	६.२१	९.३१	१४.४८	१२.०७	७.९३	७.५९	१९.६६	७.५९	०.६९	४.१४	
२।७५	६।४०	१.९३	५.१३	६.७८	०.००	२.३८	६.२५	५.२२	३.३३	६.२१		३.३३	६.२१	९.३१	१४.४८	१२.०७	७.९३	७.५९	१९.६६	७.५९	१९.६६	७.५९	०.६९	४.१४
०.७६	१.६८	१.४५	८.९७	३.३९	५.२६	२.३८	३.१३	४.४८	३.३३	९.३१		३.३३	६.२१	९.३१	१४.४८	१२.०७	७.९३	७.५९	१९.६६	७.५९	१९.६६	७.५९	०.६९	४.१४
४.२८	७.३२	१०.०४	११.५४	१६.९५	२६.३२	१६.६७	१२.५०	१३.४३	१२.२२	१४.४८		१२.२२	१३.४३	१४.४८	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१४.४८	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१४.४८
२१.७१	१२.५०	१४.९९	१४.१०	१६.९५	२६.३२	२३.८१	३.१३	१८.६६	१३.३३	१२.०७		१३.३३	१४.४८	१२.२२	१४.४८	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२
२.१४	३.८१	७.५०	७.६९	८.४७	१५.७९	२.३८	९.३८	६.७२	३.३३	७.९३		३.३३	६.७२	१०.४५	१४.४८	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२
५.८१	६.५५	१२.०९	८.९७	३.३९	५.२६	२.३८	१२.५०	१०.४५	१४.४८	७.५९		१०.४५	१४.४८	१२.२२	१४.४८	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२
१८.६५	१५.५५	२१.४०	११.५४	२०.३४	०.००	९.५२	१५.६३	११.९४	१६.६७	१९.६६		१६.६७	१९.६६	१२.२२	१४.४८	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२
१९.८८	११.८९	१२.५८	१७.९५	१.६९	०.००	९.५२	३.१३	६.७२	१०.००	७.५९		१०.००	६.७२	१२.२२	१४.४८	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२
०.७६	०.४६	०.८५	०.००	०.००	०.००	२.३८	०.००	०.००	०.००	०.६९		०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
९.३३	१२.२०	९.९२	३.८५	१.६९	५.२६	०.००	६.२५	७.४६	११.११	४.१४		११.११	७.४६	१२.२२	१४.४८	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२	१३.४३	१२.२२

२.२३ आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार

विक्रम सम्वत् २०७२ सालको शक्तिशाली भूकम्पबाट देशका विभिन्न जिल्लामा पूर्ण वा आंशिक रुपमा क्षति भएका घरहरुको पुनःनिर्माण गर्नका लागि नेपाल सरकारले निश्चित आधार पूरा गरेका घरपरिवारलाई अनुदान प्रदान गरेको थियो। गत १२ औँ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ मंसिरमा सञ्चालन गर्दा भूकम्पबाट आंशिक वा पूर्ण क्षति भएका अधिकांश घरहरुको निर्माण वा पुनःनिर्माणमा सरकारी अनुदान लिने नेपालका जम्मा ६६,६०,८४१ परिवारमध्ये १०.३ प्रतिशत, भोजपुर जिल्लाका जम्मा ३८,५८० परिवारमध्ये ८.४० प्रतिशत र भोजपुर नगरपालिकाका ६,७४४ कुल परिवारमध्ये १०.७५ प्रतिशत परिवारले घर निर्माणमा सरकारी अनुदान लिएको देखिएको छ। थप विवरण तल देखाइएको छ।

आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवार

क्षेत्र	परिवार संख्या (संस्थागत बाहेक)	आवासीय घर निर्माणमा सरकारी अनुदान प्राप्त परिवारको प्रतिशत		
		लिएका	नलिएका	उल्लेख नभएको
नेपाल	६६,६०,८४१	१०.३	८९.३	०.४
भोजपुर जिल्ला	३८,५८०	८.४०	९१.४५	०.१५
भोजपुर नपा	६,७४४	१०.७५	८८.८९	०.३६

२.२४ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा बैङ्क खातासम्बन्धी विवरण

पहिलो पटक वि.सं. २०७८ को बाह्रौँ राष्ट्रिय जनगणनामा घरपरिवारका कति सदस्यको बैंक वा वित्तीय संस्थामा कम्तीमा एउटा खाता छ भनेर विवरण संकलन गरिएको थियो। यसको मुख्य उद्देश्य भनेको घरपरिवारको बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको पहुँच पहिचान गर्नु र डिजिटल कारोबार विस्तार गर्ने राज्यको नीति कति प्रभावकारी भएको छ भनेर सूचना संकलन गर्नु रहेको थियो।

भोजपुर नगरपालिकामा कम्तीमा एकजना सदस्यको बैङ्क खाता भएको परिवार ६८.४० प्रतिशत रहेको देखिन्छ। आवश्यकता, उमेर र आर्थिक सक्षमताअनुसार परिवारका सबै सदस्यको कम्तीमा एउटा वा एकभन्दा बढी बैंक खाता हुनसक्दछ। १२ औँ राष्ट्रिय जनगणनाको नतिजाअनुसार यस नगरपालिकामा जम्मा ३५.६६ प्रतिशत व्यक्तिको मात्र बैङ्क खाता भएको देखिएको छ। त्यसैगरी लैङ्गिक रूपमा हेर्दा यस गाउँपालिकाका जम्मा परिवारमध्ये पुरुषको (३८.७२ प्रतिशत) तुलनामा महिलाको कम (३५.६६ प्रतिशत) बैङ्क खाता रहेको पाइएको छ। अन्य विवरण तल तालिकामा देखाइएको छ।

बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा (सहकारी बाहेक) बैङ्क खाता भएका परिवार तथा जनसंख्या

क्षेत्र	जम्मा परिवार संख्या (संस्थागत बाहेक)	जनसंख्या (संस्थागत बाहेक)			कम्तीमा एकजना सदस्यको बैङ्क खाता भएको परिवारको प्रतिशत	बैङ्क खाता भएको व्यक्तिको प्रतिशत		
		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
भोजपुर जिल्ला	३८,५८०	१,५६,६११	७७,०२६	७९,५८५	५१.३६	१९.७१	२०.८३	१८.६३
भोजपुर नपा	६,७४४	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२	६८.४०	३५.६६	३८.७२	३२.७६

२.२५ प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा वा तालिम

देशमा उपलब्ध जनशक्तिमध्ये कति संख्यामा प्राविधिक विषय अध्ययन गर्ने रहेका छन् र अन्य कतिले व्यावसायिक शिक्षा वा तालिम लिएका छन्? यस विषयसँग सम्बन्धित तथ्याङ्क संघ, प्रदेश र प्रत्येक स्थानीय तहका लागि महत्वपूर्ण हुन्छ। विकासका विभिन्न चरणमा प्राविधिक एवम् व्यावसायिक सीपयुक्त जनशक्तिको आवश्यकता रहन्छ। राष्ट्रिय शिक्षा नीतिलाई समयानुकूल बनाउनका लागि पनि यस्तो तथ्याङ्क अपरिहार्य मानिन्छ।

वि.सं. २०७८ को जनगणनामा पहिलोपटक यससम्बन्धी विवरण प्रत्येक परिवारबाट संकलन गरिएको थियो। नेपालमा १८ वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्यामध्ये ५.६ प्रतिशत जनसंख्याले प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम प्राप्त गरेको देखिएको छ। भोजपुर नगरपालिकाको ९.२४ प्रतिशत जनसंख्याले यस्तो शिक्षा र तालिम प्राप्त गरेको देखिएको छ। अन्य विवरण तल देखाइएको छ।

प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा वा तालिम लिएका परिवार तथा जनसंख्या

परिवार संख्या (संस्थागत बाहेक)	१८ वर्ष र सो भन्दा माथिका जनसंख्या	व्यावसायिक तथा प्राविधिक तालिम लिएको परिवार संख्या			
		कम्तीमा एक जना व्यक्ति तालिम प्राप्त भएका परिवार		जनसंख्या	
		संख्या	प्रतिशत	तालिम लिएका जम्मा जनसंख्या	प्रतिशत (१८ वर्ष र सो भन्दा माथिको)
(i)	(ii)	(iii)	(iii)/(i)	(v)	(v)/(ii)
नेपाल					
६६,६०,८४१	१,९२,९४,९९५	८,३६,१२७	१२.६	१०८१६४६	५.६७
भोजपुर जिल्ला (जम्मा)					
३८,५८०	१,०४,६३९	४,१४७	१०.७५	६,१४३	५.८७
भोजपुर नगरपालिका					
६,७४४	१७,८१२	१,१६०	१७.२०	१६४६	९.२४

२.२६ बैङ्क तथा वित्तीय संस्था (सहकारी समेत) बाट ऋण लिएको विवरण

बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट परिवारले विभिन्न प्रयोजनका लागि ऋण लिएका हुन्छन्। पछिल्लो १२ औँ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ मा गणनाको दिनभन्दा अगाडीको कुनै समयमा घरपरिवारले ऋण लिएको र गणनाको दिनसम्म उक्त ऋण पूर्ण वा आंशिक रुपमा बाँकी रहेको भए ऋण लिएको मानी विवरण संकलन गरिएको थियो। यसबाट केही महत्वपूर्ण सूचक प्राप्त हुन्छन्। पहिलो, घरपरिवारको संगठित संस्थाबाट प्रवाह गरिने कर्जामा रहेको पहुँच सम्बन्धमा वडा तहसम्मको तथ्याङ्क प्राप्त हुन्छ। दोस्रो, ऋण लिनुका पछाडी जुनसुकै कारण भए तापनि त्यसले मूलतः उपभोग वा व्यावसायिक प्रयोजनका लागि परिवारको आवश्यकतालाई समेत दर्शाउँदछ।

यस भोजपुर नगरपालिकामा कुनै पनि बैङ्क तथा वित्तीय संस्था (सहकारी संस्थासमेत) बाट ऋण लिएका परिवार २२.११ प्रतिशत रहेका छन्। त्यसै गरी भोजपुर जिल्लामा यस्ता परिवार १४.७७ प्रतिशत रहेको देखिएको छ। अन्य विवरण तल देखाइएको छ।

बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिएका परिवारको विवरण (प्रतिशतमा)

क्षेत्र	जम्मा परिवार संख्या (संस्थागत बाहेक)	ऋण लिएका/नलिएका परिवार प्रतिशतमा	
		लिएका	नलिएका
नेपाल	६६,६०,८४१	२५.६	७४.४
भोजपुर जिल्ला	३८,५८०	१४.७७	८५.२३
भोजपुर नगरपालिका	६,७४४	२२.११	७७.८९

२.२७ सम्पन्नताको वर्गीकरणअनुसार परिवारको वितरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ मा संकलन गरिएका घरको बनोट संरचना र किसिम (जग, पर्खाल, छानो, भुईँ आदि), खानेपानीको मुख्य स्रोत, खाना पकाउन र बत्ती बाल्न प्रयोग हुने इन्धन, शौचालयको सुविधा र अन्य घरायसी सम्पत्तिको आधारमा हाल देशका विभिन्न भूभागमा बसोबास गर्ने परिवारलाई पाँच बराबर भागमा विभाजन गरी सम्पन्नताको पञ्चमक (Wealth Quintile) निर्धारण गरिएको छ। यसरी सूचक निर्माण गर्दा घरायसी उपभोग, साधन तथा सुविधामा न्यून पहुँच भएका पहिलो (तल्लो २० प्रतिशत) वर्गमा र साधन तथा सुविधामा सहज पहुँच रहेका परिवार पाँचौँ (माथिल्लो २० प्रतिशत) वर्गमा पर्ने गरी गरिएको छ।

यस वर्गीकरणले देशका सबै परिवारलाई समान २०/२० प्रतिशतमा विभाजन गर्ने हुनाले तल्लोदेखि माथिल्लो तहसम्मका पाँचै भागमा २० प्रतिशत परिवार नै देखिन्छ। समग्र देशभरिका परिवारलाई समान ५ भागमा वितरण गर्दा यस नगरपालिकामा भएका घरपरिवार कुन तहमा रहेका छन् र तिनको वितरण कस्तो छ भनी यस उप-खण्डमा उल्लेख गरिएको छ।

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार यस भोजपुर नगरपालिकामा अति न्यून आर्थिक अवस्था भएको तल्लो वर्गमा ३४.३६ प्रतिशत र सबैभन्दा माथिल्लो अर्थात् अति उच्च वर्गमा ३.७५ प्रतिशत परिवार रहेका छन् भने मध्यम वर्गमा २१.०१ प्रतिशत देखिएका छन्।

प्रतिशतका आधारमा वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी अति न्यून वर्गका परिवार वडा नम्बर २ मा ६९.३ प्रतिशत पाइएको छ भने अति उच्च वर्गका परिवार वडा नम्बर ७ का १६.२२ प्रतिशत देखिएको छ। थप विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

सम्पन्नताको पञ्चमकअनुसार परिवारको वितरण

वडा	जम्मा घरपरिवार	परिवारको पञ्चम सम्पन्नता सूचक (संख्या)					परिवारको पञ्चम सम्पन्नता सूचक (%)				
		अति न्यून	न्यून	मध्यम	उच्च	अति उच्च	अति न्यून	न्यून	मध्यम	उच्च	अति उच्च
भोजपुर जिल्ला											
जम्मा	३८,५८०	१९,८१५	१३,२६०	४,३४४	८०७	३५४	५१.३६	३४.३७	११.२६	२.०९	०.९२
भोजपुर नगरपालिका											
जम्मा	६,७४४	२,३१७	२,३०७	१,४१७	४५०	२५३	३४.३६	३४.२१	२१.०१	६.६७	३.७५
१	३०४	१८१	८९	२७	६	१	५९.५४	२९.२८	८.८८	१.९७	०.३३
२	४३०	२९८	११४	१६	२	०	६९.३	२६.५१	३.७२	०.४७	०
३	४५३	२३१	१४९	५३	१४	६	५०.९९	३२.८९	११.७	३.०९	१.३२
४	६५९	२७६	२७६	१०२	५	०	४१.८८	४१.८८	१५.४८	०.७६	०

वडा	जम्मा घरपरिवार	परिवारको पञ्चम सम्पन्नता सूचक (संख्या)					परिवारको पञ्चम सम्पन्नता सूचक (%)				
		अति न्यून	न्यून	मध्यम	उच्च	अति उच्च	अति न्यून	न्यून	मध्यम	उच्च	अति उच्च
५	६६२	२०१	२९७	१५८	६	०	३०.३६	४४.८६	२३.८७	०.९१	०
६	४६१	११६	१५८	१४३	२५	१९	२५.१६	३४.२७	३१.०२	५.४२	४.१२
७	९००	४५	१८८	३०९	२१२	१४६	५	२०.८९	३४.३३	२३.५६	१६.२२
८	३८०	५२	१२५	१४६	४१	१६	१३.६८	३२.८९	३८.४२	१०.७९	४.२१
९	६११	४३	१७०	२४४	१०३	५१	७.०४	२७.८२	३९.९३	१६.८६	८.३५
१०	५४३	२९३	२२१	२५	४	०	५३.९६	४०.७	४.६	०.७४	०
११	५२९	२५१	२२४	५४	०	०	४७.४५	४२.३४	१०.२१	०	०
१२	८१२	३३०	२९६	१४०	३२	१४	४०.६४	३६.४५	१७.२४	३.९४	१.७२

२.२८ घरको गुणस्तर

आवास मानिसको आधारभूत आवश्यकता हो। यी आवासहरू सुरक्षित, स्वस्थकर र दिगो हुनुपर्छ। घरको प्रकार सामान्यतया: परिवारको आर्थिक अवस्थसँग जोडिएको हुन्छ। भौगोलिकता, जलवायु, निर्माण सामग्रीको उपलब्ध र केही हदसम्म परिवारको रुचिले पनि घरको गुणस्तर प्रभावित हुन सक्दछ। भूकम्पीय जोखिमका दृष्टिले नेपालमा कच्ची र अर्धपक्की घरको तुलनामा पक्की घरलाई सुरक्षित मान्न सकिन्छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट संकलन गरिएका परिवारले बसोबास गरेका घरको आकार, बनेट र संरचना, उपलब्ध सेवा सुविधा जस्तै: सुधारिएको पिउने पानी, आधुनिक शौचालय र ऊर्जा आदिका हिसाबले परिवारको न्यूनतम जीवनस्तर कायम गर्न सो घर र त्यसमा उपलब्ध सुविधाहरूको पर्याप्ततासम्बन्धी तथ्याङ्कको आधारमा घरको गुणस्तरसम्बन्धी विवरण तयार गरिएको छ। गुणस्तरको आधारमा घरपरिवारलाई अति उपयुक्त/गुणस्तरीय (Most Adequate) घर भएका, उपयुक्त/गुणस्तरीय (Adequate) घर भएका, मध्यम गुणस्तरीय (Moderate) घर भएका, गुणस्तर नभएको (Inadequate) घर भएका र अति न्यून गुणस्तरका (Least Adequate) घर भएका घरपरिवार गरी पाँच भागमा वर्गीकरण गरी विवरण राखिएको छ। भोजपुर नगरपालिकाको घरको गुणस्तरसम्बन्धी तथ्याङ्क तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र/ वडा	जम्मा घरपरिवार संख्या	घरको गुणस्तर (संख्या)					घरको गुणस्तर (प्रतिशत)				
	जम्मा	अति उपयुक्त/ गुणस्तरीय	उपयुक्त/ गुणस्तरीय	मध्यम गुणस्तरीय	गुणस्तर नभएको	अति न्यून गुणस्तरका	अति उपयुक्त/ गुणस्तरीय	उपयुक्त/ गुणस्तरीय	मध्यम गुणस्तरीय	गुणस्तर नभएको	अति न्यून गुणस्तरका
भोजपुर											
जम्मा	३८,५८०	५३१	२८८१	२६,२०८	८,६१२	३४८	१.३८	७.४७	६७.९३	२२.३२	०.९
भोजपुर नगरपालिका											
जम्मा	६,७४४	३८३	१२३३	४,५११	६०२	१५	५.६८	१८.२८	६६.८९	८.९३	०.२२
१	३०४	०	१७	२४५	३६	६	०	५.५९	८०.५९	११.८४	१.९७

क्षेत्र/ वडा	जम्मा घरपरिवार संख्या	घरको गुणस्तर (संख्या)					घरको गुणस्तर (प्रतिशत)				
	जम्मा	अति उपयुक्त/ गुणस्तरीय	उपयुक्त/ गुणस्तरीय	मध्यम गुणस्तरीय	गुणस्तर नभएको	अति न्यून गुणस्तरका	अति उपयुक्त/ गुणस्तरीय	उपयुक्त/ गुणस्तरीय	मध्यम गुणस्तरीय	गुणस्तर नभएको	अति न्यून गुणस्तरका
२	४३०	१	१२	३३५	८१	१	०.२३	२.७९	७७.९१	१८.८४	०.२३
३	४५३	११	२५	३५७	६०	०	२.४३	५.५२	७८.८१	१३.२५	०
४	६५९	०	४६	५९२	२१	०	०	६.९८	८९.८३	३.१९	०
५	६६२	२	४२	५९९	१९	०	०.३	६.३४	९०.४८	२.८७	०
६	४६१	२५	१०२	३००	३४	०	५.४२	२२.१३	६५.०८	७.३८	०
७	९००	२१४	४५४	२०१	२९	२	२३.७८	५०.४४	२२.३३	३.२२	०.२२
८	३८०	३६	१५१	१६९	२४	०	९.४७	३९.७४	४४.४७	६.३२	०
९	६११	८०	२७७	२४७	६	१	१३.०९	४५.३४	४०.४३	०.९८	०.१६
१०	५४३	०	१४	४५३	७४	२	०	२.५८	८३.४३	१३.६३	०.३७
११	५२९	०	१४	४२८	८५	२	०	२.६५	८०.९१	१६.०७	०.३८
१२	८१२	१४	७९	५८५	१३३	१	१.७२	९.७३	७२.०४	१६.३८	०.१२

२.२९ भोजपुर नगरपालिकाको जनसंख्यासम्बन्धी विवरण (सारांश)

क्र.सं.	विवरण	एकाइ	परिमाण
१	जम्मा परिवार संख्या	संख्या	६,७४४
२	जम्मा जनसंख्या	जना	२६,००७
३	पुरुषको संख्या	जना	१२,६४५
४	महिलाको संख्या	जना	१३,३६२
५	नेपालको जनसंख्यामा नपाको जनसंख्याको अंश	प्रतिशत	०.०९
६	भोजपुरको जनसंख्यामा नपाको जनसंख्याको अंश	प्रतिशत	१६.४७
७	परिवारको औसत आकार	जना प्रति परिवार	३.८६
८	लैङ्गिक अनुपात	प्रति सय महिलामा पुरुषको संख्या	९४.६३
९	जनघनत्व	जना प्रति वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमा	१६३
१०	अनुपस्थित (अक्सर विदेशमा बस्ने)		
१०.१	परिवार संख्या*	परिवार	१,२३८
१०.२	जम्मा जनसंख्या	जना	१,५४०
१०.३	पुरुषको संख्या	जना	१,३३१
१०.४	महिलाको संख्या	जना	२०९

क्र.सं.	विवरण	एकाइ	परिमाण
१०.५	अनुपस्थित जनसंख्याको अंश	प्रतिशत (जिल्लाको अनुपस्थितको)	१६.९१
		प्रतिशत (भोजपुर नपाको जनसंख्याको)	५.९२
११	अपाङ्गता भएको		
११.१	जम्मा जनसंख्या	जना	७०५
११.२	पुरुषको संख्या	जना	४००
११.३	महिलाको संख्या	जना	३०५
१२	५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरको साक्षरता दर		
१२.१	जम्मा साक्षरता दर	प्रतिशत	८२.८०
१२.२	पुरुष साक्षरता दर	प्रतिशत	८९.७०
१२.३	महिला साक्षरता दर	प्रतिशत	७६.३६
१३	५ वर्ष मुनिको जनसंख्या (०-४ वर्षका)		
१३.१	जम्मा जनसंख्या	जना	१,९७५
१३.२	पुरुषको संख्या	जना	१,०४९
१३.३	महिलाको संख्या	जना	९२६
१४	७५ वर्ष र सो भन्दा माथिको		
१४.१	जम्मा जनसंख्या	जना	८१६
१४.२	पुरुषको संख्या	जना	४०२
१४.३	महिलाको संख्या	जना	४१४
१५	महिला घरमूली भएको परिवार	परिवार संख्या	२,२५८
१६	बालबालिकाको जनसंख्या		
१६.१	जम्मा जनसंख्या	जना	८,१९५
१६.२	पुरुषको संख्या	जना	४,२६४
१६.३	महिलाको संख्या	जना	३,९३१
१७	आश्रित (उमेर ०-१४ वर्ष सम्म र ६५ ⁺) जनसंख्या	जना	८,९०२
१८	कुल जनसंख्यामा आश्रित जनसंख्याको अंश	प्रतिशत	३४.२३

नोट:- १. * (कम्तीमा एकजना विदेशमा बसोबास गर्ने परिवार)

२. बालबालिका भन्नाले ०-१७ वर्ष उमेर समूहका जनसंख्यालाई (बालबालिकासम्बन्धी ऐन, २०७५ बमोजिम) लिइएको छ।

३. ६५⁺ भन्नाले ६५ वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका जनसंख्यालाई बुझाउँछ।

नोट: घरपरिवार तथा जनसंख्यासम्बन्धी थप तथ्याङ्कका लागि www.censusnepal.cbs.gov.np मा अध्ययन गर्न सकिनेछ।

खण्ड ३ : अनुपस्थित जनसंख्यासम्बन्धी विवरण

यस खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाअनुसार गणनाको समयमा भोजपुर नगरपालिकाको अनुपस्थित जनसंख्याको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। अनुपस्थित जनसंख्या भन्नाले गणनाको समयमा कम्तीमा एक जना सदस्य विदेश गएको वा नेपालकै अन्य ठाउँमा अक्सर बसोबास गर्ने गरेको परिवारको सदस्य संख्यालाई जनाउँछ। यहाँ विशेष गरी अनुपस्थित विदेशसम्बन्धी विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ। उमेर, लिङ्ग, गन्तव्य मुलुक, विदेश जानुको कारण, विदेश जाँदाको उमेर तथा विदेश जाँदाको शैक्षिक तह, वडागत अनुपस्थित घरपरिवार तथा जनसंख्याको गणनाको समयमा प्राप्त विवरणलाई तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

३.१ अनुपस्थित घरपरिवार तथा जनसंख्या

यस उप-खण्डमा भोजपुर जिल्ला तथा भोजपुर नगरपालिकाका जम्मा परिवारमध्ये कम्तीमा एक जना सदस्य विदेश गएको परिवार संख्यासम्बन्धी विवरण प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	जम्मा	कम्तीमा एकजना अनुपस्थित (विदेश गएका) परिवार	अनुपस्थित जनसंख्या		
			जम्मा	पुरुष	महिला
भोजपुर जिल्ला	३८,५८०	७,२१६	९,१०९	८,०६५	१,०४४
भोजपुर नगरपालिका	६,७४४	१,२३८	१,५४०	१,३३१	२०९

३.२ पाँच वर्ष उमेर समूह तथा लिङ्गको आधारमा अनुपस्थित जनसंख्या

लिङ्ग	जम्मा	उमेर समूह (वर्षमा) मुलुक छोड्दाको अवस्थामा													उल्लेख नभएको	
		००-०४	०५-०९	१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४		६५+
भोजपुर नगरपालिका																
जम्मा	१,५४०	२१	१५	११	१६८	५१५	३६७	२१३	१११	५९	१४	८	१	१	७	२९
पुरुष	१,३३१	१५	८	५	१४८	४४३	३१५	१९६	१०४	५५	१०	५	१	०	५	२१
महिला	२०९	६	७	६	२०	७२	५२	१७	७	४	४	३	०	१	२	८

३.३ उमेर समूह तथा गन्तव्य मुलुकको आधारमा अनुपस्थित जनसंख्या

नेपालका सबै जिल्ला र सबै स्थानीय तहबाट विभिन्न उद्देश्यका लागि विदेश जाने गरेको देखिन्छ। मानिसहरूको आर्थिक अवस्था, शैक्षिक योग्यता, सीप, पेशा, उद्देश्य, सामाजिक सम्पर्क लगायतका कारणले गन्तव्य क्षेत्र समेत फरक परेको पाइन्छ। परिवारको कम्तीमा एक जना सदस्य अक्सर विदेशमा बसोबास गर्ने भएमा ती विदेश अनुपस्थित अन्तर्गत गणना हुने सन्दर्भमा कुन उमेर समूहका मानिसहरू कति संख्यामा विदेश गएका रहेछन् भन्ने तथ्याङ्क प्राप्त हुन्छ।

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाअनुसार गणनाको समयमा भोजपुर नगरपालिकाको अनुपस्थित जनसंख्याको विवरण उमेरअनुसार तथा गन्तव्य मुलुकको आधारमा समेत प्रस्तुत गरिएको छ। जसअनुसार गणनाको समयमा यस नगरपालिकाका विदेश अक्सर बसोबास गर्ने जम्मा १,५४० जनामध्ये सर्वाधिक ६८३ जना (अनुपस्थितको ४४.३५ प्रतिशत) १५-२४ वर्ष उमेर समूहका व्यक्तिहरू विविध उद्देश्यले विदेशमा रहेको देखिएको छ भने दोस्रोमा २५-

३४ वर्ष उमेर समूहका ५८० जना (अनुपस्थितको ३७.६६ प्रतिशत) व्यक्तिहरु विदेशमा रहेको देखिएको छ। त्यसैगरी गन्तव्यको आधारमा हेर्दा मध्यपूर्वी एशियन मुलुकमा सबैभन्दा बढी (८२५ जना) यस नगरपालिकाका व्यक्तिहरु गएको देखिन्छ। थप विस्तृत विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर समूह तथा गन्तव्य मुलुकको आधारमा अनुपस्थित जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	भारत	सार्क मुलुक (भारतबाहेक)	आशियन मुलुक	मध्य पूर्वी एशियन	अन्य एशियन मुलुक	ईयु मा आबद्ध मुलुक	अन्य युरोपियन मुलुक	उत्तर अमेरिकन मुलुक	दक्षिण अमेरिकन मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्यासिफिक	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका														
जम्मा														
सबै उमेर	१,५४०	९६	६	२९१	८२५	१०३	४८	६०	४७	१	५	४९	२	७
००-१४	४७	१०	०	४	७	५	१	९	४	०	०	७	०	०
१५-२४	६८३	५४	२	१४५	३४४	४३	२४	२३	१८	१	१	२५	०	३
२५-३४	५८०	१३	४	१०७	३४२	४४	१८	११	१६	०	३	१७	२	३
३५-४४	१७०	८	०	३१	११०	७	३	८	२	०	१	०	०	०
४५-५४	२२	४	०	०	११	१	०	४	२	०	०	०	०	०
५५-६४	२	०	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०
६५+	७	०	०	०	०	२	०	४	१	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	२९	७	०	३	११	१	२	०	४	०	०	०	०	१
पुरुष														
सबै उमेर	१,३३१	७२	३	२८०	७६५	८५	२७	३६	२९	१	२	२४	१	६
००-१४	२८	४	०	४	५	३	०	६	२	०	०	४	०	०
१५-२४	५९१	४४	२	१३४	३१९	३९	१०	१४	१३	१	०	१२	०	३
२५-३४	५११	९	१	१०७	३१६	३५	१५	६	१०	०	१	८	१	२
३५-४४	१५९	७	०	३१	१०५	७	२	५	१	०	१	०	०	०
४५-५४	१५	३	०	०	१०	०	०	१	१	०	०	०	०	०
५५-६४	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६५+	५	०	०	०	०	१	०	४	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	२१	५	०	३	१०	०	०	०	२	०	०	०	०	१
महिला														
सबै उमेर	२०९	२४	३	११	६०	१८	२१	२४	१८	०	३	२५	१	१
००-१४	१९	६	०	०	२	२	१	३	२	०	०	३	०	०
१५-२४	९२	१०	०	११	२५	४	१४	९	५	०	१	१३	०	०
२५-३४	६९	४	३	०	२६	९	३	५	६	०	२	९	१	१

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	भारत	सार्क मुलुक (भारतबाहेक)	आशियन मुलुक	मध्य पूर्वी एशियन	अन्य एशियन मुलुक	ईयु मा आबद्ध मुलुक	अन्य युरोपियन मुलुक	उत्तर अमेरिकन मुलुक	दक्षिण अमेरिकन मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्यासिफिक	अन्य	उल्लेख नभएको
३५-४४	११	१	०	०	५	०	१	३	१	०	०	०	०	०
४५-५४	७	१	०	०	१	१	०	३	१	०	०	०	०	०
५५-६४	१	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०
६५+	२	०	०	०	०	१	०	०	१	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	८	२	०	०	१	१	२	०	२	०	०	०	०	०

३.४ उमेर समूह तथा विदेश जानुको कारणअनुसार अनुपस्थित जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अनुपस्थित हुनु (विदेशिनु) को कारण						उल्लेख नभएको
		तलब/ज्याला /नोकरी	व्यापार/ व्यवसाय	अध्ययन/ तालिम	कामको खोजी	आश्रित	अन्य	
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा								
सबै उमेर	१,५४०	१,१७५	७	९२	१३०	१०६	१७	१३
००-१४	४७	०	०	४	०	४०	३	०
१५-२४	६८३	५२६	५	५६	५८	३२	३	३
२५-३४	५८०	४८६	१	३२	५२	५	२	२
३५-४४	१७०	१४५	१	०	१९	१	२	२
४५-५४	२२	१७	०	०	१	०	३	१
५५-६४	२	१	०	०	०	१	०	०
६५+	७	०	०	०	०	१	४	२
उल्लेख नभएको	२९	०	०	०	०	२६	०	३
पुरुष								
सबै उमेर	१,३३१	१,०८१	६	४५	११४	६६	११	८
००-१४	२८	०	०	२	०	२३	३	०
१५-२४	५९१	४८३	४	२८	५२	२०	२	२
२५-३४	५११	४४६	१	१५	४४	२	१	२
३५-४४	१५९	१३८	१	०	१७	१	०	२
४५-५४	१५	१३	०	०	१	०	१	०
५५-६४	१	१	०	०	०	०	०	०
६५+	५	०	०	०	०	०	४	१

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अनुपस्थित हुनु (विदेशिनु) को कारण						उल्लेख नभएको
		तलब/ज्याला/नोकरी	व्यापार/व्यवसाय	अध्ययन/तालिम	कामको खोजी	आश्रित	अन्य	
उल्लेख नभएको	२१	०	०	०	०	२०	०	१
महिला								
सबै उमेर	२०९	९४	१	४७	१६	४०	६	५
००-१४	१९	०	०	२	०	१७	०	०
१५-२४	९२	४३	१	२८	६	१२	१	१
२५-३४	६९	४०	०	१७	८	३	१	०
३५-४४	११	७	०	०	२	०	२	०
४५-५४	७	४	०	०	०	०	२	१
५५-६४	१	०	०	०	०	१	०	०
६५+	२	०	०	०	०	१	०	१
उल्लेख नभएको	८	०	०	०	०	६	०	२

माथिको तालिकामा हेर्दा गणनाको समयमा भोजपुर नगरपालिकाका जम्मा १,५४० जना विदेश गएका मानिसमध्ये सर्वाधिक १,१७५ जना मानिस तलब/ज्याला/नोकरीको लागि विदेश गएको देखिएको छ। त्यसैगरी व्यापार व्यवसायका लागि ७ जना मानिस विदेश गएको देखिन्छ भने अध्ययन/तालिमका लागि ९२ जना मानिस विदेश गएको पाइएको छ।

३.५ अनुपस्थित हुनुको कारण तथा मुलुकअनुसार अनुपस्थित जनसंख्या

अनुपस्थितिको कारण	जम्मा	मुलुक											उल्लेख नभएको	
		भारत	सार्क मुलुक (भारतबाहेक)	आशियन मुलुक	मध्य पूर्वी एशियन	अन्य एशियन मुलुक	ईयु मा आबद्ध मुलुक	अन्य यूरोपियन मुलुक	उत्तर अमेरिकन मुलुक	दक्षिण अमेरिकन मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्यासिफिक		अन्य
भोजपुर नगरपालिका														
जम्मा														
जम्मा	१,५४०	९६	६	२९१	८२५	१०३	४८	६०	४७	१	५	४९	२	७
तलब/ज्याला, नोकरी	१,१७५	५५	४	२४४	७१३	७५	३०	२५	१३	१	४	५	१	५
व्यापार/व्यवसाय	७	०	०	०	२	०	१	०	२	०	१	१	०	०
अध्ययन/तालिम	९२	१२	२	०	३	११	९	८	१४	०	०	३२	१	०
कामको खोजी	१३०	१०	०	२९	७२	४	४	३	७	०	०	१	०	०
आश्रित	१०६	१७	०	१४	३२	८	४	१२	९	०	०	१०	०	०
अन्य	१७	२	०	१	०	३	०	१०	१	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	१३	०	०	३	३	२	०	२	१	०	०	०	०	२

अनुपस्थितिको कारण	जम्मा	मुलुक												उल्लेख नभएको
		भारत	सार्क मुलुक (भारतबाहेक)	आशियन मुलुक	मध्य पूर्वी एशियन	अन्य एशियन मुलुक	ईयु मा आबद्ध मुलुक	अन्य युरोपियन मुलुक	उत्तर अमेरिकन मुलुक	दक्षिण अमेरिकन मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्यासिफिक	अन्य	
पुरुष														
जम्मा	१,३३१	७२	३	२८०	७६५	८५	२७	३६	२९	१	२	२४	१	६
तलब/भत्ता, नोकरी	१,०८१	४९	१	२३७	६६४	६९	२३	१७	९	१	२	४	१	४
व्यापार/व्यवसाय	६	०	०	०	२	०	१	०	२	०	०	१	०	०
अध्ययन/तालिम	४५	६	२	०	२	६	३	४	९	०	०	१३	०	०
कामको खोजी	११४	९	०	२९	६६	२	०	२	५	०	०	१	०	०
आश्रित	६६	७	०	११	२८	६	०	५	४	०	०	५	०	०
अन्य	११	१	०	१	०	२	०	७	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	८	०	०	२	३	०	०	१	०	०	०	०	०	२
महिला														
जम्मा	२०९	२४	३	११	६०	१८	२१	२४	१८	०	३	२५	१	१
तलब/भत्ता, नोकरी	९४	६	३	७	४९	६	७	८	४	०	२	१	०	१
व्यापार/व्यवसाय	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
अध्ययन/तालिम	४७	६	०	०	१	५	६	४	५	०	०	१९	१	०
कामको खोजी	१६	१	०	०	६	२	४	१	२	०	०	०	०	०
आश्रित	४०	१०	०	३	४	२	४	७	५	०	०	५	०	०
अन्य	६	१	०	०	०	१	०	३	१	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	५	०	०	१	०	२	०	१	१	०	०	०	०	०

३.६ अनुपस्थित अवधि तथा विदेश जाँदाको उमेरको आधारमा जनसंख्या

१२ औँ राष्ट्रिय जनगणनाको क्रममा कम्तीमा एकजना सदस्य विदेश गएको परिवारमा सोधिएको "विदेश जाने सदस्य विदेश गएको कति वर्ष भयो?" भनी सोधिएको प्रश्नबाट प्राप्त अनुपस्थित अवधि/समयसम्बन्धी भोजपुर नगरपालिकाको विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

अनुपस्थित समय	जम्मा	विदेश जाँदाको उमेर (वर्षमा)							उल्लेख नभएको
	अनुपस्थित जनसंख्या	१४ वर्ष मुनि	१५-२४	२५-३४	३५-४४	४५-५४	५५-६४	६५+	
भोजपुर नगरपालिका									
जम्मा									
जम्मा	१,५४०	४७	६८३	५८०	१७०	२२	२	७	२९

अनुपस्थित समय	जम्मा अनुपस्थित जनसंख्या	विदेश जाँदाको उमेर (वर्षमा)							उल्लेख नभएको
		१४ वर्ष मुनि	१५-२४	२५-३४	३५-४४	४५-५४	५५-६४	६५+	
१ वर्षभन्दा कम	१०७	८	४०	३८	१७	३	०	१	०
१-२ वर्ष	४८८	७	१८५	२१०	६७	६	०	२	११
३-५ वर्ष	५७१	१६	२५६	२२१	५८	९	०	३	८
६-९ वर्ष	१९९	६	१०६	६०	१६	३	२	०	६
१०-२४ वर्ष	१५५	९	८७	४७	९	१	०	०	२
२५-४९ वर्ष	१३	१	८	१	३	०	०	०	०
५० वर्ष र सो भन्दा बढी	०	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	७	०	१	३	०	०	०	१	२
पुरुष									
जम्मा	१,३३१	२८	५९१	५११	१५९	१५	१	५	२१
१ वर्षभन्दा कम	८७	४	३१	३४	१५	२	०	१	०
१-२ वर्ष	४२४	५	१५७	१८४	६५	४	०	१	८
३-५ वर्ष	४९१	११	२१८	१९३	५५	५	०	३	६
६-९ वर्ष	१७८	१	१००	५४	१४	३	१	०	५
१०-२४ वर्ष	१३४	६	७७	४२	७	१	०	०	१
२५-४९ वर्ष	१२	१	७	१	३	०	०	०	०
५० वर्ष र सो भन्दा बढी	०	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	५	०	१	३	०	०	०	०	१
महिला									
जम्मा	२०९	१९	९२	६९	११	७	१	२	८
१ वर्षभन्दा कम	२०	४	९	४	२	१	०	०	०
१-२ वर्ष	६४	२	२८	२६	२	२	०	१	३
३-५ वर्ष	८०	५	३८	२८	३	४	०	०	२
६-९ वर्ष	२१	५	६	६	२	०	१	०	१
१०-२४ वर्ष	२१	३	१०	५	२	०	०	०	१
२५-४९ वर्ष	१	०	१	०	०	०	०	०	०
५० वर्ष र सो भन्दा बढी	०	०	०	०	०	०	०	०	०
उल्लेख नभएको	२	०	०	०	०	०	०	१	१

३.७ उमेर समूह तथा विदेश जाँदाको शैक्षिक तहको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	शैक्षिक तह										तह उल्लेख नभएको
		प्रारम्भिक	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	कक्षा ९, १०	एस.एल.सी. /एस.ई.ई.	प्रवीणता प्रमाणपत्र तह	स्नातक वा सो सरह	स्नातकोत्तर वा सो सरह र सो भन्दा बढी	अन्य	तह नभएको	
भोजपुर नगरपालिका												
जम्मा												
सबै उमेर	१,५१९	१४	१७९	३५६	४१५	२२५	२१४	४३	४४	१	६	२२
००-१४	२६	६	१२	५	०	०	०	०	०	०	०	३
१५-२४	६८३	४	६४	१६५	१९०	१०५	११७	२०	१२	०	२	४
२५-३४	५८०	४	५२	१३४	१६१	१०१	८३	१५	२५	१	२	२
३५-४४	१७०	०	३९	३८	५१	१५	१२	६	४	०	२	३
४५-५४	२२	०	७	६	३	१	०	०	३	०	०	२
५५-६४	२	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०
६५+	७	०	२	२	१	०	०	०	०	०	०	२
उल्लेख नभएको	२९	०	३	५	८	३	२	२	०	०	०	६
पुरुष												
सबै उमेर	१,३१६	१०	१६१	३२२	३७१	२०५	१७०	२९	२८	१	४	१५
००-१४	१३	३	५	२	०	०	०	०	०	०	०	३
१५-२४	५९१	३	५८	१५५	१६७	९३	९१	१४	७	०	०	३
२५-३४	५११	४	४९	१२१	१४६	९४	६७	९	१६	१	२	२
३५-४४	१५९	०	३८	३४	४९	१४	११	५	४	०	२	२
४५-५४	१५	०	६	५	२	१	०	०	१	०	०	०
५५-६४	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
६५+	५	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	१
उल्लेख नभएको	२१	०	३	३	६	३	१	१	०	०	०	४
महिला												
सबै उमेर	२०३	४	१८	३४	४४	२०	४४	१४	१६	०	२	७
००-१४	१३	३	७	३	०	०	०	०	०	०	०	०
१५-२४	९२	१	६	१०	२३	१२	२६	६	५	०	२	१
२५-३४	६९	०	३	१३	१५	७	१६	६	९	०	०	०
३५-४४	११	०	१	४	२	१	१	१	०	०	०	१
४५-५४	७	०	१	१	१	०	०	०	२	०	०	२
५५-६४	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
६५+	२	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	१
उल्लेख नभएको	८	०	०	२	२	०	१	१	०	०	०	२

३.८ लिङ्गका आधारमा प्रायः अनुपस्थित (मुलुकभित्र र मुलुक बाहिर) वडागत घरपरिवार तथा जनसंख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाअनुसार गणनाको समयमा भोजपुर नगरपालिकामा अक्सर बसोबास गर्ने, अनुपस्थित (मुलुकभित्र) तथा अनुपस्थित (मुलुकबाहिर) जनसंख्याको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। जसअनुसार गणनाको समयमा यस नगरपालिकामा अक्सर बसोबास गर्ने ६,७४४ घरपरिवारका २६,००७ जना, प्रायः अनुपस्थित (मुलुकभित्र) १,३१९ घरपरिवारका २,९१५ जना र प्रायः अनुपस्थित (मुलुक बाहिर) १,२३८ घरपरिवारका १,५४० जना रहेको देखिएको छ।

त्यसै गरी वडागत आधारमा हेर्दा सर्वाधिक वडा नम्बर ५ का २१७ घरपरिवारका ५०२ जना प्रायः अनुपस्थित (मुलुकभित्र) रहेको पाइएको छ।

यस उप-खण्डमा प्रयोग गरिएका मुख्य शब्दावली:

- अक्सर बसोबास गर्ने जनसंख्या: गणना गर्न लागेको परिवारमा प्रायःजसो/धेरैजसो (सामान्यतया: विगत १ वर्षमा कम्तीमा ६ महिना) बसोबास गर्ने सदस्य संख्या।
- प्रायः अनुपस्थित (मुलुकभित्र) सदस्य: परिवारबाट छुट्टी भित्र नभएका, परिवारमा पुनः फर्की आउने सम्भावना भएका र स्वदेशभित्रै अन्यत्र बसोबास गरेका परिवारका कुनै सदस्य।
- प्रायःअनुपस्थित (मुलुक बाहिर) सदस्य: गणना गर्न लागेको परिवारमा अक्सर बसोबास गर्ने व्यक्तिबाहेक परिवारबाट छुट्टी भित्र नभएका, विदेशमा रहेका र परिवारमा पुनः फर्की आउँदा सो परिवारको सदस्य हुन सक्ने कुनै सदस्य।

वडा	अक्सर बसोबास गर्ने परिवार/जनसंख्या				प्रायः अनुपस्थित (मुलुकभित्र)				प्रायः अनुपस्थित (मुलुक बाहिर)			
	घर परिवार	जनसंख्या			घर परिवार	जनसंख्या			घर परिवार	जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
जम्मा	६,७४४	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२	१,३१९	२,९१५	१,५९१	१,३२४	१,२३८	१,५४०	१,३३१	२०९
१	३०४	१,२६८	६४५	६२३	११	१६	९	७	५८	६७	६३	४
२	४३०	१,८८२	९७२	९१०	३८	६७	४२	२५	६२	६५	६४	१
३	४५३	१,८३०	८८७	९४३	१०५	२५०	१२५	१२५	९४	११६	९८	१८
४	६५९	२,६७८	१,२९०	१,३८८	१६८	३८९	२२८	१६१	१०७	१२६	११६	१०
५	६६२	२,५७९	१,२६०	१,३१९	२१७	५०२	२५२	२५०	१२७	१५५	१३४	२१
६	४६१	१,८००	८३८	९६२	८६	१५५	८१	७४	१००	१३६	११०	२६
७	९००	३,१०६	१,५१४	१,५९२	११३	१८९	१०१	८८	११७	१५७	११४	४३
८	३८०	१,३९८	६६१	७३७	४९	१०१	६०	४१	७५	८७	८१	६
९	६११	२,१८७	१,०५९	१,१२८	११५	२५६	१३८	११८	१२०	१४९	१२४	२५
१०	५४३	१,९९७	९८०	१,०१७	११२	२८३	१५७	१२६	१४५	१९२	१७३	१९
११	५२९	२,१८६	१,०७७	१,१०९	१५३	३४७	१७८	१६९	१०२	१२६	११८	८
१२	८१२	३,०९६	१,४६२	१,६३४	१५२	३६०	२२०	१४०	१३१	१६४	१३६	२८

प्रतिशतमा अनुपस्थित घरपरिवार तथा जनसंख्या												
वडा	अक्सर बसोबास गर्ने परिवार/जनसंख्या				प्रायः अनुपस्थित (मुलुकभित्र) %				प्रायः अनुपस्थित (मुलुक बाहिर)%			
	घर परिवार	जनसंख्या			घर परिवार	जनसंख्या			घर परिवार	जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
जम्मा	६,७४४	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२	१९.५६	११.२१	१२.५८	९.९१	१८.३६	५.९२	१०.५३	१.५६
१	३०४	१,२६८	६४५	६२३	३.६२	१.२६	१.४	१.१२	१९.०८	५.२८	९.७७	०.६४
२	४३०	१,८८२	९७२	९१०	८.८४	३.५६	४.३२	२.७५	१४.४२	३.४५	६.५८	०.११
३	४५३	१,८३०	८८७	९४३	२३.१८	१३.६६	१४.०९	१३.२६	२०.७५	६.३४	११.०५	१.९१
४	६५९	२,६७८	१,२९०	१,३८८	२५.४९	१४.५३	१७.६७	११.६	१६.२४	४.७१	८.९९	०.७२
५	६६२	२,५७९	१,२६०	१,३१९	३२.७८	१९.४६	२०	१८.९५	१९.१८	६.०१	१०.६३	१.५९
६	४६१	१,८००	८३८	९६२	१८.६६	८.६१	९.६७	७.६९	२१.६९	७.५६	१३.१३	२.७
७	९००	३,१०६	१,५१४	१,५९२	१२.५६	६.०८	६.६७	५.५३	१३	५.०५	७.५३	२.७
८	३८०	१,३९८	६६१	७३७	१२.८९	७.२२	९.०८	५.५६	१९.७४	६.२२	१२.२५	०.८१
९	६११	२,१८७	१,०५९	१,१२८	१८.८२	११.७१	१३.०३	१०.४६	१९.६४	६.८१	११.७१	२.२२
१०	५४३	१,९९७	९८०	१,०१७	२०.६३	१४.१७	१६.०२	१२.३९	२६.७	९.६१	१७.६५	१.८७
११	५२९	२,१८६	१,०७७	१,१०९	२८.९२	१५.८७	१६.५३	१५.२४	१९.२८	५.७६	१०.९६	०.७२
१२	८१२	३,०९६	१,४६२	१,६३४	१८.७२	११.६३	१५.०५	८.५७	१६.१३	५.३	९.३	१.७१

नोटः अनुपस्थित जनसंख्यासम्बन्धी थप तथ्याङ्कका लागि www.censusnepal.cbs.gov.np मा अध्ययन गर्न सकिनेछ।

खण्ड ४ : अपाङ्गतासम्बन्धी विवरण

अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि राज्यले अवलम्बन गर्नु पर्ने नीतिगत व्यवस्थाको लागि आवश्यक आधारभूत तथ्याङ्क संकलन गर्ने मुख्य उद्देश्यका साथ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ मा सोधिएको अपाङ्गतासम्बन्धी प्रश्नावलीबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई छनोट गरी भोजपुर नगरपालिकाको विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ। मुख्यतया: घरको स्वामित्वको प्रकार, घरको जगको प्रकार, घरको बाहिरी भित्ता, घरको छाना, भुइँ, मुख्य पिउने पानीको स्रोतका आधारमा अपाङ्गतासम्बन्धी तथ्याङ्क, अपाङ्गतासम्बन्धी वडागत जनसंख्या विवरण, अपाङ्गताको प्रकार, परिवारमूलीको अपाङ्गताको प्रकार तथा लिङ्ग, अपाङ्गताको प्रकारअनुसार घरमूलीको नाता, वैवाहिक स्थितिअनुसार अपाङ्गता, साक्षरता अवस्थाको आधारमा अपाङ्गता भएकाको वडागत विवरण, हासिल गरेको शिक्षाको तह, गणनाको समयमा शिक्षालय गएका/नगएका, अध्ययनको प्रमुख क्षेत्र, जन्मस्थान, आर्थिक रूपमा सक्रियता, अपाङ्ग बालबालिकाको बसाइ, अपाङ्ग बालबालिकाको जन्मदर्तासम्बन्धी विवरण तल तालिकीकरण गरिएको छ। साथै अपाङ्गतासम्बन्धी थप तथ्याङ्कका लागि राष्ट्रिय जनगणनाको लिङ्क समेत उल्लेख गरिएको छ।

४.१ घरको स्वामित्वको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका परिवार संख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाअनुसार गणनाको समयमा भोजपुर नगरपालिकामा आफ्नै घरमा बस्ने, भाडाको घरमा बस्ने तथा संस्थागत बसोबास गर्ने कति परिवारमा अपाङ्गता भएका सदस्य रहेका छन् भन्ने तथ्याङ्क प्रस्तुत गरिएको छ। जसअनुसार गणनाको समयमा यस नगरपालिकाका आफ्नै घर भएका ५,८०९ परिवारमध्ये ५६८ (९.७८ प्रतिशत) परिवारमा अपाङ्गता भएका सदस्य रहेको पाइएको छ। अन्य थप विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र	अपाङ्गता भएका/नभएका परिवार	जम्मा	घरको स्वामित्वको प्रकार			
			आफ्नै	भाडाको	संस्थागत*	अन्य
भोजपुर नगरपालिका	सबै घरपरिवार	६,७४४	५,८०९	७८९	८९	५७
	अपाङ्गता नभएका परिवार	६,१२८	५,२४१	७५६	८४	४७
	अपाङ्गता भएका परिवार	६१६	५६८	३३	५	१०

* These refer to those housing units which are neither owned nor rented but are provided to the household by any institution.

४.२ घरको जगको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका परिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाअनुसार गणनाको समयमा माटोले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको जग भएको घरमा बस्ने सर्वाधिक ६,०२५ परिवारमध्ये ५७३ (९.५१ प्रतिशत) परिवारमा अपाङ्गता भएका सदस्य रहेको पाइएको छ। अन्य थप विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

अपाङ्गता भएका/नभएका परिवार	जम्मा	घरको जगको प्रकार				
		माटोले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको	सिमेन्टले जडित ईँटा वा ढुङ्गाले बनेको	ढलान पिलर भएको	काठ पिलर भएको	अन्य
भोजपुर नगरपालिका						
सबै घरपरिवार	६,७४४	६,०२५	४०३	१२१	१८१	१४
अपाङ्गता नभएका परिवार	६,१२८	५,४५२	३८३	११८	१६२	१३
अपाङ्गता भएका परिवार	६१६	५७३	२०	३	१९	१

४.३ घरको बाहिरी भित्ताको बनेटअनुसार अपाङ्गता भएका घरपरिवार संख्या

अपाङ्गता भएका/नभएका परिवार	जम्मा	घरको बाहिरी भित्ताको प्रकार							
		माटोले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको	सिमेन्टले जडित ईटा वा ढुङ्गाले बनेको	काठ वा प्लाईले बनेको	बाँसले बनेको	काँचो ईटाले बनेको	जस्ता च्यादर	प्रिफ्याब	अन्य
भोजपुर नगरपालिका									
सबै घरपरिवार	६,७४४	५,८६८	५०७	५१	१०६	८३	१२०	५	४
अपाङ्गता नभएका परिवार	६,१२८	५,३१७	४८४	४९	९२	६६	११२	५	३
अपाङ्गता भएका परिवार	६१६	५५१	२३	२	१४	१७	८	०	१

४.४ घरको छानाको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका घरपरिवार संख्या

अपाङ्गता भएका कुनै पनि व्यक्ति बस्ने घरको छाना सुरक्षित र बलियो हुनु पर्दछ। यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाअनुसार गणनाको समयमा घरको छानाको प्रकारको आधारमा अपाङ्गता भएका सदस्य भएको भोजपुर नगरपालिकाका परिवारको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। जसअनुसार मुख्यतया: जस्ताको छानोले बनेको घरमा बस्ने जम्मा ५,४३८ परिवारमध्ये ४९५ (९.१० प्रतिशत) परिवारमा र दोस्रोमा खर/पराल छवाली भएको जम्मा ६२६ परिवारमध्ये ६६ (१०.५४ प्रतिशत) परिवारमा अपाङ्गता भएका सदस्य रहेको पाइएको छ। अन्य थप विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

अपाङ्गता भएका/नभएका परिवार	जम्मा	घरको छानाको प्रकार							
		जस्ता	सिमेन्ट ढलान	खर/पराल छवाली	टायल/खपड/ झिँगीटी	ढुङ्गा/स्लेट	काठ फल्याक	माटो	अन्य
भोजपुर नगरपालिका									
सबै घरपरिवार	६,७४४	५,४३८	३४७	६२६	३०८	११	७	०	७
अपाङ्गता नभएका परिवार	६,१२८	४,९४३	३३२	५६०	२७१	१०	६	०	६
अपाङ्गता भएका परिवार	६१६	४९५	१५	६६	३७	१	१	०	१

४.५ घरको भुईँको प्रकारअनुसार अपाङ्गता भएका घरपरिवार संख्या

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाअनुसार गणनाको समयमा भोजपुर नगरपालिकामा सर्वाधिक (५,७७७) संख्यामा रहेको माटोको भुईँ भएको घरका ५५३ (९.५७ प्रतिशत) परिवारमा अपाङ्गता भएका सदस्य पाइएको छ। अन्य थप विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

अपाङ्गता भएका/नभएका परिवार	जम्मा	घरको भुइँको प्रकार					
		माटो	काठको फल्याक/बाँस	ईँटा/ढुङ्गा	सेरामिक टायल	सिमेन्ट	अन्य
भोजपुर नगरपालिका							
सबै घरपरिवार	६,७४४	५,७७७	१३०	३९	६८	७१३	१७
अपाङ्गता नभएका परिवार	६,१२८	५,२२४	११७	३७	६२	६७३	१५
अपाङ्गता भएका परिवार	६१६	५५३	१३	२	६	४०	२

४.६ मुख्य पिउने पानीको स्रोतअनुसार अपाङ्गता भएका घरपरिवार संख्या

अपाङ्गता भएका/नभएका परिवार	जम्मा	मुख्य पिउने पानीको स्रोत								
		धारा पाइप (घर परिसर भित्र)	धारा पाइप (घर परिसर बाहिर)	ट्युबवेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार वा कुवा	खुला इनार वा कुवा	मुल/धारा	खोला/झरना	जार/बोटल	अन्य
भोजपुर नगरपालिका										
सबै घरपरिवार	६,७४४	४,३०९	१,८५७	०	२२	५३	४९२	६	३	२
अपाङ्गता नभएका परिवार	६,१२८	३,९५९	१,६५८	०	१९	४८	४३५	६	१	२
अपाङ्गता भएका परिवार	६१६	३५०	१९९	०	३	५	५७	०	२	०

४.७ वडागत आधारमा अपाङ्गता भएका जनसंख्या (संस्थागत जनसंख्या बाहेक) तथा अपाङ्गता प्रसार दर

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाअनुसार गणनाको समयमा भोजपुर नगरपालिकाको १ नम्बर वडाको २८ परिवारमा, २ नम्बर वडाको ६२ परिवारमा, ३ नम्बर वडाको ५६ परिवारमा, ४ नम्बर वडाको ५५ परिवारमा र ५ नम्बर वडाको ८९ परिवारमा, ६ नम्बर वडाको ७५ परिवारमा, ७ नम्बर वडाको ४८ परिवारमा, ८ नम्बर वडाको १३ परिवारमा, ९ नम्बर वडाको ७८ परिवारमा, १० नम्बर वडाको ६९ परिवारमा, ११ नम्बर वडाको ६० परिवारमा र १२ नम्बर वडाको ७२ परिवारमा अपाङ्गता भएका सदस्य रहेको पाइएको छ। अन्य थप विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ।

वडा	जम्मा जनसंख्या			अपाङ्गता नभएका			अपाङ्गता भएका			नखुलेको			अपाङ्गता प्रसार दर
	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	
	भोजपुर नगरपालिका												
जम्मा	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२	२५,२९५	१२,२३९	१३,०५६	७०५	४००	३०५	७	६	१	२.७१
१	१,२६८	६४५	६२३	१,२४०	६२७	६१३	२८	१८	१०	०	०	०	२.२१
२	१,८८२	९७२	९१०	१,८२०	९३३	८८७	६२	३९	२३	०	०	०	३.२९
३	१,८३०	८८७	९४३	१,७७४	८५२	९२२	५६	३५	२१	०	०	०	३.०६
४	२,६७८	१,२९०	१,३८८	२,६२२	१,२५५	१,३६७	५५	३४	२१	१	१	०	२.०५
५	२,५७९	१,२६०	१,३१९	२,४९०	१,२१०	१,२८०	८९	५०	३९	०	०	०	३.४५
६	१,८००	८३८	९६२	१,७२०	७९८	९२२	७५	३५	४०	५	५	०	४.१७
७	३,१०६	१,५१४	१,५९२	३,०५७	१,४८०	१,५७७	४८	३४	१४	१	०	१	१.५५
८	१,३९८	६६१	७३७	१,३८५	६५३	७३२	१३	८	५	०	०	०	०.९३
९	२,१८७	१,०५९	१,१२८	२,१०९	१,०२०	१,०८९	७८	३९	३९	०	०	०	३.५७
१०	१,९९७	९८०	१,०१७	१,९२८	९४०	९८८	६९	४०	२९	०	०	०	३.४६
११	२,१८६	१,०७७	१,१०९	२,१२६	१,०४५	१,०८१	६०	३२	२८	०	०	०	२.७४
१२	३,०९६	१,४६२	१,६३४	३,०२४	१,४२६	१,५९८	७२	३६	३६	०	०	०	२.३३

नोट: अपाङ्गता प्रसार दर = (अपाङ्गता भएका जनसंख्या/जम्मा जनसंख्या) × १००

४.८ पाँच वर्ष उमेर समूह र अपाङ्गताको प्रकारअनुसार जनसंख्या

यस उप-खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाअनुसार गणनाको समयमा भोजपुर नगरपालिकामा रहेका अपाङ्गता भएका जनसंख्या र तिनको अपाङ्गताको प्रकारलाई पाँच वर्ष उमेर समूहअनुसार तालिकीकरण गरिएको छ। गणनाको समयमा प्राप्त तथ्याङ्कअनुसार यस नगरपालिकामा शारीरिक अपाङ्गता भएका जनसंख्या २७१ जना, न्यून दृष्टि भएका जनसंख्या ७० जना, दृष्टिविहीन जनसंख्या ४२ जना, बहिरोपन अपाङ्गता भएका जनसंख्या ८३ जना, न्यून श्रवणशक्तिका जनसंख्या ७५ जना देखिएको छ। त्यसैगरी बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन दुवै भएका १९ जना देखिएको छ भने स्वर र बोलाइसम्बन्धीको अपाङ्गता भएका जनसंख्या ४३ जना, मनोसामाजिक अपाङ्गता भएका जनसंख्या ३२ जना, बौद्धिक अपाङ्गता भएका जनसंख्या १० जना, आनुवंशिक रक्तश्राव (Hemophilia) सम्बन्धी अपाङ्गता भएका जनसंख्या ५ जना, अटिज्म भएका जनसंख्या ४ जना र बहु-अपाङ्गता भएका जनसंख्या ५१ जना पाइएको छ। पाँच वर्ष उमेर समूहअनुसारको विस्तृत तथ्याङ्क तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	अपाङ्गताको प्रकार												अपाङ्गता नभएका जनसंख्या	उल्लेख नभएको
		शारीरिक अपाङ्गता	न्यून दृष्टि	दृष्टिविहीन	बहिरोपन	न्यून श्रवणशक्ति	बहिरोपन एवं दृष्टिविहीन	स्वर र बोलाइ सम्बन्धी	मनो सामाजिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	आनुवंशिक रक्तश्राव	अटिज्म	बहु-अपाङ्गता		
भोजपुर नगरपालिका															
जम्मा															
जम्मा	२६,००७	२७१	७०	४२	८३	७५	१९	४३	३२	१०	५	४	५१	२५,२९५	७
००-०४	१,९७५	१२	१	३	१	१	३	०	०	०	०	१	२	१,९५१	०
०५-०९	२,३७४	१९	२	१३	३	०	०	४	०	०	१	२	४	२,३२६	०
१०-१४	२,३७७	१४	३	१	१०	२	१	१	१	१	०	०	७	२,३३६	०
१५-१९	२,४१०	२३	३	३	१०	१	३	३	५	०	०	०	३	२,३५६	०
२०-२४	२,२५४	२०	०	०	१	०	१	३	४	२	२	०	३	२,२१८	०
२५-२९	२,१९०	१६	१	२	१	०	१	४	२	०	०	०	४	२,१५९	०
३०-३४	१,९३८	१५	१	२	१	३	०	२	०	१	०	०	३	१,९१०	०
३५-३९	१,७५२	१५	३	३	१	१	०	२	४	२	०	१	०	१,७१८	२
४०-४४	१,५४८	१२	३	२	१	२	०	३	०	२	०	०	२	१,५१९	२
४५-४९	१,३२२	१५	१	४	२	४	१	५	५	०	०	०	३	१,२८१	१
५०-५४	१,४५९	१८	३	३	६	५	०	४	४	१	०	०	४	१,४१०	१
५५-५९	१,२३५	२८	६	१	६	५	०	७	२	०	२	०	६	१,१७१	१
६०-६४	९९७	१८	८	२	५	७	१	२	३	०	०	०	५	९४६	०
६५-६९	७५४	१८	९	०	६	१०	०	१	०	०	०	०	२	७०८	०
७०-७४	६०६	९	१०	२	१०	१०	१	२	१	०	०	०	२	५५९	०
७५+	८१६	१९	१६	१	१९	२४	७	०	१	१	०	०	१	७२७	०
पुरुष															

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	अपाङ्गताको प्रकार												अपाङ्गता नभएका जनसंख्या	उल्लेख नभएको
		शारीरिक अपाङ्गता	न्यून दृष्टि	दृष्टिविहीन	बहिरोपन	न्यून श्रवणशक्ति	बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	स्वर र बोलाइ सम्बन्धी	मनो सामाजिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	आनुवंशिक रक्तश्राव	अटिज्म	बहु-अपाङ्गता		
जम्मा	१२,६४५	१६२	४२	२७	३५	३४	१०	२८	१८	६	३	४	३१	१२,२३९	६
००-०४	१,०४९	७	१	१	१	१	२	०	०	०	०	१	१	१,०३४	०
०५-०९	१,२१४	१०	२	११	३	०	०	३	०	०	१	२	३	१,१७९	०
१०-१४	१,२२२	१०	१	०	२	२	०	१	१	०	०	०	३	१,२०२	०
१५-१९	१,२४९	११	२	३	३	१	२	२	२	०	०	०	१	१,२२२	०
२०-२४	१,००७	१३	०	०	०	०	१	१	१	२	१	०	२	९८६	०
२५-२९	१,०२८	११	१	१	१	०	१	३	१	०	०	०	३	१,००६	०
३०-३४	९१२	१३	०	२	०	२	०	२	०	१	०	०	२	८९०	०
३५-३९	८१४	१३	२	१	०	१	०	१	३	२	०	१	०	७८८	२
४०-४४	७०६	१०	३	१	०	०	०	१	०	१	०	०	२	६८६	२
४५-४९	६३५	९	१	३	२	२	०	३	३	०	०	०	३	६०८	१
५०-५४	६९८	१३	१	३	१	२	०	२	३	०	०	०	१	६७१	१
५५-५९	६०७	१७	४	०	३	०	०	४	०	०	१	०	५	५७३	०
६०-६४	४६६	६	५	०	३	१	०	२	२	०	०	०	३	४४४	०
६५-६९	३५४	६	४	०	२	३	०	१	०	०	०	०	०	३३८	०
७०-७४	२८२	५	६	१	५	५	०	२	१	०	०	०	२	२५५	०
७५+	४०२	८	९	०	९	१४	४	०	१	०	०	०	०	३५७	०
महिला															
जम्मा	१३,३६२	१०९	२८	१५	४८	४१	९	१५	१४	४	२	०	२०	१३,०५६	१
००-०४	९२६	५	०	२	०	०	१	०	०	०	०	०	१	९१७	०
०५-०९	१,१६०	९	०	२	०	०	०	१	०	०	०	०	१	१,१४७	०
१०-१४	१,१५५	४	२	१	८	०	१	०	०	१	०	०	४	१,१३४	०
१५-१९	१,१६१	१२	१	०	७	०	१	१	३	०	०	०	२	१,१३४	०
२०-२४	१,२४७	७	०	०	१	०	०	२	३	०	१	०	१	१,२३२	०
२५-२९	१,१६२	५	०	१	०	०	०	१	१	०	०	०	१	१,१५३	०
३०-३४	१,०२६	२	१	०	१	१	०	०	०	०	०	०	१	१,०२०	०
३५-३९	९३८	२	१	२	१	०	०	१	१	०	०	०	०	९३०	०
४०-४४	८४२	२	०	१	१	२	०	२	०	१	०	०	०	८३३	०
४५-४९	६८७	६	०	१	०	२	१	२	२	०	०	०	०	६७३	०
५०-५४	७६१	५	२	०	५	३	०	२	१	१	०	०	३	७३९	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	अपाङ्गताको प्रकार											अपाङ्गता नभएका जनसंख्या	उल्लेख नभएको	
		शारीरिक अपाङ्गता	न्यून दृष्टि	दृष्टिविहीन	बहिरोपन	न्यून श्रवणशक्ति	बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	स्वर र बोलाइ सम्बन्धी	मनो सामाजिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	आनुवंशिक रक्तश्राव	अटिज्म			बहु-अपाङ्गता
५५-५९	६२८	११	२	१	३	५	०	३	२	०	१	०	१	५९८	१
६०-६४	५३१	१२	३	२	२	६	१	०	१	०	०	०	२	५०२	०
६५-६९	४००	१२	५	०	४	७	०	०	०	०	०	०	२	३७०	०
७०-७४	३२४	४	४	१	५	५	१	०	०	०	०	०	०	३०४	०
७५+	४१४	११	७	१	१०	१०	३	०	०	१	०	०	१	३७०	०

४.९ अपाङ्गताको प्रकार तथा लिङ्गानुसार परिवारमूलीको विवरण

क्षेत्र तथा लिङ्ग	जम्मा घरपरिवार संख्या	अपाङ्गताको प्रकार										अपाङ्गता नभएका घरपरिवार संख्या	उल्लेख नभएको
		शारीरिक अपाङ्गता	न्यून दृष्टि	दृष्टिविहीन	बहिरोपन	न्यून श्रवणशक्ति	बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	स्वर र बोलाइसम्बन्धी	मनोसामाजिक अपाङ्गता	आनुवंशिक रक्तश्राव	बहु-अपाङ्गता		
भोजपुर नगरपालिका													
जम्मा	६,७४४	१०४	४०	१३	३०	३४	७	९	०	२	१४	६,४८६	५
पुरुष	४,४८६	७९	३२	९	१७	२०	४	६	०	१	१३	४,३००	५
महिला	२,२५८	२५	८	४	१३	१४	३	३	०	१	१	२,१८६	०

४.१० अपाङ्गताको प्रकारानुसार घरमूलीको नातासम्बन्धी विवरण

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा अपाङ्ग जनसंख्या	घरमूलीको नाता											उल्लेख नभएको	
		परिवार मूली	श्रीमान/श्रीमती	छोरा/बुहारी	छोरी/ज्वाइँ	बुबा/आमा	ससुरा/सासु	दाजुभाइ/ दिदीबहिनी	नाति/नातिनी	अन्य नातेदार	घरेलु कामदार	नाता नपर्ने		
भोजपुर नगरपालिका														
जम्मा														
जम्मा	७०५	२५३	९८	१४३	६७	३१	११	२७	३०	२४	१	२०	०	
शारीरिक अपाङ्गता	२७१	१०४	४०	६१	२८	५	६	६	१४	५	०	२	०	
न्यून दृष्टि	७०	४०	१३	६	२	४	१	०	३	१	०	०	०	
दृष्टिविहीन	४२	१३	४	१६	४	०	१	२	२	०	०	०	०	

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा अपाङ्ग जनसंख्या	घरमूलीको नाता											
		परिवार मूली	श्रीमान/श्रीमती	छोरा/बुहारी	छोरी/ज्वाइँ	बुबा/आमा	ससुरा/सासु	दाजुभाइ/ दिदीबहिनी	नाति/नातिनी	अन्य नातेदार	घरेलु कामदार	नाता नपने	उल्लेख नभएको
बहिरोपन	८३	३०	१३	३	४	१०	०	२	२	३	०	१६	०
न्यून श्रवणशक्ति	७५	३४	१८	५	५	७	१	२	०	३	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	१९	७	०	२	१	२	२	०	४	०	०	१	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	४३	९	२	१७	५	०	०	४	१	४	१	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	३२	०	२	९	५	२	०	७	१	६	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	१०	०	०	६	१	१	०	२	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	५	२	०	२	१	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिज्म	४	०	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	५१	१४	६	१२	११	०	०	२	३	२	०	१	०
पुरुष													
जम्मा	४००	१८१	२३	१३०	०	८	१	१४	१८	१७	०	८	०
शारीरिक अपाङ्गता	१६२	७९	१३	५४	०	०	०	३	९	३	०	१	०
न्यून दृष्टि	४२	३२	२	६	०	०	०	०	२	०	०	०	०
दृष्टिविहीन	२७	९	१	१५	०	०	१	१	०	०	०	०	०
बहिरोपन	३५	१७	२	३	०	३	०	१	२	२	०	५	०
न्यून श्रवणशक्ति	३४	२०	२	५	०	३	०	१	०	३	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	१०	४	०	२	०	१	०	०	२	०	०	१	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	२८	६	२	१४	०	०	०	२	१	३	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१८	०	०	८	०	१	०	५	०	४	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	६	०	०	५	०	०	०	१	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	३	१	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिज्म	४	०	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	३१	१३	१	१२	०	०	०	०	२	२	०	१	०
महिला													
जम्मा	३०५	७२	७५	१३	६७	२३	१०	१३	१२	७	१	१२	०
शारीरिक अपाङ्गता	१०९	२५	२७	७	२८	५	६	३	५	२	०	१	०
न्यून दृष्टि	२८	८	११	०	२	४	१	०	१	१	०	०	०
दृष्टिविहीन	१५	४	३	१	४	०	०	१	२	०	०	०	०
बहिरोपन	४८	१३	११	०	४	७	०	१	०	१	०	११	०
न्यून श्रवणशक्ति	४१	१४	१६	०	५	४	१	१	०	०	०	०	०
बहिरोपना एवं	९	३	०	०	१	१	२	०	२	०	०	०	०

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा अपाङ्ग जनसंख्या	घरमूलीको नाता											
		परिवार मूली	श्रीमान/श्रीमती	छोरा/बुहारी	छोरी/ज्वाइँ	बुबा/आमा	ससुरा/सासु	दाजुभाइ/ दिदीबहिनी	नाति/नातिनी	अन्य नातेदार	घरेलु कामदार	नाता नपने	उल्लेख नभएको
दृष्टिविहीन													
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१५	३	०	३	५	०	०	२	०	१	१	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१४	०	२	१	५	१	०	२	१	२	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	४	०	०	१	१	१	०	१	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	२	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	२०	१	५	०	११	०	०	२	१	०	०	०	०

४.११ वैवाहिक स्थितिको आधारमा दश वर्ष र सोभन्दा माथिका अपाङ्गता भएकाको जनसंख्या

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	वैवाहिक अवस्था				
		अविवाहित	विवाहित	विधुवा/विदुर	सम्बन्धविच्छेद	अलग बसेको
भोजपुर नगरपालिका						
जम्मा						
जम्मा	६३३	२०२	३३२	८८	५	६
शारीरिक अपाङ्गता	२४०	६९	१४७	२१	१	२
न्यून दृष्टि	६७	६	४८	१२	१	०
दृष्टिविहीन	२६	८	१५	३	०	०
बहिरोपन	७९	३०	२८	२१	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	७४	१३	४३	१७	१	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	१६	५	४	७	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	३९	२०	१५	३	१	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	३२	१८	९	१	१	३
बौद्धिक अपाङ्गता	१०	६	२	२	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	४	२	२	०	०	०
अटिज्म	१	१	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	४५	२४	१९	१	०	१
पुरुष						
जम्मा	३५०	११०	२०८	२६	१	५
शारीरिक अपाङ्गता	१४५	४०	९७	६	०	२
न्यून दृष्टि	३९	३	३२	४	०	०
दृष्टिविहीन	१५	५	९	१	०	०
बहिरोपन	३१	११	१३	७	०	०

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	वैवाहिक अवस्था				
		अविवाहित	विवाहित	विधुवा/विदुर	सम्बन्धविच्छेद	अलग बसेको
न्यून श्रवणशक्ति	३३	६	२२	५	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	८	३	३	२	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	२५	११	१२	१	१	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१८	१२	४	०	०	२
बौद्धिक अपाङ्गता	६	५	१	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	२	१	१	०	०	०
अटिज्म	१	१	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	२७	१२	१४	०	०	१
महिला						
जम्मा	२८३	९२	१२४	६२	४	१
शारीरिक अपाङ्गता	९५	२९	५०	१५	१	०
न्यून दृष्टि	२८	३	१६	८	१	०
दृष्टिविहीन	११	३	६	२	०	०
बहिरोपन	४८	१९	१५	१४	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	४१	७	२१	१२	१	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	८	२	१	५	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१४	९	३	२	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१४	६	५	१	१	१
बौद्धिक अपाङ्गता	४	१	१	२	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	२	१	१	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	१८	१२	५	१	०	०

माथिको तालिका हेर्दा गणनाको समयमा भोजपुर नगरपालिकाका शारीरिक अपाङ्गता भएका जम्मा २४० जनामध्ये ६९ जना अविवाहित, १४७ जना विवाहित, २१ जना विधुवा/विदुर, १ जना सम्बन्धविच्छेद भएका र २ जना अलग बसेका पाइएका छन्। त्यसैगरी बहु-अपाङ्गता भएका जम्मा ४५ जनामध्ये २४ जना अविवाहित र १९ जना विवाहित, १ जना विधुवा/विदुर र १ जना अलग बसेका पाइएका छन्।

४.१२ अपाङ्गता भएकाको साक्षरता अवस्थाको आधारमा पाँच वर्ष र सोभन्दा माथिका जनसंख्या

अपाङ्गताको प्रकार	५ वर्ष र सोभन्दा माथिका जनसंख्या	जनसंख्या जो			साक्षरता अवस्था नखुलेको	साक्षरता दर (%)
		पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने		
भोजपुर नगरपालिका						
जम्मा						
जम्मा	६८१	३९५	४	२८२	०	५८
शारीरिक अपाङ्गता	२५९	१७५	३	८१	०	६७.५७

अपाङ्गताको प्रकार	५ वर्ष र सोभन्दा माथिका जनसंख्या	जनसंख्या जो			साक्षरता अवस्था नखुलेको	साक्षरता दर (%)
		पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने		
न्यून दृष्टि	६९	३७	०	३२	०	५३.६२
दृष्टिविहीन	३९	३०	०	९	०	७६.९२
बहिरोपन	८२	४४	०	३८	०	५३.६६
न्यून श्रवणशक्ति	७४	२८	१	४५	०	३७.८४
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	१६	९	०	७	०	५६.२५
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	४३	२०	०	२३	०	४६.५१
मनोसामाजिक अपाङ्गता	३२	१६	०	१६	०	५०
बौद्धिक अपाङ्गता	१०	३	०	७	०	३०
आनुवंशिक रक्तश्राव	५	३	०	२	०	६०
अटिज्म	३	२	०	१	०	६६.६७
बहु-अपाङ्गता	४९	२८	०	२१	०	५७.१४
पुरुष						
जम्मा	३८५	२६३	२	१२०	०	६८.३१
शारीरिक अपाङ्गता	१५५	१२०	२	३३	०	७७.४२
न्यून दृष्टि	४१	२८	०	१३	०	६८.२९
दृष्टिविहीन	२६	२५	०	१	०	९६.१५
बहिरोपन	३४	१९	०	१५	०	५५.८८
न्यून श्रवणशक्ति	३३	२०	०	१३	०	६०.६१
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	८	५	०	३	०	६२.५
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	२८	१५	०	१३	०	५३.५७
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१८	७	०	११	०	३८.८९
बौद्धिक अपाङ्गता	६	२	०	४	०	३३.३३
आनुवंशिक रक्तश्राव	३	२	०	१	०	६६.६७
अटिज्म	३	२	०	१	०	६६.६७
बहु-अपाङ्गता	३०	१८	०	१२	०	६०
महिला						
जम्मा	२९६	१३२	२	१६२	०	४४.५९
शारीरिक अपाङ्गता	१०४	५५	१	४८	०	५२.८८
न्यून दृष्टि	२८	९	०	१९	०	३२.१४
दृष्टिविहीन	१३	५	०	८	०	३८.४६
बहिरोपन	४८	२५	०	२३	०	५२.०८
न्यून श्रवणशक्ति	४१	८	१	३२	०	१९.५१
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	८	४	०	४	०	५०

अपाङ्गताको प्रकार	५ वर्ष र सोभन्दा माथिका जनसंख्या	जनसंख्या जो			साक्षरता अवस्था नखुलेको	साक्षरता दर (%)
		पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने		
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१५	५	०	१०	०	३३.३३
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१४	९	०	५	०	६४.२९
बौद्धिक अपाङ्गता	४	१	०	३	०	२५
आनुवंशिक रक्तश्राव	२	१	०	१	०	५०
अटिज्म	०	०	०	०	०	-
बहु-अपाङ्गता	१९	१०	०	९	०	५२.६३

४.१३ वडागत रूपमा साक्षरताको अवस्था अनुसार अपाङ्गता भएका जनसंख्या

क्षेत्र	वडा	अपाङ्गता भएका जनसंख्या (५ वर्ष र सोभन्दा बढी उमेरका)				साक्षरता दर
		जम्मा	साक्षर	निरक्षर	साक्षरता नखुलेको	
भोजपुर नगरपालिका	जम्मा	६८१	३९५	२८६	०	५८
	१	२८	१४	१४	०	५०
	२	६२	३१	३१	०	५०
	३	५५	२३	३२	०	४१.८२
	४	५३	३४	१९	०	६४.१५
	५	८९	५१	३८	०	५७.३
	६	७३	३२	४१	०	४३.८४
	७	४६	३५	११	०	७६.०९
	८	१२	७	५	०	५८.३३
	९	७४	५८	१६	०	७८.३८
	१०	६६	३४	३२	०	५१.५२
	११	५५	३५	२०	०	६३.६४
	१२	६८	४१	२७	०	६०.२९

४.१४ हासिल गरेको शिक्षाको तह अनुसार पाँच वर्ष र सोभन्दा माथिका अपाङ्गता भएका जनसंख्या

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	उत्तीर्ण गरेको शिक्षा तह								तह नभएको
		प्रारम्भिक बाल विकास (०)	प्राथमिक (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	एस.एल.सी./एस.ई.ई. वा सो सरह	प्रवीणता प्रमाण पत्र तह वा सो सरह (कक्षा ११-१२)	स्नातक तह वा सो सरह	स्नातकोत्तर तह वा सो सरह	
भोजपुर नगरपालिका										
तह उल्लेख नभएको										

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	उत्तीर्ण गरेको शिक्षा तह									तह नभएको	तह उल्लेख नभएको
		प्रारम्भिक बाल विकास (०)	प्राथमिक (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	एस.एल.सी./एस.ई.ई. वा सो सरह	प्रवीणता प्रमाण पत्र तह वा सो सरह (कक्षा ११-१२)	स्नातक तह वा सो सरह	स्नातकोत्तर तह वा सो सरह	अन्य		
जम्मा												
जम्मा	३८६	९	१४७	६३	६८	३८	१८	१२	७	०	१९	५
शारीरिक अपाङ्गता	१६८	५	६३	३०	२७	१९	११	७	२	०	३	१
न्यून दृष्टि	३७	१	१५	७	६	४	०	१	०	०	२	१
दृष्टिविहीन	२९	१	१६	२	३	३	२	०	२	०	०	०
बहिरोपन	३६	०	१६	६	४	५	४	०	१	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	२६	०	१२	३	७	१	०	०	१	०	२	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	९	०	२	३	२	१	०	१	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१८	०	६	३	५	२	१	१	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१५	०	२	२	८	१	०	०	०	०	१	१
बौद्धिक अपाङ्गता	३	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	३	०	२	०	०	१	०	०	०	०	०	०
अटिज्म	२	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	४०	१	९	७	६	१	०	२	१	०	११	२
पुरुष												
जम्मा	२५७	९	१०१	४१	४६	२५	१३	८	५	०	६	३
शारीरिक अपाङ्गता	११७	५	४३	२१	१८	१४	८	५	२	०	०	१
न्यून दृष्टि	२८	१	१०	५	६	३	०	१	०	०	१	१
दृष्टिविहीन	२४	१	१३	२	२	३	२	०	१	०	०	०
बहिरोपन	१६	०	८	२	२	१	२	०	१	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	१९	०	९	३	५	०	०	०	१	०	१	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	५	०	०	२	१	१	०	१	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१४	०	६	१	४	२	१	०	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	६	०	१	१	३	१	०	०	०	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	२	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	२	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिज्म	२	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	२२	१	६	४	५	०	०	१	०	०	४	१

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	उत्तीर्ण गरेको शिक्षा तह									तह नभएको	तह उल्लेख नभएको
		प्रारम्भिक बाल विकास (०)	प्राथमिक (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	एस.एल.सी./एस.ई.ई. वा सो सरह	प्रवीणता प्रमाण पत्र तह वा सो सरह (कक्षा ११-१२)	स्नातक तह वा सो सरह	स्नातकोत्तर तह वा सो सरह	अन्य		
महिला												
जम्मा	१२९	०	४६	२२	२२	१३	५	४	२	०	१३	२
शारीरिक अपाङ्गता	५१	०	२०	९	९	५	३	२	०	०	३	०
न्यून दृष्टि	९	०	५	२	०	१	०	०	०	०	१	०
दृष्टिविहीन	५	०	३	०	१	०	०	०	१	०	०	०
बहिरोपन	२०	०	८	४	२	४	२	०	०	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	७	०	३	०	२	१	०	०	०	०	१	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	४	०	२	१	१	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	४	०	०	२	१	०	०	१	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	९	०	१	१	५	०	०	०	०	०	१	१
बौद्धिक अपाङ्गता	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०
अटिज्म	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	१८	०	३	३	१	१	०	१	१	०	७	१

नोट: यस उप-खण्डमा उल्लेखित शिक्षाको तह देहायानुसार उल्लेख भएको:

⇒ स्नातक तह र सो सरह- Graduate & equivalent

⇒ स्नातकोत्तर, सो सरह र सोभन्दा माथि- Post graduate, equi. & above

माथिको तालिकाअनुसार राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को गणनाको समयमा भोजपुर नगरपालिकाका शारीरिक अपाङ्गता भएका पाँच वर्ष र सोभन्दा माथिका जम्मा १६८ जनामध्ये ५ जनाले प्रारम्भिक बाल शिक्षा, ६३ जनाले कक्षा ५, ३० जनाले कक्षा ८, २७ जनाले कक्षा ९-१०, १९ जनाले एसएलसी/एसईई वा सो सरह, ११ जनाले कक्षा ११-१२, ७ जनाले स्नातक वा सो सरह, २ जनाले स्नातकोत्तर तह वा सो सरहको शिक्षा उत्तीर्ण गरेका छन्।

४.१५ विद्यालय/क्याम्पस गएको/नगएको (गणना अवधिमा) आधारमा ५-२५ वर्ष उमेरका अपाङ्गता भएका जनसंख्या

अपाङ्गताका प्रकार	५-२५ वर्ष उमेर समूहका जनसंख्या	जनसंख्या जो			उल्लेख नभएको
		विद्यालय/क्याम्पस जाने (औपचारिक/अनौपचारिक/स्वाध्ययन)	हाल विद्यालय/क्याम्पस नजाने (पहिले गएका)	कहिल्यै विद्यालय नगएका	

अपाङ्गताका प्रकार	५-२५ वर्ष उमेर समूहका जनसंख्या	जनसंख्या जो			उल्लेख नभएको
		विद्यालय/क्याम्पस जाने (औपचारिक/अनौपचारिक/स्वाध्ययन)	हाल विद्यालय/क्याम्पस नजाने (पहिले गएका)	कहिल्यै विद्यालय नगएका	
भोजपुर नगरपालिका					
जम्मा					
जम्मा	१४९	९८	३०	२०	१
शारीरिक अपाङ्गता	६२	३८	१६	८	०
न्यून दृष्टि	७	७	०	०	०
दृष्टिविहीन	१४	१४	०	०	०
बहिरोपन	१७	१४	३	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	३	३	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	४	३	१	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	८	५	०	३	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१०	०	६	४	०
बौद्धिक अपाङ्गता	३	०	१	२	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	२	१	१	०	०
अटिज्म	२	२	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	१७	११	२	३	१
पुरुष					
जम्मा	९१	६०	१७	१३	१
शारीरिक अपाङ्गता	३७	२२	११	४	०
न्यून दृष्टि	५	५	०	०	०
दृष्टिविहीन	११	११	०	०	०
बहिरोपन	७	६	१	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	३	३	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	२	१	१	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	५	४	०	१	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	४	०	१	३	०
बौद्धिक अपाङ्गता	२	०	०	२	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	२	१	१	०	०
अटिज्म	२	२	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	११	५	२	३	१
महिला					
जम्मा	५८	३८	१३	७	०
शारीरिक अपाङ्गता	२५	१६	५	४	०

अपाङ्गताका प्रकार	५-२५ वर्ष उमेर समूहका जनसंख्या	जनसंख्या जो			उल्लेख नभएको
		विद्यालय/क्याम्पस जाने (औपचारिक/अनौपचारिक/स्वाध्ययन)	हाल विद्यालय/क्याम्पस नजाने (पहिले गएका)	कहिल्यै विद्यालय नगएका	
न्यून दृष्टि	२	२	०	०	०
दृष्टिविहीन	३	३	०	०	०
बहिरोपन	१०	८	२	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	०	०	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	२	२	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	३	१	०	२	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	६	०	५	१	०
बौद्धिक अपाङ्गता	१	०	१	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	०	०	०	०	०
अटिज्म	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	६	६	०	०	०

४.१६ अध्ययनको प्रमुख क्षेत्रको (गणना अवधिमा) आधारमा दश जोड दुई वा सो सरह र उच्च शिक्षा तह उत्तीर्ण गर्ने १५ वर्ष र सोभन्दा माथि उमेरका अपाङ्गता भएका जनसंख्या

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	अध्ययनको प्रमुख क्षेत्र												
		मानविकी तथा समाजशास्त्र	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य/चिकित्सा शास्त्र	इन्जिनियरिङ	कानुन	कृषि	वन	पशु विज्ञान/पशु चिकित्सा/मत्स्य	कम्प्युटर तथा सूचना प्रविधि	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका														
जम्मा														
जम्मा	३७	६	२	१९	३	१	३	१	१	०	०	०	०	१
शारीरिक अपाङ्गता	२०	५	१	९	३	१	१	०	०	०	०	०	०	०
न्यून दृष्टि	१	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०
दृष्टिविहीन	४	०	१	२	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन	५	०	०	३	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	अध्ययनको प्रमुख क्षेत्र												
		मानविकी तथा समाजशास्त्र	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य/चिकित्सा शास्त्र	इन्जिनियरिङ	कानून	कृषि	वन	पशु विज्ञान/पशु चिकित्सा/मत्स्य	कम्प्युटर तथा सूचना प्रविधि	अन्य	उल्लेख नभएको
न्यून श्रवणशक्ति	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	२	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिज्म	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	३	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष														
जम्मा	२६	४	२	१४	३	०	२	१	०	०	०	०	०	०
शारीरिक अपाङ्गता	१५	४	१	७	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०
न्यून दृष्टि	१	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०
दृष्टिविहीन	३	०	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन	३	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिज्म	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला														
जम्मा	११	२	०	५	०	१	१	०	१	०	०	०	०	१
शारीरिक अपाङ्गता	५	१	०	२	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०
न्यून दृष्टि	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	अध्ययनको प्रमुख क्षेत्र												
		मानविकी तथा समाजशास्त्र	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य/चिकित्सा शास्त्र	इन्जिनियरिङ	कानून	कृषि	वन	पशु विज्ञान/पशु चिकित्सा/मत्स्य	कम्प्युटर तथा सूचना प्रविधि	अन्य	उल्लेख नभएको
दृष्टिविहीन	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन	२	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
न्यून श्रवणशक्ति	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अटिज्म	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	२	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

४.१७ जन्म स्थानको आधारमा अपाङ्गता भएका जनसंख्या

अपाङ्गताको प्रकार	नेपालमा जन्मेका अपाङ्गता भएका			विदेशमा जन्मेका	जन्मस्थान नखुलेको
	जम्मा	गणनाको अवधिमा भोजपुर जिल्लाको स्थानीय तहमा जन्मेका	गणनाको अवधिमा अर्को जिल्लामा जन्मेका		
भोजपुर नगरपालिका					
जम्मा					
जम्मा	७०५	६६८	३५	२	०
शारीरिक अपाङ्गता	२७१	२५६	१३	२	०
न्यून दृष्टि	७०	६९	१	०	०
दृष्टिविहीन	४२	४०	२	०	०
बहिरोपन	८३	७८	५	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	७५	७०	५	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	१९	१६	३	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	४३	४३	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	३२	३२	०	०	०

अपाङ्गताको प्रकार	नेपालमा जन्मेका अपाङ्गता भएका			विदेशमा जन्मेका	जन्मस्थान नखुलेको
	जम्मा	गणनाको अवधिमा भोजपुर जिल्लाको स्थानीय तहमा जन्मेका	गणनाको अवधिमा अर्को जिल्लामा जन्मेका		
बौद्धिक अपाङ्गता	१०	९	१	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	५	४	१	०	०
अटिज्म	४	३	१	०	०
बहु-अपाङ्गता	५१	४८	३	०	०
पुरुष					
जम्मा	४००	३८१	१७	२	०
शारीरिक अपाङ्गता	१६२	१५१	९	२	०
न्यून दृष्टि	४२	४१	१	०	०
दृष्टिविहीन	२७	२६	१	०	०
बहिरोपन	३५	३३	२	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	३४	३४	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	१०	९	१	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	२८	२८	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१८	१८	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	६	६	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	३	२	१	०	०
अटिज्म	४	३	१	०	०
बहु-अपाङ्गता	३१	३०	१	०	०
महिला					
जम्मा	३०५	२८७	१८	०	०
शारीरिक अपाङ्गता	१०९	१०५	४	०	०
न्यून दृष्टि	२८	२८	०	०	०
दृष्टिविहीन	१५	१४	१	०	०
बहिरोपन	४८	४५	३	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	४१	३६	५	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	९	७	२	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१५	१५	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१४	१४	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	४	३	१	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	२	२	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	२०	१८	२	०	०

माथिको तालिकाअनुसार राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को गणनाको समयमा भोजपुर नगरपालिकाका नेपालमा जन्मेका शारीरिक अपाङ्गता भएका जम्मा २७१ जनामध्ये २५६ जना भोजपुर जिल्लाका स्थानीय तहमा जन्मेका र १३ जना अन्य जिल्लामा जन्मेका पाइएको छ भने २ जना विदेशमा जन्मेका पाइएका छन्।

४.१८ आर्थिक रूपमा सक्रियताको आधारमा १० वर्ष र सोभन्दा बढी उमेरका अपाङ्गता भएका जनसंख्या

अपाङ्गताको प्रकार	१० वर्ष र सोभन्दा माथिका अपाङ्गता भएका जनसंख्या	आर्थिक सक्रियता				
		अक्सर आर्थिक रुपमा सक्रिय भएका		अक्सर सक्रिय नभएका	आर्थिक रुपमा सक्रिय नरहेका	आर्थिक क्रियाकलाप उल्लेख नभएका
		रोजगार प्राप्त	रोजगार प्राप्त नभएका			
भोजपुर नगरपालिका						
जम्मा						
जम्मा	६३३	१७६	१०	१४५	३०१	१
शारीरिक अपाङ्गता	२४०	७९	५	५८	९८	०
न्यून दृष्टि	६७	१६	१	१५	३४	१
दृष्टिविहीन	२६	११	१	३	११	०
बहिरोपन	७९	१९	१	१७	४२	०
न्यून श्रवणशक्ति	७४	२०	०	२२	३२	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	१६	३	१	३	९	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	३९	१२	१	८	१८	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	३२	७	०	८	१७	०
बौद्धिक अपाङ्गता	१०	३	०	१	६	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	४	०	०	१	३	०
अटिज्म	१	०	०	०	१	०
बहु-अपाङ्गता	४५	६	०	९	३०	०
पुरुष						
जम्मा	३५०	११९	७	७१	१५३	०
शारीरिक अपाङ्गता	१४५	५६	४	३१	५४	०
न्यून दृष्टि	३९	१२	१	९	१७	०
दृष्टिविहीन	१५	९	१	१	४	०
बहिरोपन	३१	९	०	६	१६	०
न्यून श्रवणशक्ति	३३	७	०	९	१७	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	८	३	१	१	३	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	२५	८	०	६	११	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१८	७	०	३	८	०
बौद्धिक अपाङ्गता	६	२	०	०	४	०

अपाङ्गताको प्रकार	१० वर्ष र सोभन्दा माथिका अपाङ्गता भएका जनसंख्या	आर्थिक सक्रियता				
		अक्सर आर्थिक रुपमा सक्रिय भएका		अक्सर सक्रिय नभएका	आर्थिक रुपमा सक्रिय नरहेका	आर्थिक क्रियाकलाप उल्लेख नभएका
		रोजगार प्राप्त	रोजगार प्राप्त नभएका			
आनुवंशिक रक्तश्राव	२	०	०	०	२	०
अटिज्म	१	०	०	०	१	०
बहु-अपाङ्गता	२७	६	०	५	१६	०
महिला						
जम्मा	२८३	५७	३	७४	१४८	१
शारीरिक अपाङ्गता	९५	२३	१	२७	४४	०
न्यून दृष्टि	२८	४	०	६	१७	१
दृष्टिविहीन	११	२	०	२	७	०
बहिरोपन	४८	१०	१	११	२६	०
न्यून श्रवणशक्ति	४१	१३	०	१३	१५	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	८	०	०	२	६	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	१४	४	१	२	७	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	१४	०	०	५	९	०
बौद्धिक अपाङ्गता	४	१	०	१	२	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	२	०	०	१	१	०
बहु-अपाङ्गता	१८	०	०	४	१४	०

४.१९ बसाइको अवस्थाको आधारमा १८ वर्षभन्दा कम उमेरका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको संख्या

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	१८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको संख्या (बसाइको स्थिति)							उल्लेख नभएको	
		बुबा र आमा दुवैसँग	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदाता सँग		अन्य
भोजपुर नगरपालिका										
जम्मा										
जम्मा	१३६	८७	१९	२	१०	०	४	०	१४	०
शारीरिक अपाङ्गता	५२	३२	९	०	९	०	२	०	०	०
न्यून दृष्टि	६	५	०	०	१	०	०	०	०	०
दृष्टिविहीन	१९	१७	१	१	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन	२२	७	१	०	०	०	०	०	१४	०
न्यून श्रवणशक्ति	४	२	०	१	०	०	१	०	०	०

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	१८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको संख्या (बसाइको स्थिति)								उल्लेख नभएको
		बुबा र आमा दुवैसँग	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदाता सँग	अन्य	
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	५	२	३	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	७	५	२	०	०	०	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०
अटिज्म	३	३	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	१४	१२	१	०	०	०	१	०	०	०
पुरुष										
जम्मा	८०	५४	१२	१	७	०	२	०	४	०
शारीरिक अपाङ्गता	३०	१८	६	०	६	०	०	०	०	०
न्यून दृष्टि	४	३	०	०	१	०	०	०	०	०
दृष्टिविहीन	१४	१३	१	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन	७	२	१	०	०	०	०	०	४	०
न्यून श्रवणशक्ति	४	२	०	१	०	०	१	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	२	०	२	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	५	५	०	०	०	०	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०
अटिज्म	३	३	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	८	६	१	०	०	०	१	०	०	०
महिला										
जम्मा	५६	३३	७	१	३	०	२	०	१०	०
शारीरिक अपाङ्गता	२२	१४	३	०	३	०	२	०	०	०
न्यून दृष्टि	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०
दृष्टिविहीन	५	४	०	१	०	०	०	०	०	०
बहिरोपन	१५	५	०	०	०	०	०	०	१०	०
न्यून श्रवणशक्ति	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	३	२	१	०	०	०	०	०	०	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	२	०	२	०	०	०	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	१८ वर्षभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको संख्या (बसाइको स्थिति)								उल्लेख नभएको
		बुबा र आमा दुवैसँग	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदाता सँग	अन्य	
अटिज्म	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बहु-अपाङ्गता	६	६	०	०	०	०	०	०	०	०

४.२० जन्म दर्ता र अपाङ्गताको प्रकारअनुसार ५ वर्ष र सोभन्दा कम उमेरका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको संख्या

अपाङ्गताको प्रकार	जम्मा	जन्म दर्ता गरेको		जन्म दर्ता नगरेको	
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
भोजपुर नगरपालिका					
जम्मा	३०	१४	८	७	१
शारीरिक अपाङ्गता	१५	९	४	१	१
न्यून दृष्टि	२	१	०	१	०
दृष्टिविहीन	३	०	२	१	०
बहिरोपन	१	१	०	०	०
न्यून श्रवणशक्ति	१	१	०	०	०
बहिरोपना एवं दृष्टिविहीन	३	०	१	२	०
स्वर र बोलाइसम्बन्धी	०	०	०	०	०
मनोसामाजिक अपाङ्गता	०	०	०	०	०
बौद्धिक अपाङ्गता	०	०	०	०	०
आनुवंशिक रक्तश्राव	०	०	०	०	०
अटिज्म	२	१	०	१	०
बहु-अपाङ्गता	३	१	१	१	०

नोट: अपाङ्गतासम्बन्धी थप तथ्याङ्कका लागि www.censusnepal.cbs.gov.np मा अध्ययन गर्न सकिनेछ।

खण्ड ५ : सामाजिक तथ्याङ्क

नेपाल बहुधार्मिक, बहुभाषिक, बहुजातीय पहिचानयुक्त मुलुक हो। यसकारण यहाँको समाजमा विभिन्न धर्म, भाषा, जातिका समुदाय रहेका छन्। यस नगरपालिकामा राई जातिको बाहुल्यता रहेको छ भने दोस्रोमा क्षेत्री जाति पाइएको छ। त्यसै गरी धर्मअनुसार हेर्दा हिन्दु धर्म मात्रै जनसंख्या बढी पाइएको छ भने मातृभाषाको आधारमा नेपाली मातृभाषीको बाहुल्यता रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को प्रतिवेदनअनुसार भोजपुर नगरपालिकाको धर्म, जाति, भाषासम्बन्धी तथ्याङ्क यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.१ धर्म

नेपालका जनगणनाहरूमा धर्मसम्बन्धी प्रश्नले निरन्तरता र महत्व पाउँदै आएको छ। धर्म मानिसको आस्था, पहिचान, संस्कृति र सभ्यतासँग जोडिएको विषय हो। समाज वा कुनै भौगोलिक क्षेत्र कुन हदसम्म बहुधार्मिक रहेको छ भन्ने सूचना धर्मसम्बन्धी तथ्याङ्कबाट प्राप्त हुन्छ। यस उप-खण्डमा भोजपुर नगरपालिकाका समुदायले आस्था राख्ने धर्महरूको बारेमा तथ्याङ्कको तालिकीकरण तथा चर्चा गरिएको छ।

५.१.१ भोजपुर नगरपालिकाको धर्मअनुसारको जनसंख्या

भोजपुर नगरपालिकामा हिन्दु धर्मप्रति आस्थावान जनसंख्या सबैभन्दा धेरै (५३.९४ प्रतिशत) रहेको पाइएको छ। त्यसैगरी दोस्रोमा बौद्ध धर्मप्रति आस्था राख्ने जनसंख्या २२.८७ प्रतिशत पाइएको छ भने सबैभन्दा कम ६ जना प्रकृति धर्मप्रति आस्था राख्ने देखिएको छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को गणनाको नतिजाअनुसार यस नगरपालिकाको धर्मअनुसारको जनसंख्याको तथ्याङ्क तल प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्रगत विवरण			धर्म अनुसारको जनसंख्या									
			हिन्दु	बौद्ध	इस्लाम	किराँत	क्रिश्चियन	प्रकृति	बोन	जैन	बहाइ	सिख
भोजपुर नगरपालिका	जम्मा	२६,००७	१३,९७५	५,९४८	१६	५,६५०	४१२	६	०	०	०	०
	पुरुष	१२,६४५	६,७६३	२,९०७	१४	२,७६५	१९३	३	०	०	०	०
	महिला	१३,३६२	७,२१२	३,०४१	२	२,८८५	२१९	३	०	०	०	०

५.१.२ भोजपुर नगरपालिकाको प्रमुख पाँच धर्म मान्नेहरूको जनसंख्या

धर्म	हिन्दु	बौद्ध	किराँत	क्रिश्चियन	इस्लाम
जनसंख्या	१३,९७५	५,९४८	५,६५०	४१२	१६
प्रतिशत	५३.७४	२२.८७	२१.७२	१.५८	०.०६

५.२ जातजाति

भोजपुर नगरपालिकामा धार्मिक आस्थाका साथै जातजातिगत विविधता समेत रहेको देखिन्छ। यहाँ बसोबास गर्ने प्रमुख १० जातजातिमा राई, क्षेत्री, नेवा: (नेवार), तामाङ, ब्राह्मण-पहाडी, विश्वकर्मा, परियार, शेर्पा, घर्ती/भुजेल, मिजार देखिएको छ। परिमाणात्मक रूपमा हेर्दा १०० जनाभन्दा बढी जनसंख्या रहेका जातजातिको संख्या १२ रहेको पाइएको छ भने १,००० जनाभन्दा बढी जनसंख्या रहेको जातजाति केवल ५ पाइएको छ। पहाडी जिल्लामा अवस्थित यस नगरपालिकामा १७ जना विदेशीको समेत अक्सर बसोबास रहेको देखिएको छ। भोजपुर नगरपालिकामा बसोबास गर्ने जातजातिको तथ्याङ्कको तालिकीकरण यस उप-खण्डमा गरिएको छ।

५.२.१ लिङ्गानुसार भोजपुर नगरपालिकाका जातजातिसम्बन्धी विवरण

क्र. सं.	जातजातिको नाम		जनसंख्या		
			जनसंख्या	पुरुष	महिला
	भोजपुर नगरपालिका				
	सबै जातजाति	All Caste	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२
१	क्षेत्री	Kshetri	५,१८५	२,५१८	२,६६७
२	ब्राह्मण-पहाडी	Brahman - Hill	१,२२४	६१६	६०८
३	मगर	Magar	३०२	१५६	१४६
४	थारु	Tharu	३१	२६	५
५	तामाङ	Tamang	४,५२४	२,२३९	२,२८५
६	नेवा: (नेवार)	Newa:(Newar)	४,५३५	२,२००	२,३३५
७	बिश्नूकर्मा	Bishwokarma	७९८	३८५	४१३
८	यादव	Yadav	१२	१२	०
९	राई	Rai	६,१६३	२,९८१	३,१८२
१०	गुरुङ	Gurung	३२८	१६६	१६२
११	परियार	Pariyar	७४०	३४६	३९४
१२	याक्थुङ/लिम्बू	Yakthung/Limbu	५१	२०	३१
१३	मिजार	Mijar	४९२	२२३	२६९
१४	तेली	Teli	११	५	६
१५	सन्यासी/दसनामी	Sanyasi/Dasnami	२६	१५	११
१६	कथाबनियाँ	Kathabaniyan	११	५	६
१७	ब्राह्मण-तराई	Brahman - Tarai	११	८	३
१८	कुमाल	Kumal	४९	२४	२५
१९	घर्ती/भुजेल	Gharti/Bhujel	५१६	२३६	२८०
२०	हजाम/ठाकुर	Hajam/Thakur	११	७	४
२१	शेर्पा	Sherpa	७२३	३१६	४०७
२२	सुनुवार	Sunuwar	२२	१३	९
२३	कुलुङ	Kulung	१३	८	५
२४	नाछिरिङ	Nachhiring	११	५	६
२५	चाम्लिङ	Chamling	१७	९	८
२६	बान्तवा	Bantawa	५६	२०	३६
२७	साम्पाङ	Sampang	३६	१९	१७
	अन्य	Others	९२	५३	३९
	विदेशी	Foreigner	१७	१४	३

५.२.२ भोजपुर नगरपालिकाको प्रमुख पाँच जात जातिको जनसंख्या

जाति	राई	क्षेत्री	नेवा: (नेवार)	तामाङ	ब्राह्मण-पहाडी
जनसंख्या	६,१६३	५,१८५	४,५३५	४,५२४	१,२२४
प्रतिशत	२३.७	१९.९४	१७.४४	१७.४	४.७१

५.२.३ बृहत् उमेर समूहहरूको आधारमा जातजातिको जनसंख्या

जातजातिलाई विभिन्न समूहमा वर्गीकरण गरी अध्ययन गर्न सकिन्छ। यसै सिलसिलामा १२ औँ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकामा बसोबास गर्ने जातजातिलाई जातीय समूहको रूपमा पहाडी जातजाति, मधेश/तराई जातजाति, हिमाली/पहाडी जनजाति, तराई जनजाति, पहाडी दलित, धार्मिक/भाषिक समूहहरू तथा अन्य, विदेशी जातजातिमा वर्गीकरण गरी यहाँ उल्लेख गरिएको छ भने थप विशिष्टीकरण गरी अध्ययन गर्न बृहत् उमेर समूहअनुसार ०-४ वर्ष, ५-१४ वर्ष, १५-२४ वर्ष, २५-३४ वर्ष, ३५-४४ वर्ष, ४५-५४ वर्ष, ५५-६४ वर्ष, ६५-७४ वर्ष र ७५ वर्षभन्दा बढी गरी ९ उमेर समूहमा राखी प्रस्तुत गरिएको छ।

जात/जातीय समूह	जम्मा जनसंख्या	उमेर समूहहरू								
		०-४	५-१४	१५-२४	२५-३४	३५-४४	४५-५४	५५-६४	६५-७४	७५+
भोजपुर नगरपालिका										
महिला पुरुष दुवै										
सबै जातजाति	२६,००७	१,९७५	४,७५१	४,६६४	४,१२८	३,३००	२,७८१	२,२३२	१,३६०	८१६
पहाडी जातजाति	६,४४१	४९९	१,१७८	१,१७१	९५८	८१७	७०४	५५७	३३९	२१८
मधेश/तराई जातजाति	८०	६	९	२२	२०	५	९	७	२	०
हिमाली/पहाडी जनजाति	१७,३६४	१,२९१	३,१३०	३,०५८	२,८०६	२,२१८	१,८६०	१,५१९	९२२	५६०
तराई जनजाति	५६	३	८	१२	१७	८	५	३	०	०
पहाडी दलित	२,०३०	१७२	४२५	३९३	३१४	२४८	२००	१४५	९७	३६
धार्मिक/भाषिक समूहहरू	१३	२	०	३	४	२	२	०	०	०
अन्य, विदेशी तथा उल्लेख नभएको	२३	२	१	५	९	२	१	१	०	२
पुरुष										
सबै जातजाति	१२,६४५	१,०४९	२,४३६	२,२५६	१,९४०	१,५२०	१,३३३	१,०७३	६३६	४०२
पहाडी जातजाति	३,१५१	२६४	६०९	५५३	४६२	३७४	३३५	२८४	१५८	११२
मधेश/तराई जातजाति	५५	३	६	१५	१३	३	८	६	१	०
हिमाली/पहाडी जनजाति	८,४१९	६९५	१,६०९	१,४९०	१,३०४	१,०१६	८८९	७०९	४३५	२७२
तराई जनजाति	३७	३	४	७	१३	४	४	२	०	०
पहाडी दलित	९५४	८२	२०७	१८५	१३७	११९	९५	७१	४२	१६
धार्मिक/भाषिक समूहहरू	१०	२	०	१	४	२	१	०	०	०
अन्य, विदेशी तथा उल्लेख नभएको	१९	०	१	५	७	२	१	१	०	२

जात/जातीय समूह	जम्मा जनसंख्या	उमेर समूहहरू								
		०-४	५-१४	१५-२४	२५-३४	३५-४४	४५-५४	५५-६४	६५-७४	७५+
महिला										
सबै जातजाति	१३,३६२	९२६	२,३१५	२,४०८	२,१८८	१,७८०	१,४४८	१,१५९	७२४	४१४
पहाडी जातजाति	३,२९०	२३५	५६९	६१८	४९६	४४३	३६९	२७३	१८१	१०६
मधेश/तराई जातजाति	२५	३	३	७	७	२	१	१	१	०
हिमाली/पहाडी जनजाति	८,९४५	५९६	१,५२१	१,५६८	१,५०२	१,२०२	९७१	८१०	४८७	२८८
तराई जनजाति	१९	०	४	५	४	४	१	१	०	०
पहाडी दलित	१,०७६	९०	२१८	२०८	१७७	१२९	१०५	७४	५५	२०
धार्मिक/भाषिक समूहहरू	३	०	०	२	०	०	१	०	०	०
अन्य, विदेशी तथा उल्लेख नभएको	४	२	०	०	२	०	०	०	०	०

५.२.४ जातजातिगत समूहको आधारमा साक्षरताको अवस्था

भोजपुर नगरपालिकाका ५ वर्ष र सोभन्दा माथिका जनसंख्याको समग्र साक्षरता दर ८२.८ प्रतिशत रहेको छ। यो सबै वडा र सबै जातजातिका बासिन्दाको औसत साक्षरता दर हो। नीति निर्माण गर्ने तहका लागि खण्डीकृत साक्षरता दर विशेष उपयोगी हुने गरेको छ। जसरी वडास्तरमा साक्षरता दरमा भिन्नता हुन्छ त्यसै गरी जातजातिगत रुपमासमेत फरकपन रहन्छ। यसका पछाडी खास समुदायको मूल्य-मान्यता र आर्थिक-सामाजिक अवस्थाको साथै सरकारको लगानी, नीति तथा कार्यक्रमको समेत उत्तिकै भूमिका रहेको हुन्छ।

यस नगरपालिकामा रहेका ५ वर्ष र सोभन्दा माथिका जम्मा २४,०३२ जनसंख्यामध्ये सर्वाधिक १६,०७३ जना (६६.८८ प्रतिशत) बसोबास गर्ने हिमाली/पहाडी जनजातिको साक्षरता दर ८३.३ प्रतिशत रहेको छ भने ११ जना जनसंख्या रहेको धार्मिक/भाषिक समूहका जनसंख्याको साक्षरता दर १००.० प्रतिशत पाइएको छ। विस्तृत विवरण तल तालिकीकरण गरिएको छ।

जाति/जातिगत समुदाय	जम्मा	पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न नसक्ने	उल्लेख नभएको	साक्षरता दर
भोजपुर नगरपालिका						
सबै जातजाति	२४,०३२	१९,८९८	९०	४,०४४	०	८२.८
पहाडी जातजाति	५९४२	४९१४	१६	१०१२	०	८२.७
मधेश/तराई जाति	७४	६९	०	५	०	९३.२
हिमाली/पहाडी जनजाति	१६,०७३	१३,३९३	५९	२,६२१	०	८३.३
तराई जनजाति	५३	४८	१	४	०	९०.६
पहाडी दलित	१,८५८	१,४४६	१४	३९८	०	७७.८
धार्मिक/भाषिक समूह	११	११	०	०	०	१००.०
अन्य, विदेशी तथा उल्लेख नभएको	२१	१७	०	४	०	८१.०

५.३ भाषा भाषी

५.३.१ बोलिने मातृभाषाको विवरण

यस नगरपालिकामा जातिगतको साथै भाषिक विविधता समेत रहेको देखिन्छ। यहाँ अक्सर बसोबास गर्ने मानिसले गणनाको नतिजाअनुसार २२ फरक मातृभाषा व्यवहार गरेको देखिन्छ। कुल जनसंख्यामा नेपाली मातृभाषा हुने जनसंख्याको हिस्सा ६२.८३ प्रतिशत रहेको छ। व्यवहारमा रहेको दोस्रो र तेस्रो मातृभाषा क्रमशः तामाङ (१०.३१ प्रतिशत) र बान्तवा (९.३८ प्रतिशत) रहेका छन्। यस नगरपालिकाको जनसंख्यालाई मातृभाषाको आधारमा तल तालिकामा देखाइएको छ।

क्र. सं.	मातृभाषा		सो मातृभाषा बोल्ने जनसंख्या		
			जम्मा	पुरुष	महिला
	भोजपुर नगरपालिका				
	सबै	All MTongues	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२
१	नेपाली	Nepali	१६,३३९	७,८८५	८,४५४
२	मैथिली	Maithili	७७	६१	१६
३	थारु	Tharu	२३	२०	३
४	तामाङ	Tamang	२,६८२	१,३३५	१,३४७
५	नेपालभाषा (नेवारी)	Nepalbhasha(Newari)	१,९१३	९१०	१,००३
६	मगर ढुट	Magar Dhut	२१२	११९	९३
७	याक्थुङ/लिम्बू	Yakthung/Limbu	४३	१७	२६
८	गुरुङ	Gurung	२८४	१४५	१३९
९	राई	Rai	५३२	२७०	२६२
१०	बान्तवा	Bantawa	२,४३९	१,१७७	१,२६२
११	शेर्पा	Sherpa	४७७	२२५	२५२
१२	हिन्दी	Hindi	१९	१४	५
१३	चाम्लिङ	Chamling	१६२	८०	८२
१४	कुलुङ	Kulung	२४	११	१३
१५	भुजेल	Bhujel	७७	३५	४२
१६	थुलुङ	Thulung	३४	१८	१६
१७	साम्पाङ	Sampang	४५०	२२३	२२७
१८	नाछिरिङ	Nachhiring	१६	७	९
१९	दुङमाली	Dungmali	७०	२९	४१
२०	सांकेतिक भाषा	Sign Language	१९	८	११
२१	कोयी	Koyee	२७	१५	१२
२२	भोटे	Bhote	४२	१६	२६
	अन्य	Others	४६	२५	२१

५.३.२ भोजपुर नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच भाषा (मातृभाषा) को आधारमा जनसंख्या

भाषा	नेपाली	तामाङ	बान्तवा	नेपाल भाषा (नेवारी)	राई
जनसंख्या	१,६३३९	२,६८२	२,४३९	१,९१३	५३२
प्रतिशत	६२.८३	१०.३१	९.३८	७.३६	२.०५

नोट: यहाँ मातृभाषा भन्नाले जन्मेपछि बालबालिकाले सबभन्दा पहिला बोल्न जानेको भाषा वा नवजात शिशु वा बोल्ने बेला नभएका शिशुहरुको लागि परिवारमा आमा बाबुले बोल्ने भाषालाई मानिएको छ।

५.३.३ दोस्रो भाषासम्बन्धी विवरण

समाजमा विभिन्न मातृभाषा बोल्ने समुदायका व्यक्तित्व हुने भएकोले आफ्नो परिवार र समभाषी समुदायभित्र मातृभाषाको व्यवहार गरे तापनि फरक समुदायका व्यक्तिहरूसँग र अवस्थाअनुसार एकै परिवार भित्रसमेत दोस्रो भाषा बोल्ने गरिन्छ। नेपाल बहुभाषिक मुलुक भएको कारण स्थान विशेषमा बहुभाषिक व्यक्तिहरुको बसोबास रहेको छ।

भोजपुर नगरपालिकामा दोस्रो मातृभाषा नभएका जनसंख्या १६,३१२ जना (६२.७२ प्रतिशत) रहेको छ। दोस्रो भाषा नेपाली हुने जनसंख्या सर्वाधिक ३०.९६ प्रतिशत रहेको छ। त्यसै गरी दोस्रो र तेस्रोमा क्रमशः बान्तवा (१.०७ प्रतिशत) र साम्पाङ (०.८१ प्रतिशत) पाइएको छ। दोस्रो भाषासम्बन्धी थप विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.सं.	दोस्रो भाषा	जनसंख्या			
		जम्मा	पुरुष	महिला	
भोजपुर नगरपालिका					
	सबै	Total	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२
	दोस्रो मातृभाषा नभएको	No Second Language	१६,३१२	७,८६९	८,४४३
१	नेपाली	Nepali	८,०५१	३,९७२	४,०७९
२	मैथिली	Maithili	४१	२६	१५
३	थारु	Tharu	२०	११	९
४	तामाङ	Tamang	१५३	७०	८३
५	नेपालभाषा (नेवारी)	Nepalbhasha(Newari)	१२८	५७	७१
६	मगर ढुट	Magar Dhut	१२	८	४
७	उर्दु	Urdu	१२	८	४
८	अवधि	Avadhi	४८	२३	२५
९	गुरुङ	Gurung	९०	४०	५०
१०	राई	Rai	६९	३०	३९
११	बान्तवा	Bantawa	२७९	१३०	१४९
१२	शेर्पा	Sherpa	३०	१६	१४
१३	चाम्लिङ	Chamling	१६८	७९	८९
१४	साम्पाङ	Sampang	२११	१०९	१०२
१५	दुङमाली	Dungmali	१७	५	१२
१६	अंग्रेजी	English	५९	३६	२३

क्र.सं.	दोस्रो भाषा		जनसंख्या		
			जम्मा	पुरुष	महिला
१७	संस्कृत	Sanskrit	३१	१६	१५
१८	भोटे	Bhote	१८६	८७	९९
	अन्य	Others	९०	५३	३७

५.३.४ भोजपुर नगरपालिकामा बोलिने प्रमुख पाँच दोस्रो भाषाको आधारमा जनसंख्या

भाषा	नेपाली	बान्तवा	साम्पाङ	भोटे	चाम्लिङ
जनसंख्या	८,०५१	२७९	२११	१८६	१६८
प्रतिशत	३०.९६	१.०७	०.८१	०.७२	०.६५

नोट: यहाँ दोस्रो भाषा भन्नाले कुनै व्यक्तिले आफ्नो छिमेकी, समुदाय, कामकाजको क्रममा वा अरुसँग बोलचाल गर्दा सम्पर्क भाषाको रूपमा मातृभाषा बाहेक धेरैजसो बोल्ने भाषालाई मानिएको छ।

५.३.५ पुर्ख्यौली भाषासम्बन्धी विवरण:

१२ औँ राष्ट्रिय जनगणनामा पुर्ख्यौली भाषासम्बन्धी विवरण समेत संकलन गरिएको थियो। जसअनुसार भोजपुर नगरपालिकामा २५ फरक पुर्ख्यौली भाषाको तथ्याङ्क पाइएको छ। जसमध्ये पुर्ख्यौली भाषा नेपाली भएको जनसंख्या सर्वाधिक ३८.८८ प्रतिशत पाइएको छ भने दोस्रोमा तामाङ भाषा रहेको छ। त्यसैगरी तेस्रो, चौथो र पाँचौँमा क्रमशः बान्तवा, नेपालभाषा (नेवारी) र साम्पाङ भाषा पुर्ख्यौली भाषा रहेको जनसंख्या देखिएको छ भने पुर्ख्यौली भाषाको रूपमा हिन्दी भाषा रहेका जनसंख्यासमेत १२ जना पाइएको छ। यस नगरपालिकाको मानिसका पुर्ख्यौली भाषासम्बन्धी थप विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र. सं.	दोस्रो भाषा		जनसंख्या		
			जम्मा	पुरुष	महिला
	भोजपुर नगरपालिका				
	सबै	Total	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२
१	नेपाली	Nepali	१०,१११	४,८६०	५,२५१
२	मैथिली	Maithili	९७	७१	२६
३	थारु	Tharu	२२	१९	३
४	तामाङ	Tamang	४,२३०	२,१०५	२,१२५
५	नेपालभाषा (नेवारी)	Nepalbhasha(Newari)	३,७८९	१,८२६	१,९६३
६	मगर दुट	Magar Dhut	२५०	१३२	११८
७	अवधि	Avadhi	२१	१०	११
८	याक्थुङ/लिम्बू	Yakthung/Limbu	४९	१९	३०
९	गुरुङ	Gurung	३०७	१५६	१५१
१०	राई	Rai	६५५	३१८	३३७
११	बान्तवा	Bantawa	३,९४०	१,८९४	२,०४६
१२	शेर्पा	Sherpa	६१४	२७८	३३६

क्र. सं.	दोस्रो भाषा		जनसंख्या		
			जम्मा	पुरुष	महिला
१३	हिन्दी	Hindi	१२	९	३
१४	चाम्लिङ	Chamling	२३२	११६	११६
१५	कुलुङ	Kulung	३३	१७	१६
१६	भुजेल	Bhujel	२४८	११५	१३३
१७	थुलुङ	Thulung	४५	२४	२१
१८	साम्पाङ	Sampang	९३५	४७४	४६१
१९	खालिङ	Khaling	१४	८	६
२०	नाछिरिङ	Nachhiring	१७	७	१०
२१	दुङमाली	Dungmali	७५	३१	४४
२२	खस	Khash	१८	१०	८
२३	संस्कृत	Sanskrit	१५२	७९	७३
२४	कोयी	Koyee	३३	१८	१५
२५	भोटे	Bhote	३५	१२	२३
	अन्य	Others	७३	३७	३६

नोट: यहाँ पुर्खाको भाषा/ पुर्ख्यौली भाषा भन्नाले कुनै व्यक्तिको आफ्नो परिवार, समुदाय वा जातजातिका परम्परागत रूपमा बोलिने गरेको पहिचानको भाषालाई मानिएको छ।

५.३.६ भोजपुर नगरपालिकाका जनसंख्याको प्रमुख पाँच पुर्ख्यौली भाषा

भाषा	नेपाली	तामाङ	बान्तवा	नेपालभाषा (नेवारी)	साम्पाङ
जनसंख्या	१०,१११	४,२३०	३,९४०	३,७८९	९३५
प्रतिशत	३८.८८	१६.२६	१५.१५	१४.५७	३.६

नोट: जातजाति, भाषा, धर्मसम्बन्धी थप तथ्याङ्कका लागि www.censusnepal.cbs.gov.np मा अध्ययन गर्न सकिनेछ।

खण्ड ६ : सामुदायिक तथ्याङ्क

नेपालमा वि.सं. १९६८ बाट सुरु भएको जनगणनाको क्रममा वि.सं. २०७८ मा भएको जनगणना १२ औं तथा नेपाल संघीय संरचनामा प्रवेश गरे पछिको पहिलो जनगणना हो। संघीय संरचनामा मुलुकको सबैभन्दा तल्लो तर जनताको नजिकको प्रशासनिक इकाई वडा भएकोले वडाबाट नै स्थानीय स्तरको सामाजिक, आर्थिक अवस्था, सेवासुविधा, जातजातिको बसोबास, प्राकृतिक विपद्को अवस्था आदिको बारेमा विवरण संकलन गर्नु अपरिहार्य रहेको महसुस गरी तत्कालीन केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागले वडास्तरको विवरण संकलन गर्न सामुदायिक प्रश्नावली तर्जुमा गरेको थियो। सो प्रश्नावलीबाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर जिल्ला र भोजपुर नगरपालिकाको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ।

६.१ बस्ती/टोल/गाउँको संख्याका आधारमा वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा	वडा संख्या				जम्मा बस्ती /टोल/गाउँको संख्या
		१-५ ओटासम्म बस्ती/टोल/गाउँ भएका	६-९ ओटासम्म बस्ती/टोल/गाउँ भएका	१०-२० ओटासम्म बस्ती/टोल/गाउँ भएका	२० ओटा भन्दा बढी बस्ती/टोल/गाउँ भएका	
भोजपुर जिल्ला	८१	४	२१	३२	२४	१,२९२
भोजपुर नगरपालिका	१२	१	३	४	४	१८५

६.२ सबैभन्दा टाढाको बस्ती, टोल वा गाउँमा जान प्रयोग गरिने सवारीको माध्यमअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सबैभन्दा टाढाको बस्तीमा जान प्रयोग गरिने सवारीको माध्यम अनुसार वडाको संख्या		
		सवारी साधन	पैदल	सवारी साधन र पैदल दुवै
भोजपुर जिल्ला	८१	१	२७	५३
भोजपुर नगरपालिका	१२	०	१	११

६.३ वडा कार्यालयबाट सबैभन्दा टाढाको बस्तीमा एकतर्फी पुग्न लाग्ने समयको आधारमा वडाको वितरण

जम्मा वडा संख्या	वडा कार्यालयबाट सबैभन्दा टाढाको बस्तीमा पुग्न लाग्ने समय (एकतर्फी) अनुसार वडाको संख्या																							
	सवारी साधनबाट					पैदलबाट					दुवै (सवारी साधन र पैदल)					जम्मा (जुनसुकै माध्यमबाट)								
	३० मिनेटभित्र	३०-६० मिनेट	१-२ घण्टा	२-३ घण्टा	३-५ घण्टा	५ घण्टाभन्दा बढी	३० मिनेटसम्म	३०-६० मिनेट	१-२ घण्टा	२-३ घण्टा	३-५ घण्टा	५ घण्टाभन्दा बढी	३० मिनेटसम्म	३०-६० मिनेट	१-२ घण्टा	२-३ घण्टा	३-५ घण्टा	५ घण्टाभन्दा बढी						
भोजपुर जिल्ला																								
८१	१	०	०	०	०	०	१	१	१४	५	५	१	२	१	१४	१९	१४	३	४	२	२८	२४	१९	४
भोजपुर नगरपालिका																								
१२	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०	६	१	३	०	१	०	७	१	३	०

६.४ वडा कार्यालयको आम्दानीको प्रमुख राजस्व स्रोतअनुसार वडाको वितरण (गापा/नपा र अन्य निकायबाट प्राप्त रकमबाहेक)

जम्मा	मुख्य राजस्वको स्रोत अनुसार वडाको संख्या											
वडा संख्या	सम्पत्ति कर	घरवहाल कर	घ.ज.शू.	सवारी साधन कर	भूमि कर (मालपोत)	मनोरञ्जन कर	विज्ञापन कर	व्यवसाय कर	सेवा शुल्क, दस्तुर	पर्यटन शुल्क	दण्ड, जरिवाना	अन्य कर
भोजपुर जिल्ला												
८१	३१	१६	२३	६	७२	०	०	६०	६९	०	११	३३
भोजपुर नगरपालिका												
१२	११	२	६	०	८	०	०	९	१०	०	१	४

६.५ मुख्य कृषिजन्य उत्पादनअनुसार वडाको वितरण

जम्मा वडा संख्या	मुख्य कृषि उत्पादन हुने वस्तुको आधारमा वडाको संख्या																			
वडा (प्रमुख कृषि उत्पादन)	अन्नबाली	दलहन बाली	कन्दमूल बाली	तेलहन बाली	नगदे बाली	मसला बाली	तरकारी बाली	घाँस बाली	Citrus (अमिलो जातको) बाली	Citrus बाहेक अन्य फलफूल	अन्य स्थायी बालीहरु	भेडा/बाख्रा/च्याङ्ग्रा	कुखुरा/अण्डा	सुँगुर	रौगा/भैसी	गाई/गोरु/नाक/चौरी	दूध/घ्यू/दही	माछा	पशुपालन	च्याऊ खेती
भोजपुर जिल्ला																				
८१	८१	८१	१५	३६	२१	३	८	०	७	३	३०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका																				
१२	१२	१२	०	९	२	०	१	२	०	१	१	४	०	०	०	०	०	०	०	०

६.६ मुख्य कृषिजन्य उपजको निर्यात गर्ने वडाको वितरण

जम्मा वडा संख्या	निर्यात हुने मुख्य कृषिजन्य उपज अनुसार वडाको संख्या																			
जम्मा वडा (कृषि उपज निर्यात)	अन्नबाली	दलहन बाली	कन्दमूल बाली	तेलहन बाली	नगदे बाली	मसला बाली	तरकारी बाली	घाँस बाली	Citrus (अमिलो जातको) बाली	Citrus बाहेक अन्य फलफूल	अन्य स्थायी बालीहरु	भेडा/बाख्रा/च्याङ्ग्रा	कुखुरा/अण्डा	सुँगुर	रौगा/भैसी	गाई/गोरु/नाक/चौरी	दूध/घ्यू/दही	माछा	पशुपालन	च्याऊ खेती
भोजपुर जिल्ला																				
८१	७८	३६	१४	२९	८	४	२४	८	०	२७	६	४२	६	२	१	०	०	१	०	०
भोजपुर नगरपालिका																				
१२	१२	६	०	६	१	०	४	३	०	३	२	७	०	०	०	०	०	०	०	०

६.७ मुख्य गैर कृषिजन्य उपजका आधारमा वडाहरुको वितरण

जम्मा वडा संख्या		मुख्य गैर-कृषिजन्य उपजका आधारमा वडाहरुको संख्या																		
जम्मा वडा संख्या (गैर कृषि उपज हुने)		नदीजन्य उत्पादन	काठ दाउरा	जडीबुटी	काँचो धागो	टायल	खानीजन्य	औद्योगिक	माटो तथा ईटा	रुद्राक्ष	मसला उत्पादन	तरकारीजन्य उत्पादन	हाते सामग्री	गुड चाकु	माटाको भाँडा तथा मुर्ति	बाँसजन्य सामग्री	बिजुली उत्पादन	मैन बत्ती	छालाको सामग्री	अन्य
भोजपुर जिल्ला																				
८१	४२	३३	१२	३	२	०	१	६	०	३	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका																				
१२	८	७	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

६.८ वडाअनुसार मुख्य गैर-कृषिजन्य उपजका निर्यातको वितरण

जम्मा वडा	जम्मा वडा संख्या (गैर कृषि उपज निर्यात हुने)	निर्यात हुने मुख्य गैर-कृषिजन्य उपजका आधारमा वडाहरुको संख्या																		
		नदीजन्य उत्पादन	काठ दाउरा	जडीबुटी	काँचो धागो	टायल	खानीजन्य	औद्योगिक	माटो तथा ईटा	रुद्राक्ष	मसलाजन्य उत्पादन	तरकारीजन्य उत्पादन	हाते सामग्री	गुड/चाकु	माटाको भाँडा तथा मुर्ति	बाँसजन्य सामग्री	बिजुली उत्पादन	मैन बत्ती	छालाको सामग्री	अन्य
भोजपुर जिल्ला																				
८१	३४	१७	१०	९	२	०	०	१	०	७	१	०	०	०	०	२	०	०	०	१
भोजपुर नगरपालिका																				
१२	६	५	३	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०

६.९ शिक्षासँग सम्बन्धित सेवा/सुविधाअनुसार वडाको वितरण

जम्मा वडा संख्या	शिक्षासँग सम्बन्धित सेवा सुविधा अनुसार वडाको संख्या									
	प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र	आधारभूत विद्यालय (कक्षा १-८)	माध्यमिक विद्यालय (कक्षा १२ सम्म)	महा विद्यालय (क्याम्पस/कलेज)	विद्युत पहुँच (सुविधा) भएका विद्यालयहरु	इन्टरनेट पहुँच (सुविधा) भएका विद्यालय	अपाङ्गता-मैत्री विद्यालयहरु	वास (WASH) सुविधासहितका आधारभूत विद्यालयहरु	सार्वजनिक पुस्तकालय	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र
भोजपुर जिल्ला										
८१	६८	७२	४७	५	६५	७२	२१	४३	९	१२
भोजपुर नगरपालिका										
१२	९	१०	५	१	११	११	२	६	३	३

६.१० प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको सेवा/सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा	प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१-२	३-४	५-९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	१३	२३	१८	२७	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	३	५	१	३	०

६.११ आधारभूत तहका विद्यालय (कक्षा १-८) अनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	आधारभूत तहका विद्यालयको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१-२	३-४	५-९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	९	४१	२०	११	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	२	८	२	०	०

६.१२ माध्यमिक तह (कक्षा १२ सम्म) का विद्यालयअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा	माध्यमिक तह (कक्षा १२ सम्म) का विद्यालयको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१-२	३-४	५-९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	३४	४६	१	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	७	४	१	०	०

६.१३ महाविद्यालय (क्याम्पस/कलेज)अनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	महाविद्यालय (क्याम्पस/कलेज) संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१-२	३-४	५-९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	७६	५	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	११	१	०	०	०

६.१४ विद्युत् पहुँच (सुविधा) भएका विद्यालयअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	विद्युत्तमा पहुँच (सुविधा) भएका विद्यालय संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१-२	३-४	५-९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	१६	२४	२२	१८	१
भोजपुर नगरपालिका	१२	१	५	२	४	०

६.१५ इन्टरनेट पहुँच (सुविधा) भएका विद्यालयअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	इन्टरनेट पहुँच (सुविधा) भएका विद्यालय संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१-२	३-४	५-९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	९	५२	१३	७	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	१	८	१	२	०

६.१६ वास (WASH) (सुविधा) भएका आधारभूत विद्यालयअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वास (WASH) सुविधा भएका आधारभूत विद्यालय संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१-२	३-४	५-९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	३८	१४	१३	१६	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	६	१	३	२	०

६.१७ सार्वजनिक पुस्तकालय सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सार्वजनिक पुस्तकालयको संख्या अनुसार भएका वडाको संख्या				
		नभएका	१-२	३-४	५-९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	७२	९	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	९	३	०	०	०

६.१८ सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको विवरण

क्षेत्र	जम्मा वडा	सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको सुविधा भएका विद्यालय संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१-२	३-४	५-९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	६९	१२	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	९	३	०	०	०

६.१९ स्वास्थ्य तथा पुनर्स्थापनाको सुविधाको पहुँचअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सुविधाअनुसारका वडाको संख्या										
		आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	स्वास्थ्य चौकी	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	पशु सेवा केन्द्र	पुनर्स्थापना केन्द्र	सरकारी अस्पताल*	सामुदायिक अस्पताल	निजी अस्पताल	एम्बुलेन्स सेवा	सार्वजनिक शौचालय	पशु बधशाला
भोजपुर जिल्ला	८१	३६	६०	१८	१३	२	४	२	१	१०	२८	१५
भोजपुर नपा	१२	५	७	२	१	१	१	१	०	३	४	४

* सरकारी अस्पतालको कुल संख्यामा कुनै प्रदेशमा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र स्वास्थ्य चौकी खटिएको हुन सक्ने। साथै, निकटवर्ती वडाहरूमा अवस्थित र वडाबासीको पहुँचभित्र रहेका अस्पतालको संख्या समेत समावेश भएको हुन सक्ने।

६.२० आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	४५	३०	६	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	७	४	१	०	०

६.२१ स्वास्थ्य चौकीको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	स्वास्थ्य चौकीको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	२१	६०	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	५	७	०	०	०

६.२२ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	६३	१४	३	१	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	१०	२	०	०	०

६.२३ पशु सेवा केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	पशुसेवा केन्द्रको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	६८	१३	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	११	१	०	०	०

६.२४ पुनर्स्थापना केन्द्रको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	पुनर्स्थापना केन्द्रको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	७९	२	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	११	१	०	०	०

६.२५ सरकारी अस्पताल* को सुविधा अनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सरकारी अस्पतालको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	७७	४	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	११	१	०	०	०

*सरकारी अस्पतालको कुल संख्यामा कुनै प्रदेशमा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र स्वास्थ्य चौकी खटिएको हुन सक्ने। साथै, निकटवर्ती वडाहरूमा अवस्थित र वडाबासीको पहुँचभित्र रहेका अस्पतालको संख्या समेत समावेश भएको हुन सक्ने।

६.२६ सामुदायिक अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सामुदायिक अस्पतालको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	७९	२	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	११	१	०	०	०

६.२७ निजी अस्पतालको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	निजी अस्पतालको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	८०	१	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	१२	०	०	०	०

६.२८ एम्बुलेन्स सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	एम्बुलेन्स सेवाको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	७१	१०	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	९	३	०	०	०

६.२९ सार्वजनिक शौचालय सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सार्वजनिक शौचालयको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	५३	२५	१	२	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	८	४	०	०	०

६.३० पशु बधशाला सेवाको सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	पशु बधशालाको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	६६	१४	०	०	१
भोजपुर नगरपालिका	१२	८	४	०	०	०

६.३१ वडा भित्र रहेका वित्तीय सेवा लगायतका सुविधाको उपलब्धताअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वित्तीय सेवा लगायतका सेवाको उपलब्धता अनुसार वडाको संख्या				
		हाटबजार	मूलबजार	कृषि उपज संकलन केन्द्र	सहकारी संस्था	बैंक वा वित्तीय संस्था
भोजपुर जिल्ला	८१	३१	१६	७	६१	२३
भोजपुर नपा	१२	२	३	२	८	६

६.३२ वडा भित्र रहेका हाटबजारको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	हाटबजारको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	५०	३१	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	१०	२	०	०	०

६.३३ वडाभित्र रहेका मुख्य बजारको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	मुख्यबजारको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	६५	१६	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	९	३	०	०	०

६.३४ वडाभित्र रहेका कृषि उपज संकलन केन्द्रको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	कृषि उपज संकलन केन्द्रको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	७४	६	१	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	१०	२	०	०	०

६.३५ वडाभित्र रहेका सहकारी संस्थाको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सहकारी संस्थाको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	२०	४९	१२	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	४	५	३	०	०

६.३६ वडा भित्र रहेका बैंकको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	बैंकको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	५८	१४	५	३	१
भोजपुर नगरपालिका	१२	६	३	१	१	१

६.३७ वडाभित्र रहेका समाज कल्याणसँग सम्बन्धित सेवा सुविधाको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	समाज कल्याणसँग सम्बन्धित सेवा सुविधाको संख्या अनुसार वडा संख्या									
		प्रहरी कार्यालय/चौकी	वृद्धाश्रम	बालगृह	सामुदायिक भवन वा सभा हल	व्यवस्थित शवदाह स्थल/शव गाड्ने स्थल	खेलमैदान/टुडिखेल	सार्वजनिक पार्क	ताल/सिमसार र तलाउ पोखरीहरु	आफ्नै प्रशासकीय भवन	मठ मन्दिर, गुम्बा/चैत्य/विहार, चर्च
भोजपुर जिल्ला	८१	३६	६	०	४७	८	५३	१३	१८	५६	७४
भोजपुर नपा	१२	५	१	०	७	३	५	१	०	६	१०

६.३८ वडाभित्र रहेका प्रहरी कार्यालय/चौकीको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	प्रहरी कार्यालय/चौकीको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	४५	३६	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	७	५	०	०	०

६.३९ वडाभित्र रहेका वृद्धाश्रमको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वृद्धाश्रमको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	७५	५	०	१	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	११	१	०	०	०

६.४० वडाभित्र रहेका बालगृहको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	बालगृहको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	८१	०	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	१२	०	०	०	०

६.४१ वडाभित्र रहेका सामुदायिक भवन वा सभा हलको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सामुदायिक भवन वा सभा हलको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	३४	३०	९	८	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	५	४	१	२	०

६.४२ वडाभित्र रहेका व्यवस्थित शवदाह स्थल/शव गाड्ने स्थलको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	व्यवस्थित शवदाह स्थल/शव गाड्ने स्थलको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	७३	५	२	१	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	९	२	०	१	०

६.४३ वडाभित्र रहेका खेलमैदान/टुँडिखेलको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	खेलमैदान/टुँडिखेलको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	२८	४१	१०	२	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	७	३	२	०	०

६.४४ वडाभित्र रहेका सार्वजनिक पार्कको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सार्वजनिक पार्कको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	६८	१२	०	१	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	११	१	०	०	०

६.४५ वडाभित्र रहेका ताल/सिमसार र तलाउ पोखरीहरुको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	ताल/सिमसार र तलाउ पोखरीहरुको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	६३	१४	२	२	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	१२	०	०	०	०

६.४६ वडा कार्यालयको आफ्नै प्रशासनिक भवनअनुसार वडाको वितरण (गणनाको अवधिसम्ममा)

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वडा कार्यालयको आफ्नै प्रशासकीय भवनको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	२५	५६	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	६	६	०	०	०

६.४७ वडाभित्र रहेका मठ मन्दिर, गुम्बा/चैत्य/विहार, मस्जिद, चर्चको संख्याअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	मठ मन्दिर, गुम्बा/चैत्य/विहार, मस्जिद, चर्चको संख्या अनुसार वडाको संख्या				
		नभएको	१ - २	३ - ४	५ - ९	१०+
भोजपुर जिल्ला	८१	७	२१	१७	२२	१४
भोजपुर नगरपालिका	१२	२	१	२	३	४

६.४८ वडाभित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध सुविधाअनुसार वडाको वितरण

जम्मा वडा	स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध सुविधाअनुसारको वडा संख्या												
	गर्भावस्था परामर्श तथा गर्भावस्थाको स्वास्थ्य सेवा	प्रसूति सेवा सुविधा	परिवार नियोजन सेवा	खोप सेवा	स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सेवा (परामर्श, जानकारी, सूचना)	झाडापखालाको औषधी उपचार सेवा	मलेरियाको औषधी उपचार सेवा	सामान्य आकस्मिक उपचार सेवा	आयुर्वेद तथा वैकल्पिक स्वास्थ्य सेवा	पोषण सेवा (तैल, भिटामिन, आइरन चक्री आदि)	सर्पदंश उपचार सेवा	रेबिजको उपचार र भ्याक्सिन सेवा	निःशुल्क औषधी वितरण सेवा
भोजपुर जिल्ला													
८१	७१	४७	७०	७८	७६	७५	३०	७१	११	७५	३	१२	७५
भोजपुर नगरपालिका													
१२	११	५	१२	११	१२	९	६	८	३	१०	२	४	१०

६.४९ वडाभित्र उपलब्ध सडक सुविधाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	सडक सुविधाअनुसार वडाको संख्या		
		वडाको केन्द्रसम्म वर्षैभरि सडक यातायात सञ्चालन हुने	बहुसंख्यक वडाबासीले आधा घण्टाको दूरीमा सार्वजनिक यातायातको सुविधा प्राप्त हुने	स्थानीय यातायात/नगर यातायात सेवा
भोजपुर जिल्ला	८१	३४	३७	११
भोजपुर नपा	१२	१०	९	३

६.५० वर्षैभरि चल्न सक्ने कालोपत्रे सडकको लम्बाइअनुसारको वडाको वर्गीकरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	कालोपत्रे सडकको लम्बाइअनुसार वडाको संख्या			
		नभएको	१-९ किमी	१०-४९ किमी	५०+ किमी
भोजपुर जिल्ला	८१	६३	१५	३	०
भोजपुर नगरपालिका	१२	३	८	१	०

६.५१ वर्षैभरि चल्न सक्ने ग्राभेल सडकको लम्बाइअनुसारको वडाको वर्गीकरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	ग्राभेल सडकको लम्बाइअनुसार वडाको संख्या			
		नभएको	१ - ९	१० - ४९	५०+ किमि
भोजपुर जिल्ला	८१	५९	१८	०	४
भोजपुर नगरपालिका	१२	५	५	०	२

६.५२ वडाभित्र रहेको धुले-माटे सडकको लम्बाइअनुसारको वडाको वर्गीकरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	धुले-माटे सडकको लम्बाइअनुसार वडाको संख्या			
		नभएको	१ - ९	१० - ४९	५०+ किमि
भोजपुर जिल्ला	८१	०	९	४९	२३
भोजपुर नगरपालिका	१२	०	३	५	४

६.५३ बहुसंख्यक वडाबासीहरुले वडाभित्र वा आधाघण्टा पैदल दूरीमा रहेको स्थानबाट उपभोग गर्दै आएको सेवा सुविधाअनुसार वडाको वर्गीकरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	वडाको संख्या							
		आधा घण्टाको पैदल दूरीमा उच्च शिक्षा (कक्षा १२) भन्दा माथिको सेवाको पहुँच	आधा घण्टाको पैदल दूरीमा पुस्तकालय सुविधा	आधा घण्टाको पैदल दूरीमा मेडिकल डाक्टर (एमबीबीएस) को सेवा उपलब्ध	आधा घण्टाको पैदल दूरीमा सुरक्षा बेस वा प्रहरी चौकीको पहुँच	वडाको मुख्य बस्तीबाट ५ किमी दूरीमा दमकल सेवा	आधा घण्टाको दूरीमा हरियाली पार्क र बाल उद्यान/खेलमैदान	आधा घण्टाको दूरीमा सिनेमा हल/नाचघर/कला केन्द्रको सुविधा	आधा घण्टाको दूरीमा व्यापारिक केन्द्र/सपिड मल सुविधा
भोजपुर जिल्ला	८१	१४	११	८	४०	९	१८	०	९
भोजपुर नपा	१२	४	३	२	७	५	३	०	२

६.५४ बसाइँसराइको अवस्थाअनुसार वडाको वितरण

क्षेत्र	जम्मा वडा संख्या	बसाइँसराइको अवस्थाअनुसार वडा संख्या			
		बसाइँसराइ नभएका वा नगण्य भएका	बसाइँ सरी आउनेको संख्या बढी भएका	बसाइँसरी जानेको संख्या बढी भएका	आउने र जानेको संख्या करिब बराबर भएका
भोजपुर जिल्ला	८१	१	७	६७	६
भोजपुर नपा	१२	०	३	८	१

६.५५ प्राकृतिक विपद् वा प्रकोपको खतराअनुसारको वडाको वर्गीकरण

जम्मा वडा संख्या	वडाको संख्या																
	बाढी	पहिरो	भू-क्षय	डुबान	आँधी/हुरीबतास	चट्याङ्ग	असिना	अतिवृष्टि	खण्डवृष्टी	लू	शीतलहर	सुखवा वा खडेरी	आगलागी (बस्तीमा)	वन डढेलो	हिमताल	विष्फोटन	हिमपहिरो
भोजपुर जिल्ला																	
८१	२५	७६	२३	०	५४	३२	४४	८	७	०	१	४९	२५	४२	०	०	०
भोजपुर नगरपालिका																	
१२	०	११	५	०	७	४	९	१	१	०	०	६	४	३	०	०	०

पूनश्च: सामुदायिक तथ्याङ्कसम्बन्धी थप विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को वेबसाइट www.censusnepal.cbs.gov.np वा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको वेबसाइट www.nsonepal.gov.np बाट अध्ययन गर्न सकिने छ।

खण्ड ७ : प्रजनन तथा जन्मसम्बन्धी विवरण

जनसंख्या परिवर्तनको प्रमुख कारक तत्वको रूपमा रहेको जन्मदरको मुख्य कारक प्रजनन हो। यस खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट गणनाको समयमा प्राप्त नतिजाको आधारमा प्रजननसम्बन्धी आमाको उमेर समूह, जीवित जन्मेका बच्चा, आमाको साक्षरता/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह, आमाको मुख्य पेशा, आमाको संलग्नता भएको उद्योगको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाको प्रजननसम्बन्धी विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

७.१ आमाको उमेर समूह र हाल (गणनाको अवधि) सम्म जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या अनुसार पन्ध्रदेखि उन्चास वर्ष उमेरका हालसम्म विवाहित महिलाको संख्या

जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या	एकपटक विवाह भएको महिलाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	५,२०४	१८४	७४८	९८३	९५८	८७९	७९६	६५६
बच्चा नजन्माएका	६४५	१०५	१९२	१४०	६४	४५	३६	६३
१ जना बच्चा	१,४५१	७३	४०८	४१४	२५५	१३९	१०५	५७
२ जना बच्चा	१,७८६	६	१२८	३४४	४४६	३८८	२८२	१९२
३ जना बच्चा	७८०	०	१९	६६	१४७	२०५	२०५	१३८
४ जना बच्चा	३३६	०	१	१६	३५	८०	१०२	१०२
५ जना बच्चा	११३	०	०	२	५	१३	४१	५२
६ जना बच्चा	६२	०	०	१	३	४	१५	३९
७ जना बच्चा	१९	०	०	०	३	३	६	७
८ जना बच्चा	८	०	०	०	०	२	२	४
९ जना वा सोभन्दा बढी बच्चा	४	०	०	०	०	०	२	२

७.२ आमाको उमेर समूह र विगत (गणनाको अवधिभन्दा अघि) १२ महिनाभित्र जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या अनुसार १५-४९ वर्ष उमेरका हालसम्मका विवाहित महिलाको संख्या

गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चा संख्या	एक पटक विवाह भएको महिलाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा विवाहित महिला	५,२०४	१८४	७४८	९८३	९५८	८७९	७९६	६५६
बच्चा नजन्मेका	४,९०२	१५५	६५९	८९२	८९१	८६२	७९०	६५३
१ जना बच्चा जन्माएका	२९८	२९	८७	९०	६६	१७	६	३
२ जना बच्चा जन्माएका	४	०	२	१	१	०	०	०

गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चा संख्या	एक पटक विवाह भएको महिलाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
३ र सोभन्दा बढी बच्चा जन्माएका	०	०	०	०	०	०	०	०
जीवित जन्मेका बच्चा संख्या								
जम्मा	३०६	२९	९१	९२	६८	१७	६	३
पुरुष	१५८	१६	५१	४७	३२	९	२	१
महिला	१४८	१३	४०	४५	३६	८	४	२

७.३ आमाको उमेर समूह र बच्चाको लिङ्गानुसार हाल (गणनाको अवधि) सम्म जीवित जन्मेका, जीवितै रहेका र जन्मेर मरेका बच्चाको संख्या

बच्चा	जम्मा बच्चाको संख्या	आमाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
भोजपुर नगरपालिका								
हालसम्म (गणनाको समयमा) जन्मेका बच्चाको संख्या								
जम्मा	९,८७९	८५	७२५	१,३८०	१,७९२	१,९७६	२,०६५	१,८५६
पुरुष	५,१०७	५३	३८४	७००	९२८	१,०१५	१,०६५	९६२
महिला	४,७७२	३२	३४१	६८०	८६४	९६१	१,०००	८९४
हालसम्म (गणनाको समयसम्ममा) जीवितै रहेका बच्चाको संख्या								
जम्मा	९,६२६	८५	७१५	१,३६०	१,७६७	१,९०९	१,९९६	१,७९४
पुरुष	४,९५३	५३	३८०	६८७	९१३	९७८	१,०२३	९१९
महिला	४,६७३	३२	३३५	६७३	८५४	९३१	९७३	८७५
जीवितै जन्मेर मरेका बच्चाको संख्या								
जम्मा	२५३	०	१०	२०	२५	६७	६९	६२
पुरुष	१५४	०	४	१३	१५	३७	४२	४३
महिला	९९	०	६	७	१०	३०	२७	१९

७.४ आमाको साक्षरता/उत्तीर्ण शैक्षिक तहअनुसार पन्ध्रदेखि उन्चास वर्षका महिलाबाट हाल (गणनाको समय) सम्म जन्मेका बच्चाको संख्या

साक्षरता/उत्तीर्ण गरेको शिक्षा	जम्मा	महिलाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	९,८७९	८५	७२५	१,३८०	१,७९२	१,९७६	२,०६५	१,८५६
निरक्षर	२,०७८	३	२०	६१	२००	३५२	६०१	८४१
पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	२,०३०	३	२०	५९	१९८	३४३	५७९	८२८
पढ्न मात्र सक्ने	४८	०	०	२	२	९	२२	१३

साक्षरता/उत्तीर्ण गरेको शिक्षा	जम्मा	महिलाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
साक्षर	७,८०१	८२	७०५	१,३१९	१,५९२	१,६२४	१,४६४	१,०१५
पूर्व बाल शिक्षा (०)	१५	०	१	१	०	३	७	३
प्राथमिक शिक्षा (१-५)	२,१७७	१७	९४	१९१	४०८	५०२	५६१	४०४
निम्न माध्यमिक (कक्षा ६-८)	१,७७५	३५	२१६	३५६	३४०	३५६	२९८	१७४
कक्षा ९ र १०, टेस्ट पास	१,५८५	१९	२३०	३३८	३०६	३०३	२२०	१६९
एसएलसी वा सो सरह	९०९	९	८८	२००	२३७	१५४	१४७	७४
प्रवीणता प्रमाण तह र सो सरह	६१५	२	५८	१५७	१८४	१२८	५५	३१
स्नातक तह र सो सरह	१८८	०	९	५३	५३	३५	२२	१६
स्नातकोत्तर, सो सरह र सोभन्दा माथि	७६	०	२	८	१९	३३	९	५
अन्य	७	०	०	०	०	०	७	०
तह नभएका	१३०	०	२	९	६	२०	५९	३४
तह उल्लेख नभएका	५७	०	१	३	९	१२	४	२८
कहिल्यै विद्यालय नगएका	२६७	०	४	३	३०	७८	७५	७७
साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०

७.५ आमाको साक्षरता/उत्तीर्ण शैक्षिक तहअनुसार विगत (गणनाको समयभन्दा अघि) १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या

साक्षरता/उत्तीर्ण गरेको शिक्षाको तह	विगत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१९ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	३०६	२९	९१	९२	६८	१७	६	३
निरक्षर	१८	२	२	३	५	२	२	२
पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	१८	२	२	३	५	२	२	२
पढ्न मात्र सक्ने	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षर	२८८	२७	८९	८९	६३	१५	४	१
पूर्व बाल शिक्षा (०)	०	०	०	०	०	०	०	०
प्राथमिक शिक्षा (१-५)	४१	३	९	८	१५	४	१	१
निम्न माध्यमिक (कक्षा ६-८)	६३	१२	२१	१४	१३	३	०	०
कक्षा ९ र १०, टेस्ट पास	८४	६	३०	३५	९	३	१	०
एसएलसी वा सो सरह	३८	४	९	११	१२	२	०	०
प्रवीणता प्रमाण तह र सो सरह	४५	२	१६	१५	१०	२	०	०
स्नातक तह र सो सरह	१०	०	२	४	४	०	०	०

साक्षरता/उत्तीर्ण गरेको शिक्षाको तह	विगत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
स्नातकोत्तर, सो सरह र सोभन्दा माथि	४	०	१	२	०	०	१	०
अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०
तह नभएका	३	०	१	०	०	१	१	०
तह उल्लेख नभएका	०	०	०	०	०	०	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएका	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०

नोट: यस उप-खण्डमा उल्लेखित शिक्षाको तह देहायानुसार उल्लेख भएको:

⇒ स्नातक तह र सो सरह- Graduate & equivalent

⇒ स्नातकोत्तर, सो सरह र सोभन्दा माथि- Post graduate, equi. & above

७.६ आमाको मुख्य पेशानुसार विगत (गणनाको समयको भन्दा अघि) १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाहरूको संख्या

आमाको मुख्य पेशा	गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या	आमाको उमेर समूहअनुसार गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या (उमेर वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
		भोजपुर नगरपालिका						
जम्मा	३०६	२९	९१	९२	६८	१७	६	३
सशस्त्र बल	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	१२	१	२	४	४	१	०	०
पेशाविद्	७	०	०	२	४	०	१	०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	२	०	०	०	२	०	०	०
कार्यालय सहायकहरु	२	०	१	०	१	०	०	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	५	१	१	२	०	१	०	०
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	१८६	१९	५५	५५	४१	११	४	१
शिल्पकला तथा कारिगरी	३	०	१	१	०	१	०	०
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	१	०	०	१	०	०	०	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	२३	०	९	३	९	१	०	१
पेशा उल्लेख नभएको	१	०	०	०	०	०	१	०
आर्थिक रुपमा सक्रिय नभएको	६४	८	२२	२४	७	२	०	१

७.७ आमाको संलग्नता रहेको मुख्य उद्योग र उमेर समूहअनुसार हाल (गणनाको समय) सम्म जन्मेका बच्चाको संख्या

आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता	हालसम्म जन्मेका जम्मा बच्चाको संख्या	आमाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
		भोजपुर नगरपालिका						
जम्मा	९,८७९	८५	७२५	१,३८०	१,७९२	१,९७६	२,०६५	१,८५६
कृषि, वन तथा माछापालन	७,१७७	६४	५२४	८९७	१,२२१	१,४५१	१,६०४	१,४१६
खानी तथा उत्खनन	९	०	०	०	०	२	२	५
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	८३	०	३	१४	२०	१३	१७	१६
विजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	५	०	०	५	०	०	०	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलाहरु	१६	०	१	०	१	४	०	१०
निर्माण (Construction)	१४३	१	१३	२५	२४	३२	२७	२१
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	५२८	२	२८	६९	११९	९६	१३२	८२
यातायात तथा भण्डारण	७	०	०	०	०	१	०	६
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	२१७	०	६	२७	५६	३९	४९	४०
सूचना तथा सञ्चार	१३	०	२	०	४	०	१	६
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	४२	०	०	११	८	१६	२	५
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरु	२	०	०	०	०	२	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	७	०	०	३	२	०	०	२
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	६	०	०	२	३	१	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	३६	०	१	८	८	८	९	२
शिक्षा	२२७	०	४	३५	६१	६०	४६	२१
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरु	५५	०	०	८	१३	१६	४	१४

आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता	हालसम्म जन्मेका जम्मा बच्चाको संख्या	आमाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	४	०	०	०	४	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	९६	२	६	१८	१७	१३	१९	२१
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	२९	०	५	५	७	५	३	४
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
उद्योग उल्लेख नभएको	२	०	०	०	०	२	०	०
आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेको	१,१७५	१६	१३२	२५३	२२४	२१५	१५०	१८५

७.८ आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता र उमेर समूहअनुसार गत १२ महिना(गणनाको अवधिभन्दा अघि) मा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या

आमाको प्रमुख संलग्नता भएको उद्योग	गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चा	आमाको उमेर समूह अनुसार गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या (उमेर वर्षमा)						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	३०६	२९	९१	९२	६८	१७	६	३
कृषि, वन तथा माछापालन	१९२	१९	५६	५५	४६	११	४	१
खानी तथा उत्खनन	०	०	०	०	०	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	३	०	२	०	१	०	०	०
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	०	०	०	०	०	०	०	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलाहरु	०	०	०	०	०	०	०	०
निर्माण (Construction)	५	०	१	२	१	१	०	०
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	२२	२	७	६	४	२	१	०
यातायात तथा भण्डारण	०	०	०	०	०	०	०	०

आमाको प्रमुख संलग्नता भएको उद्योग	गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चा	आमाको उमेर समूह अनुसार गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या (उमेर वर्षमा)						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	४	०	०	१	२	१	०	०
सूचना तथा सञ्चार	०	०	०	०	०	०	०	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१	०	०	०	१	०	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२	०	१	१	०	०	०	०
शिक्षा	९	०	१	३	४	०	१	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	२	०	०	०	२	०	०	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	२	०	१	०	०	०	०	१
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०
उद्योग उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेको	६४	८	२२	२४	७	२	०	१

७.९ आमाको आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूहअनुसार हाल (गणनाको अवधि) सम्ममा जन्मेका बच्चाको संख्या

आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुका कारण	हालसम्म जन्मेका बच्चाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूह अनुसार हालसम्म जन्मेका बच्चाको संख्या (उमेर वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	३,०१२	३८	२९८	५११	५३३	५५७	५३५	५४०
विद्यार्थी	१४	३	४	४	०	३	०	०
घरायसी काम (घर धन्दा)	१,८९२	१७	१८१	२९६	३१५	३७७	३६४	३४२
घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	४७९	७	५८	११८	१०३	७५	५३	६५
अपाङ्गता/रोग	३०	१	१	६	०	१	९	१२

आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुका कारण	हालसम्म जन्मेका बच्चाको जम्मा संख्या	आमाको उमेर समूह अनुसार हालसम्म जन्मेका बच्चाको संख्या (उमेर वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
पेन्सन/नियमित आय	८	०	०	०	२	०	२	४
सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	११	०	०	०	२	५	४	०
अन्य	५६३	१०	५४	८७	११०	९२	९९	१११
उल्लेख नभएको	१५	०	०	०	१	४	४	६

७.१० आमाको आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूह अनुसार गत (गणनाको अवधिभन्दा) १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या

आर्थिक रुपमा सक्रिय नहुनुको कारण	गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या	आमाको उमेर समूह अनुसार गत १२ महिनामा जीवित जन्मेका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	१२५	१२	४७	३६	२२	५	१	२
विद्यार्थी	२	१	१	०	०	०	०	०
घरायसी काम (घर धन्दा)	६३	६	२४	१८	९	४	१	१
घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	३४	३	११	१४	६	०	०	०
अपाङ्गता/रोग	१	१	०	०	०	०	०	०
पेन्सन/नियमित आय	०	०	०	०	०	०	०	०
सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य	२५	१	११	४	७	१	०	१
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०

पूनश्च: प्रजनन तथा जन्मको तथ्याङ्कसम्बन्धी थप विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को वेबसाइट www.censusnepal.cbs.gov.np

वा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको वेबसाइट www.nsonepal.gov.np बाट अध्ययन गर्न सकिने छ।

खण्ड ८ : मृत्युसम्बन्धी विवरण

जनसंख्या परिवर्तनको प्रमुख कारक तत्वमध्येको दोस्रो कारक तत्व मृत्यु हो। यस खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट गणनाको अवधिमा प्राप्त नतिजाको आधारमा उमेर समूह, लिंगको आधारमा मृत्यु हुनेको विवरण, मृत्युको कारण, मृत्यु हुँदाको अवस्था, आमाको साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह, आमाको पेशा, आमाको संलग्नता रहेको उद्योगअनुसार भोजपुर नगरपालिकाको मृत्युसम्बन्धी विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

८.१ लिङ्गको आधारमा गत (गणनाको समयभन्दा अघि) १२ महिनामा कम्तीमा एक सदस्यको मृत्यु भएको घरपरिवार संख्या

क्षेत्र	जम्मा परिवार संख्या	कम्तीमा एकजना मृत्यु भएको परिवार संख्या	मृत्यु हुनेको विवरण		
			जम्मा	पुरुष	महिला
भोजपुर जिल्ला	३८,५८०	१,२४३	१,२६७	७५२	५१५
भोजपुर नगरपालिका	६,७४४	२०९	२१२	१२३	८९

८.२ मृतकको उमेर समूह र लिङ्गअनुसार गत (गणना अवधिभन्दा अघि) १२ महिनामा मृत्यु हुनेको संख्या

लिङ्ग	उमेर समूहअनुसार मृत्यु हुनेको संख्या																			
	सबै उमेर समूह	१ वर्षभन्दा कम	०१-०४	०५-०९	१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५-६९	७०-७४	७५-७९	८०+	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका																				
जम्मा	२१२	८	०	३	०	४	३	७	५	५	७	८	९	१२	१२	२०	२५	२३	६१	०
पुरुष	१२३	४	०	३	०	३	१	५	४	३	५	७	६	४	७	९	१७	१३	३२	०
महिला	८९	४	०	०	०	१	२	२	१	२	२	१	३	८	५	११	८	१०	२९	०

८.३ मृतकको उमेर समूह र मृत्युको कारणअनुसार गत (गणना अवधिभन्दा अघि) १२ महिनामा मृत्यु हुनेहरूको संख्या

उमेर समूह (वर्ष)	जम्मा	मृत्युका कारण									
		सरुवा रोग	नसर्ने रोग	सडक दुर्घटना	अन्य दुर्घटना	प्रजनन तथा प्रसूति जटिलता	हत्या	आत्म हत्या	प्राकृतिक प्रकोप	अन्य	उल्लेख नभएको
जम्मा (भोजपुर नगरपालिका)											
सबै समूह	२१२	२३	११०	४	८	०	२	८	८	४९	०
१ वर्षभन्दा कम	८	०	१	०	०	०	०	०	०	७	०
०१-०४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०५-०९	३	१	०	०	०	०	०	०	१	१	०
१०-१४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५-१९	४	०	२	१	०	०	०	१	०	०	०

उमेर समूह (वर्ष)	जम्मा	मृत्युका कारण									
		सरुवा रोग	नसर्ने रोग	सडक दुर्घटना	अन्य दुर्घटना	प्रजनन तथा प्रसूति जटिलता	हत्या	आत्म हत्या	प्राकृतिक प्रकोप	अन्य	उल्लेख नभएको
२०-२४	३	०	०	०	०	०	०	३	०	०	०
२५-२९	७	१	२	०	१	०	०	१	१	१	०
३०-३४	५	०	२	०	१	०	१	१	०	०	०
३५-३९	५	१	३	१	०	०	०	०	०	०	०
४०-४४	७	०	३	०	२	०	०	०	०	२	०
४५-४९	८	४	२	०	०	०	१	०	०	१	०
५०-५४	९	२	५	०	०	०	०	१	०	१	०
५५-५९	१२	०	११	०	०	०	०	०	०	१	०
६०-६४	१२	१	८	१	०	०	०	०	१	१	०
६५-६९	२०	१	१४	१	२	०	०	०	१	१	०
७०-७४	२५	५	१०	०	२	०	०	०	१	७	०
७५-७९	२३	१	१५	०	०	०	०	०	२	५	०
८०+	६१	६	३२	०	०	०	०	१	१	२१	०
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष											
सबै समूह	१२३	१५	५९	२	८	०	२	३	२	३२	०
१ वर्षभन्दा कम	४	०	१	०	०	०	०	०	०	३	०
०१-०४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०५-०९	३	१	०	०	०	०	०	०	१	१	०
१०-१४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५-१९	३	०	१	१	०	०	०	१	०	०	०
२०-२४	१	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
२५-२९	५	१	२	०	१	०	०	०	०	१	०
३०-३४	४	०	२	०	१	०	१	०	०	०	०
३५-३९	३	१	१	१	०	०	०	०	०	०	०
४०-४४	५	०	१	०	२	०	०	०	०	२	०
४५-४९	७	४	१	०	०	०	१	०	०	१	०
५०-५४	६	१	४	०	०	०	०	०	०	१	०
५५-५९	४	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०
६०-६४	७	१	५	०	०	०	०	०	१	०	०
६५-६९	९	०	६	०	२	०	०	०	०	१	०
७०-७४	१७	३	६	०	२	०	०	०	०	६	०
७५-७९	१३	०	१०	०	०	०	०	०	०	३	०

उमेर समूह (वर्ष)	जम्मा	मृत्युका कारण									
		सरुवा रोग	नसर्ने रोग	सडक दुर्घटना	अन्य दुर्घटना	प्रजनन तथा प्रसूति जटिलता	हत्या	आत्म हत्या	प्राकृतिक प्रकोप	अन्य	उल्लेख नभएको
८०+	३२	३	१५	०	०	०	०	१	०	१३	०
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला											
सबै समूह	८९	८	५१	२	०	०	०	५	६	१७	०
१ वर्षभन्दा कम	४	०	०	०	०	०	०	०	०	४	०
०१-०४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०५-०९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०-१४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५-१९	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
२०-२४	२	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०
२५-२९	२	०	०	०	०	०	०	१	१	०	०
३०-३४	१	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
३५-३९	२	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०
४०-४४	२	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०
४५-४९	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
५०-५४	३	१	१	०	०	०	०	१	०	०	०
५५-५९	८	०	७	०	०	०	०	०	०	१	०
६०-६४	५	०	३	१	०	०	०	०	०	१	०
६५-६९	११	१	८	१	०	०	०	०	१	०	०
७०-७४	८	२	४	०	०	०	०	०	१	१	०
७५-७९	१०	१	५	०	०	०	०	०	२	२	०
८०+	२९	३	१७	०	०	०	०	०	१	८	०
उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

८.४ बृहत् उमेर समूह र मृत्यु हुँदाको अवस्थाअनुसार मृतक महिलाको संख्या

क्षेत्र	उमेर समूह	जम्मा	मृत्यु हुँदाको अवस्था			
			गर्भवती	प्रसूति	सुत्केरी भएको (बच्चा भएको) ६ हप्ता भएको	अन्य
भोजपुर नगरपालिका	जम्मा	११	०	०	०	११
	१५-२४ वर्ष	३	०	०	०	३
	२५-३४ वर्ष	३	०	०	०	३
	३५-४९ वर्ष	५	०	०	०	५

माथिको तालिका हेर्दा गणनाको समयमा प्राप्त नतिजाबाट भोजपुर नगरपालिकाका जम्मा ११ जना मृतक महिलामध्ये सबै उमेर समूहका महिलाको मृत्यु गर्भवती, प्रसूति, सुत्केरीको कारणले नभई अन्य कारणले भएको पाइएको छ।

८.५ आमाको उमेर समूह र मृत्यु भएका बच्चाको संख्याअनुसार पन्ध्रदेखि उन्चास वर्षका हालसम्मको विवाहित महिलाको संख्या

मृत्यु भएका बच्चाको संख्या	एकपटक विवाह भएको महिलाको जम्मा संख्या	महिलाको उमेर समूह (वर्षमा)						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	५,२०४	१८४	७४८	९८३	९५८	८७९	७९६	६५६
बच्चा नजन्माएका	६४५	१०५	१९२	१४०	६४	४५	३६	६३
बच्चा नमरेका	४,३५५	७९	५४६	८४३	८७२	७८६	७०१	५४४
१ जना बच्चा मरेका	१६४	०	१०	१३	२०	३५	४९	३७
२ जना बच्चा मरेका	३४	०	०	२	१	१०	१०	११
३ जना बच्चा मरेका	५	०	०	१	१	२	०	१
४ जना बच्चा मरेका	०	०	०	०	०	०	०	०
५ जना बच्चा मरेका	०	०	०	०	०	०	०	०
६ जना बच्चा मरेका	१	०	०	०	०	१	०	०
७ जना बच्चा मरेका	०	०	०	०	०	०	०	०
८ जना बच्चा मरेका	०	०	०	०	०	०	०	०
९ जना वा बढी बच्चा मरेका	०	०	०	०	०	०	०	०

८.६ आमाको साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शिक्षाको तहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या

साक्षरता/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह	जम्मा मृत्यु भएका बच्चा	आमाको उमेर समूहअनुसार मृत जन्मेका बच्चाको संख्या						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	२५३	०	१०	२०	२५	६७	६९	६२
निरक्षर	७९	०	०	०	६	१५	२९	२९
पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	७६	०	०	०	६	१५	२८	२७
पढ्न मात्र सक्ने	३	०	०	०	०	०	१	२
साक्षर	१७४	०	१०	२०	१९	५२	४०	३३
पूर्व बाल शिक्षा (०)	०	०	०	०	०	०	०	०
प्राथमिक शिक्षा (१-५)	६३	०	३	२	८	२०	१९	११
निम्न माध्यमिक (कक्षा ६-८)	४७	०	४	१३	३	१४	९	४
कक्षा ९ र १०, टेस्ट पास	३५	०	३	५	३	१४	४	६

साक्षरता/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह	जम्मा मृत्यु भएका बच्चा	आमाको उमेर समूहअनुसार मृत जन्मेका बच्चाको संख्या						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
एसएलसी वा सो सरह	२	०	०	०	१	०	१	०
प्रवीणता प्रमाण तह र सो सरह	६	०	०	०	३	०	१	२
स्नातक तह र सो सरह	३	०	०	०	१	२	०	०
स्नातकोत्तर, सो सरह र सोभन्दा माथि	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०
तह नभएका	८	०	०	०	०	२	२	४
तह उल्लेख नभएका	२	०	०	०	०	०	०	२
कहिल्यै विद्यालय नगएका	८	०	०	०	०	०	४	४
साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०

८.७ आमाको पेशा र उमेर समूहअनुसार मृत बच्चाको जनसंख्या

आमाको मुख्य पेशा	जम्मा मरेका बच्चा	आमाको उमेर समूह अनुसार मृत्यु भएका बच्चाको संख्या						
		१५ - १९	२० - २४	२५ - २९	३० - ३४	३५ - ३९	४० - ४४	४५ - ४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	२५३	०	१०	२०	२५	६७	६९	६२
सशस्त्र बल	०	०	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	४	०	०	१	०	०	१	२
पेशाविद्	३	०	०	०	०	२	०	१
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	२	०	०	०	०	१	१	०
कार्यालय सहायकहरु	०	०	०	०	०	०	०	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	२	०	०	०	०	०	२	०
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	२०१	०	८	११	२३	६१	५२	४६
शिल्पकला तथा कारिगरी	१	०	०	१	०	०	०	०
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	३	०	०	०	०	०	०	३
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	१९	०	०	४	२	१	४	८
पेशा उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०
आर्थिक रुपमा सक्रिय नभएको	१८	०	२	३	०	२	९	२

माथिको तालिका हेर्दा गणनाको समयमा प्राप्त नतिजाबाट भोजपुर नगरपालिकामा विगत १ वर्षमा मरेका जम्मा २५३ जना बच्चा मध्ये ४ जनाको आमा व्यवस्थापक, ३ जनाको आमा पेशाविद्, २ जनाको आमा प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्,

२ जनाको आमा सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार रहेको पाइएको छ। त्यसैगरी मृतक २०१ जना बच्चाको आमा दक्ष कृषि, वन र माछापालनसम्बन्धी कामदार, १ जनाको आमा शिल्पकला तथा कारिगरी, ३ जनाको आमा कारखाना कामदारहरु तथा १९ जनाको आमा सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु रहेको पाइएको छ भने १८ जनाको आमा आर्थिक रुपमा सक्रिय नभएको पाइएको छ।

८.८ आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता र उमेर समूहअनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या

आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता	मृत्यु भएका जम्मा बच्चा	आमाको उमेर समूह अनुसार मृत्यु भएका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	२५३	०	१०	२०	२५	६७	६९	६२
कृषि, वन तथा माछापालन	२१०	०	८	१३	२३	६१	५५	५०
खानी तथा उत्खनन	०	०	०	०	०	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	१	०	०	१	०	०	०	०
बिद्युत, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	०	०	०	०	०	०	०	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरण	०	०	०	०	०	०	०	०
निर्माण (Construction)	५	०	०	२	१	१	०	१
थोक एवं खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मतका कार्यहरु	६	०	०	०	१	०	३	२
यातायात तथा भण्डारण	३	०	०	०	०	०	०	३
आवास तथा भोजन सेवा	१	०	०	१	०	०	०	०
सूचना तथा सञ्चार	०	०	०	०	०	०	०	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी	०	०	०	०	०	०	०	०
घरजग्गा कारोबार	०	०	०	०	०	०	०	०
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक कृयाकलापहरु	०	०	०	०	०	०	०	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवा	०	०	०	०	०	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा	०	०	०	०	०	०	०	०
शिक्षा	३	०	०	०	०	२	०	१
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१	०	०	०	०	०	१	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविनोद	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने	२	०	०	०	०	०	१	१
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरुमा रोजगारीको काम गर्ने	२	०	०	०	०	०	०	२
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरुका क्रियाकलापहरु	०	०	०	०	०	०	०	०

आमाको मुख्य उद्योगमा संलग्नता	मृत्यु भएका जम्मा बच्चा	आमाको उमेर समूह अनुसार मृत्यु भएका बच्चाको संख्या						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
उद्योग उल्लेख नभएको	१	०	०	०	०	१	०	०
आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेको	१८	०	२	३	०	२	९	२

माथिको तालिका हेर्दा गणनाको समयमा प्राप्त नतिजाबाट भोजपुर नगरपालिकामा विगत १ वर्षमा मरेका जम्मा २५३ जना बच्चा मध्ये सर्वाधिक २१० जनाको आमा कृषि, वन तथा माछापालनसम्बन्धी उद्योगमा र दोस्रोमा ६ जनाको आमा थोक एवं खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मतसम्बन्धी उद्योगमा संलग्न रहेको पाइएको छ भने तेस्रोमा ५ जनाको आमा निर्माण कार्यहरूमा संलग्न रहेको पाइएको छ।

८.९ आमाको आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण र उमेर समूह अनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या

आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण	मृत्यु हुने बच्चाको संख्या	आमाको उमेर समूह अनुसार मृत्यु हुने बच्चाको संख्या (उमेर वर्षमा)						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	५९	०	४	४	२	११	२४	१४
विद्यार्थी	०	०	०	०	०	०	०	०
घरायसी काम (घर धन्दा)	४३	०	४	४	१	७	२१	६
घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	५	०	०	०	०	२	१	२
अपाङ्गता/रोग	१	०	०	०	०	०	१	०
पेन्सन/नियमित आय	०	०	०	०	०	०	०	०
सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य	८	०	०	०	१	१	१	५
उल्लेख नभएको	२	०	०	०	०	१	०	१

नोट: जनगणनाबाट प्राप्त मृत्युसम्बन्धी थप विवरणहरू www.censusnepal.cbs.gov.np मा हेर्न सकिने छ।

खण्ड ९ : बसाइँसराइसम्बन्धी विवरण

जनसंख्या परिवर्तनको प्रमुख कारक तत्वमध्येको तेस्रो कारक तत्व बसाइँसराइ हो। यसकारण बसाइँसराइसम्बन्धी विवरणसमेत राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ मा सोधिएको थियो। जसबाट प्राप्त नतिजाको आधारमा उमेर समूह, लिङ्ग, जन्मस्थान, जन्म भएको मुलुक, प्रदेशगत जन्मथलो, पछिल्लो बसोबासको स्थान, बसाइ अवधि, बसाइँ सरी आउनुको कारण, विदेश बसाइको अवधि लगायतको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाको बसाइँसराइसम्बन्धी विवरणलाई यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ।

९.१ जन्मस्थान, लिङ्ग तथा ५ वर्ष उमेर समूहअनुसार जनसंख्या

लिङ्ग र उमेर समूह (उमेर वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	नेपालमा जन्मेका	नेपालको						विदेशमा जन्मेको	जन्मस्थान उल्लेख नभएको	
			भोजपुर जिल्लामा जन्मेको		अर्को जिल्लामा जन्मेको						
			यही पालिकामा जन्मेका (उत्तरतादाको भनाइअनुसार)	भोजपुर जिल्लाको अन्य पालिकामा जन्मेका	हिमाल	पहाड	तराई	उल्लेख नभएको			
भोजपुर नगरपालिका											
जम्मा											
जम्मा	२६,००७	२५,९०६	१९,४१९	४,५७४	२१५	१,३०४	३९४	०	९७	४	
००-०४	१,९७५	१,९७१	१,८८५	४१	४	२३	१८	०	४	०	
०५-०९	२,३७४	२,३७१	२,१५०	१३८	५	६०	१८	०	३	०	
१०-१४	२,३७७	२,३७२	२,०६८	२०९	४	६८	२३	०	५	०	
१५-१९	२,४१०	२,४००	१,९५३	३३५	१२	७९	२१	०	१०	०	
२०-२४	२,२५४	२,२४८	१,५६४	४४९	२६	१५७	५२	०	५	१	
२५-२९	२,१९०	२,१७३	१,४०९	४९०	३२	१६७	७५	०	१६	१	
३०-३४	१,९३८	१,९२८	१,२१०	४७२	२३	१५७	६६	०	१०	०	
३५-३९	१,७५२	१,७४२	१,१२८	४३७	२४	११५	३८	०	१०	०	
४०-४४	१,५४८	१,५४०	९९८	४०९	११	९८	२४	०	८	०	
४५-४९	१,३२२	१,३१३	९०१	३०८	१७	७३	१४	०	९	०	
५०-५४	१,४५९	१,४५५	९९५	३३४	१४	८९	२३	०	४	०	
५५-५९	१,२३५	१,२२८	८७६	२५५	१२	६९	१६	०	५	२	
६०-६४	९९७	९९५	७१२	२२९	९	४१	४	०	२	०	
६५-६९	७५४	७५१	५३६	१६५	१०	३८	२	०	३	०	
७०-७४	६०६	६०६	४३०	१३८	५	३३	०	०	०	०	
७५+	८१६	८१३	६०४	१६५	७	३७	०	०	३	०	
पुरुष											
जम्मा	१२,६४५	१२,६०३	१०,५८९	१,३६२	६३	४०६	१८३	०	४१	१	
००-०४	१,०४९	१,०४९	१,०१०	२०	२	११	६	०	०	०	
०५-०९	१,२१४	१,२१२	१,०९८	७२	१	३३	८	०	२	०	

लिङ्ग र उमेर समूह (उमेर वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	नेपालमा जन्मेका	नेपालको						विदेशमा जन्मेको	जन्मस्थान उल्लेख नभएको
			भोजपुर जिल्लामा जन्मेको		अर्को जिल्लामा जन्मेको					
			यही पालिकामा जन्मेका (उत्तरतादाको भनाइअनुसार)	भोजपुर जिल्लाको अन्य पालिकामा जन्मेका	हिमाल	पहाड	तराई	उल्लेख नभएको		
१०-१४	१,२२२	१,२२०	१,०६४	११५	२	२६	१३	०	२	०
१५-१९	१,२४९	१,२४४	१,०४९	१४७	४	३३	११	०	५	०
२०-२४	१,००७	१,००६	८०५	११८	१५	४३	२५	०	१	०
२५-२९	१,०२८	१,०२०	८१३	१२५	६	४१	३५	०	८	०
३०-३४	९१२	९०८	६८२	१३५	५	५३	३३	०	४	०
३५-३९	८१४	८१३	६४१	१२०	७	२९	१६	०	१	०
४०-४४	७०६	७०२	५४०	११८	४	३१	९	०	४	०
४५-४९	६३५	६३२	५१२	९०	५	२१	४	०	३	०
५०-५४	६९८	६९६	५७२	८१	३	२७	१३	०	२	०
५५-५९	६०७	६०४	५१२	५५	४	२४	९	०	२	१
६०-६४	४६६	४६५	४०७	४९	०	८	१	०	१	०
६५-६९	३५४	३५१	३०१	३८	२	१०	०	०	३	०
७०-७४	२८२	२८२	२३४	४१	०	७	०	०	०	०
७५+	४०२	३९९	३४९	३८	३	९	०	०	३	०
महिला										
जम्मा	१३,३६२	१३,३०३	८,८३०	३,२१२	१५२	८९८	२११	०	५६	३
००-०४	९२६	९२२	८७५	२१	२	१२	१२	०	४	०
०५-०९	१,१६०	१,१५९	१,०५२	६६	४	२७	१०	०	१	०
१०-१४	१,१५५	१,१५२	१,००४	९४	२	४२	१०	०	३	०
१५-१९	१,१६१	१,१५६	९०४	१८८	८	४६	१०	०	५	०
२०-२४	१,२४७	१,२४२	७५९	३३१	११	११४	२७	०	४	१
२५-२९	१,१६२	१,१५३	५९६	३६५	२६	१२६	४०	०	८	१
३०-३४	१,०२६	१,०२०	५२८	३३७	१८	१०४	३३	०	६	०
३५-३९	९३८	९२९	४८७	३१७	१७	८६	२२	०	९	०
४०-४४	८४२	८३८	४५८	२९१	७	६७	१५	०	४	०
४५-४९	६८७	६८१	३८९	२१८	१२	५२	१०	०	६	०
५०-५४	७६१	७५९	४२३	२५३	११	६२	१०	०	२	०
५५-५९	६२८	६२४	३६४	२००	८	४५	७	०	३	१
६०-६४	५३१	५३०	३०५	१८०	९	३३	३	०	१	०
६५-६९	४००	४००	२३५	१२७	८	२८	२	०	०	०
७०-७४	३२४	३२४	१९६	९७	५	२६	०	०	०	०
७५+	४१४	४१४	२५५	१२७	४	२८	०	०	०	०

९.२ प्रदेशगत जन्म, लिङ्ग र उमेरअनुसार मूल जन्मथलोको जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	जन्मेको प्रदेश							उल्लेख नभएको
		कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदुरपश्चिम	
भोजपुर नगरपालिका									
जम्मा									
जम्मा	२५,९०६	२५,६१४	९८	१३४	३३	१३	४	१०	०
०० - ०४	१,९७१	१,९६२	०	७	१	०	०	१	०
०५ - ०९	२,३७१	२,३५३	१	१२	२	१	०	२	०
१० - १४	२,३७२	२,३५५	४	९	३	०	०	१	०
१५ - १९	२,४००	२,३८३	७	६	१	२	०	१	०
२० - २४	२,२४८	२,२००	१५	२३	६	३	१	०	०
२५ - २९	२,१७३	२,११८	२०	२१	६	५	१	२	०
३० - ३४	१,९२८	१,८८६	१६	२०	५	०	०	१	०
३५ - ३९	१,७४२	१,७२०	७	१०	४	०	०	१	०
४० - ४४	१,५४०	१,५२४	७	७	२	०	०	०	०
४५ - ४९	१,३१३	१,२९७	५	७	१	१	१	१	०
५० - ५४	१,४५५	१,४४२	९	२	२	०	०	०	०
५५ - ५९	१,२२८	१,२१९	६	३	०	०	०	०	०
६० - ६४	९९५	९९३	१	१	०	०	०	०	०
६५ - ६९	७५१	७५१	०	०	०	०	०	०	०
७० - ७४	६०६	६०३	०	२	०	१	०	०	०
७५+	८१३	८०८	०	४	०	०	१	०	०
पुरुष									
जम्मा	१२,६०३	१२,४६७	७०	४७	११	२	२	४	०
०० - ०४	१,०४९	१,०४५	०	३	१	०	०	०	०
०५ - ०९	१,२१२	१,२०६	१	३	१	०	०	१	०
१० - १४	१,२२०	१,२१३	२	४	१	०	०	०	०
१५ - १९	१,२४४	१,२३५	६	१	०	१	०	१	०
२० - २४	१,००६	९८१	१२	११	१	०	१	०	०
२५ - २९	१,०२०	९९४	१४	८	२	१	१	०	०
३० - ३४	९०८	८८८	१२	५	२	०	०	१	०
३५ - ३९	८१३	८०६	३	३	१	०	०	०	०
४० - ४४	७०२	६९४	४	२	२	०	०	०	०
४५ - ४९	६३२	६२६	३	२	०	०	०	१	०
५० - ५४	६९६	६८८	७	१	०	०	०	०	०
५५ - ५९	६०४	५९७	६	१	०	०	०	०	०
६० - ६४	४६५	४६५	०	०	०	०	०	०	०
६५ - ६९	३५१	३५१	०	०	०	०	०	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	जन्मेको प्रदेश							उल्लेख नभएको
		कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदुरपश्चिम	
७० - ७४	२८२	२८१	०	१	०	०	०	०	०
७५ +	३९९	३९७	०	२	०	०	०	०	०
महिला									
जम्मा	१३,३०३	१३,१४७	२८	८७	२२	११	२	६	०
०० - ०४	९२२	९१७	०	४	०	०	०	१	०
०५ - ०९	१,१५९	१,१४७	०	९	१	१	०	१	०
१० - १४	१,१५२	१,१४२	२	५	२	०	०	१	०
१५ - १९	१,१५६	१,१४८	१	५	१	१	०	०	०
२० - २४	१,२४२	१,२१९	३	१२	५	३	०	०	०
२५ - २९	१,१५३	१,१२४	६	१३	४	४	०	२	०
३० - ३४	१,०२०	९९८	४	१५	३	०	०	०	०
३५ - ३९	९२९	९१४	४	७	३	०	०	१	०
४० - ४४	८३८	८३०	३	५	०	०	०	०	०
४५ - ४९	६८१	६७१	२	५	१	१	१	०	०
५० - ५४	७५९	७५४	२	१	२	०	०	०	०
५५ - ५९	६२४	६२२	०	२	०	०	०	०	०
६० - ६४	५३०	५२८	१	१	०	०	०	०	०
६५ - ६९	४००	४००	०	०	०	०	०	०	०
७० - ७४	३२४	३२२	०	१	०	१	०	०	०
७५ +	४१४	४११	०	२	०	०	१	०	०

९.३ देश/क्षेत्र र वृहत् उमेर समूह अनुसार विदेशमा जन्मेकाको जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	भारत	सार्क मुलुक (भारतबाहेक)	असियन मुलुक	मध्यपूर्व	अन्य एसियाली	इयू आबद्ध मुलुक	अन्य यूरोपेली मुलुक	उत्तर अमेरिकी मुलुक	दक्षिण अमेरिकी मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्यासिफिक टापु मुलुक	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका														
जम्मा														
जम्मा	९७	८६	०	२	२	५	०	२	०	०	०	०	०	०
००-१४	१२	१२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५-५९	७७	६९	०	२	२	४	०	०	०	०	०	०	०	०
६०+	८	५	०	०	०	१	०	२	०	०	०	०	०	०
पुरुष														
जम्मा	४१	३३	०	१	२	३	०	२	०	०	०	०	०	०
००-१४	४	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५-५९	३०	२४	०	१	२	३	०	०	०	०	०	०	०	०

१०६

परिचयात्मक विवरणसहितको जनसांख्यिक विवरण, भोजपुर नगरपालिका, भोजपुर २०८२

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	भारत	सार्क मुलुक (भारतबाहेक)	आसियन मुलुक	मध्यपूर्व	अन्य एशियाली	इयू आबद्ध मुलुक	अन्य यूरोपेली मुलुक	उत्तर अमेरिकी मुलुक	दक्षिण अमेरिकी मुलुक	अफ्रीकी मुलुक	प्यासिफिक टापु मुलुक	अन्य	उल्लेख नभएको
६०+	७	५	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०
महिला														
जम्मा	५६	५३	०	१	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०
००-१४	८	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५-५९	४७	४५	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
६०+	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०

९.४ पछिल्लो पटकको बसाइको स्थानको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा नसंख्या	यस अधिको बसोबासको स्थान							
		यही पालिका	अर्को पालिका			अर्को जिल्ला			विदेश
			गापा	नपा	उल्लेख नभएको	गापा	नपा	उल्लेख नभएको	
भोजपुर नगरपालिका									
जम्मा									
जम्मा	२६,००७	१९,०८३	४,३५०	१७३	३९	१,४७७	५६८	२१	२९६
०० - ०४	१,९७५	१,८८३	३४	९	०	१७	२६	२	४
०५ - ०९	२,३७४	२,१४०	१२९	११	१	५१	३७	१	४
१० - १४	२,३७७	२,०६०	२०१	६	५	७१	३२	०	२
१५ - १९	२,४१०	१,९४५	३१७	१८	३	८७	२९	२	९
२० - २४	२,२५४	१,५३६	४११	३४	१	१५९	९६	२	१५
२५ - २९	२,१९०	१,३६३	४४७	२६	२	१९१	११०	६	४५
३० - ३४	१,९३८	१,१६०	४४३	१९	५	१७२	८८	५	४६
३५ - ३९	१,७५२	१,०८८	४१५	१४	४	१४९	४५	१	३६
४० - ४४	१,५४८	९५५	४०२	१०	५	११२	२६	०	३८
४५ - ४९	१,३२२	८७४	२९२	७	०	९२	२०	२	३५
५० - ५४	१,४५९	९७२	३१९	६	३	११३	२३	०	२३
५५ - ५९	१,२३५	८५९	२५०	५	५	८५	१८	०	१३
६० - ६४	९९७	७०१	२२६	२	०	५३	५	०	१०
६५ - ६९	७५४	५२८	१६२	२	३	५०	३	०	६
७० - ७४	६०६	४२७	१३४	४	१	३६	२	०	२
७५+	८१६	५९२	१६८	०	१	३९	८	०	८
पुरुष									
जम्मा	१२,६४५	१०,३६७	१,२५४	५७	१२	४५७	२६२	५	२३१
०० - ०४	१,०४९	१,००८	२१	१	०	६	१३	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा नसंख्या	यस अधिको बसोबासको स्थान							विदेश
		यही पालिका	अर्को पालिका			अर्को जिल्ला			
			गापा	नपा	उल्लेख नभएको	गापा	नपा	उल्लेख नभएको	
०५ - ०९	१,२१४	१,०९५	६५	८	०	२९	१५	०	२
१० - १४	१,२२२	१,०५८	१११	५	४	३१	१२	०	१
१५ - १९	१,२४९	१,०४४	१३८	८	१	४२	१०	१	५
२० - २४	१,००७	७९०	१०८	७	०	४८	४२	१	११
२५ - २९	१,०२८	७८३	१०८	७	०	४४	५१	०	३५
३० - ३४	९१२	६४८	१२३	४	२	४८	४७	२	३८
३५ - ३९	८१४	६१४	१०६	५	१	४३	१६	०	२९
४० - ४४	७०६	५१३	१०७	३	२	३५	१२	०	३४
४५ - ४९	६३५	४९२	८०	३	०	२३	९	१	२७
५० - ५४	६९८	५५३	७३	२	१	३८	११	०	२०
५५ - ५९	६०७	५००	५३	१	१	३०	१४	०	८
६० - ६४	४६६	४०१	४५	१	०	८	४	०	७
६५ - ६९	३५४	२९५	३८	१	०	१४	१	०	५
७० - ७४	२८२	२३१	४१	१	०	७	१	०	१
७५+	४०२	३४२	३७	०	०	११	४	०	८
महिला									
जम्मा	१३,३६२	८,७१६	३,०९६	११६	२७	१,०२०	३०६	१६	६५
०० - ०४	९२६	८७५	१३	८	०	११	१३	२	४
०५ - ०९	१,१६०	१,०४५	६४	३	१	२२	२२	१	२
१० - १४	१,१५५	१,००२	९०	१	१	४०	२०	०	१
१५ - १९	१,१६१	९०१	१७९	१०	२	४५	१९	१	४
२० - २४	१,२४७	७४६	३०३	२७	१	१११	५४	१	४
२५ - २९	१,१६२	५८०	३३९	१९	२	१४७	५९	६	१०
३० - ३४	१,०२६	५१२	३२०	१५	३	१२४	४१	३	८
३५ - ३९	९३८	४७४	३०९	९	३	१०६	२९	१	७
४० - ४४	८४२	४४२	२९५	७	३	७७	१४	०	४
४५ - ४९	६८७	३८२	२१२	४	०	६९	११	१	८
५० - ५४	७६१	४१९	२४६	४	२	७५	१२	०	३
५५ - ५९	६२८	३५९	१९७	४	४	५५	४	०	५
६० - ६४	५३१	३००	१८१	१	०	४५	१	०	३
६५ - ६९	४००	२३३	१२४	१	३	३६	२	०	१
७० - ७४	३२४	१९६	९३	३	१	२९	१	०	१
७५+	४१४	२५०	१३१	०	१	२८	४	०	०

९.५ पछिल्लो पटक बसाइँ सरेको भौगोलिक अवस्थितिको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अघिल्लो बसोबासको स्थान											
		हिमाल			पहाड			तराई			उल्लेख नभएको		
		ग्रामीण	सहरी	उल्लेख नभएको	ग्रामीण	सहरी	उल्लेख नभएको	ग्रामीण	सहरी	उल्लेख नभएको	ग्रामीण	सहरी	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका													
जम्मा													
जम्मा	६,६२८	१८५	२६	२	५,४३५	४६१	४९	२०७	२५४	९	०	०	०
०० - ०४	८८	३	४	०	४२	२२	१	६	९	१	०	०	०
०५ - ०९	२३०	२	३	०	१६८	३३	२	१०	१२	०	०	०	०
१० - १४	३१५	४	०	०	२५७	१७	५	११	२१	०	०	०	०
१५ - १९	४५६	१२	१	०	३७८	३७	५	१४	९	०	०	०	०
२० - २४	७०३	१९	६	०	५३२	८६	२	१९	३८	१	०	०	०
२५ - २९	७८२	२८	४	१	५८३	७७	५	२७	५५	२	०	०	०
३० - ३४	७३२	१९	३	१	५६२	६७	६	३४	३७	३	०	०	०
३५ - ३९	६२८	१६	२	०	५२४	३१	४	२४	२६	१	०	०	०
४० - ४४	५५५	१२	१	०	४८८	२१	५	१४	१४	०	०	०	०
४५ - ४९	४१३	१४	१	०	३५७	२१	१	१३	५	१	०	०	०
५० - ५४	४६४	१७	०	०	३९८	१९	३	१७	१०	०	०	०	०
५५ - ५९	३६३	९	०	०	३१७	१०	५	९	१३	०	०	०	०
६० - ६४	२८६	१०	०	०	२६५	६	०	४	१	०	०	०	०
६५ - ६९	२२०	११	०	०	१९९	४	३	२	१	०	०	०	०
७० - ७४	१७७	५	०	०	१६४	६	१	१	०	०	०	०	०
७५ +	२१६	४	१	०	२०१	४	१	२	३	०	०	०	०
पुरुष													
जम्मा	२,०४७	४५	८	१	१,५७२	१८५	१४	९४	१२६	२	०	०	०
०० - ०४	४१	२	१	०	२३	१०	०	२	३	०	०	०	०
०५ - ०९	११७	०	२	०	९०	१६	०	४	५	०	०	०	०
१० - १४	१६३	२	०	०	१३४	७	४	६	१०	०	०	०	०
१५ - १९	२००	५	०	०	१६८	१३	२	७	५	०	०	०	०
२० - २४	२०६	९	२	०	१३७	३०	०	१०	१७	१	०	०	०
२५ - २९	२१०	४	१	०	१३७	२८	०	११	२९	०	०	०	०
३० - ३४	२२६	३	१	१	१५५	२७	२	१३	२३	१	०	०	०
३५ - ३९	१७१	६	०	०	१३३	१२	१	१०	९	०	०	०	०
४० - ४४	१५९	२	०	०	१३६	७	२	४	८	०	०	०	०
४५ - ४९	११६	३	०	०	९५	१०	१	५	२	०	०	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अघिल्लो बसोबासको स्थान											
		हिमाल			पहाड			तराई			उल्लेख नभएको		
		ग्रामीण	सहरी	उल्लेख नभएको	ग्रामीण	सहरी	उल्लेख नभएको	ग्रामीण	सहरी	उल्लेख नभएको	ग्रामीण	सहरी	उल्लेख नभएको
५० - ५४	१२५	३	०	०	९७	९	१	११	४	०	०	०	०
५५ - ५९	९९	२	०	०	७५	६	१	६	९	०	०	०	०
६० - ६४	५८	०	०	०	५२	४	०	१	१	०	०	०	०
६५ - ६९	५४	२	०	०	४९	२	०	१	०	०	०	०	०
७० - ७४	५०	०	०	०	४७	२	०	१	०	०	०	०	०
७५+	५२	२	१	०	४४	२	०	२	१	०	०	०	०
महिला													
जम्मा	४,५८१	१४०	१८	१	३,८६३	२७६	३५	११३	१२८	७	०	०	०
०० - ०४	४७	१	३	०	१९	१२	१	४	६	१	०	०	०
०५ - ०९	११३	२	१	०	७८	१७	२	६	७	०	०	०	०
१० - १४	१५२	२	०	०	१२३	१०	१	५	११	०	०	०	०
१५ - १९	२५६	७	१	०	२१०	२४	३	७	४	०	०	०	०
२० - २४	४९७	१०	४	०	३९५	५६	२	९	२१	०	०	०	०
२५ - २९	५७२	२४	३	१	४४६	४९	५	१६	२६	२	०	०	०
३० - ३४	५०६	१६	२	०	४०७	४०	४	२१	१४	२	०	०	०
३५ - ३९	४५७	१०	२	०	३९१	१९	३	१४	१७	१	०	०	०
४० - ४४	३९६	१०	१	०	३५२	१४	३	१०	६	०	०	०	०
४५ - ४९	२९७	११	१	०	२६२	११	०	८	३	१	०	०	०
५० - ५४	३३९	१४	०	०	३०१	१०	२	६	६	०	०	०	०
५५ - ५९	२६४	७	०	०	२४२	४	४	३	४	०	०	०	०
६० - ६४	२२८	१०	०	०	२१३	२	०	३	०	०	०	०	०
६५ - ६९	१६६	९	०	०	१५०	२	३	१	१	०	०	०	०
७० - ७४	१२७	५	०	०	११७	४	१	०	०	०	०	०	०
७५+	१६४	२	०	०	१५७	२	१	०	२	०	०	०	०

९.६ पछिल्लो पटक बसाइँ सरेको प्रदेशको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अघिल्लो बसोबासको प्रदेश							
		कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदुरपश्चिम	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका									
जम्मा									
जम्मा	६,६२८	६,२६३	८५	२१२	३४	१९	३	१२	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अघिल्लो बसोबासको प्रदेश							
		कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदुरपश्चिम	उल्लेख नभएको
०० - ०४ वर्ष	८८	७८	०	८	१	०	०	१	०
०५ - ०९ वर्ष	२३०	२१०	१	१४	२	१	०	२	०
१० - १४ वर्ष	३१५	२९८	३	११	२	०	०	१	०
१५ - १९ वर्ष	४५६	४३७	४	१०	२	३	०	०	०
२० - २४ वर्ष	७०३	६४२	१४	३५	७	३	१	१	०
२५ - २९ वर्ष	७८२	७१२	१८	३६	७	५	१	३	०
३० - ३४ वर्ष	७३२	६८०	११	३३	४	२	०	२	०
३५ - ३९ वर्ष	६२८	६०४	६	१७	१	०	०	०	०
४० - ४४ वर्ष	५५५	५३५	५	११	२	१	०	१	०
४५ - ४९ वर्ष	४१३	३८७	६	१४	२	२	१	१	०
५० - ५४ वर्ष	४६४	४४४	९	६	४	१	०	०	०
५५ - ५९ वर्ष	३६३	३५०	७	६	०	०	०	०	०
६० - ६४ वर्ष	२८६	२८१	१	४	०	०	०	०	०
६५ - ६९ वर्ष	२२०	२१९	०	१	०	०	०	०	०
७० - ७४ वर्ष	१७७	१७४	०	२	०	१	०	०	०
७५+ वर्ष	२१६	२१२	०	४	०	०	०	०	०
पुरुष									
जम्मा	२,०४७	१,८६८	६२	८९	१३	७	२	६	०
०० - ०४ वर्ष	४१	३७	०	३	१	०	०	०	०
०५ - ०९ वर्ष	११७	१११	१	३	१	०	०	१	०
१० - १४ वर्ष	१६३	१५६	२	४	१	०	०	०	०
१५ - १९ वर्ष	२००	१९०	४	३	१	२	०	०	०
२० - २४ वर्ष	२०६	१७२	११	१८	३	०	१	१	०
२५ - २९ वर्ष	२१०	१७९	१२	१४	२	२	१	०	०
३० - ३४ वर्ष	२२६	२०२	८	१२	१	१	०	२	०
३५ - ३९ वर्ष	१७१	१६२	३	६	०	०	०	०	०
४० - ४४ वर्ष	१५९	१४७	३	५	२	१	०	१	०
४५ - ४९ वर्ष	११६	१०३	४	८	०	०	०	१	०
५० - ५४ वर्ष	१२५	११२	७	४	१	१	०	०	०
५५ - ५९ वर्ष	९९	८८	७	४	०	०	०	०	०
६० - ६४ वर्ष	५८	५७	०	१	०	०	०	०	०
६५ - ६९ वर्ष	५४	५३	०	१	०	०	०	०	०
७० - ७४ वर्ष	५०	४९	०	१	०	०	०	०	०
७५+ वर्ष	५२	५०	०	२	०	०	०	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अघिल्लो बसोबासको प्रदेश							
		कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदुरपश्चिम	उल्लेख नभएको
महिला									
जम्मा	४,५८१	४,३९५	२३	१२३	२१	१२	१	६	०
०० - ०४ वर्ष	४७	४१	०	५	०	०	०	१	०
०५ - ०९ वर्ष	११३	९९	०	११	१	१	०	१	०
१० - १४ वर्ष	१५२	१४२	१	७	१	०	०	१	०
१५ - १९ वर्ष	२५६	२४७	०	७	१	१	०	०	०
२० - २४ वर्ष	४९७	४७०	३	१७	४	३	०	०	०
२५ - २९ वर्ष	५७२	५३३	६	२२	५	३	०	३	०
३० - ३४ वर्ष	५०६	४७८	३	२१	३	१	०	०	०
३५ - ३९ वर्ष	४५७	४४२	३	११	१	०	०	०	०
४० - ४४ वर्ष	३९६	३८८	२	६	०	०	०	०	०
४५ - ४९ वर्ष	२९७	२८४	२	६	२	२	१	०	०
५० - ५४ वर्ष	३३९	३३२	२	२	३	०	०	०	०
५५ - ५९ वर्ष	२६४	२६२	०	२	०	०	०	०	०
६० - ६४ वर्ष	२२८	२२४	१	३	०	०	०	०	०
६५ - ६९ वर्ष	१६६	१६६	०	०	०	०	०	०	०
७० - ७४ वर्ष	१२७	१२५	०	१	०	१	०	०	०
७५+ वर्ष	१६४	१६२	०	२	०	०	०	०	०

९.७ बसाइको अवधि, लिङ्ग र उमेर समूहअनुसार भर्खर (गणनाको समयमा) बसाइँ सरी आएकाको* जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइ अवधि (वर्षमा)						बसाइ अवधि उल्लेख नभएको
		१ वर्षभन्दा कम	१-४	५-९	१०-२४	२५-४९	५० वर्ष र सोभन्दा बढी	
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा								
जम्मा	६,६२८	१९९	१,५४६	१,३१५	२,१४९	१,१२६	२५१	४२
०० - ०४	८८	२०	६७	०	०	०	०	१
०५ - ०९	२३०	१७	१२८	७७	०	०	०	८
१० - १४	३१५	१०	९९	११६	८३	०	०	७
१५ - १९	४५६	३७	१६५	११६	१३७	०	०	१
२० - २४	७०३	४३	३५६	१७८	१२३	०	०	३
२५ - २९	७८२	२४	२९५	२७८	१७४	९	०	२
३० - ३४	७३२	२२	१६७	२०२	३२४	११	०	६
३५ - ३९	६२८	४	६८	११८	४०६	२७	०	५

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइ अवधि (वर्षमा)						बसाइ अवधि उल्लेख नभएको
		१ वर्षभन्दा कम	१-४	५-९	१०-२४	२५-४९	५० वर्ष र सोभन्दा बढी	
४० - ४४	५५५	७	४५	७७	३४६	७६	०	४
४५ - ४९	४१३	२	३०	३८	१८६	१५७	०	०
५० - ५४	४६४	५	३६	२९	१३८	२५२	२	२
५५ - ५९	३६३	५	२९	२३	८०	२२३	३	०
६० - ६४	२८६	१	२५	१८	३७	१९४	११	०
६५ - ६९	२२०	१	८	१८	३६	१०४	५१	२
७० - ७४	१७७	१	१२	१३	३२	३७	८१	१
७५ +	२१६	०	१६	१४	४७	३६	१०३	०
पुरुष								
जम्मा	२,०४७	८६	५९६	४५७	६८६	१८२	२०	२०
०० - ०४	४१	७	३४	०	०	०	०	०
०५ - ०९	११७	११	६०	४१	०	०	०	५
१० - १४	१६३	५	५०	६३	४१	०	०	४
१५ - १९	२००	८	६३	५७	७१	०	०	१
२० - २४	२०६	१९	७३	३८	७४	०	०	२
२५ - २९	२१०	९	१०३	४३	४८	५	०	२
३० - ३४	२२६	१३	८२	६०	६१	७	०	३
३५ - ३९	१७१	२	३५	४५	७१	१६	०	२
४० - ४४	१५९	३	२३	३६	८१	१५	०	१
४५ - ४९	११६	१	१८	२१	६३	१३	०	०
५० - ५४	१२५	२	१७	११	६८	२७	०	०
५५ - ५९	९९	४	१२	१२	३८	३२	१	०
६० - ६४	५८	१	९	१२	१५	२०	१	०
६५ - ६९	५४	०	६	५	१९	१९	५	०
७० - ७४	५०	१	५	७	१६	१४	७	०
७५ +	५२	०	६	६	२०	१४	६	०
महिला								
जम्मा	४,५८१	११३	९५०	८५८	१,४६३	९४४	२३१	२२
०० - ०४	४७	१३	३३	०	०	०	०	१
०५ - ०९	११३	६	६८	३६	०	०	०	३
१० - १४	१५२	५	४९	५३	४२	०	०	३
१५ - १९	२५६	२९	१०२	५९	६६	०	०	०
२० - २४	४९७	२४	२८३	१४०	४९	०	०	१
२५ - २९	५७२	१५	१९२	२३५	१२६	४	०	०
३० - ३४	५०६	९	८५	१४२	२६३	४	०	३

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइ अवधि (वर्षमा)						बसाइ अवधि उल्लेख नभएको
		१ वर्षभन्दा कम	१-४	५-९	१०-२४	२५-४९	५० वर्ष र सोभन्दा बढी	
३५ - ३९	४५७	२	३३	७३	३३५	११	०	३
४० - ४४	३९६	४	२२	४१	२६५	६१	०	३
४५ - ४९	२९७	१	१२	१७	१२३	१४४	०	०
५० - ५४	३३९	३	१९	१८	७०	२२५	२	२
५५ - ५९	२६४	१	१७	११	४२	१९१	२	०
६० - ६४	२२८	०	१६	६	२२	१७४	१०	०
६५ - ६९	१६६	१	२	१३	१७	८५	४६	२
७० - ७४	१२७	०	७	६	१६	२३	७४	१
७५ +	१६४	०	१०	८	२७	२२	९७	०

* This refers to those persons whose place of former residence preceding the census was a different local level of the same district or a different district or a foreign country.

९.८ अधिल्लो बसोबास हाल (गणना अवधि) को भन्दा फरक भएको र बसाइँ सरी आउनुको कारणको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइँसराइको प्रमुख कारण									
		काम/रोजगारी	व्यापार व्यवसाय	अध्ययन/ तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्कने	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका											
जम्मा											
जम्मा	६,६२८	८२०	२६३	६३१	२,९२७	१,०७५	२६	२७४	११६	४७८	१८
००-०४	८८	०	०	०	०	८४	०	०	३	०	१
०५-०९	२३०	०	०	७८	०	१४८	०	०	२	०	२
१०-१४	३१५	०	०	१२५	४	१७०	०	०	५	९	२
१५-१९	४५६	१२	८	१७०	७४	१६४	१	०	८	१९	०
२०-२४	७०३	७८	१५	९०	३४१	११७	२	११	१८	३१	०
२५-२९	७८२	१२८	३६	६४	३९२	७४	२	१६	२१	४९	०
३०-३४	७३२	१५५	३९	३०	३५१	६३	३	२२	११	५७	१
३५-३९	६२८	१०३	५१	२०	३१०	४७	१	३४	१०	४८	४
४०-४४	५५५	८४	३५	१८	२७१	३५	२	४१	९	५९	१
४५-४९	४१३	६८	१६	१०	२१९	२८	१	२८	६	३७	०
५०-५४	४६४	५८	२५	८	२५५	३४	२	३६	३	४१	२
५५-५९	३६३	५७	१०	४	२०५	२३	५	१६	६	३७	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइँसराइको प्रमुख कारण									
		काम/रोजगारी	व्यापार व्यवसाय	अध्ययन/ तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्किने	अन्य	उल्लेख नभएको
६०-६४	२८६	२५	१३	४	१७६	२२	१	२०	२	२३	०
६५-६९	२२०	१८	७	५	१२४	१५	१	२०	५	२१	४
७०-७४	१७७	११	४	४	९७	२०	३	१५	३	२०	०
७५+	२१६	२३	४	१	१०८	३१	२	१५	४	२७	१
पुरुष											
जम्मा	२,०४७	५८८	१५८	३१८	३७	४८३	१६	१८३	६७	१९१	६
००-०४	४१	०	०	०	०	४०	०	०	१	०	०
०५-०९	११७	०	०	३७	०	७९	०	०	०	०	१
१०-१४	१६३	०	०	७२	१	८३	०	०	३	३	१
१५-१९	२००	९	५	८२	२	८३	१	०	६	१२	०
२०-२४	२०६	५५	८	४६	४	६९	१	६	७	१०	०
२५-२९	२१०	९१	१८	२८	४	३५	१	१३	१०	१०	०
३०-३४	२२६	११०	२८	१६	४	२६	२	१५	५	२०	०
३५-३९	१७१	७२	३०	८	६	१२	१	१८	५	१८	१
४०-४४	१५९	५८	२१	७	४	९	२	२६	६	२५	१
४५-४९	११६	५५	९	७	०	५	१	१९	४	१६	०
५०-५४	१२५	४२	१७	६	४	१०	१	२४	३	१७	१
५५-५९	९९	४२	६	२	१	९	२	१२	६	१९	०
६०-६४	५८	१९	७	१	२	३	१	१४	२	९	०
६५-६९	५४	११	४	४	३	२	१	१३	५	११	०
७०-७४	५०	११	३	२	१	७	२	११	२	११	०
७५+	५२	१३	२	०	१	११	०	१२	२	१०	१
महिला											
जम्मा	४,५८१	२३२	१०५	३१३	२,८९०	५९२	१०	९१	४९	२८७	१२
००-०४	४७	०	०	०	०	४४	०	०	२	०	१
०५-०९	११३	०	०	४१	०	६९	०	०	२	०	१
१०-१४	१५२	०	०	५३	३	८७	०	०	२	६	१
१५-१९	२५६	३	३	८८	७२	८१	०	०	२	७	०
२०-२४	४९७	२३	७	४४	३३७	४८	१	५	११	२१	०
२५-२९	५७२	३७	१८	३६	३८८	३९	१	३	११	३९	०
३०-३४	५०६	४५	११	१४	३४७	३७	१	७	६	३७	१
३५-३९	४५७	३१	२१	१२	३०४	३५	०	१६	५	३०	३
४०-४४	३९६	२६	१४	११	२६७	२६	०	१५	३	३४	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइँसराइको प्रमुख कारण									
		काम/रोजगारी	व्यापार व्यवसाय	अध्ययन/ तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्कने	अन्य	उल्लेख नभएको
४५-४९	२९७	१३	७	३	२१९	२३	०	९	२	२१	०
५०-५४	३३९	१६	८	२	२५१	२४	१	१२	०	२४	१
५५-५९	२६४	१५	४	२	२०४	१४	३	४	०	१८	०
६०-६४	२२८	६	६	३	१७४	१९	०	६	०	१४	०
६५-६९	१६६	७	३	१	१२१	१३	०	७	०	१०	४
७०-७४	१२७	०	१	२	९६	१३	१	४	१	९	०
७५+	१६४	१०	२	१	१०७	२०	२	३	२	१७	०

९.९ अधिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अघिल्ला गणनामा बसोबास विदेशी मुलुक/क्षेत्र भएका												
		भारत	सार्क मुलुक (भारतबाहेक)	आसियनमा आबद्ध मुलुक	मध्यपूर्वी मुलुक	अन्य एसियाली मुलुक	इयू मा आबद्ध मुलुक	अन्य यूरोपियन मुलुक	उत्तर अमेरिकी मुलुक (यूएसए र क्यानडा)	दक्षिण अमेरिकी मुलुक/ क्यारेबियन मुलुक	अफ्रिकी मुलुक	प्रशान्त महासागरीय मुलुक	अन्य	उल्लेख नभएका
भोजपुर नगरपालिका														
जम्मा														
जम्मा	२९६	१०८	३	४९	११४	१५	३	३	०	१	०	०	०	०
००-१४	१०	१०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५-५९	२६०	७९	३	४७	११३	१३	३	१	०	१	०	०	०	०
६०+	२६	१९	०	२	१	२	०	२	०	०	०	०	०	०
पुरुष														
जम्मा	२३१	५४	३	४७	११०	१३	१	३	०	०	०	०	०	०
००-१४	३	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५-५९	२०७	३६	३	४५	१०९	१२	१	१	०	०	०	०	०	०
६०+	२१	१५	०	२	१	१	०	२	०	०	०	०	०	०
महिला														
जम्मा	६५	५४	०	२	४	२	२	०	०	१	०	०	०	०
००-१४	७	७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५-५९	५३	४३	०	२	४	१	२	०	०	१	०	०	०	०
६०+	५	४	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०

माथिको तालिका हेर्दा गणनाको समयमा प्राप्त नतिजाबाट भोजपुर नगरपालिकाकामा अक्सर बसोबास गर्ने सर्वाधिक ११४ जनाको अघिल्लो बसोबास मध्य एशियाली मुलुकमा भएको देखिएको छ।

९.१० अघिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको र बसाइ अवधिको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइको अवधि						बसाइ अवधि उल्लेख नभएको
		१ वर्षमन्दा कम	१-४ वर्ष	५-९ वर्ष	१०-२४ वर्ष	२५-४९ वर्ष	५० वर्ष र सोभन्दा बढी	
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा								
जम्मा	२९६	३२	१०७	६५	६०	२७	२	३
०० - १४ वर्ष	१०	१	७	२	०	०	०	०
१५ - ५९ वर्ष	२६०	२८	९७	६०	५७	१५	०	३
६०+ वर्ष	२६	३	३	३	३	१२	२	०
पुरुष								
जम्मा	२३१	२६	८८	५३	४५	१५	१	३
०० - १४ वर्ष	३	०	२	१	०	०	०	०
१५ - ५९ वर्ष	२०७	२४	८४	४९	४२	५	०	३
६०+ वर्ष	२१	२	२	३	३	१०	१	०
महिला								
जम्मा	६५	६	१९	१२	१५	१२	१	०
०० - १४ वर्ष	७	१	५	१	०	०	०	०
१५ - ५९ वर्ष	५३	४	१३	११	१५	१०	०	०
६०+ वर्ष	५	१	१	०	०	२	१	०

९.११ अघिल्लो बसोबास विदेश (देश/क्षेत्र) भएको र बसाइँसराइको कारणको आधारमा जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइँसराइको कारण									
		काम/ रोजगारी	व्यापार/ व्यवसाय	अध्ययन/ तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्कने	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका											
जम्मा											
जम्मा	२९६	११	५	५	२६	१९	१	४	२२०	५	०
०० - ०४	४	०	०	०	०	४	०	०	०	०	०
०५ - ०९	४	०	०	१	०	२	०	०	१	०	०
१० - १४	२	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०
१५ - १९	९	०	१	१	१	४	०	०	२	०	०
२० - २४	१५	१	०	०	२	१	०	०	११	०	०
२५ - २९	४५	१	२	०	७	०	१	१	३३	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइँसराइको कारण									
		काम/ रोजगारी	व्यापार/ व्यवसाय	अध्ययन/ तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्कने	अन्य	उल्लेख नभएको
३० - ३४	४६	२	०	०	२	३	०	१	३८	०	०
३५ - ३९	३६	१	०	०	३	१	०	१	२८	२	०
४० - ४४	३८	३	१	०	२	०	०	०	३२	०	०
४५ - ४९	३५	०	०	०	५	०	०	०	२९	१	०
५० - ५४	२३	१	०	०	२	१	०	१	१८	०	०
५५ - ५९	१३	०	०	१	२	०	०	०	१०	०	०
६० - ६४	१०	१	०	०	०	१	०	०	६	२	०
६५ - ६९	६	०	१	०	०	१	०	०	४	०	०
७० - ७४	२	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०
७५+	८	१	०	०	०	१	०	०	६	०	०
पुरुष											
जम्मा	२३१	१०	४	३	१	६	१	३	१९९	४	०
०० - ०४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०५ - ०९	२	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०
१० - १४	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
१५ - १९	५	०	१	०	०	३	०	०	१	०	०
२० - २४	११	१	०	०	०	०	०	०	१०	०	०
२५ - २९	३५	१	१	०	०	०	१	१	३१	०	०
३० - ३४	३८	२	०	०	०	०	०	१	३५	०	०
३५ - ३९	२९	०	०	०	०	०	०	१	२६	२	०
४० - ४४	३४	३	१	०	०	०	०	०	३०	०	०
४५ - ४९	२७	०	०	०	०	०	०	०	२६	१	०
५० - ५४	२०	१	०	०	१	०	०	०	१८	०	०
५५ - ५९	८	०	०	१	०	०	०	०	७	०	०
६० - ६४	७	१	०	०	०	०	०	०	५	१	०
६५ - ६९	५	०	१	०	०	१	०	०	३	०	०
७० - ७४	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०
७५+	८	१	०	०	०	१	०	०	६	०	०
महिला											
जम्मा	६५	१	१	२	२५	१३	०	१	२१	१	०
०० - ०४	४	०	०	०	०	४	०	०	०	०	०
०५ - ०९	२	०	०	०	०	१	०	०	१	०	०
१० - १४	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
१५ - १९	४	०	०	१	१	१	०	०	१	०	०
२० - २४	४	०	०	०	२	१	०	०	१	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	बसाइँसराइको कारण									
		काम/ रोजगारी	व्यापार/ व्यवसाय	अध्ययन/ तालिम	विवाह	आश्रित	प्राकृतिक प्रकोप	कृषि	घर फर्कने	अन्य	उल्लेख नभएको
२५ - २९	१०	०	१	०	७	०	०	०	२	०	०
३० - ३४	८	०	०	०	२	३	०	०	३	०	०
३५ - ३९	७	१	०	०	३	१	०	०	२	०	०
४० - ४४	४	०	०	०	२	०	०	०	२	०	०
४५ - ४९	८	०	०	०	५	०	०	०	३	०	०
५० - ५४	३	०	०	०	१	१	०	१	०	०	०
५५ - ५९	५	०	०	०	२	०	०	०	३	०	०
६० - ६४	३	०	०	०	०	१	०	०	१	१	०
६५ - ६९	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०
७० - ७४	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०
७५ +	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

९.१२ आजीवन (Life-time) बसाइँसराइको अवस्था

क्षेत्र	जनसंख्या			Migrants			% of Migrants		
	जम्मा	पुरुष	महिला	Non-migrant	Internal migrant	Foreign Born	Non-migrant	Internal migrant	Foreign Born
भोजपुर जिल्ला	१,५७,९२३	७८,२११	७९,७१२	१,३२,१८८	२५,२१८	४७८	८३.७	१५.९७	०.३
भोजपुर नगरपालिका	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२	१९,४१९	६,४८७	९७	७४.६७	२४.९४	०.३७
वडा १	१,२६८	६४५	६२३	१,२६१	५	२	९९.४५	०.३९	०.१६
वडा २	१,८८२	९७२	९१०	१,६९०	१८३	८	८९.८	९.७२	०.४३
वडा ३	१,८३०	८८७	९४३	१,४६७	३५९	४	८०.१६	१९.६२	०.२२
वडा ४	२,६७८	१,२९०	१,३८८	२,०३०	६३६	१०	७५.८	२३.७५	०.३७
वडा ५	२,५७९	१,२६०	१,३१९	१,७६४	८०६	९	६८.४	३१.२५	०.३५
वडा ६	१,८००	८३८	९६२	१,१२४	६७६	५	६२.४४	३७.२८	०.२८
वडा ७	३,१०६	१,५१४	१,५९२	१,८६१	१,२२०	२४	५९.९२	३९.२८	०.७७
वडा ८	१,३९८	६६१	७३७	७८१	६१७	४	५५.८७	४३.८५	०.२९
वडा ९	२,१८७	१,०५९	१,१२८	१,३११	८६२	१४	५९.९५	३९.४१	०.६४
वडा १०	१,९९७	९८०	१,०१७	१,६०४	३८३	१०	८०.३२	१९.१८	०.५
वडा ११	२,१८६	१,०७७	१,१०९	१,८३३	३५२	१	८३.८५	१६.१	०.०५
वडा १२	३,०९६	१,४६२	१,६३४	२,६९३	३९७	६	८६.९८	१२.८२	०.१९

नोट: जनगणनाबाट प्राप्त बसाइँसराइसम्बन्धी थप विवरणहरू www.censusnepal.cbs.gov.np मा हेर्न सकिने छ।

खण्ड १० : शैक्षिक तथ्याङ्क

मुलुकको विकासको प्रमुख मेरुदण्डको रूपमा रहेको शिक्षा क्षेत्रसम्बन्धी तथ्याङ्क अपरिहार्य हुन्छ। शैक्षिक सूचकले मुलुकको विकासको अवस्थालाई उजागर गर्छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाअनुसार भोजपुर नगरपालिकाको साक्षरता प्रतिशत ८२.८० प्रतिशत रहेको छ। यस खण्डमा भोजपुर नगरपालिकाको शिक्षा तथा साक्षरतासम्बन्धी विवरणहरू (साक्षरताको अवस्था, उत्तीर्ण गरेको तह, अध्ययनको विषय, विद्यालय गए नगएको आदिको उमेर तथा लिङ्गको आधारमा समेत) समावेश गरिएको छ। साथै थप जानकारीको लागि विवरणहरू वडागत रूपमा समेत राखिएको छ।

१०.१ साक्षरता तथा शिक्षासम्बन्धी राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त प्रमुख तथ्याङ्क

नेपालको बाह्रौँ जनगणना राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार नेपालमा सबैभन्दा बढी साक्षरता भएको स्थानीय तह रूपन्देही जिल्लाको बुटवल उपमहानगरपालिका रहेको छ जहाँ ९१.३१% मानिस साक्षर छन् भने सबैभन्दा कम साक्षर जनसंख्या गोरखा जिल्लाको चुमनुव्री गाउँपालिका (३९.१६%) मा रहेको छन्। सबैभन्दा बढी साक्षरता भएका जनसंख्याको आधारमा भोजपुर नगरपालिका नेपालका ७५३ स्थानीय तहमध्ये ८२.८० प्रतिशत सहित ७९ औँ स्थानमा पर्दछ। भोजपुर जिल्लाका ९ स्थानीय तहहरूको साक्षरता तुलना गर्दा सबैभन्दा बढी साक्षरता यसै भोजपुर नगरपालिकाको रहेको छ भने सबैभन्दा कम साक्षरता आमचोक गाउँपालिकाको ७६.०९ प्रतिशत रहेको छ। यहाँ साक्षर भन्नाले ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका पढ्न र लेख्न दुवै जान्नेलाई जनाउँछ।

१०.१.१ पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिका व्यक्तिको साक्षरताको अवस्थाअनुसार जनसंख्या

क्षेत्र तथा लिङ्ग		५ वर्ष र सो भन्दा माथिका जनसंख्या	जनसंख्या			साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएका	साक्षरता दर (%)
			पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने		
भोजपुर नगरपालिका	जम्मा	२४,०३२	१९,८९८	९०	४,०४४	०	८२.८०
	पुरुष	११,५९६	१०,४०२	३७	१,१५७	०	८९.७०
	महिला	१२,४३६	९,४९६	५३	२,८८७	०	७६.३६
वडा १	जम्मा	१,१७३	९३०	१	२४२	०	७९.२८
	पुरुष	५९६	५००	०	९६	०	८३.८९
	महिला	५७७	४३०	१	१४६	०	७४.५२
वडा २	जम्मा	१,७०८	१,३५७	०	३५१	०	७९.४५
	पुरुष	८७२	७६०	०	११२	०	८७.१६
	महिला	८३६	५९७	०	२३९	०	७१.४१
वडा ३	जम्मा	१,६८८	१,२८८	२	३९८	०	७६.३०
	पुरुष	८२१	६८४	२	१३५	०	८३.३१
	महिला	८६७	६०४	०	२६३	०	६९.६७
वडा ४	जम्मा	२,४५७	१,९९६	५	४५६	०	८१.२४
	पुरुष	१,१७७	१,०६०	३	११४	०	९०.०६

क्षेत्र तथा लिङ्ग		५ वर्ष र सो भन्दा माथिका जनसंख्या	जनसंख्या			साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएका	साक्षरता दर (%)
			पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने		
	महिला	१,२८०	९३६	२	३४२	०	७३.१३
वडा ५	जम्मा	२,४०६	२,०५८	२३	३२५	०	८५.५४
	पुरुष	१,१६५	१,०६३	५	९७	०	९१.२४
	महिला	१,२४१	९९५	१८	२२८	०	८०.१८
वडा ६	जम्मा	१,६६४	१,४००	१	२६३	०	८४.१३
	पुरुष	७७६	७११	०	६५	०	९१.६२
	महिला	८८८	६८९	१	१९८	०	७७.५९
वडा ७	जम्मा	२,८८३	२,५९८	४२	२४३	०	९०.११
	पुरुष	१,३९६	१,३३३	२३	४०	०	९५.४९
	महिला	१,४८७	१,२६५	१९	२०३	०	८५.०७
वडा ८	जम्मा	१,२९०	१,१११	१	१७८	०	८६.१२
	पुरुष	५९९	५५६	०	४३	०	९२.८२
	महिला	६९१	५५५	१	१३५	०	८०.३२
वडा ९	जम्मा	१,९९३	१,७६१	२	२३०	०	८८.३६
	पुरुष	९६४	९१५	१	४८	०	९४.९२
	महिला	१,०२९	८४६	१	१८२	०	८२.२२
वडा १०	जम्मा	१,८३०	१,४१९	१०	४०१	०	७७.५४
	पुरुष	८८८	७६७	३	११८	०	८६.३७
	महिला	९४२	६५२	७	२८३	०	६९.२१
वडा ११	जम्मा	२,०३८	१,६६८	१	३६९	०	८१.८४
	पुरुष	९८८	८७९	०	१०९	०	८८.९७
	महिला	१,०५०	७८९	१	२६०	०	७५.१४
वडा १२	जम्मा	२,९०२	२,३१२	२	५८८	०	७९.६७
	पुरुष	१,३५४	१,१७४	०	१८०	०	८६.७१
	महिला	१,५४८	१,१३८	२	४०८	०	७३.५१

१०.१.२ हाल (गणनाको अवधिमा) विद्यालयमा उपस्थितिको आधारमा एसएलसी/एसईई भन्दा मुनिको शैक्षिक तह पूरा गरेका वा कहिल्यै कुनै विद्यालयमा नगएका ५ देखि २५ वर्ष उमेरका जनसंख्या

क्षेत्र तथा लिङ्ग		जम्मा	हाल विद्यालय जाने	कुनै समयमा विद्यालय गएका	कहिले विद्यालय नगएका	विद्यालय गए/नगएको उल्लेख नभएको
सबै वडा (भोजपुर नगरपालिका)	जम्मा	७,६०५	५,५५९	१,८४९	१९६	१
	पुरुष	३,९१२	२,९०६	९१४	९१	१
	महिला	३,६९३	२,६५३	९३५	१०५	०
१	जम्मा	४६२	३३४	१०६	२२	०
	पुरुष	२५०	१८९	४९	१२	०
	महिला	२१२	१४५	५७	१०	०
२	जम्मा	७५१	४९४	२३९	१८	०
	पुरुष	३९२	२६५	११७	१०	०
	महिला	३५९	२२९	१२२	८	०
३	जम्मा	६१५	४३१	१६६	१८	०
	पुरुष	३१५	२२३	८४	८	०
	महिला	३००	२०८	८२	१०	०
४	जम्मा	८००	६१०	१७३	१७	०
	पुरुष	४१८	३२४	८८	६	०
	महिला	३८२	२८६	८५	११	०
५	जम्मा	६८१	५०५	१६१	१४	१
	पुरुष	३५०	२६६	७६	७	१
	महिला	३३१	२३९	८५	७	०
६	जम्मा	५०७	३६०	१२७	२०	०
	पुरुष	२५०	१७७	६४	९	०
	महिला	२५७	१८३	६३	११	०
७	जम्मा	७३७	६१५	११४	८	०
	पुरुष	३९९	३३१	६५	३	०
	महिला	३३८	२८४	४९	५	०
८	जम्मा	४२३	३४९	६८	६	०
	पुरुष	२२०	१८७	३०	३	०
	महिला	२०३	१६२	३८	३	०
९	जम्मा	५९५	४६१	१३०	४	०
	पुरुष	३०२	२४८	५१	३	०
	महिला	२९३	२१३	७९	१	०
१०	जम्मा	५६९	३५८	१९०	२१	०
	पुरुष	२९७	१८५	१०४	८	०

क्षेत्र तथा लिङ्ग		जम्मा	हाल विद्यालय जाने	कुनै समयमा विद्यालय गएका	कहिले विद्यालय नगएका	विद्यालय गए/नगएको उल्लेख नभएको
	महिला	२७२	१७३	८६	१३	०
११	जम्मा	६६३	४३५	२०१	२७	०
	पुरुष	३३८	२१६	११३	९	०
	महिला	३२५	२१९	८८	१८	०
१२	जम्मा	८०२	६०७	१७४	२१	०
	पुरुष	३८१	२९५	७३	१३	०
	महिला	४२१	३१२	१०१	८	०

१०.१.३ साक्षरताको अवस्थाको आधारमा पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिका व्यक्तिको उमेर जनसंख्या

उमेर/उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	
भोजपुर नगरपालिका					
जम्मा					
जम्मा	२४,०३२	१९,८९८	९०	४,०४४	०
०५	५००	४४१	१४	४५	०
०६	४५९	४२८	४	२७	०
०७	४५५	४४४	३	८	०
०८	४८५	४७७	२	६	०
०९	४७५	४६७	१	७	०
१०	४८३	४७९	०	४	०
११	४३४	४३४	०	०	०
१२	४८६	४८२	०	४	०
१३	४८८	४८३	०	५	०
१४	४८६	४८३	०	३	०
१५	४९६	४९४	०	२	०
१६-१९	१,९१४	१,८९४	०	२०	०
२०-२४	२,२५४	२,२०२	०	५२	०
२५-२९	२,१९०	२,११४	१	७५	०
३०-३४	१,९३८	१,८१३	३	१२२	०
३५-३९	१,७५२	१,५५९	३	१९०	०
४०-४४	१,५४८	१,२८८	८	२५२	०
४५-४९	१,३२२	९८४	५	३३३	०
५०-५४	१,४५९	९६९	१४	४७६	०

उमेर/उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	
५५-५९	१,२३५	७२७	७	५०१	०
६०-६४	९९७	४६०	१०	५२७	०
६५-६९	७५४	३३०	४	४२०	०
७०-७४	६०६	२२०	५	३८१	०
७५+	८१६	२२६	६	५८४	०
पुरुष					
जम्मा	११,५९६	१०,४०२	३७	१,१५७	०
०५	२४३	२१७	७	१९	०
०६	२४०	२३०	१	९	०
०७	२२३	२१४	३	६	०
०८	२४८	२४२	२	४	०
०९	२६०	२५६	१	३	०
१०	२५२	२५०	०	२	०
११	२३३	२३३	०	०	०
१२	२४७	२४६	०	१	०
१३	२४५	२४१	०	४	०
१४	२४५	२४२	०	३	०
१५	२५६	२५५	०	१	०
१६-१९	९९३	९८५	०	८	०
२०-२४	१,००७	९८१	०	२६	०
२५-२९	१,०२८	९९४	०	३४	०
३०-३४	९१२	८७५	२	३५	०
३५-३९	८१४	७६९	०	४५	०
४०-४४	७०६	६५६	०	५०	०
४५-४९	६३५	५६२	२	७१	०
५०-५४	६९८	५९३	८	९७	०
५५-५९	६०७	४७४	०	१३३	०
६०-६४	४६६	३०६	२	१५८	०
६५-६९	३५४	२३४	१	११९	०
७०-७४	२८२	१६१	२	११९	०
७५+	४०२	१८६	६	२१०	०
महिला					
जम्मा	१२,४३६	९,४९६	५३	२,८८७	०

उमेर/उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	जनसंख्या			उल्लेख नभएको
		पढ्न र लेख्न दुवै सक्ने	पढ्न मात्र सक्ने	पढ्न र लेख्न दुवै नसक्ने	
०५	२५७	२२४	७	२६	०
०६	२१९	१९८	३	१८	०
०७	२३२	२३०	०	२	०
०८	२३७	२३५	०	२	०
०९	२१५	२११	०	४	०
१०	२३१	२२९	०	२	०
११	२०१	२०१	०	०	०
१२	२३९	२३६	०	३	०
१३	२४३	२४२	०	१	०
१४	२४१	२४१	०	०	०
१५	२४०	२३९	०	१	०
१६-१९	९२१	९०९	०	१२	०
२०-२४	१,२४७	१,२२१	०	२६	०
२५-२९	१,१६२	१,१२०	१	४१	०
३०-३४	१,०२६	९३८	१	८७	०
३५-३९	९३८	७९०	३	१४५	०
४०-४४	८४२	६३२	८	२०२	०
४५-४९	६८७	४२२	३	२६२	०
५०-५४	७६१	३७६	६	३७९	०
५५-५९	६२८	२५३	७	३६८	०
६०-६४	५३१	१५४	८	३६९	०
६५-६९	४००	९६	३	३०१	०
७०-७४	३२४	५९	३	२६२	०
७५+	४१४	४०	०	३७४	०

१०.१.४ पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिका व्यक्तिले उत्तीर्ण गरेका शैक्षिक तहको अध्ययनको विषयअनुसार गाउँपालिकाको जनसंख्या

उमेर (वर्षमा)	जम्मा	उत्तीर्ण गरेको तह									तह नभएको	तह उल्लेख नभएको
		पूर्व बाल विकास	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	कक्षा ९/१०/टेस्ट पास	एसएलसी/एसईई वा सो सरह	उच्च माध्यमिक (१० जोड २) वा सो सरह	स्नातक वा सो सरह	स्नातकोत्तर र सो भन्दा माथि	अन्य		
भोजपुर नगरपालिका												
जम्मा												
जम्मा	१९,५५२	६८४	५,७००	४,०४१	३,५९७	२,३७३	१,८०३	६७१	३६७	४	२२२	९०
०५	४६०	४५९	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०
०६	४३६	१४४	२९२	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०७	४४९	४३	४०५	०	०	०	०	०	०	०	०	१
०८	४७९	९	४६९	०	०	०	०	०	०	०	०	१
०९	४६७	७	४६०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	४७७	४	४७३	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११	४३४	१	२६३	१६९	०	०	०	०	०	०	०	१
१२	४८२	१	१६२	३१९	०	०	०	०	०	०	०	०
१३	४८२	१	९१	३९०	०	०	०	०	०	०	०	०
१४	४८३	१	५०	३००	१३२	०	०	०	०	०	०	०
१५	४९४	०	१८	२०१	१९९	७५	०	०	०	०	०	१
१६-१९	१,८९२	०	१०९	३३४	५१५	६३२	२८०	११	०	०	०	११
२०-२४	२,१९६	३	१९७	३९१	५१६	३४८	५६४	१४३	२६	०	३	५
२५-२९	२,११३	३	२५४	४०६	५६२	२९४	३४५	१७३	६९	०	४	३
३०-३४	१,७९९	०	३१९	३५०	३९१	३०४	२३८	१०९	८०	०	५	३
३५-३९	१,५२६	१	३५५	३४४	३३७	२०७	१३३	७७	५९	०	८	५
४०-४४	१,२५८	२	३६३	२७५	२५७	१५८	८४	३९	४७	२	२५	६
४५-४९	९४८	१	३०४	१८५	२०९	१११	४४	३४	२९	०	१६	१५
५०-५४	९३२	१	३५४	१४९	१७७	८१	४६	४२	२६	१	४०	१५
५५-५९	६५९	१	२४३	१०४	१३७	६०	३२	११	१६	१	४१	१३
६०-६४	४२७	१	१९४	५१	७०	३६	१३	१८	१०	०	३१	३
६५-६९	२८६	१	१४५	३०	३५	३१	१०	६	३	०	२२	३
७०-७४	१९१	०	९२	२७	२७	१७	९	५	२	०	१०	२

उमेर (वर्षमा)	जम्मा	उत्तीर्ण गरेको तह									तह नभएको	तह उल्लेख नभएको
		पूर्व बाल विकास	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	कक्षा ९/१०/टेस्ट पास	एसएलसी/एसईई वा सो सरह	उच्च माध्यमिक (१० जोड २) वा सो सरह	स्नातक वा सो सरह	स्नातकोत्तर २ सो भन्दा माथि	अन्य		
७५+	१८२	०	८८	१६	३३	१९	५	३	०	०	१६	२
पुरुष												
जम्मा	१०,२९७	३५३	३,०२५	२,१७८	१,९६५	१,२४९	७९३	३८२	२४५	२	६९	३६
०५	२२६	२२६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०६	२३२	८१	१५१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०७	२१८	२६	१९२	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०८	२४४	८	२३६	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०९	२५७	२	२५५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	२५०	१	२४९	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११	२३३	०	१४६	८६	०	०	०	०	०	०	०	१
१२	२४६	१	८८	१५७	०	०	०	०	०	०	०	०
१३	२४०	१	४६	१९३	०	०	०	०	०	०	०	०
१४	२४२	१	३१	१४३	६७	०	०	०	०	०	०	०
१५	२५५	०	१३	११७	९९	२६	०	०	०	०	०	०
१६-१९	९८४	०	७१	१८७	२८६	३०९	११६	७	०	०	०	८
२०-२४	९७९	२	११०	१८४	२३३	१६६	२२१	५४	७	०	१	१
२५-२९	९९४	२	१३६	१९४	२७६	१३०	१३३	८४	३८	०	०	१
३०-३४	८७०	०	१२६	१७७	१९९	१४९	१०३	६२	५२	०	२	०
३५-३९	७६४	०	१४६	१८३	१७६	११२	६१	५०	३६	०	०	०
४०-४४	६४९	०	१५३	१५५	१५१	७८	४२	२४	३६	०	५	५
४५-४९	५५३	०	१५५	११२	१३१	७३	२७	२३	२३	०	५	४
५०-५४	५८८	१	१९२	१०८	११४	६७	३५	३७	२५	१	५	३
५५-५९	४५३	१	१५५	७८	१०३	४८	२६	११	१६	१	९	५
६०-६४	२९७	०	१२८	३९	५४	२८	१०	१७	९	०	९	३
६५-६९	२१७	०	१०२	२५	२९	३०	८	६	२	०	१३	२
७०-७४	१४७	०	६८	२५	२०	१५	६	५	१	०	६	१
७५+	१५९	०	७६	१५	२७	१८	५	२	०	०	१४	२
महिला												

उमेर (वर्षमा)	जम्मा	उत्तीर्ण गरेको तह									तह नभएको	तह उल्लेख नभएको
		पूर्व बाल विकास	प्राथमिक	निम्न माध्यमिक	कक्षा ९/१०/टेस्ट पास	एसएलसी/एसईई वा सो सरह	उच्च माध्यमिक (१० जोड २) वा सो सरह	स्नातक वा सो सरह	स्नातकोत्तर २ सो भन्दा माथि	अन्य		
जम्मा	९,२५५	३३१	२,६७५	१,८६३	१,६३२	१,१२४	१,०१०	२८९	१२२	२	१५३	५४
०५	२३४	२३३	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०
०६	२०४	६३	१४१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०७	२३१	१७	२१३	०	०	०	०	०	०	०	०	१
०८	२३५	१	२३३	०	०	०	०	०	०	०	०	१
०९	२१०	५	२०५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	२२७	३	२२४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
११	२०१	१	११७	८३	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	२३६	०	७४	१६२	०	०	०	०	०	०	०	०
१३	२४२	०	४५	१९७	०	०	०	०	०	०	०	०
१४	२४१	०	१९	१५७	६५	०	०	०	०	०	०	०
१५	२३९	०	५	८४	१००	४९	०	०	०	०	०	१
१६-१९	९०८	०	३८	१४७	२२९	३२३	१६४	४	०	०	०	३
२०-२४	१,२१७	१	८७	२०७	२८३	१८२	३४३	८९	१९	०	२	४
२५-२९	१,११९	१	११८	२१२	२८६	१६४	२१२	८९	३१	०	४	२
३०-३४	९२९	०	१९३	१७३	१९२	१५५	१३५	४७	२८	०	३	३
३५-३९	७६२	१	२०९	१६१	१६१	९५	७२	२७	२३	०	८	५
४०-४४	६०९	२	२१०	१२०	१०६	८०	४२	१५	११	२	२०	१
४५-४९	३९५	१	१४९	७३	७८	३८	१७	११	६	०	११	११
५०-५४	३४४	०	१६२	४१	६३	१४	११	५	१	०	३५	१२
५५-५९	२०६	०	८८	२६	३४	१२	६	०	०	०	३२	८
६०-६४	१३०	१	६६	१२	१६	८	३	१	१	०	२२	०
६५-६९	६९	१	४३	५	६	१	२	०	१	०	९	१
७०-७४	४४	०	२४	२	७	२	३	०	१	०	४	१
७५+	२३	०	१२	१	६	१	०	१	०	०	२	०

१०.१.५ वर्तमानमा (गणनाको समय) स्कूल जाने र पुरा गरेको शैक्षिक तह अनुसार एसएलसी/एसईई तहभन्दा मुनिको शैक्षिक तह उत्तीर्ण गरेको ५ वर्षदिखि २५ वर्ष उमेरको जनसंख्या

उमेर (वर्षमा)	जम्मा	विद्यालय उपस्थितिको अवस्था																
		हाल (गणनाको समयमा) विद्यालय जाने					हाल विद्यालय नजाने					विद्यालय उपस्थिति उपस्थिति उल्लेख नभएको						
							विगतमा विद्यालय गएको				कहिल्यै विद्यालय नगएको							
		पूर्व बाल शिक्षा (०)	प्राथमिक शिक्षा (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको	पूर्व बाल शिक्षा (०)	प्राथमिक शिक्षा (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)		कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको				
पूर्व बाल शिक्षा (०)	प्राथमिक शिक्षा (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको	पूर्व बाल शिक्षा (०)	प्राथमिक शिक्षा (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको	कहिल्यै विद्यालय नगएको	पूर्व बाल शिक्षा	प्राथमिक शिक्षा	निम्न माध्यमिक	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको

भोजपुर नगरपालिका																		
जम्मा																		
सबै उमेर	५	५	७	८	९	१०	११	१२	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
७,६०५	५००	४५८	४५९	४५५	४८५	४७५	४८३	४३४	४८६	७,६०५	५००	४५८	४५९	४५५	४८५	४७५	४८३	४३४
६६७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६६७	०	०	०	०	०	०	०	०
२,५८७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२,५८७	०	०	०	०	०	०	०	०
१,५२७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१,५२७	०	०	०	०	०	०	०	०
७६१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	७६१	०	०	०	०	०	०	०	०
२	१	०	०	०	१	०	०	०	०	२	१	०	०	०	१	०	०	०
१५	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१५	१	०	०	०	०	०	०	०
४७८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४७८	०	०	०	०	०	०	०	०
६५१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६५१	०	०	०	०	०	०	०	०
७०७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	७०७	०	०	०	०	०	०	०	०
२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०
५	०	०	०	०	१	०	०	०	०	५	०	०	०	०	०	०	०	०
१९६	४०	२३	६	५	६	५	६	५	४	१९६	४०	२३	६	५	६	५	४	१
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०

उमेर (वर्षमा)	जम्मा	विद्यालय उपस्थितिको अवस्था																		
		हाल (गणनाको समयमा) विद्यालय जाने						हाल विद्यालय नजाने						विद्यालय उपस्थिति उपस्थिति उल्लेख नभएको						
								विगतमा विद्यालय गएको												
		पूर्व बाल शिक्षा (०)	प्राथमिक शिक्षा (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको	पूर्व बाल शिक्षा (०)	प्राथमिक शिक्षा (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको	कहिल्यै विद्यालय नगएको	पूर्व बाल शिक्षा	प्राथमिक शिक्षा	निम्न माध्यमिक	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको
१३	४८८	०	८०	३८५	०	०	०	१	११	५	०	०	०	६	०	०	०	०	०	०
१४	४८६	१	३९	२९७	१३०	०	०	०	११	३	२	०	०	३	०	०	०	०	०	०
१५	४२१	०	०	१८५	१९६	०	१	०	१८	१६	३	०	०	२	०	०	०	०	०	०
१६	३२०	०	०	१०४	१५६	०	५	०	१९	२०	१४	०	०	२	०	०	०	०	०	०
१७	२६५	०	१	४५	१२४	०	१	०	२३	४०	२२	०	०	८	०	०	०	०	०	१
१८	२२३	०	०	१९	८०	०	३	०	३९	५०	२६	०	१	५	०	०	०	०	०	०
१९	१८३	०	१	६	४१	०	०	०	२६	५०	५२	०	०	७	०	०	०	०	०	०
२०	२३१	०	०	०	१५	०	३	०	३५	८१	८४	०	०	१३	०	०	०	०	०	०
२१	२१६	०	०	०	६	०	०	०	३५	८१	८३	०	०	११	०	०	०	०	०	०
२२	२६४	०	०	०	४	१	०	२	५०	८४	११०	०	०	१३	०	०	०	०	०	०
२३	२०२	०	०	०	४	०	०	०	४०	६२	८८	१	२	५	०	०	०	०	०	०
२४	२६०	०	०	०	४	०	०	१	३७	८३	११८	१	०	१६	०	०	०	०	०	०
२५	२६९	०	०	०	१	०	०	०	७६	७४	१०५	०	१	१२	०	०	०	०	०	०
पुरुष																				
सबै उमेर	३,९१२	३४६	१,३५०	७८१	४२२	०	७	३	२७६	३२२	३१०	१	२	९१	०	०	०	०	०	१
५	२४३	२२६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१७	०	०	०	०	०	०
६	२४०	८१	१५१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८	०	०	०	०	०	०
७	२२३	२६	१९२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५	०	०	०	०	०	०
८	२४८	८	२३६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४	०	०	०	०	०	०
९	२६०	२	२५४	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	३	०	०	०	०	०	०
१०	२५२	१	२३४	०	०	०	०	०	१५	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०

उमेर (वर्षमा)	जम्मा	विद्यालय उपस्थितिको अवस्था																		
		हाल (गणनाको समयमा) विद्यालय जाने						हाल विद्यालय नजाने							विद्यालय उपस्थिति उपस्थिति उल्लेख नभएको					
								विगतमा विद्यालय गएको						कहिल्यै विद्यालय नगएको						
		पूर्व बाल शिक्षा (०)	प्राथमिक शिक्षा (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको	पूर्व बाल शिक्षा (०)	प्राथमिक शिक्षा (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको							
११	२३३	०	१३४	८६	०	०	१	०	१२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	२४७	१	८२	१५६	०	०	०	०	६	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०
१३	२४५	०	४०	१८९	०	०	०	१	६	४	०	०	०	५	०	०	०	०	०	०
१४	२४५	१	२५	१४३	६६	०	०	०	६	०	१	०	०	३	०	०	०	०	०	०
१५	२३०	०	०	१०७	९९	०	०	०	१३	१०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०
१६	१९४	०	०	६३	९३	०	३	०	१६	११	६	०	०	२	०	०	०	०	०	०
१७	१४२	०	१	२४	६६	०	०	०	१५	२२	१०	०	०	३	०	०	०	०	०	१
१८	११८	०	०	८	५०	०	३	०	२३	२३	९	०	१	१	०	०	०	०	०	०
१९	१०७	०	१	५	२८	०	०	०	१५	३१	२४	०	०	३	०	०	०	०	०	०
२०	१०९	०	०	०	१२	०	०	०	२१	३६	३४	०	०	६	०	०	०	०	०	०
२१	१०९	०	०	०	३	०	०	०	२२	४०	३८	०	०	६	०	०	०	०	०	०
२२	१३१	०	०	०	३	०	०	१	३१	३५	५४	०	०	७	०	०	०	०	०	०
२३	९८	०	०	०	१	०	०	०	२०	३३	३९	०	१	४	०	०	०	०	०	०
२४	११२	०	०	०	१	०	०	१	१६	४०	४८	१	०	५	०	०	०	०	०	०
२५	१२६	०	०	०	०	०	०	०	३८	३६	४७	०	०	५	०	०	०	०	०	०
महिला																				
सबै उमेर	३,६९३	३२१	१,२३७	७४६	३३९	२	८	३	२०२	३२९	३९७	१	३	१०५	०	०	०	०	०	०
५	२५७	२३२	०	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०	२३	०	०	०	०	०	०
६	२१९	६३	१४१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१५	०	०	०	०	०	०
७	२३२	१७	२१३	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०
८	२३७	१	२३३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	२	०	०	०	०	०	०
९	२१५	५	२०४	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	५	०	०	०	०	०	०
१०	२३१	२	२१५	०	०	०	०	१	९	०	०	०	०	४	०	०	०	०	०	०
११	२०१	१	१११	८३	०	०	०	०	६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१२	२३९	०	६६	१६१	०	०	०	०	८	१	०	०	०	३	०	०	०	०	०	०

उमेर (वर्षमा)	जम्मा	विद्यालय उपस्थितिको अवस्था																		
		हाल (गणनाको समयमा) विद्यालय जाने						हाल विद्यालय नजाने							विद्यालय उपस्थिति उपस्थिति उल्लेख नभएको					
								विगतमा विद्यालय गएको						कहिल्यै विद्यालय नगएको						
		पूर्व बाल शिक्षा (०)	प्राथमिक शिक्षा (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको	पूर्व बाल शिक्षा (०)	प्राथमिक शिक्षा (१-५)	निम्न माध्यमिक (६-८)	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको							
पूर्व बाल शिक्षा	प्राथमिक शिक्षा	निम्न माध्यमिक	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको	पूर्व बाल शिक्षा	प्राथमिक शिक्षा	निम्न माध्यमिक	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको	कहिल्यै विद्यालय नगएको	पूर्व बाल शिक्षा		प्राथमिक शिक्षा	निम्न माध्यमिक	कक्षा ९-१०	अन्य	तह उल्लेख नभएको	
१३	२४३	०	४०	१९६	०	०	०	०	५	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०
१४	२४१	०	१४	१५४	६४	०	०	०	५	३	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५	१९१	०	०	७८	९७	०	१	०	५	६	३	०	०	१	०	०	०	०	०	०
१६	१२६	०	०	४१	६३	०	२	०	३	९	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१७	१२३	०	०	२१	५८	०	१	०	८	१८	१२	०	०	५	०	०	०	०	०	०
१८	१०५	०	०	११	३०	०	०	०	१६	२७	१७	०	०	४	०	०	०	०	०	०
१९	७६	०	०	१	१३	०	०	०	११	१९	२८	०	०	४	०	०	०	०	०	०
२०	१२२	०	०	०	३	०	३	०	१४	४५	५०	०	०	७	०	०	०	०	०	०
२१	१०७	०	०	०	३	०	०	०	१३	४१	४५	०	०	५	०	०	०	०	०	०
२२	१३३	०	०	०	१	१	०	१	१९	४९	५६	०	०	६	०	०	०	०	०	०
२३	१०४	०	०	०	३	०	०	०	२०	२९	४९	१	१	१	०	०	०	०	०	०
२४	१४८	०	०	०	३	०	०	०	२१	४३	७०	०	०	११	०	०	०	०	०	०
२५	१४३	०	०	०	१	०	०	०	३८	३८	५८	०	१	७	०	०	०	०	०	०

१०.१.६ गणनाको अवधिमा विद्यालय जाने नजाने, गएको वा कहिल्यै नगएको आधारमा जनसंख्या ५-२५ वर्ष उमेरको जनसंख्या

उमेर (वर्षमा)	५-२५ वर्ष उमेरका जनसंख्या		जनसंख्या जो						उल्लेख नभएको	
			गणना अवधिमा विद्यालय जाने (औपचारिक/अनौपचारिक/स्व:अध्ययन)		गणना अवधिमा विद्यालय नजाने (विगतमा पढ्न/लेख्न गएका)		कहिल्यै पढ्न लेख्न नगएका			
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
भोजपुर नगरपालिका										
सबै उमेर	३,९१२	३,६९३	२,९०६	२,६५३	९१४	९३५	९१	१०५	१	०
५	२४३	२५७	२२६	२३३	०	१	१७	२३	०	०
६	२४०	२१९	२३२	२०४	०	०	८	१५	०	०
७	२२३	२३२	२१८	२३१	०	०	५	१	०	०

उमेर (वर्षमा)	५-२५ वर्ष उमेरका जनसंख्या		जनसंख्या जो						उल्लेख नभएको	
			गणना अवधिमा विद्यालय जाने (औपचारिक/अनौपचारिक/स्व:अध्ययन)		गणना अवधिमा विद्यालय नजाने (विगतमा पढ्न/लेख गएका)		कहिल्यै पढ्न लेख नगएका			
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
८	२४८	२३७	२४४	२३४	०	१	४	२	०	०
९	२६०	२१५	२५६	२०९	१	१	३	५	०	०
१०	२५२	२३१	२३५	२१७	१५	१०	२	४	०	०
११	२३३	२०१	२२१	१९५	१२	६	०	०	०	०
१२	२४७	२३९	२३९	२२७	७	९	१	३	०	०
१३	२४५	२४३	२२९	२३६	११	६	५	१	०	०
१४	२४५	२४१	२३५	२३२	७	९	३	०	०	०
१५	२३०	१९१	२०६	१७६	२३	१४	१	१	०	०
१६	१९४	१२६	१५९	१०६	३३	२०	२	०	०	०
१७	१४२	१२३	९१	८०	४७	३८	३	५	१	०
१८	११८	१०५	६१	४१	५६	६०	१	४	०	०
१९	१०७	७६	३४	१४	७०	५८	३	४	०	०
२०	१०९	१२२	१२	६	९१	१०९	६	७	०	०
२१	१०९	१०७	३	३	१००	९९	६	५	०	०
२२	१३१	१३३	३	२	१२१	१२५	७	६	०	०
२३	९८	१०४	१	३	९३	१००	४	१	०	०
२४	११२	१४८	१	३	१०६	१३४	५	११	०	०
२५	१२६	१४३	०	१	१२१	१३५	५	७	०	०

१०.१.७ अध्ययन गरेको विषय अनुसार पन्ध्र वर्षमाथिका दश जोड २ वा सो सरह र सोभन्दा माथिल्लो तह उत्तीर्ण गरेकाको जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अध्ययनका प्रमुख क्षेत्र												उल्लेख नभएको
		मानविकी तथा समाजशास्त्र	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य/ चिकित्सा शास्त्र	ईन्जिनियरिङ	कानुन	कृषि	वन	पशु विज्ञान/ पशु चिकित्सा/ मत्स्यपालन	कम्प्युटर/ सूचना प्रविधि	अन्य	
भोजपुर नगरपालिका														
जम्मा														
जम्मा	२,८४१	४५१	८६५	१,१५८	८०	६४	७३	१४	४२	९	८	१९	१८	४०
१५-१९	२९१	२८	११०	९४	२०	३	१४	३	१२	१	०	१	३	२
२०-२४	७३३	६८	२८१	२९०	२६	१३	२४	०	१०	१	१	८	४	७
२५-२९	५८७	६७	१७५	२५७	१३	१९	१५	१	१२	२	३	५	५	१३
३०-३४	४२७	५२	१२९	२०४	७	१४	८	१	३	१	२	१	१	४

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अध्ययनका प्रमुख क्षेत्र												
		मानविकी तथा समाजशास्त्र	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य/ चिकित्सा शास्त्र	इन्जिनियरिङ	कानून	कृषि	वन	पशु विज्ञान/ पशु चिकित्सा/ मत्स्यपालन	कम्प्युटर/ सूचना प्रविधि	अन्य	उल्लेख नभएको
३५-३९	२६९	६८	५३	१२६	१	५	५	१	१	०	२	०	३	४
४०-४४	१७०	५०	३५	७१	२	३	१	०	०	१	०	२	२	३
४५-४९	१०७	३१	२८	३६	२	४	२	३	०	१	०	०	०	०
५०-५४	११४	४५	२७	३२	२	२	२	०	०	१	०	१	०	२
५५-५९	५९	१४	१७	२१	१	१	२	१	१	१	०	०	०	०
६०-६४	४१	१८	५	११	२	०	०	३	१	०	०	०	०	१
६५-६९	१९	५	१	७	३	०	०	१	०	०	०	०	०	२
७०-७४	१६	३	२	७	१	०	०	०	१	०	०	०	०	२
७५+	८	२	२	२	०	०	०	०	१	०	०	१	०	०
पुरुष														
जम्मा	१,४२०	२६९	४५१	४७४	५०	२६	६५	११	१९	७	६	१४	१३	१५
१५-१९	१२३	१४	५०	३१	९	०	१२	०	४	०	०	१	२	०
२०-२४	२८२	२५	१२७	८२	१०	४	२१	०	३	०	१	५	३	१
२५-२९	२५५	३१	८१	९०	११	८	१४	१	५	२	२	३	३	४
३०-३४	२१७	२९	७६	८३	७	४	७	१	२	१	२	१	१	३
३५-३९	१४७	३९	२९	६३	१	३	५	१	१	०	१	०	३	१
४०-४४	१०२	३५	२३	३३	२	२	१	०	०	१	०	२	१	२
४५-४९	७३	१९	२०	२४	२	२	२	३	०	१	०	०	०	०
५०-५४	९७	४०	२३	२५	२	२	१	०	०	१	०	१	०	२
५५-५९	५३	११	१५	२०	१	१	२	१	१	१	०	०	०	०
६०-६४	३६	१७	४	९	२	०	०	३	१	०	०	०	०	०
६५-६९	१६	४	०	७	३	०	०	१	०	०	०	०	०	१
७०-७४	१२	३	१	६	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
७५+	७	२	२	१	०	०	०	०	१	०	०	१	०	०
महिला														
जम्मा	१,४२१	१८२	४१४	६८४	३०	३८	८	३	२३	२	२	५	५	२५
१५-१९	१६८	१४	६०	६३	११	३	२	३	८	१	०	०	१	२
२०-२४	४५१	४३	१५४	२०८	१६	९	३	०	७	१	०	३	१	६
२५-२९	३३२	३६	९४	१६७	२	११	१	०	७	०	१	२	२	९
३०-३४	२१०	२३	५३	१२१	०	१०	१	०	१	०	०	०	०	१
३५-३९	१२२	२९	२४	६३	०	२	०	०	०	०	१	०	०	३
४०-४४	६८	१५	१२	३८	०	१	०	०	०	०	०	०	१	१
४५-४९	३४	१२	८	१२	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अध्ययनका प्रमुख क्षेत्र												
		मानविकी तथा समाजशास्त्र	व्यवस्थापन	शिक्षा	विज्ञान तथा प्रविधि	स्वास्थ्य/ चिकित्सा शास्त्र	इन्जिनियरिङ	कानून	कृषि	वन	पशु विज्ञान/ पशु चिकित्सा/ मत्स्यपालन	कम्प्युटर/ सूचना प्रविधि	अन्य	उल्लेख नभएको
५०-५४	१७	५	४	७	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
५५-५९	६	३	२	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
६०-६४	५	१	१	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
६५-६९	३	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
७०-७४	४	०	१	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१
७५+	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

नोट: जनगणनाबाट प्राप्त शिक्षा तथा साक्षरतासम्बन्धी थप विवरणहरू www.censusnepal.cbs.gov.np मा हेर्न सकिने छ।

खण्ड ११ : वैवाहिक स्थितिसम्बन्धी विवरण

विवाह पुरुष र महिला बीच दाम्पत्य तथा पारिवारिक जीवन प्रारम्भ गर्न अनतिक्रम्य तथा स्वतन्त्र सहमतिमा आधारित पवित्र सामाजिक तथा कानूनी बन्धन हो। विवाहको कारण मुलुक भित्रका विभिन्न क्षेत्रगत एवम् मुलुकबाहिर समेत जनसंख्यामा घटबढ हुन्छ। त्यसकारण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी पेशा, उमेर समूह, लिङ्ग, पहिलो विवाह गर्दाको उमेरको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाको जनसंख्याको विवरण यस खण्डमा प्रस्तुत गरिएको छ। साथै थप जानकारीको लागि वडागत विवरण तथा केही शीर्षकका विवरण निकायगत रूपमा समेत राखिएको छ।

११.१ पाँच वर्ष उमेर समूह र तिनको वैवाहिक स्थिति अनुसार दश वर्ष र सोभन्दा माथि उमेरका जनसंख्या

लिङ्ग	उमेर समूह	जम्मा	वैवाहिक स्थिति अनुसारको जनसंख्या				
			अविवाहित	विवाहित	विधुर वा विधवा	सम्बन्धविच्छेद	अलग भएका
भोजपुर नगरपालिका							
जम्मा	जम्मा	२१,६५८	६,८९५	१३,५९८	९४९	८८	१२८
	१० - १४ वर्ष	२,३७७	२,३७१	६	०	०	०
	१५ - १९ वर्ष	२,४१०	२,१७१	२३४	२	१	२
	२० - २४ वर्ष	२,२५४	१,१७८	१,०६९	१	१	५
	२५ - २९ वर्ष	२,१९०	५४६	१,६१२	७	९	१६
	३० - ३४ वर्ष	१,९३८	२०३	१,७०४	३	१३	१५
	३५ - ३९ वर्ष	१,७५२	१३०	१,५८७	१९	११	५
	४० - ४४ वर्ष	१,५४८	५६	१,४४१	३३	५	१३
	४५ - ४९ वर्ष	१,३२२	४४	१,२१२	३९	९	१८
	५० - ५४ वर्ष	१,४५९	४७	१,३०६	७८	१५	१३
	५५ - ५९ वर्ष	१,२३५	४३	१,०६९	१०३	८	१२
	६० - ६४ वर्ष	९९७	४५	८३१	१०३	४	१४
	६५ - ६९ वर्ष	७५४	१९	५९०	१३२	५	८
	७० - ७४ वर्ष	६०६	१९	४३७	१४५	२	३
७५+ वर्ष	८१६	२३	५००	२८४	५	४	
पुरुष	जम्मा	१०,३८२	३,७४४	६,२९७	२४८	४३	५०
	१० - १४ वर्ष	१,२२२	१,२१८	४	०	०	०
	१५ - १९ वर्ष	१,२४९	१,१९४	५४	१	०	०
	२० - २४ वर्ष	१,००७	६७९	३२५	०	०	३
	२५ - २९ वर्ष	१,०२८	३६७	६४३	२	६	१०
	३० - ३४ वर्ष	९१२	१३५	७७७	१	१०	९
	३५ - ३९ वर्ष	८१४	७१	७२९	६	६	२
	४० - ४४ वर्ष	७०६	१०	६९६	८	४	८
	४५ - ४९ वर्ष	६३५	१३	६०९	६	१	६
	५० - ५४ वर्ष	६९८	२०	६५२	१३	७	६

लिङ्ग	उमेर समूह	जम्मा	वैवाहिक स्थिति अनुसारको जनसंख्या				
			अविवाहित	विवाहित	विधुर वा विधवा	सम्बन्धविच्छेद	अलग भएका
	५५ - ५९ वर्ष	६०७	१२	५६९	२३	३	०
	६० - ६४ वर्ष	४६६	१०	४२६	२५	१	४
	६५ - ६९ वर्ष	३५४	५	३२३	२५	१	०
	७० - ७४ वर्ष	२८२	४	२३४	४२	१	१
	७५+ वर्ष	४०२	६	२९६	९६	३	१
महिला	जम्मा	११,२७६	३,१५१	७,३०१	७०१	४५	७८
	१० - १४ वर्ष	१,१५५	१,१५३	२	०	०	०
	१५ - १९ वर्ष	१,१६१	९७७	१८०	१	१	२
	२० - २४ वर्ष	१,२४७	४९९	७४४	१	१	२
	२५ - २९ वर्ष	१,१६२	१७९	९६९	५	३	६
	३० - ३४ वर्ष	१,०२६	६८	९४७	२	३	६
	३५ - ३९ वर्ष	९३८	५९	८५८	१३	५	३
	४० - ४४ वर्ष	८४२	४६	७६५	२५	१	५
	४५ - ४९ वर्ष	६८७	३१	६०३	३३	८	१२
	५० - ५४ वर्ष	७६१	२७	६५४	६५	८	७
	५५ - ५९ वर्ष	६२८	३१	५००	८०	५	१२
	६० - ६४ वर्ष	५३१	३५	४०५	७८	३	१०
	६५ - ६९ वर्ष	४००	१४	२६७	१०७	४	८
	७० - ७४ वर्ष	३२४	१५	२०३	१०३	१	२
	७५+ वर्ष	४१४	१७	२०४	१८८	२	३

माथिको तालिकाबाट भोजपुर नगरपालिकामा रहेका १० वर्ष र सोभन्दा माथि उमेरका जम्मा २१,६५८ जना मानिसमध्ये ६,८९५ जना अविवाहित, १३,५९८ जना विवाहित, ९४९ जना विधुर वा विधवा, ८८ जना सम्बन्धविच्छेद भएका र १२८ जना अलग भएका मानिस रहेको देखिएको छ।

११.२ पाँच वर्ष उमेर समूह र पहिलो विवाह गर्दाको उमेरअनुसार दश वर्ष र सोभन्दा माथिका विवाहित जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	पहिलो विवाह गर्दाको उमेर (वर्षमा)											
		दश वर्षभन्दा मुनि	१०-१४	१५-१७	१८-२०	२१-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०+	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका													
जम्मा													
जम्मा	१४,७६३	२३	५९८	२,६३८	४,६०३	३,८६९	२,२१४	५६७	१७४	४४	५	५	२३
१०-१४	६	०	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
१५-१९	२३९	०	१६	१६१	६१	०	०	०	०	०	०	०	१

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	पहिलो विवाह गर्दाको उमेर (वर्षमा)											उल्लेख नभएको
		दश वर्षभन्दा मुनि	१०-१४	१५-१७	१८-२०	२१-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०+	
२०-२४	१,०७६	१	२८	२९६	५२१	२२६	०	०	०	०	०	०	४
२५-२९	१,६४४	०	३६	२८२	५७३	५४१	२१२	०	०	०	०	०	०
३०-३४	१,७३५	०	४२	२२०	५३३	५४२	३४०	५७	०	०	०	०	१
३५-३९	१,६२२	०	२८	२४४	४७२	४४८	३२१	८५	२१	०	०	०	३
४०-४४	१,४९२	०	३९	१८८	४५६	४४०	२४७	९१	२४	५	०	०	२
४५-४९	१,२७८	२	२८	१८५	३३०	३८३	२३३	८०	२७	९	०	०	१
५०-५४	१,४१२	१	४४	१९२	४४६	३६३	२६०	६७	३१	५	२	०	१
५५-५९	१,१९२	०	४१	१९२	३४८	३३३	१९०	६३	१६	७	०	१	१
६०-६४	९५२	१	४९	१६९	२८३	२३०	१५३	४१	१७	७	०	२	०
६५-६९	७३५	४	६२	१४७	२१५	१४१	१०७	२७	२४	४	१	०	३
७०-७४	५८७	५	६८	१२६	१६३	१०६	७१	३२	९	४	०	०	३
७५+	७९३	९	११२	२३६	२०२	११६	८०	२४	५	३	२	२	२
पुरुष													
जम्मा	६,६३८	४	१५२	६४३	१,७२५	२,०३९	१,४९१	४०४	१३०	३१	५	५	९
१०-१४	४	०	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१५-१९	५५	०	३	३०	२२	०	०	०	०	०	०	०	०
२०-२४	३२८	०	१	५६	१६१	१०८	०	०	०	०	०	०	२
२५-२९	६६१	०	५	७०	१९५	२६०	१३१	०	०	०	०	०	०
३०-३४	७७७	०	११	५४	१७२	२८२	२१९	३९	०	०	०	०	०
३५-३९	७४३	०	८	५१	१७०	२११	२२५	६४	१२	०	०	०	२
४०-४४	६९६	०	९	४७	१६८	२२०	१७३	५८	१७	३	०	०	१
४५-४९	६२२	०	६	३७	११९	२१४	१५२	६२	२४	७	०	०	१
५०-५४	६७८	०	७	४७	१७२	१९०	१८०	५२	२४	४	२	०	०
५५-५९	५९५	०	१६	५२	१४७	१९५	१२३	४३	१४	३	०	१	१
६०-६४	४५६	०	९	४१	१२४	१३१	१११	२४	९	५	०	२	०
६५-६९	३४९	१	१७	३८	९५	८६	७०	१८	२०	३	१	०	०
७०-७४	२७८	०	१७	३८	६९	६६	५३	२५	६	३	०	०	१
७५+	३९६	३	३९	८२	१११	७६	५४	१९	४	३	२	२	१
महिला													
जम्मा	८,१२५	१९	४४६	१,९९५	२,८७८	१,८३०	७२३	१६३	४४	१३	०	०	१४
१०-१४	२	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
१५-१९	१८४	०	१३	१३१	३९	०	०	०	०	०	०	०	१

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	पहिलो विवाह गर्दाको उमेर (वर्षमा)										
		दश वर्षभन्दा मुनि	१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०+	उल्लेख नभएको
२०-२४	७४८	१	२७	२४०	३६०	११८	०	०	०	०	०	२
२५-२९	९८३	०	३१	२१२	३७८	२८१	८१	०	०	०	०	०
३०-३४	९५८	०	३१	१६६	३६१	२६०	१२१	१८	०	०	०	१
३५-३९	८७९	०	२०	१९३	३०२	२३७	९६	२१	९	०	०	१
४०-४४	७९६	०	३०	१४१	२८८	२२०	७४	३३	७	२	०	१
४५-४९	६५६	२	२२	१४८	२११	१६९	८१	१८	३	२	०	०
५०-५४	७३४	१	३७	१४५	२७४	१७३	८०	१५	७	१	०	१
५५-५९	५९७	०	२५	१४०	२०१	१३८	६७	२०	२	४	०	०
६०-६४	४९६	१	४०	१२८	१५९	९९	४२	१७	८	२	०	०
६५-६९	३८६	३	४५	१०९	१२०	५५	३७	९	४	१	०	३
७०-७४	३०९	५	५१	८८	९४	४०	१८	७	३	१	०	२
७५+	३९७	६	७३	१५४	९१	४०	२६	५	१	०	०	१

११.३ आमाको प्रमुख पेशा र उमेर समूहअनुसार १५-४९ वर्ष उमेर भित्रका हाल (गणनाको अवधिमा) सम्मका विवाहित महिलाको जनसंख्या

आमाको प्रमुख पेशा	हालसम्म (गणनाको अवधि) विवाहित महिला	आमाको उमेर समूह						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
भोजपुर नगरपालिका								
जम्मा	९,८७९	८५	७२५	१,३८०	१,७९२	१,९७६	२,०६५	१,८५६
सशस्त्र बल	३	०	०	०	०	३	०	०
व्यवस्थापक	४४४	१	१३	४९	९१	७७	१२४	८९
पेशाविद्	२५२	०	६	३४	६८	६६	४४	३४
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	५३	०	०	६	२३	७	७	१०
कार्यालय सहायकहरु	६८	०	२	१०	१९	१४	१२	११
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	२३८	१	५	३७	४७	५४	५९	३५
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	६,८५६	६३	५०७	८५९	१,१५२	१,३७८	१,५३६	१,३६१
शिल्पकला तथा कारिगरी	७१	०	१	२१	१२	१८	५	१४
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	११	०	०	४	०	१	०	६
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	७०५	४	५९	१०६	१५६	१४३	१२६	१११

आमाको प्रमुख पेशा	हालसम्म (गणनाको अवधि) विवाहित महिला	आमाको उमेर समूह						
		१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९
पेशा उल्लेख नभएको	३	०	०	१	०	०	२	०
आर्थिक रूपमा सक्रिय नभएको	१,१७५	१६	१३२	२५३	२२४	२१५	१५०	१८५

११.४ लिङ्गानुसार विवाह गर्दाको औसत उमेर

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार भोजपुर नगरपालिकामा विवाहित मानिसहरूको विवाह गर्दाको औसत उमेर २०.९ वर्ष रहेको छ। त्यसैगरी लिङ्गका आधारमा हेर्दा पुरुषको विवाह गर्दाको औसत उमेर २२.५ वर्ष र महिलाको विवाह गर्दाको औसत उमेर १९.७ वर्ष पाइएको छ। तलको तालिकामा भोजपुर नगरपालिकाको वडागत रूपमा विवाहको औसत उमेर देखाइएको छ।

क्षेत्र	वडा	विवाहको औसत उमेर (वर्षमा)		
		जम्मा	पुरुष	महिला
भोजपुर जिल्ला	जम्मा	२१.२	२२.६	२०
	जम्मा	२०.९	२२.५	१९.७
	१	२०.८	२१.९	१९.८
	२	२०.३	२१.८	१९
	३	२१	२२.६	१९.७
	४	२०.८	२२.६	१९.४
	५	२१.४	२३	२०
	६	२१.२	२२.९	१९.८
	७	२२.२	२४	२०.७
	८	२१.३	२३.४	१९.८
	९	२१.१	२२.७	१९.८
	१०	२०	२१.१	१९.२
	११	२०.७	२१.९	१९.७
	१२	२०.६	२२.३	१९.२

११.५ लिङ्गानुसार १५ वर्ष उमेर अघि हुने बाल विवाहको अवस्था

क्षेत्र	वडा	२०-२४ वर्ष उमेरका जनसंख्या			१५ वर्ष उमेर अघि विवाह गर्ने जनसंख्या			बाल विवाह दर (प्रतिशतमा)		
		जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
भोजपुर जिल्ला	जम्मा	१३,३९९	६,४०५	६,९९४	१७८	२८	१५०	१.३३	०.४४	२.१४
भोजपुर नगरपालिका	जम्मा	२,२५४	१,००७	१,२४७	२९	१	२८	१.२९	०.१	२.२५
	१	१०९	५३	५६	३	०	३	२.७५	०	५.३६
	२	१६१	७८	८३	५	०	५	३.११	०	६.०२

क्षेत्र	वडा	२०-२४ वर्ष उमेरका जनसंख्या			१५ वर्ष उमेर अघि विवाह गर्ने जनसंख्या			बाल विवाह दर (प्रतिशतमा)		
		जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
	३	१८९	८५	१०४	०	०	०	०	०	०
	४	२१५	८६	१२९	४	१	३	१.८६	१.१६	२.३३
	५	२०६	८२	१२४	५	०	५	२.४३	०	४.०३
	६	१७१	८०	९१	१	०	१	०.५८	०	१.१
	७	२६१	११९	१४२	३	०	३	१.१५	०	२.११
	८	९९	४०	५९	२	०	२	२.०२	०	३.३९
	९	१८५	८५	१००	०	०	०	०	०	०
	१०	१७९	९०	८९	३	०	३	१.६८	०	३.३७
	११	२१५	९८	११७	०	०	०	०	०	०
	१२	२६४	१११	१५३	३	०	३	१.१४	०	१.९६

११.६ लिङ्गानुसार १८ वर्ष उमेर अघि हुने बाल विवाहको अवस्था

क्षेत्र	वडा	२०-२४ वर्ष उमेरका जनसंख्या			१८ वर्ष उमेर अघि विवाह गर्ने जनसंख्या			बाल विवाह दर (प्रतिशतमा)		
		जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
भोजपुर जिल्ला	जम्मा	१३,३९९	६,४०५	६,९९४	२,०२४	३७०	१,६५४	१५.११	५.७८	२३.६५
भोजपुर नगरपालिका	जम्मा	२,२५४	१,००७	१,२४७	३२५	५७	२६८	१४.४२	५.६६	२१.४९
	१	१०९	५३	५६	१९	७	१२	१७.४३	१३.२१	२१.४३
	२	१६१	७८	८३	३५	६	२९	२१.७४	७.६९	३४.९४
	३	१८९	८५	१०४	२९	४	२५	१५.३४	४.७१	२४.०४
	४	२१५	८६	१२९	४१	८	३३	१९.०७	९.३	२५.५८
	५	२०६	८२	१२४	३०	३	२७	१४.५६	३.६६	२१.७७
	६	१७१	८०	९१	२५	४	२१	१४.६२	५	२३.०८
	७	२६१	११९	१४२	२४	३	२१	९.२	२.५२	१४.७९
	८	९९	४०	५९	१३	०	१३	१३.१३	०	२२.०३
	९	१८५	८५	१००	२८	८	२०	१५.१४	९.४१	२०
	१०	१७९	९०	८९	३३	७	२६	१८.४४	७.७८	२९.२१
	११	२१५	९८	११७	१५	१	१४	६.९८	१.०२	११.९७
	१२	२६४	१११	१५३	३३	६	२७	१२.५	५.४१	१७.६५

नोट: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त वैवाहिकस्थितिसम्बन्धी थप विवरणहरू www.censusnepal.cbs.gov.np मा हेर्न सकिने छ।

खण्ड १२ : बालबालिका (जन्मदर्ता तथा बसाइ स्थितिसमेत) सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा प्राप्त विवरणहरूमध्ये केही तथ्याङ्क समेटी यस खण्डका तालिकाहरूमा भोजपुर नगरपालिकाको बालबालिकासम्बन्धी विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। बालबालिकासम्बन्धी ऐन, २०७५ ले नेपालमा १८ वर्षभन्दा कम उमेरका व्यक्तिलाई बालबालिका भनी परिभाषित गरिएको हुनाले सोही आधारमा यस खण्डमा बालबालिका भन्नाले ०-१७ वर्ष उमेरसमूहका जनसंख्यालाई मानी विवरणहरू राखिएको छ।

१२.१ घरको स्वामित्वको प्रकारअनुसार बालबालिका भएका/नभएका घरपरिवार संख्या

क्षेत्र	बालबालिका भएका वा नभएका घरपरिवार	जम्मा	स्वामित्वको प्रकार			
			आफ्नै	भाडामा	संस्थागत	अन्य
भोजपुर नगरपालिका	जम्मा घरपरिवार	६,७४४	५,८०९	७८९	८९	५७
	बालबालिका नभएका घरपरिवार संख्या	२,२५७	१,९०९	२६५	५९	२४
	बालबालिका भएका घरपरिवार संख्या	४,४८७	३,९००	५२४	३०	३३

१२.२ घरको छानाको प्रकारअनुसार बालबालिका भएका/नभएका घरपरिवार संख्या

बालबालिका भएका वा नभएका घरपरिवार	जम्मा	छानाको प्रकार							
		जस्ता	सिमेन्ट ढलान	खर/पराल छवाली	टायल/खपड/ झिँगटी	ढुङ्गा/ स्लेट	काठ फल्याक	माटो	अन्य
भोजपुर नगरपालिका									
जम्मा घरपरिवार	६,७४४	५,४३८	३४७	६२६	३०८	११	७	०	७
बालबालिका नभएका घरपरिवार संख्या	२,२५७	१,७८५	१३६	२११	११९	३	१	०	२
बालबालिका भएका घरपरिवार संख्या	४,४८७	३,६५३	२११	४१५	१८९	८	६	०	५

१२.३ मुख्य पिउने पानीको स्रोतअनुसार बालबालिका भएका/नभएका घरपरिवार संख्या

बालबालिका भएका वा नभएका घरपरिवार	जम्मा	Main source of drinking water								
		धारा पाइप (घर परिसर भित्र)	धारा पाइप (घर परिसर बाहिर)	ट्युबवेल हाते पम्प	ढाकिएको इनार वा कुवा	खुला इनार वा कुवा	मुल/धारा	खोला/झरना	जार/बोटल	अन्य
भोजपुर नगरपालिका										
जम्मा घरपरिवार	६,७४४	४,३०९	१,८५७	०	२२	५३	४९२	६	३	२
बालबालिका नभएका घरपरिवार संख्या	२,२५७	१,४७३	५९२	०	९	१६	१५९	४	२	२
बालबालिका भएका घरपरिवार संख्या	४,४८७	२,८३६	१,२६५	०	१३	३७	३३३	२	१	०

१२.४ शौचालयको सुविधाको प्रकारअनुसार बालबालिका भएका/नभएका घरपरिवार संख्या

बालबालिका भएका वा नभएका घरपरिवार	जम्मा	प्रयोग भएका शौचालयका प्रकार				शौचालय नभएको
		फलस भएको (सार्वजनिक ढल)	फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्की)	साधारण	सार्वजनिक	
भोजपुर नगरपालिका						
जम्मा घरपरिवार	६,७४४	३३०	४,२५२	२,०८१	११	७०
बालबालिका नभएका घरपरिवार संख्या	२,२५७	१२१	१४६९	६४०	२	२५
बालबालिका भएका घरपरिवार संख्या	४,४८७	२०९	२७८३	१,४४१	९	४५

१२.५ जन्म दर्ताको अवस्थाअनुसार पाँच वर्ष र सोभन्दा मुनिका बालबालिकाको वडागत संख्या

वडा	जन्मदर्ता गरेको/नगरेको	५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला
भोजपुर नगरपालिका				
सबै वडा	जम्मा	२,४७५	१,२९२	१,१८३
	जन्म दर्ता गरेको	१,९०५	९८७	९१८
	जन्म दर्ता नगरेको	५७०	३०५	२६५
१	जम्मा	१२२	६७	५५
	जन्म दर्ता गरेको	९२	४८	४४
	जन्म दर्ता नगरेको	३०	१९	११
२	जम्मा	२२१	१२५	९६
	जन्म दर्ता गरेको	१७४	१००	७४
	जन्म दर्ता नगरेको	४७	२५	२२
३	जम्मा	१८१	८१	१००
	जन्म दर्ता गरेको	११६	५२	६४
	जन्म दर्ता नगरेको	६५	२९	३६
४	जम्मा	२८३	१४६	१३७
	जन्म दर्ता गरेको	२३२	११७	११५
	जन्म दर्ता नगरेको	५१	२९	२२
५	जम्मा	२१८	११२	१०६
	जन्म दर्ता गरेको	१६६	८४	८२
	जन्म दर्ता नगरेको	५२	२८	२४
६	जम्मा	१६४	७०	९४
	जन्म दर्ता गरेको	११२	५३	५९
	जन्म दर्ता नगरेको	५२	१७	३५
७	जम्मा	२७४	१४१	१३३
	जन्म दर्ता गरेको	२१७	१०८	१०९

वडा	जन्मदर्ता गरेको/नगरेको	५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला
	जन्म दर्ता नगरेको	५७	३३	२४
८	जम्मा	१३१	७६	५५
	जन्म दर्ता गरेको	१०८	५८	५०
	जन्म दर्ता नगरेको	२३	१८	५
९	जम्मा	२४५	१२४	१२१
	जन्म दर्ता गरेको	१७९	९१	८८
	जन्म दर्ता नगरेको	६६	३३	३३
१०	जम्मा	२०१	११३	८८
	जन्म दर्ता गरेको	१३३	६८	६५
	जन्म दर्ता नगरेको	६८	४५	२३
११	जम्मा	१८६	१०८	७८
	जन्म दर्ता गरेको	१६६	१००	६६
	जन्म दर्ता नगरेको	२०	८	१२
१२	जम्मा	२४९	१२९	१२०
	जन्म दर्ता गरेको	२१०	१०८	१०२
	जन्म दर्ता नगरेको	३९	२१	१८

१२.६ जन्म दर्ताको अवस्था अनुसार पाँच वर्ष र सोभन्दा मुनिका बालबालिकाको संख्या

क्षेत्र		जन्म दर्ताको अवस्था	जम्मा	पूरा भएको उमेर (वर्षमा)					
				०	१	२	३	४	५
भोजपुर नगरपालिका	जम्मा	जम्मा	२,४७५	३०४	३७०	४०३	४३२	४६६	५००
		जन्म दर्ता गरेको	१,९०५	१७१	२६६	२८४	३५२	३९६	४३६
		जन्म दर्ता नगरेको	५७०	१३३	१०४	११९	८०	७०	६४
	पुरुष	जम्मा	१,२९२	१५९	१८७	२१५	२१८	२७०	२४३
		जन्म दर्ता गरेको	९८७	८५	१२८	१४९	१८७	२३०	२०८
		जन्म दर्ता नगरेको	३०५	७४	५९	६६	३१	४०	३५
	महिला	जम्मा	१,१८३	१४५	१८३	१८८	२१४	१९६	२५७
		जन्म दर्ता गरेको	९१८	८६	१३८	१३५	१६५	१६६	२२८
		जन्म दर्ता नगरेको	२६५	५९	४५	५३	४९	३०	२९

१२.७ अठार वर्ष मुनिका बालबालिकाको बसाइ स्थितिसम्बन्धी विवरण (वडागत)

अठार वर्ष मुनिका बालबालिकाको बसाइ स्थितिसम्बन्धी विवरण											
वडा	लिङ्ग	जम्मा	आमा बुबा दुवैसँग	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदाता सँग	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका											
सवै	जम्मा	८,१९५	६,२४४	१,२९८	१७६	३९	८	४००	१	२३	६

वडा	लिंग	जम्मा	अठार वर्ष मुनिका बालबालिकाको बसाइ स्थितिसम्बन्धी विवरण								
			आमा बुबासँगै	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदाता सँग	अन्य	उल्लेख नभएको
	पुरुष	४,२६४	३,२६६	६६९	१००	२२	५	१८९	१	७	५
	महिला	३,९३१	२,९७८	६२९	७६	१७	३	२११	०	१६	१
१	जम्मा	४४३	३५०	५७	१४	४	०	१८	०	०	०
	पुरुष	२४४	१९६	२८	९	३	०	८	०	०	०
	महिला	१९९	१५४	२९	५	१	०	१०	०	०	०
२	जम्मा	७२०	६०३	७१	८	५	०	३३	०	०	०
	पुरुष	३९०	३२५	४४	४	३	०	१४	०	०	०
	महिला	३३०	२७८	२७	४	२	०	१९	०	०	०
३	जम्मा	५७३	४४५	८१	१९	६	०	२१	०	०	१
	पुरुष	२८०	२१५	४१	१३	२	०	८	०	०	१
	महिला	२९३	२३०	४०	६	४	०	१३	०	०	०
४	जम्मा	९०३	७३२	१२३	१४	३	१	२९	०	१	०
	पुरुष	४७६	३८५	६०	११	३	१	१५	०	१	०
	महिला	४२७	३४७	६३	३	०	०	१४	०	०	०
५	जम्मा	७६३	६२०	१००	८	२	२	२७	०	१	३
	पुरुष	४०६	३३५	४९	४	१	१	१४	०	०	२
	महिला	३५७	२८५	५१	४	१	१	१३	०	१	१
६	जम्मा	५४१	३६२	१२१	१९	१	०	३४	०	२	२
	पुरुष	२५२	१६४	६०	९	०	०	१७	०	०	२
	महिला	२८९	१९८	६१	१०	१	०	१७	०	२	०
७	जम्मा	९३६	६६२	१७९	१८	४	१	७२	०	०	०
	पुरुष	४९९	३५०	९८	९	३	१	३८	०	०	०
	महिला	४३७	३१२	८१	९	१	०	३४	०	०	०
८	जम्मा	४८८	३३५	१०६	११	१	०	३५	०	०	०
	पुरुष	२६१	१८६	५४	४	१	०	१६	०	०	०
	महिला	२२७	१४९	५२	७	०	०	१९	०	०	०
९	जम्मा	७१३	४६४	१५२	१८	३	०	५७	१	१८	०
	पुरुष	३६६	२४४	७७	१०	०	०	२८	१	६	०
	महिला	३४७	२२०	७५	८	३	०	२९	०	१२	०
१०	जम्मा	५७५	४०५	११६	११	१	३	३८	०	१	०
	पुरुष	३०१	२१५	६०	१०	०	१	१५	०	०	०
	महिला	२७४	१९०	५६	१	१	२	२३	०	१	०
११	जम्मा	६७४	५५६	७५	१९	४	०	२०	०	०	०

वडा	लिंग	जम्मा	अठार वर्ष मुनिका बालबालिकाको बसाइ स्थितिसम्बन्धी विवरण								
			आमा बुबा दुवैसँग	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदाता सँग	अन्य	उल्लेख नभएको
	पुरुष	३५५	२९५	३८	१०	२	०	१०	०	०	०
	महिला	३१९	२६१	३७	९	२	०	१०	०	०	०
	जम्मा	८६६	७५०	११७	१७	५	१	१६	०	०	०
१२	पुरुष	४३४	३५६	६०	७	४	१	६	०	०	०
	महिला	४३२	३५४	५७	१०	१	०	१०	०	०	०

१२.८ बसाइ स्थिति तथा उमेर समूहअनुसार अठार वर्ष मुनिका बालबालिकाको विवरण

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	अठार वर्षभन्दा मुनिको जनसंख्याको बसाइ								
		आमा बुबा दुवैसँग	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदाता सँग	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका										
जम्मा										
जम्मा	८,१९५	६,२४४	१,२९८	१७६	३९	८	४००	१	२३	६
१ वर्षभन्दा मुनि	३०४	२६७	३५	०	२	०	०	०	०	०
१-४	१,६७१	१,३३७	२९१	११	७	१	२४	०	०	०
५-९	२,३७४	१,७६८	४२४	५०	१०	५	११५	०	१	१
१०-१४	२,३७७	१,७९८	३५३	६९	११	१	१३४	०	८	३
१५-१७	१,४६९	१,०७४	१९५	४६	९	१	१२७	१	१४	२
पुरुष										
जम्मा	४,२६४	३,२६६	६६९	१००	२२	५	१८९	१	७	५
१ वर्षभन्दा मुनि	१५९	१३७	२१	०	१	०	०	०	०	०
१-४	८९०	७०६	१५८	५	५	१	१५	०	०	०
५-९	१,२१४	९०९	२१४	३०	६	३	५०	०	१	१
१०-१४	१,२२२	९३३	१८०	३२	५	१	६७	०	२	२
१५-१७	७७९	५८१	९६	३३	५	०	५७	१	४	२
महिला										
जम्मा	३,९३१	२,९७८	६२९	७६	१७	३	२११	०	१६	१
१ वर्षभन्दा मुनि	१४५	१३०	१४	०	१	०	०	०	०	०
१-४	७८१	६३१	१३३	६	२	०	९	०	०	०
५-९	१,१६०	८५९	२१०	२०	४	२	६५	०	०	०
१०-१४	१,१५५	८६५	१७३	३७	६	०	६७	०	६	१
१५-१७	६९०	४९३	९९	१३	४	१	७०	०	१०	०

१२.९ बसाइ स्थिति तथा साक्षरता अवस्थाअनुसार अठार वर्ष मुनिका बालबालिकाको विवरण

साक्षरता अवस्था	जम्मा	अठार वर्षभन्दा मुनिको जनसंख्याको बसाइ								
		आमा बुबा दुवैसँग	आमासँग मात्र	बुबासँग मात्र	बुबा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौतेनी बुबासँग	अन्य नातेदारसँग	रोजगारदाता सँग	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका										
जम्मा										
जम्मा	६,२२०	४,६४०	९७२	१६५	३०	७	३७६	१	२३	६
साक्षर	६,०७६	४,५४१	९४६	१५९	२९	६	३६५	१	२३	६
निरक्षर	१४४	९९	२६	६	१	१	११	०	०	०
साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष										
जम्मा	३,२१५	२,४२३	४९०	९५	१६	४	१७४	१	७	५
साक्षर	३,१४५	२,३७२	४७९	९२	१६	४	१६९	१	७	५
निरक्षर	७०	५१	११	३	०	०	५	०	०	०
साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला										
जम्मा	३,००५	२,२१७	४८२	७०	१४	३	२०२	०	१६	१
साक्षर	२,९३१	२,१६९	४६७	६७	१३	२	१९६	०	१६	१
निरक्षर	७४	४८	१५	३	१	१	६	०	०	०
साक्षरता अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

१२.१० लिङ्गका आधारमा घरपरिवार तथा बालबालिका संख्या

क्षेत्र	जम्मा	बालबालिका भएका घरपरिवार संख्या	बालबालिका		
			जम्मा	पुरुष	महिला
भोजपुर नगरपालिका	६,७४४	४,४८७	८,१९५	४,२६४	३,९३१

१२.११ उमेर तथा लिङ्गका आधारमा बालबालिका संख्या

उमेर	बालबालिका		
	जम्मा	पुरुष	महिला
भोजपुर नगरपालिका			
सबै उमेरका (००-१००+ वर्ष)	२६,००७	१२,६४५	१३,३६२
जम्मा (००-१७ वर्ष)	८,१९५	४,२६४	३,९३१
Early childhood-पूर्व बाल्यावस्था (००-०५ वर्ष)	२,४७५	१,२९२	१,१८३

उमेर	बालबालिका		
	जम्मा	पुरुष	महिला
०० वर्ष	३०४	१५९	१४५
०१ वर्ष	३७०	१८७	१८३
०२ वर्ष	४०३	२१५	१८८
०३ वर्ष	४३२	२१८	२१४
०४ वर्ष	४६६	२७०	१९६
०५ वर्ष	५००	२४३	२५७
Middle childhood-मध्य बाल्यावस्था (०६-१२ वर्ष)	३,२७७	१,७०३	१,५७४
०६ वर्ष	४५९	२४०	२१९
०७ वर्ष	४५५	२२३	२३२
०८ वर्ष	४८५	२४८	२३७
०९ वर्ष	४७५	२६०	२१५
१० वर्ष	४८३	२५२	२३१
११ वर्ष	४३४	२३३	२०१
१२ वर्ष	४८६	२४७	२३९
Adolescence-किशोरावस्था (१३-१७ वर्ष)	२,४४३	१,२६९	१,१७४
१३ वर्ष	४८८	२४५	२४३
१४ वर्ष	४८६	२४५	२४१
१५ वर्ष	४९६	२५६	२४०
१६ वर्ष	४६७	२६१	२०६
१७ वर्ष	५०६	२६२	२४४

१२.१२ दश वर्षदेखि सत्र वर्षका बालबालिकाको रोजगारीको अवस्था

वडा	१०-१७ वर्ष उमेरका बालबालिका संख्या			Work-काम			Work %-कामको दर (प्रतिशतमा)		
	जम्मा	पुरुष	महिला	घरपरिवारबाहेकको काम गर्ने	घर परिवारको काम गर्ने	काम नगर्ने	घरपरिवारबाहेकको काम गर्ने	घर परिवारको काम गर्ने	काम नगर्ने
भोजपुर नगरपालिका									
जम्मा	३,८४६	२,००१	१,८४५	४५१	८७९	२,५१६	११.७३	२२.८५	६५.४२
१	२१८	११९	९९	२४	११	१८३	११.०१	५.०५	८३.९४
२	३२३	१७१	१५२	२८	१२८	१६७	८.६७	३९.६३	५१.७
३	२५९	१३३	१२६	३२	४९	१७८	१२.३६	१८.९२	६८.७३
४	४३०	२३१	१९९	५०	१३६	२४४	११.६३	३१.६३	५६.७४
५	३८७	२०९	१७८	३६	१५०	२०१	९.३	३८.७६	५१.९४

वडा	१०-१७ वर्ष उमेरका बालबालिका संख्या			Work-काम			Work %-कामको दर (प्रतिशतमा)		
	जम्मा	पुरुष	महिला	घरपरिवारबाहेकको काम गर्ने	घर परिवारको काम गर्ने	काम नगर्ने	घरपरिवारबाहेकको काम गर्ने	घर परिवारको काम गर्ने	काम नगर्ने
६	२५५	११६	१३९	२९	५३	१७३	११.३७	२०.७८	६७.८४
७	४२०	२२६	१९४	५९	१९	३४२	१४.०५	४.५२	८१.४३
८	२३६	१२२	११४	३८	२७	१७१	१६.१	११.४४	७२.४६
९	२९५	१५६	१३९	४०	१४	२४१	१३.५६	४.७५	८१.६९
१०	२४९	१३१	११८	२७	४५	१७७	१०.८४	१८.०७	७१.०८
११	३५४	१८०	१७४	२३	२२७	१०४	६.५	६४.१२	२९.३८
१२	४२०	२०७	२१३	६५	२०	३३५	१५.४८	४.७६	७९.७६

नोट: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त बालबालिकाको जन्मदर्ता तथा बसाइ स्थितिसम्बन्धी थप विवरणहरू www.censusnepal.cbs.gov.np मा हेर्न सकिने छ।

खण्ड १३ : आर्थिक क्रियाकलाप र रोजगारी

आर्थिक क्रियाकलाप भन्नाले उत्पादन, वितरण, विनिमय र उपभोग जस्ता आर्थिक गतिविधिहरूलाई जनाउँछ। यी गतिविधिहरूले समाजको आर्थिक संरचना र विकासमा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छन्। त्यसै गरी रोजगारी भनेको व्यक्तिले आफ्नो सीप र दक्षताको उपयोग गरी आयआर्जनका लागि गर्ने आर्थिक गतिविधि हो। यस अन्तर्गत मानिसहरूले अरूका लागि काम गर्छन् र यसको सट्टामा पारिश्रमिक पाउँछन्। यस खण्डमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाको आर्थिक काम गरेको अवधि, पेशा, संलग्न उद्योग, रोजगार तथा बेरोजगार जनसंख्या, साक्षरताको अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह, आर्थिक रूपमा सक्रियता, रोजगारको क्षेत्र, आर्थिक रूपमा सक्रिय नहुनुको कारण लगायतका आर्थिक गतिविधिसम्बन्धी विवरणलाई विविध शीर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ।

१३.१ दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय रहेका र सक्रिय रूपमा नरहेका जनसंख्या

क्षेत्र तथा लिङ्ग		१० वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका जनसंख्या	आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्न				
			आर्थिक रुपमा सक्रिय रहेको			आर्थिक रुपमा सक्रिय नरहेको	आर्थिक क्रियाकलाप उल्लेख नभएको
			प्रायः सक्रिय		प्रायःसक्रिय नरहेको		
			रोजगार	बेरोजगार			
सबै वडा (भोजपुर नपा)	जम्मा	२१,६५८	११,२९२	५१६	४,१२७	५,७०२	२१
	पुरुष	१०,३८२	५,९३४	२६५	१,६३४	२,५४१	८
	महिला	११,२७६	५,३५८	२५१	२,४९३	३,१६१	१३
वडा नम्बर १	जम्मा	१,०४३	१९२	१३	३८०	४५६	२
	पुरुष	५२०	९६	८	१७९	२३६	१
	महिला	५२३	९६	५	२०१	२२०	१
वडा नम्बर २	जम्मा	१,४८५	७०७	१३	४५७	३०८	०
	पुरुष	७५३	३८१	९	२०८	१५५	०
	महिला	७३२	३२६	४	२४९	१५३	०
वडा नम्बर ३	जम्मा	१,५१६	१,०१३	३२	१३८	३३३	०
	पुरुष	७४०	४९४	२१	७०	१५५	०
	महिला	७७६	५१९	११	६८	१७८	०
वडा नम्बर ४	जम्मा	२,२०५	१,३८९	३५	३५३	४२०	८
	पुरुष	१,०४५	६७२	२३	१५४	१९४	२
	महिला	१,१६०	७१७	१२	१९९	२२६	६
वडा नम्बर ५	जम्मा	२,२०३	१,४०३	५१	४५७	२९२	०
	पुरुष	१,०६३	७२२	२४	१७४	१४३	०
	महिला	१,१४०	६८१	२७	२८३	१४९	०
वडा नम्बर ६	जम्मा	१,५१४	६९१	१३	३५३	४५६	१
	पुरुष	७०२	३६४	८	१४२	१८८	०
	महिला	८१२	३२७	५	२११	२६८	१
वडा नम्बर ७	जम्मा	२,५९०	९९०	१०६	५६०	९३४	०

क्षेत्र तथा लिङ्ग		१० वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका जनसंख्या	आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्न				
			आर्थिक रुपमा सक्रिय रहेको			आर्थिक रुपमा सक्रिय नरहेको	आर्थिक क्रियाकलाप उल्लेख नभएको
			प्रायः सक्रिय		प्रायःसक्रिय नरहेको		
			रोजगार	बेरोजगार			
	पुरुष	१,२४१	६२२	४७	१८६	३८६	०
	महिला	१,३४९	३६८	५९	३७४	५४८	०
वडा नम्बर ८	जम्मा	१,१४६	५२८	९	२०३	४०६	०
	पुरुष	५२२	२८२	५	५२	१८३	०
	महिला	६२४	२४६	४	१५१	२२३	०
	जम्मा	१,७६९	७६९	२०	२८७	६९३	०
वडा नम्बर ९	पुरुष	८४९	४५८	१३	८२	२९६	०
	महिला	९२०	३११	७	२०५	३९७	०
	जम्मा	१,६७१	९७६	३१	२८२	३७२	१०
वडा नम्बर १०	पुरुष	८१०	५१५	२०	९४	१७६	५
	महिला	८६१	४६१	११	१८८	१९६	५
	जम्मा	१,८६६	१,२५७	१५	३६८	२२६	०
वडा नम्बर ११	पुरुष	९०२	६२३	७	१७०	१०२	०
	महिला	९६४	६३४	८	१९८	१२४	०
	जम्मा	२,६५०	१,३७७	१७८	२८९	८०६	०
वडा नम्बर १२	पुरुष	१,२३५	७०५	८०	१२३	३२७	०
	महिला	१,४१५	६७२	९८	१६६	४७९	०

१३.२ गणनाको अवधिदेखि अघिको १२ महिनासम्म आर्थिक काम गरेको अवधि (महिना) तथा उमेर समूहानुसारको दश वर्ष र सो भन्दा माथिका जनसंख्या

आर्थिक क्रियाकलापमा सक्रिय रहेको महिना	जम्मा	उमेर समूह											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५+
भोजपुर नगरपालिका													
जम्मा													
जम्मा	२१,६५८	२,३७७	२,४१०	२,२५४	२,१९०	१,९३८	१,७५२	१,५४८	१,३२२	१,४५९	१,२३५	९९७	२,१७६
६ महिना वा सोभन्दा धेरै	११,०६४	३७	४०१	१,१८२	१,४५२	१,४५७	१,३१२	१,२०९	१,०२३	१,०३८	७८८	५७८	५८७
३-६ महिना	२,३६९	२५०	३४०	२६८	२३४	१६०	१८१	१६७	१३८	१५४	१३८	१२४	२१५
३ महिना भन्दा कम	२,०१३	४३२	४२३	२२३	१३४	९७	७५	५२	४६	९२	१०१	९१	२४७
काम नगरेको	६,२१२	१,६५८	१,२४६	५८१	३७०	२२४	१८४	१२०	११५	१७५	२०८	२०४	१,१२७

आर्थिक क्रियाकलापमा सक्रिय रहेको महिना	जम्मा	उमेर समूह											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५+
पुरुष													
जम्मा	१०,३८२	१,२२२	१,२४९	१,००७	१,०२८	९१२	८१४	७०६	६३५	६९८	६०७	४६६	१,०३८
६ महिना वा सोभन्दा धेरै	५,८१८	१९	२०७	५७८	७६८	७५९	६६२	५९२	५३३	५६८	४५४	३११	३६७
३-६ महिना	९४१	१३७	१८०	९३	८९	५३	५७	५४	४८	४१	५२	४५	९२
३ महिना भन्दा कम	८६१	२०२	२२५	९६	५२	२७	३२	१९	१६	३०	३५	३६	९१
काम नगरेको	२,७६२	८६४	६३७	२४०	११९	७३	६३	४१	३८	५९	६६	७४	४८८
महिला													
जम्मा	११,२७६	१,१५५	१,१६१	१,२४७	१,१६२	१,०२६	९३८	८४२	६८७	७६१	६२८	५३१	१,१३८
६ महिना वा सोभन्दा धेरै	५,२४६	१८	१९४	६०४	६८४	६९८	६५०	६१७	४९०	४७०	३३४	२६७	२२०
३-६ महिना	१,४२८	११३	१६०	१७५	१४५	१०७	१२४	११३	९०	११३	८६	७९	१२३
३ महिना भन्दा कम	१,१५२	२३०	१९८	१२७	८२	७०	४३	३३	३०	६२	६६	५५	१५६
काम नगरेको	३,४५०	७९४	६०९	३४१	२५१	१५१	१२१	७९	७७	११६	१४२	१३०	६३९

१३.३ दश वर्ष र सो भन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अधिको १२ महिनासम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको पेशाअनुसारको जनसंख्या

कार्य गरेको महिना	जम्मा	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्हरु	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरु	कार्यालय सहायकहरु	सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरु	दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका												
जम्मा												
जम्मा	१५,४४६	२८	७२९	५२६	२१७	२२५	४११	१०,६८७	४७८	१६४	१,९७७	४
६ महिना र सो भन्दा बढी	११,०६४	२७	६८१	४९५	२११	२१४	३४५	८,१७६	४१५	१५१	३४७	२

कार्य गरेको महिना	जम्मा	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्हरु	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरु	कार्यालय सहायकहरु	सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरु	दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
३-६ महिना	२,३६९	१	३५	२४	५	७	५४	१,४२३	५३	१३	७५२	२
< ३ महिना	२,०१३	०	१३	७	१	४	१२	१,०८८	१०	०	८७८	०
पुरुष												
जम्मा	७,६२०	२५	३९६	२८६	१३३	१४५	२१८	४९८१	४११	१६०	८६४	१
६ महिना र सो भन्दा बढी	५,८१८	२४	३७४	२७३	१२९	१३९	१९८	३,९४३	३६०	१४८	२२९	१
३-६ महिना	९४१	१	१५	११	४	३	१६	५३४	४४	१२	३०१	०
< ३ महिना	८६१	०	७	२	०	३	४	५०४	७	०	३३४	०
महिला												
जम्मा	७,८२६	३	३३३	२४०	८४	८०	१९३	५,७०६	६७	४	१,११३	३
६ महिना र सो भन्दा बढी	५,२४६	३	३०७	२२२	८२	७५	१४७	४,२३३	५५	३	११८	१
३-६ महिना	१,४२८	०	२०	१३	१	४	३८	८८९	९	१	४५१	२
< ३ महिना	१,१५२	०	६	५	१	१	८	५८४	३	०	५४४	०

१३.४ दश वर्ष र सो भन्दा माथिका व्यक्तिले गणनाको समयदेखि अधिको १२ महिनासम्म गरेको आर्थिक क्रियाकलापको औद्योगिक क्षेत्रअनुसारको जनसंख्या

औद्योगिक क्षेत्र	भोजपुर नगरपालिकाका जनसंख्या (काम गरेका अवधि)											
	जम्मा				पुरुष				महिला			
	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम
जम्मा	१५,४४६	११,०६४	२,३६९	२,०१३	७,६२०	५,८१८	९४१	८६१	७,८२६	५,२४६	१,४२८	१,१५२

औद्योगिक क्षेत्र	भोजपुर नगरपालिकाका जनसंख्या (काम गरेका अवधि)											
	जम्मा				पुरुष				महिला			
	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम
कृषि, वन तथा माछापालन	११,४१०	८,३८८	१,६९३	१,३२९	५,३११	४,०६५	६५०	५९६	६,०९९	४,३२३	१,०४३	७३३
खानी तथा उत्खनन	१०	८	०	२	५	५	०	०	५	३	०	२
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	२७४	२४७	२०	७	१९६	१८४	९	३	७८	६३	११	४
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	४१	३८	२	१	३६	३४	२	०	५	४	०	१
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरू	३५	३३	०	२	२४	२३	०	१	११	१०	०	१
निर्माण (Construction)	६०८	२९६	१६०	१५२	४०९	२६६	८२	६१	१९९	३०	७८	९१
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	१,१९५	५२६	३०६	३६३	५५५	२८७	१२१	१४७	६४०	२३९	१८५	२१६
यातायात तथा भण्डारण	१४८	१४५	३	०	१४४	१४१	३	०	४	४	०	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२३७	२११	१८	८	८७	७८	६	३	१५०	१३३	१२	५
सूचना तथा सञ्चार	३३	३२	०	१	२०	२०	०	०	१३	१२	०	१
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१४९	१४१	७	१	९६	९२	४	०	५३	४९	३	१
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	११	११	०	०	१०	१०	०	०	१	१	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५४	५२	२	०	४१	४०	१	०	१३	१२	१	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२२	१८	३	१	१६	१४	१	१	६	४	२	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२१९	२१४	४	१	१७८	१७३	४	१	४१	४१	०	०

औद्योगिक क्षेत्र	भोजपुर नगरपालिकाका जनसंख्या (काम गरेका अवधि)											
	जम्मा				पुरुष				महिला			
	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम	जम्मा	६ महिना वा बढी	३-६ महिना	३ महिनाभन्दा कम
शिक्षा	४६५	४४५	१८	२	२५९	२५१	७	१	२०६	१९४	११	१
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	१३५	१२८	७	०	६२	५८	४	०	७३	७०	३	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१०	१०	०	०	९	९	०	०	१	१	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	३३४	८२	११४	१३८	१३९	४८	४४	४७	१९५	३४	७०	९१
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	४५	२९	११	५	१६	१४	२	०	२९	१५	९	५
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	८	८	०	०	५	५	०	०	३	३	०	०
उल्लेख नभएको	३	२	१	०	२	१	१	०	१	१	०	०

१३.५ दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक कृष्याकलापमा सक्रिय रहेको अवधि र कामको खोजीको अवस्था अनुसारको जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	काम गरेको महिना र कामको खोजीको अवस्था												
		६ महिना वा सो भन्दा बढी समय काम गरेको	३-५ महिना काम गरेको				३ महिनाभन्दा कम काम गरेको				काम नगरेको			
			कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको
			भोजपुर नगरपालिका											
जम्मा														

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	काम गरेको महिना र कामको खोजीको अवस्था												
		६ महिना वा सो भन्दा बढी समय काम गरेको	३-५ महिना काम गरेको				३ महिनाभन्दा कम काम गरेको				काम नगरेको			
			कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको
जम्मा	२१,६५८	११,०६४	१३६	२२८	१,९९६	९	८९	२१०	१,७०३	११	२९१	२१८	५,७०२	१
१०-१४	२,३७७	३७	४	१४	२३२	०	३	३७	३९२	०	२०	१४	१,६२४	०
१५-१९	२,४१०	४०१	१८	३९	२८३	०	१८	७५	३३०	०	५२	५९	१,१३५	०
२०-२४	२,२५४	१,१८२	२३	५०	१९५	०	२५	४३	१५४	१	८५	४४	४५२	०
२५-२९	२,१९०	१,४५२	२८	२५	१८०	१	१३	१६	१०५	०	४३	३९	२८८	०
३०-३४	१,९३८	१,४५७	२०	२०	११९	१	१२	६	७९	०	२७	१७	१८०	०
३५-३९	१,७५२	१,३१२	१३	२६	१४२	०	५	८	६१	१	२२	८	१५४	०
४०-४४	१,५४८	१,२०९	६	१५	१४५	१	४	४	४४	०	१२	१०	९८	०
४५-४९	१,३२२	१,०२३	५	१२	१२०	१	२	२	४२	०	८	३	१०४	०
५०-५४	१,४५९	१,०३८	९	११	१३३	१	२	४	८६	०	५	१०	१६०	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	काम गरेको महिना र कामको खोजीको अवस्था												
		६ महिना वा सो भन्दा बढी समय काम गरेको	३-५ महिना काम गरेको				३ महिनाभन्दा कम काम गरेको				काम नगरेको			
			कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको
५५-५९	१,२३५	७८८	४	२	१३०	२	३	५	८९	४	७	४	१९७	०
६०-६४	९९७	५७८	५	३	११६	०	१	३	८६	१	०	५	१९९	०
६५+	२,१७६	५८७	१	११	२०१	२	१	७	२३५	४	१०	५	१,१११	१
पुरुष														
जम्मा	१०,३८२	५,८१८	७८	११६	७४३	४	४६	९८	७९३	४	१४१	८०	२,५४१	०
१०-१४	१,२२२	१९	२	१०	१२५	०	२	१६	१८४	०	१३	६	८४५	०
१५-१९	१,२४९	२०७	११	२३	१४६	०	१२	४१	१७२	०	२२	२६	५८९	०
२०-२४	१,००७	५७८	१३	२५	५५	०	९	२५	६१	१	४४	१६	१८०	०
२५-२९	१,०२८	७६८	१५	१५	५८	१	७	६	३९	०	२०	१०	८९	०
३०-३४	९१२	७५९	१४	९	२९	१	४	१	२२	०	१४	५	५४	०
३५-३९	८१४	६६२	९	१४	३४	०	२	२	२८	०	८	४	५१	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	काम गरेको महिना र कामको खोजीको अवस्था												
		६ महिना वा सो भन्दा बढी समय काम गरेको	३-५ महिना काम गरेको				३ महिनाभन्दा कम काम गरेको				काम नगरेको			
			कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको
४०-४४	७०६	५९२	४	७	४३	०	३	१	१५	०	७	४	३०	०
४५-४९	६३५	५३३	४	५	३९	०	२	१	१३	०	२	०	३६	०
५०-५४	६९८	५६८	१	३	३६	१	२	२	२६	०	४	३	५२	०
५५-५९	६०७	४५४	२	०	४९	१	२	१	३०	२	३	१	६२	०
६०-६४	४६६	३११	२	१	४२	०	१	०	३५	०	०	२	७२	०
६५+	१,०३८	३६७	१	४	८७	०	०	२	८८	१	४	३	४८१	०
महिला														
जम्मा	११,२७६	५,२४६	५८	११२	१,२५३	५	४३	११२	९९०	७	१५०	१३८	३,१६१	१
१०-१४	१,१५५	१८	२	४	१०७	०	१	२१	२०८	०	७	८	७७९	०
१५-१९	१,१६१	१९४	७	१६	१३७	०	६	३४	१५८	०	३०	३३	५४६	०
२०-२४	१,२४७	६०४	१०	२५	१४०	०	१६	१८	९३	०	४१	२८	२७२	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा जनसंख्या	काम गरेको महिना र कामको खोजीको अवस्था												
		६ महिना वा सो भन्दा बढी समय काम गरेको	३-५ महिना काम गरेको				३ महिनाभन्दा कम काम गरेको				काम नगरेको			
			कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको	कामको खोजी गरेको (पूर्ण समय)	कामको खोजी गरेको (आंशिक)	कामको खोजी नगरेको	उल्लेख नभएको
२५-२९	१,१६२	६५४	१३	१०	१२२	०	६	१०	६६	०	२३	२९	१९९	०
३०-३४	१,०२६	६९८	६	११	९०	०	८	५	५७	०	१३	१२	१२६	०
३५-३९	९३८	६५०	४	१२	१०८	०	३	६	३३	१	१४	४	१०३	०
४०-४४	८४२	६१७	२	८	१०२	१	१	३	२९	०	५	६	६८	०
४५-४९	६८७	४९०	१	७	८१	१	०	१	२९	०	६	३	६८	०
५०-५४	७६१	४७०	८	८	९७	०	०	२	६०	०	१	७	१०८	०
५५-५९	६२८	३३४	२	२	८१	१	१	४	५९	२	४	३	१३५	०
६०-६४	५३१	२६७	३	२	७४	०	०	३	५१	१	०	३	१२७	०
६५+	१,१३८	२२०	०	७	११४	२	१	५	१४७	३	६	२	६३०	१

१३.६ दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रुपमा सक्रिय रहेका व्यक्तिहरुको आर्थिक कृयाकलापमा सक्रियताको अवस्थाअनुसारको जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	१० वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका जनसंख्या		आर्थिक कृयाकलापमा संलग्न									
			आर्थिक रुपमा सक्रिय रहेको						आर्थिक रुपमा सक्रिय नरहेको		आर्थिक क्रियाकला उल्लेख नभएको	
			प्रायः सक्रिय				प्रायः सक्रिय नरहेको					
			रोजगार		बेरोजगार							
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
भोजपुर नगरपालिका												
जम्मा	१०,३८२	११,२७६	५,९३४	५,३५८	२६५	२५१	१,६३४	२,४९३	२,५४१	३,१६१	८	१३
१०-१४ वर्ष	१,२२२	१,१५५	२९	२२	१७	१०	३३१	३४४	८४५	७७९	०	०
१५-१९ वर्ष	१,२४९	१,१६१	२३०	२१०	४५	४३	३८५	३६२	५८९	५४६	०	०
२०-२४ वर्ष	१,००७	१,२४७	६०३	६२९	६६	६७	१५७	२७९	१८०	२७२	१	०
२५-२९ वर्ष	१,०२८	१,१६२	७८३	६९४	४२	४२	११३	२२७	८९	१९९	१	०
३०-३४ वर्ष	९१२	१,०२६	७६८	७०९	३२	२७	५७	१६४	५४	१२६	१	०
३५-३९ वर्ष	८१४	९३८	६७६	६६२	१९	२१	६८	१५१	५१	१०३	०	१
४०-४४ वर्ष	७०६	८४२	५९९	६२५	१४	८	६३	१४०	३०	६८	०	१
४५-४९ वर्ष	६३५	६८७	५३८	४९७	८	७	५३	११४	३६	६८	०	१
५०-५४ वर्ष	६९८	७६१	५७१	४७८	७	९	६७	१६६	५२	१०८	१	०
५५-५९ वर्ष	६०७	६२८	४५४	३३६	७	७	८१	१४७	६२	१३५	३	३
६०-६४ वर्ष	४६६	५३१	३१२	२६९	३	३	७९	१३१	७२	१२७	०	१
६५-६९ वर्ष	३५४	४००	२०६	१३८	३	२	५५	९०	९०	१६५	०	५
७०-७४ वर्ष	२८२	३२४	१०४	५७	२	३	४८	८७	१२७	१७६	१	१
७५+ वर्ष	४०२	४१४	६१	३२	०	२	७७	९१	२६४	२८९	०	०

१३.७ साक्षरता अवस्था/शैक्षिक उपलब्धि र आर्थिक क्रियाकलापको आधारमा दश वर्ष र सो भन्दा माथिका जनसंख्या

साक्षरताको अवस्था/ शैक्षिक उपलब्धी	जम्मा		प्रायः सक्रिय रहेको		प्रायः सक्रिय नरहेको		आर्थिक रुपमा सक्रिय नरहेको		उल्लेख नभएको	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
भोजपुर नगरपालिका										
जम्मा	१०,३८२	११,२७६	६,१९९	५,६०९	१,६३४	२,४९३	२,५४१	३,१६१	८	१३
निरक्षर	१,१३९	२,८७८	६०९	१,३९९	१९४	६२२	३३४	८४७	२	१०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	१,११६	२,८३५	५९७	१,३७६	१९०	६११	३२७	८३८	२	१०
पढ्न मात्र सक्ने	२३	४३	१२	२३	४	११	७	९	०	०
साक्षर	९,२४३	८,३९८	५,५९०	४,२१०	१,४४०	१,८७१	२,२०७	२,३१४	६	३
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	१०	११	६	५	२	२	२	४	०	०

साक्षरताको अवस्था/ शैक्षिक उपलब्धी	जम्मा		प्रायः सक्रिय रहेको		प्रायः सक्रिय नरहेको		आर्थिक रूपमा सक्रिय नरहेको		उल्लेख नभएको	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
प्राथमिक (१-५)	२,१७५	१,८८०	१,२२९	९६२	३५४	३७२	५९१	५४६	१	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	२,१७८	१,८६३	१,१७७	७७१	३७३	४७३	६२७	६१७	१	२
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	१,९६५	१,६३२	१,२५५	८५६	२९७	३६७	४१२	४०९	१	०
एसएलसी वा सो सरह	१,२४९	१,१२४	७६५	५४५	१९८	२६५	२८६	३१४	०	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	७९३	१,०१०	५०४	५३४	१२६	२२२	१६१	२५४	२	०
स्नातक वा सो सरह	३८२	२८९	२९७	१७१	३२	४७	५३	७१	०	०
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	२४५	१२२	२१२	९१	१६	१६	१७	१५	०	०
अन्य	२	२	२	२	०	०	०	०	०	०
तह नभएको	६७	१४२	४४	९९	८	२३	१४	१९	१	१
तह उल्लेख नभएको	३५	४८	१५	१९	१२	१८	८	११	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१४२	२७५	८४	१५५	२२	६६	३६	५४	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

१३.८ पेशा र उमेर समूहका आधारमा दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

पेशा	सबै उमेर	उमेर समूह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५ - १९	२०-२४	२५ - २९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वर्ष सो भन्दा माथि
भोजपुर नगरपालिका													
जम्मा													
जम्मा	१५,४४६	७९९	१,१६४	१,६७३	१,८२०	१,७१४	१,५६८	१,४२८	१,२०७	१,२८४	१,०२७	७९३	१,०४९
सशस्त्र बल	२८	०	०	५	८	८	५	२	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	७२९	०	६	४२	८२	१२२	१०५	११५	८८	६८	५२	२४	२५
पेशाविद्	५२६	०	३	४४	९१	९५	७२	७०	४२	५८	३९	८	४
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	२१७	०	७	३६	४८	४७	१७	१२	२३	१९	७	०	१
कार्यालय सहायकहरु	२२५	०	१०	२७	४२	३९	३२	१७	२३	१५	११	३	६
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	४११	१	११	३४	६१	६०	६४	५६	४२	२९	२५	१३	१५

पेशा	सबै उमेर	उमेर समूह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वर्ष सो भन्दा माथि
दक्ष कृषि, वन र माछापालन कामदार	१०,६८७	३६४	८२५	१,२०४	१,१८८	१,०८२	१,०५०	९९१	८६४	९५४	७८३	६४८	७३४
शिल्पकला तथा कारिगरी	४७८	०	२०	६४	७१	६९	६३	५६	४०	३८	३०	१७	१०
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	१६४	०	५	२९	५४	३१	२२	११	७	२	२	१	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	१,९७७	३५४	२७७	१८८	१७४	१६१	१३८	९७	७८	१०१	७७	७८	२५४
पेशा उल्लेख नभएको	४	०	०	०	१	०	०	१	०	०	१	१	०
पुरुष													
जम्मा	७,६२०	३५८	६१२	७६७	९०९	८३९	७५१	६६५	५९७	६३९	५४१	३९२	५५०
सशस्त्र बल	२५	०	०	४	७	८	४	२	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	३९६	०	४	१५	३७	६२	५३	६१	५२	४८	३२	१५	१७
पेशाविद्	२८६	०	२	१५	३७	४६	३६	३६	२६	४७	३१	६	४
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	१३३	०	१	२०	३०	२६	१३	८	१५	१३	६	०	१
कार्यालय सहायकहरु	१४५	०	७	१४	२६	२०	२१	११	१८	१३	११	२	२
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	२१८	१	३	१८	२९	३०	३७	२३	२५	२१	१६	६	९
दक्ष कृषि, वन र माछापालन कामदार	४,९८१	१७६	४३२	५२१	५६३	४९३	४५७	४१३	३८९	४२३	३८६	३१९	४०९
शिल्पकला तथा कारिगरी	४११	०	१६	५९	५३	५८	५४	५३	३४	३५	२६	१४	९

पेशा	सबै उमेर	उमेर समूह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वर्ष सो भन्दा माथि
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	१६०	०	५	२९	५२	३१	२१	११	६	२	२	१	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	८६४	१८१	१४२	७२	७५	६५	५५	४७	३२	३७	३०	२९	९९
पेशा उल्लेख नभएको	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०
महिला													
जम्मा	७,८२६	३६१	५५२	९०६	९११	८७५	८१७	७६३	६१०	६४५	४८६	४०१	४९९
सशस्त्र बल	३	०	०	१	१	०	१	०	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	३३३	०	२	२७	४५	६०	५२	५४	३६	२०	२०	९	८
पेशाविद्	२४०	०	१	२९	५४	४९	३६	३४	१६	११	८	२	०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	८४	०	६	१६	१८	२१	४	४	८	६	१	०	०
कार्यालय सहायकहरु	८०	०	३	१३	१६	१९	११	६	५	२	०	१	४
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	१९३	०	८	१६	३२	३०	२७	३३	१७	८	९	७	६
दक्ष कृषि, वन र माछापालन कामदार	५,७०६	१८८	३९३	६८३	६२५	५८९	५९३	५७८	४७५	५३१	३९७	३२९	३२५
शिल्पकला तथा कारिगरी	६७	०	४	५	१८	११	९	३	६	३	४	३	१
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	४	०	०	०	२	०	१	०	१	०	०	०	०

पेशा	सबै उमेर	उमेर समूह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५ - १९	२०-२४	२५ - २९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वर्ष सो भन्दा माथि
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	१,११३	१७३	१३५	११६	९९	९६	८३	५०	४६	६४	४७	४९	१५५
पेशा उल्लेख नभएको	३	०	०	०	१	०	०	१	०	०	०	१	०

१३.९ काम गर्ने उद्योग र उमेर समूहगत रूपमा १० दश वर्ष र सो भन्दा माथिको आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या विवरण

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समूह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वर्ष र बढी
भोजपुर नगरपालिका													
जम्मा													
जम्मा	१५,४४६	७१९	१,१६४	१,६७३	१,८२०	१,७१४	१,५६८	१,४२८	१,२०७	१,२८४	१,०२७	७९३	१,०४९
कृषि, वन तथा माछापालन	११,४१०	४६०	९१४	१,२७७	१,२५८	१,१५४	१,१११	१,०४४	८९३	९९१	८०८	६७६	८२४
खानी तथा उत्खनन	१०	०	०	०	०	०	४	१	२	२	०	१	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	२७४	०	१७	३७	३३	३२	३२	२९	२४	२१	२१	१७	११
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	४१	१	०	१	८	११	६	६	१	५	१	०	१
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरु	३५	०	१	५	५	३	६	१	७	२	४	१	०
निर्माण (Construction)	६०८	५४	५०	६७	७३	६९	७६	५३	४४	३७	३२	१७	३६
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	१,१९५	१४३	११९	९१	१०६	१३२	१११	१०६	७३	७४	६१	५४	१२५
यातायात तथा भण्डारण	१४८	०	५	२६	४९	२७	२१	११	७	१	०	१	०

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समूह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वर्ष र बढी
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२३७	१	७	१६	३२	५५	३६	४०	२६	८	१२	१	३
सूचना तथा सञ्चार	३३	०	०	६	२	७	२	२	३	५	४	१	१
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१४९	०	२	२०	४०	२५	१९	१४	१२	१३	२	१	१
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	११	०	०	१	०	५	१	१	२	१	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	५४	०	१	७	७	१०	४	५	६	४	६	१	३
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२२	०	०	२	३	७	२	३	२	१	१	०	१
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	२१९	०	०	२९	४९	३४	३०	१४	२७	२४	१०	१	१
शिक्षा	४६५	०	२	३२	६९	७७	६७	६७	४२	५९	४०	८	२
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	१३५	०	१	११	३९	२७	१४	१०	१३	१२	७	०	१
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१०	०	०	३	३	१	०	०	२	१	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	३३४	५९	४०	३०	३६	३१	२१	१७	१६	२०	१८	१२	३४
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	४५	१	५	८	५	६	४	४	४	३	०	०	५
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	८	०	०	३	२	१	०	०	१	०	०	१	०
उद्योग उल्लेख नभएको	३	०	०	१	१	०	१	०	०	०	०	०	०
पुरुष													
जम्मा	७,६२०	३,५८	६,१२	७,६७	९,०९	८,३९	७,५१	६,६५	५,९७	६,३९	५,४१	३,९२	५,५०
कृषि, वन तथा माछापालन	५,३११	२,२२	४,७६	५,५२	५,९७	५,२३	४,७९	४,४१	३,९८	४,४०	४,०३	३,३१	४,४९
खानी तथा उत्खनन	५	०	०	०	०	०	२	०	०	२	०	१	०

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समूह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वर्ष र बढी
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	१९६	०	१२	२७	१९	१९	२५	२३	१६	१८	१६	१३	८
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	३६	०	०	१	६	१०	६	६	१	४	१	०	१
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरू	२४	०	१	३	४	२	४	०	४	१	४	१	०
निर्माण (Construction)	४०९	२८	२७	४४	५१	५६	५६	४२	३६	२८	१९	९	१३
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	५५५	८०	६१	४१	४२	५५	५७	४३	३६	३५	२६	२२	५७
यातायात तथा भण्डारण	१४४	०	४	२६	४९	२७	२०	१०	६	१	०	१	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	८७	१	५	२	१२	१९	१०	१८	११	३	५	०	१
सूचना तथा सञ्चार	२०	०	०	२	२	३	२	१	१	४	४	०	१
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	९६	०	१	९	२३	१५	१२	१३	१०	११	२	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	१०	०	०	१	०	५	०	१	२	१	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	४१	०	१	४	३	८	२	५	५	३	६	१	३
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	१६	०	०	२	२	५	१	३	१	०	१	०	१
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१७८	०	०	१९	३६	२८	२५	१०	२४	२४	१०	१	१
शिक्षा	२५९	०	१	१०	२५	३५	३१	३५	३०	५०	३४	६	२
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	६२	०	०	३	१८	१२	७	५	५	७	५	०	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	९	०	०	३	३	०	०	०	२	१	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	१३९	२७	२१	१३	१३	१४	११	७	६	५	५	५	१२
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन	१६	०	२	३	२	२	१	२	२	१	०	०	१

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समूह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वर्ष र बढी
नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरु उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरु													
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरुका क्रियाकलापहरु	५	०	०	१	१	१	०	०	१	०	०	१	०
उद्योग उल्लेख नभएको	२	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला													
जम्मा	७,८२६	३६१	५५२	९०६	९११	८७५	८१७	७६३	६१०	६४५	४८६	४०१	४९९
कृषि, वन तथा माछापालन	६,०९९	२३८	४३८	७२५	६६१	६३१	६३२	६०३	४९५	५५१	४०५	३४५	३७५
खानी तथा उत्खनन	५	०	०	०	०	०	२	१	२	०	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	७८	०	५	१०	१४	१३	७	६	८	३	५	४	३
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	५	१	०	०	२	१	०	०	०	१	०	०	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरु	११	०	०	२	१	१	२	१	३	१	०	०	०
निर्माण (Construction)	१९९	२६	२३	२३	२२	१३	२०	११	८	९	१३	८	२३
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	६४०	६३	५८	५०	६४	७७	५४	६३	३७	३९	३५	३२	६८
यातायात तथा भण्डारण	४	०	१	०	०	०	१	१	१	०	०	०	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	१५०	०	२	१४	२०	३६	२६	२२	१५	५	७	१	२
सूचना तथा सञ्चार	१३	०	०	४	०	४	०	१	२	१	०	१	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	५३	०	१	११	१७	१०	७	१	२	२	०	१	१
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरु	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा	१३	०	०	३	४	२	२	०	१	१	०	०	०

उद्योग	सबै उमेर	उमेर समूह (वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५ वर्ष र बढी
प्राविधिक क्रियाकलापहरू													
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	६	०	०	०	१	२	१	०	१	१	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	४१	०	०	१०	१३	६	५	४	३	०	०	०	०
शिक्षा	२०६	०	१	२२	४४	४२	३६	३२	१२	९	६	२	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	७३	०	१	८	२१	१५	७	५	८	५	२	०	१
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	१९५	३२	१९	१७	२३	१७	१०	१०	१०	१५	१३	७	२२
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	२९	१	३	५	३	४	३	२	२	२	०	०	४
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	३	०	०	२	१	०	०	०	०	०	०	०	०
उद्योग उल्लेख नभएको	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०

१३.१० मुख्य उद्योग र मुख्य पेशाअनुसार दश वर्ष र सोभन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	प्रचालक जडान गर्ने	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका												
जम्मा												
जम्मा	१५,४४६	२८	७२९	५२६	२१७	२२५	४११	१०,६८७	४७८	१६४	१,९७७	४

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	प्रचालक जडान गर्ने	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
कृषि, वन तथा माछापालन	११,४१०	०	३७	५	८	२४	६	१०,६८७	०	११	६३०	२
खानी तथा उत्खनन	१०	०	३	३	०	०	०	०	०	१	३	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	२७४	०	३७	१	२	११	७	०	२०१	११	४	०
विजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	४१	०	२	५	१०	९	१	०	२	८	४	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरु	३५	०	६	३	७	८	३	०	३	१	४	०
निर्माण (Construction)	६०८	०	४१	१६	७	१	१	०	१९८	७	३३७	०
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	१,१९५	०	२६९	२	३	४	२६९	०	३६	२	६०९	१
यातायात तथा भण्डारण	१४८	०	३	०	३	५	१	०	०	११६	२०	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	२३७	०	१८५	१	२	३	३४	०	१	१	१०	०
सूचना तथा सञ्चार	३३	०	४	१०	६	९	१	०	०	०	३	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	१४९	०	१७	६	२०	६२	३७	०	१	०	६	०
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरु	११	०	२	१	६	२	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	५४	०	३	१७	१९	९	०	०	०	०	६	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	२२	०	४	१	४	८	१	०	२	०	१	१
सार्वजनिक प्रशासन तथा	२१९	२८	४७	१०	४२	४६	३४	०	०	४	८	०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	प्रचालक जडान गर्ने	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरु												
शिक्षा	४६५	०	१९	४०१	९	११	१	०	०	०	२४	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरु	१३५	०	१०	३५	५८	८	३	०	०	१	२०	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१०	०	०	२	५	०	०	०	३	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु	३३४	०	३५	७	२	४	१२	०	२७	१	२४६	०
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरु, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरु उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरु	४५	०	०	०	०	०	०	०	३	०	४२	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरुका क्रियाकलापहरु	८	०	४	०	३	१	०	०	०	०	०	०
उद्योग उल्लेख नभएको	३	०	१	०	१	०	०	०	१	०	०	०
पुरुष												
जम्मा	७,६२०	२५	३९६	२८६	१३३	१४५	२१८	४,९८१	४११	१६०	८६४	१
कृषि, वन तथा माछापालन	५,३११	०	२१	२	५	१६	१	४,९८१	०	११	२७४	०
खानी तथा उत्खनन	५	०	२	१	०	०	०	०	०	१	१	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	१९६	०	२१	०	२	३	६	०	१५२	११	१	०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	प्रचालक जडान गर्ने	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	३६	०	२	५	१०	७	०	०	२	८	२	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरु	२४	०	३	१	५	६	२	०	३	१	३	०
निर्माण (Construction)	४०९	०	३५	९	६	१	०	०	१९३	६	१५९	०
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	५५५	०	१३७	१	२	१	१२७	०	३१	२	२५४	०
यातायात तथा भण्डारण	१४४	०	३	०	२	५	०	०	०	११४	२०	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	८७	०	६६	०	१	१	१४	०	०	१	४	०
सूचना तथा सञ्चार	२०	०	३	६	३	५	१	०	०	०	२	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	९६	०	१५	३	१४	३२	२७	०	१	०	४	०
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरु	१०	०	२	०	६	२	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	४१	०	२	१५	१२	९	०	०	०	०	३	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	१६	०	३	१	३	५	१	०	१	०	१	१
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	१७८	२५	३७	६	३४	३७	२९	०	०	३	७	०
शिक्षा	२५९	०	१६	२१३	७	६	१	०	०	०	१६	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरु	६२	०	९	१६	१४	६	३	०	०	१	१३	०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	प्रचालक जडान गर्ने	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	९	०	०	२	४	०	०	०	३	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु	१३९	०	१४	५	२	३	६	०	२१	१	५७	०
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरु, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरु उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरु	१६	०	०	०	०	०	०	०	३	०	१३	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरुका क्रियाकलापहरु	५	०	४	०	१	०	०	०	०	०	०	०
उद्योग उल्लेख नभएको	२	०	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०
महिला												
जम्मा	७,८२६	३	३३३	२४०	८४	८०	१९३	५,७०६	६७	४	१,११३	३
कृषि, वन तथा माछापालन	६,०९९	०	१६	३	३	८	५	५,७०६	०	०	३५६	२
खानी तथा उत्खनन	५	०	१	२	०	०	०	०	०	०	२	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	७८	०	१६	१	०	८	१	०	४९	०	३	०
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	५	०	०	०	०	२	१	०	०	०	२	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरु	११	०	३	२	२	२	१	०	०	०	१	०
निर्माण (Construction)	१९९	०	६	७	१	०	१	०	५	१	१७८	०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद्	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	प्रचालक जडान गर्ने	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	६४०	०	१३२	१	१	३	१४२	०	५	०	३५५	१
यातायात तथा भण्डारण	४	०	०	०	१	०	१	०	०	२	०	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	१५०	०	११९	१	१	२	२०	०	१	०	६	०
सूचना तथा सञ्चार	१३	०	१	४	३	४	०	०	०	०	१	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	५३	०	२	३	६	३०	१०	०	०	०	२	०
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरु	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	१३	०	१	२	७	०	०	०	०	०	३	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	६	०	१	०	१	३	०	०	१	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	४१	३	१०	४	८	९	५	०	०	१	१	०
शिक्षा	२०६	०	३	१८८	२	५	०	०	०	०	८	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरु	७३	०	१	१९	४४	२	०	०	०	०	७	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु	१९५	०	२१	२	०	१	६	०	६	०	१५९	०
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरु, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन	२९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२९	०

उद्योग	जम्मा व्यक्ति	पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	प्रचालक जडान गर्ने	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरु उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरु												
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरुका क्रियाकलापहरु	३	०	०	०	२	१	०	०	०	०	०	०
उद्योग उल्लेख नभएको	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०

१३.११ साक्षरताको अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र मुख्य पेशाअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण शैक्षिक तह	जम्मा व्यक्ति	मुख्य पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदार	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका												
जम्मा												
जम्मा	१५,४४६	२८	७२९	५२६	२१७	२२५	४११	१०,६८७	४७८	१६४	१९७७	४
निरक्षर	२,८०४	०	५४	७	०	७	२१	२,२६६	४३	५	३९९	२
पढ्न र लेख्न नसक्ने	२७५४	०	५४	७	०	७	२०	२२२६	४०	४	३९४	२
पढ्न मात्र सक्ने	५०	०	०	०	०	०	१	४०	३	१	५	०
साक्षर	१२,६४२	२८	६७५	५१९	२१७	२१८	३९०	८४२१	४३५	१५९	१,५७८	२
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	१५	१	०	०	०	१	०	९	०	०	४	०
प्राथमिक (१-५)	२,८७४	०	७३	१६	९	११	३७	२,२२९	१०९	२७	३६२	१
निम्न माध्यमिक (६-८)	२,७१८	२	८५	१४	८	२३	५८	१,९५८	११५	५८	३९७	०

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण शैक्षिक तह	जम्मा व्यक्ति	मुख्य पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदार	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	२,६७२	१२	१२३	२८	२९	४७	१०३	१,८९७	९४	३९	३००	०
एसएलसी वा सो सरह	१,६८८	४	१६०	६०	२९	३२	८८	१,००३	६८	२५	२१९	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	१,२७६	८	११४	१३४	६९	३८	६६	६५४	२३	५	१६४	१
स्नातक वा सो सरह	५१९	१	६०	१३८	४२	३५	२६	१४३	१४	४	५६	०
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	३१५	०	४३	१२८	३०	२९	८	५६	२	०	१९	०
अन्य	४	०	१	१	०	०	०	१	१	०	०	०
तह नभएको	१७४	०	४	०	०	१	१	१५२	१	०	१५	०
तह उल्लेख नभएको	६३	०	४	०	०	०	१	४७	३	०	८	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	३२४	०	८	०	१	१	२	२७२	५	१	३४	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष												
जम्मा	७,६२०	२५	३९६	२८६	१३३	१४५	२१८	४,९८१	४११	१६०	८६४	१
निरक्षर	७९५	०	८	१	०	४	७	६३२	३३	४	१०६	०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	७७९	०	८	१	०	४	७	६२३	३१	३	१०२	०
पढ्न मात्र सक्ने	१६	०	०	०	०	०	०	९	२	१	४	०
साक्षर	६,८२५	२५	३८८	२८५	१३३	१४१	२११	४,३४९	३७८	१५६	७५८	१
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	८	१	०	०	०	१	०	४	०	०	२	०
प्राथमिक (१-५)	१,५६४	०	३१	७	४	७	२१	१,१७६	९९	२७	१९१	१
निम्न माध्यमिक (६-८)	१,५१७	२	४३	८	४	१६	२५	१,०६२	१०२	५८	१९७	०
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	१,५०८	१२	७९	१८	१४	२९	६०	१,०२६	८५	३७	१४८	०
एसएलसी वा सो सरह	९२४	३	८२	३१	१९	२४	४५	५३६	५८	२४	१०२	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	५८९	६	५८	४८	३७	२४	३५	२८५	१७	५	७४	०
स्नातक वा सो सरह	३१३	१	४९	८१	३२	२२	१८	८१	८	४	१७	०
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	२१६	०	३९	९२	२३	१७	५	३१	२	०	७	०

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण शैक्षिक तह	जम्मा व्यक्ति	मुख्य पेशा										
		सशस्त्र बल	व्यवस्थापक	पेशाविद	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	कार्यालय सहायक	सेवा तथा वस्तु बिक्री कामदार	दक्ष कृषि, वन र मत्स्यपालन कामदार	शिल्पकला तथा कारिगरी	कारखाना र यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदार	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	उल्लेख नभएको
अन्य	२	०	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०
तह नभएको	५३	०	१	०	०	१	०	४७	१	०	३	०
तह उल्लेख नभएको	२७	०	२	०	०	०	१	१८	२	०	४	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१०४	०	३	०	०	०	१	८३	३	१	१३	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला												
जम्मा	७,८२६	३	३३३	२४०	८४	८०	१९३	५,७०६	६७	४	१,११३	३
निरक्षर	२,००९	०	४६	६	०	३	१४	१,६३४	१०	१	२९३	२
पढ्न र लेख्न नसक्ने	१९७५	०	४६	६	०	३	१३	१६०३	९	१	२९२	२
पढ्न मात्र सक्ने	३४	०	०	०	०	०	१	३१	१	०	१	०
साक्षर	५,८१७	३	२८७	२३४	८४	७७	१७९	४,०७२	५७	३	८२०	१
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	७	०	०	०	०	०	०	५	०	०	२	०
प्राथमिक (१-५)	१,३१०	०	४२	९	५	४	१६	१,०५३	१०	०	१७१	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	१,२०१	०	४२	६	४	७	३३	८९६	१३	०	२००	०
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	१,१६४	०	४४	१०	१५	१८	४३	८७१	९	२	१५२	०
एसएलसी वा सो सरह	७६४	१	७८	२९	१०	८	४३	४६७	१०	१	११७	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	६८७	२	५६	८६	३२	१४	३१	३६९	६	०	९०	१
स्नातक वा सो सरह	२०६	०	११	५७	१०	१३	८	६२	६	०	३९	०
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	९९	०	४	३६	७	१२	३	२५	०	०	१२	०
अन्य	२	०	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०
तह नभएको	१२१	०	३	०	०	०	१	१०५	०	०	१२	०
तह उल्लेख नभएको	३६	०	२	०	०	०	०	२९	१	०	४	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	२२०	०	५	०	१	१	१	१८९	२	०	२१	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

१३.१२ साक्षरताको अवस्था /उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र मुख्य उद्योगअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्याको साक्षरताको अवस्थाले कुनै पनि स्थानको अर्थोपार्जनको आर्थिक सम्पन्नता र दक्षताको अवस्थालाई चित्रण गर्दछ। यस उप-खण्डमा भोजपुर नगरपालिकाका मानिसको साक्षरता अवस्था तथा उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र तिनले काम गर्ने प्रमुख उद्योगको बारेमा दुई तालिकामा विभाजन गरी तथ्याङ्क प्रस्तुत गरिएको छ। पहिलो तालिकामा कृषि, वन र माछापालन, खानी तथा उत्खनन, औद्योगिक उत्पादन (Manu-facturing), विद्युत, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा, पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र ढ्कीकरणका क्रियाकलापहरू, निर्माण (Cons-truction), थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू, यातायात तथा भण्डारण, आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू, सूचना र सञ्चार, वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरूसम्बन्धी तथ्याङ्क र दोस्रो तालिकामा घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू, पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू, प्रशासनिक र सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू, सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू, शिक्षा, मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य, कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्, अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू, घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विविध वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू, बाह्य संघसंस्था एवम् यसका अंगहरूको क्रियाकलापहरूसम्बन्धी तथ्याङ्क उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १/२

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह	जम्मा	उद्योग										
		कृषि, वन र माछापालन	खानी तथा उत्खनन	औद्योगिक उत्पादन (Manu-facturing)	विद्युत, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र ढ्कीकरणका क्रियाकलापहरु	निर्माण (Cons-truction)	थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	यातायात तथा भण्डारण	आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	सूचना र सञ्चार	वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरु
भोजपुर नगरपालिका												
जम्मा												
जम्मा	१५,४४६	११,४१०	१०	२७४	४१	३५	६०८	१,१९५	१४८	२३७	३३	१४९
निरक्षर	२,८०४	२,४१६	१	२८	०	३	८८	१५५	६	२४	१	३
पढ्न र लेख्न नसक्ने	२,७५४	२,३७५	१	२६	०	३	८५	१५३	५	२४	१	३
पढ्न मात्र सक्ने	५०	४१	०	२	०	०	३	२	१	०	०	०
साक्षर	१२,६४२	८,९९४	९	२४६	४१	३२	५२०	१,०४०	१४२	२१३	३२	१४६

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह	जम्मा	उद्योग										
		कृषि, वन र माछापालन	खानी तथा उत्खनन	औद्योगिक उत्पादन (Manu-facturing)	विद्युत, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र ढीकरणका क्रियाकलापहरु	निर्माण (Const-ruction)	थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	यातायात तथा भण्डारण	आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापमहरु	सूचना र सञ्चार	वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरु
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	१५	११	०	०	०	०	१	१	०	०	०	१
प्राथमिक (१-५)	२,८७४	२,३६७	२	६१	३	५	११५	१६९	२८	२२	६	४
निम्न माध्यमिक (६-८)	२,७१८	२,०९६	१	५४	५	२	१३४	२१५	४६	४०	२	१२
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	२,६७२	२,००८	१	५४	८	१२	१०९	२१४	३४	४४	४	२४
एसएलसी वा सो सरह	१,६८८	१,०६४	१	४०	९	०	७५	२०८	२४	५२	५	१८
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	१,२७६	७२२	१	१७	५	४	४४	१२६	८	३९	७	३१
स्नातक वा सो सरह	५१९	१६७	१	७	४	३	२३	६०	१	६	५	२९
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	३१५	६८	१	४	७	५	९	१६	१	३	३	२७
अन्य	४	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
तह नभएको	१७४	१५८	०	१	०	०	२	९	०	२	०	०
तह उल्लेख नभएको	६३	४९	०	२	०	०	१	७	०	२	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	३२४	२८३	१	५	०	१	७	१५	०	३	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष												
जम्मा	७,६२०	५,३११	५	१९६	३६	२४	४०९	५५५	१४४	८७	२०	९६
निरक्षर	७९५	६७०	१	१६	०	२	३९	३७	५	३	०	२
पढ्न र लेख्न नसक्ने	७७९	६६०	१	१५	०	२	३६	३६	४	३	०	२
पढ्न मात्र सक्ने	१६	१०	०	१	०	०	३	१	१	०	०	०
साक्षर	६,८२५	४,६४१	४	१८०	३६	२२	३७०	५१८	१३९	८४	२०	९४
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	८	५	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
प्राथमिक (१-५)	१,५६४	१,२५०	१	५१	१	३	८४	८६	२८	६	४	२

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह	जम्मा	उद्योग										
		कृषि, वन र माछापालन	खानी तथा उत्खनन	औद्योगिक उत्पादन (Manu-facturing)	विद्युत, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र ढीकरणका क्रियाकलापहरू	निर्माण (Cons-truction)	थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	यातायात तथा भण्डारण	आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	सूचना र सञ्चार	वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू
निम्न माध्यमिक (६-८)	१,५१७	१,१३२	०	४१	५	२	१०२	१०७	४६	१८	१	५
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	१,५०८	१,०८३	०	४२	७	९	८२	११३	३३	१९	२	१८
एसएलसी वा सो सरह	९२४	५६९	१	२८	८	०	५२	९३	२२	२०	४	१२
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	५८९	३२०	०	६	५	३	२६	६१	८	१३	३	२०
स्नातक वा सो सरह	३१३	८९	१	५	४	०	१२	३८	१	३	३	२१
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	२१६	३९	१	३	६	५	६	७	१	३	३	१५
अन्य	२	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
तह नभएको	५३	४९	०	१	०	०	०	२	०	०	०	०
तह उल्लेख नभएको	२७	१९	०	१	०	०	१	४	०	१	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१०४	८६	०	१	०	०	४	७	०	१	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला												
जम्मा	७,८२६	६,०९९	५	७८	५	११	१९९	६४०	४	१५०	१३	५३
निरक्षर	२,००९	१,७४६	०	१२	०	१	४९	११८	१	२१	१	१
पढ्न र लेख्न नसक्ने	१,९७५	१,७१५	०	११	०	१	४९	११७	१	२१	१	१
पढ्न मात्र सक्ने	३४	३१	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०
साक्षर	५,८१७	४,३५३	५	६६	५	१०	१५०	५२२	३	१२९	१२	५२
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	७	६	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
प्राथमिक (१-५)	१,३१०	१,११७	१	१०	२	२	३१	८३	०	१६	२	२
निम्न माध्यमिक (६-८)	१,२०१	९६४	१	१३	०	०	३२	१०८	०	२२	१	७
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	१,१६४	९२५	१	१२	१	३	२७	१०१	१	२५	२	६

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह	जम्मा	उद्योग										
		कृषि, वन र माछापालन	खानी तथा उत्खनन	औद्योगिक उत्पादन (Manu-facturing)	विद्युत, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र ढीकरणका क्रियाकलापहरु	निर्माण (Cons-truction)	थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	यातायात तथा भण्डारण	आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापमहरु	सूचना र सञ्चार	वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरु
एसएलसी वा सो सरह	७६४	४९५	०	१२	१	०	२३	११५	२	३२	१	६
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	६८७	४०२	१	११	०	१	१८	६५	०	२६	४	११
स्नातक वा सो सरह	२०६	७८	०	२	०	३	११	२२	०	३	२	८
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	९९	२९	०	१	१	०	३	९	०	०	०	१२
अन्य	२	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
तह नभएको	१२१	१०९	०	०	०	०	२	७	०	२	०	०
तह उल्लेख नभएको	३६	३०	०	१	०	०	०	३	०	१	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	२२०	१९७	१	४	०	१	३	८	०	२	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

तालिका २/२

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह	जम्मा	उद्योग										
		घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	प्रशासनिक र सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	शिक्षा	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	बाह्य संघसंस्था एवम् यसका अंगहरूको क्रियाकलापहरू	उल्लेख नभएको
		भोजपुर नगरपालिका										
		जम्मा										
जम्मा	१५,४४६	११	५४	२२	२१९	४६५	१३५	१०	३३४	४५	८	३
निरक्षर	२,८०४	०	०	१	३	५	२	०	५६	१२	०	०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	२,७५४	०	०	१	३	५	२	०	५६	११	०	०
पढ्न मात्र सक्ने	५०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०
साक्षर	१२,६४२	११	५४	२१	२१६	४६०	१३३	१०	२७८	३३	८	३
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	१५	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
प्राथमिक (१-५)	२,८७४	०	०	३	८	१३	९	०	५०	७	०	२
निम्न माध्यमिक (६-८)	२,७१८	०	९	१	१९	११	९	०	५५	७	०	०
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	२,६७२	०	६	३	४२	२८	२१	४	४८	७	०	१
एसएलसी वा सो सरह	१,६८८	२	१२	४	३८	५५	१४	५	५७	४	१	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	१,२७६	४	१४	३	४६	१०९	४९	१	४१	४	१	०
स्नातक वा सो सरह	५१९	५	५	३	४०	१२३	१९	०	१५	०	३	०
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	३१५	०	७	३	२१	१२१	११	०	५	०	३	०
अन्य	४	०	१	०	०	०	१	०	०	०	०	०
तह नभएको	१७४	०	०	१	०	०	०	०	१	०	०	०
तह उल्लेख नभएको	६३	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	३२४	०	०	०	१	०	०	०	४	४	०	०

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह	जम्मा	उद्योग										
		घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	प्रशासनिक र सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	शिक्षा	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विविन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	बाह्य संघसंस्था एवम् यसका अंगहरूको क्रियाकलापहरू	उल्लेख नभएको
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष												
जम्मा	७,६२०	१०	४१	१६	१७८	२५९	६२	९	१३९	१६	५	२
निरक्षर	७९५	०	०	०	२	२	०	०	११	५	०	०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	७७९	०	०	०	२	२	०	०	११	५	०	०
पढ्न मात्र सक्ने	१६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षर	६,८२५	१०	४१	१६	१७६	२५७	६२	९	१२८	११	५	२
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	८	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
प्राथमिक (१-५)	१,५६४	०	०	३	६	९	३	०	२५	१	०	१
निम्न माध्यमिक (६-८)	१,५१७	०	७	०	१६	६	७	०	२०	२	०	०
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	१,५०८	०	५	३	३७	१७	७	४	२३	३	०	१
एसएलसी वा सो सरह	९२४	२	१०	२	३१	२६	८	५	३०	०	१	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	५८९	३	८	२	३४	४०	१८	०	१७	२	०	०
स्नातक वा सो सरह	३१३	५	४	३	३१	७२	११	०	९	०	१	०
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	२१६	०	६	२	१९	८७	८	०	२	०	३	०
अन्य	२	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
तह नभएको	५३	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
तह उल्लेख नभएको	२७	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१०४	०	०	०	१	०	०	०	१	३	०	०

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह	जम्मा	उद्योग										
		घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	प्रशासनिक र सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	शिक्षा	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विविन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	बाह्य संघसंस्था एवम् यसका अंगहरूको क्रियाकलापहरू	उल्लेख नभएको
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला												
जम्मा	७,८२६	१	१३	६	४१	२०६	७३	१	१९५	२९	३	१
निरक्षर	२,००९	०	०	१	१	३	२	०	४५	७	०	०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	१,९७५	०	०	१	१	३	२	०	४५	६	०	०
पढ्न मात्र सक्ने	३४	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०
साक्षर	५,८१७	१	१३	५	४०	२०३	७१	१	१५०	२२	३	१
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	७	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
प्राथमिक (१-५)	१,३१०	०	०	०	२	४	६	०	२५	६	०	१
निम्न माध्यमिक (६-८)	१,२०१	०	२	१	३	५	२	०	३५	५	०	०
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	१,१६४	०	१	०	५	११	१४	०	२५	४	०	०
एसएलसी वा सो सरह	७६४	०	२	२	७	२९	६	०	२७	४	०	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	६८७	१	६	१	१२	६९	३१	१	२४	२	१	०
स्नातक वा सो सरह	२०६	०	१	०	९	५१	८	०	६	०	२	०
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	९९	०	१	१	२	३४	३	०	३	०	०	०
अन्य	२	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०
तह नभएको	१२१	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
तह उल्लेख नभएको	३६	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	२२०	०	०	०	०	०	०	०	३	१	०	०

साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह	जम्मा	उद्योग									
			घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	प्रशासनिक र सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	शिक्षा	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विविन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	बाह्य संघसंस्था एवम् यसका अंगहरूको क्रियाकलापहरू
०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

१३.१३ रोजगारीको अवस्था र उमेर समूहअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या

रोजगारीको अवस्था	सबै उमेर समूह	उमेर समूह (उमेर वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५+
भोजपुर नगरपालिका													
जम्मा													
सबै अवस्थाका	१५,४४६	७९९	१,१६४	१,६७३	१,८२०	१,७९४	१,५६८	१,४२८	१,२०७	१,२८४	१,०२७	७९३	१,०४९
अरुको काम गर्ने	२,४५४	६०	१०६	२९५	४१५	३८७	३०४	२३२	१९८	२०४	१३३	५२	६८
रोजगारदाता	१३७	०	०	१२	१८	२०	२१	१४	१३	२२	९	४	४
आफ्नै काम गर्ने	१०,६४८	१९२	५०६	१,०६८	१,२३४	१,२१८	१,१६७	१,१०२	९४८	९७७	८०४	६६२	७७०
परिवारलाई सघाउने मात्र	२,२०५	४६७	५५२	२९८	१५३	८९	७६	७९	४८	८१	८०	७५	२०७
उल्लेख नभएको	२	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१	०	०

रोजगारीको अवस्था	सबै उमेर समूह	उमेर समूह (उमेर वर्षमा)											
		१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५+
पुरुष													
सबै अवस्थाका	७,६२०	३५८	६१२	७६७	९०९	८३९	७५१	६६५	५९७	६३९	५४१	३९२	५५०
अरुको काम गर्ने	१,५४२	२८	५४	१७४	२५६	२३७	१९५	१५७	१४०	१४७	९५	२८	३१
रोजगारदाता	९१	०	०	११	१०	१२	१२	१०	८	१६	७	३	२
आफ्नै काम गर्ने	५,०७०	९४	२६३	४५८	५९२	५६२	५१८	४८१	४४०	४६१	४२१	३४१	४३९
परिवारलाई सघाउने मात्र	९१६	२३६	२९५	१२४	५१	२८	२६	१७	९	१५	१७	२०	७८
उल्लेख नभएको	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०
महिला													
सबै अवस्थाका	७,८२६	३६१	५५२	९०६	९११	८७५	८१७	७६३	६१०	६४५	४८६	४०१	४९९
अरुको काम गर्ने	९१२	३२	५२	१२१	१५९	१५०	१०९	७५	५८	५७	३८	२४	३७
रोजगारदाता	४६	०	०	१	८	८	९	४	५	६	२	१	२
आफ्नै काम गर्ने	५५७८	९८	२४३	६१०	६४२	६५६	६४९	६२१	५०८	५१६	३८३	३२१	३३१
परिवारलाई सघाउने मात्र	१२८९	२३१	२५७	१७४	१०२	६१	५०	६२	३९	६६	६३	५५	१२९
उल्लेख नभएको	१	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०

१३.१४ मुख्य पेशा र रोजगारको अवस्थाअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या

पेशा	जम्मा	रोजगारको अवस्था				
		अरुको काम गर्ने	रोजगारदाता	आफ्नै काम गर्ने	परिवारलाई सघाउने मात्र	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका						
जम्मा						
जम्मा	१५,४४६	२,४५४	१३७	१०,६४८	२,२०५	२
सशस्त्र बल	२८	२८	०	०	०	०
व्यवस्थापक	७२९	१८१	७२	४७५	०	१
पेशाविद्	५२६	४९२	११	१८	४	१
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	२१७	२०५	४	८	०	०
कार्यालय सहायकहरु	२२५	१९७	५	२१	२	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	४११	११५	४	२५५	३७	०
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	१०,६८७	१०६	१९	९,१२९	१,४३३	०
शिल्पकला तथा कारिगरी	४७८	२८६	१६	१७२	४	०
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	१६४	११५	५	४४	०	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	१,९७७	७२८	१	५२३	७२५	०
पेशा उल्लेख नभएको	४	१	०	३	०	०
पुरुष						
जम्मा	७,६२०	१,५४२	९१	५,०७०	९१६	१
सशस्त्र बल	२५	२५	०	०	०	०
व्यवस्थापक	३९६	१३२	४६	२१७	०	१
पेशाविद्	२८६	२७१	७	७	१	०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	१३३	१२५	४	४	०	०
कार्यालय सहायकहरु	१४५	१३२	३	९	१	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	२१८	८५	२	१२०	११	०
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	४,९८१	५५	१०	४,३२८	५८८	०
शिल्पकला तथा कारिगरी	४११	२७०	१४	१२६	१	०
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	१६०	११२	४	४४	०	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	८६४	३३४	१	२१५	३१४	०
पेशा उल्लेख नभएको	१	१	०	०	०	०

पेशा	जम्मा	रोजगारको अवस्था				
		अरुको काम गर्ने	रोजगारदाता	आफ्नै काम गर्ने	परिवारलाई सघाउने मात्र	उल्लेख नभएको
महिला						
जम्मा	७,८२६	९१२	४६	५,५७८	१,२८९	१
सशस्त्र बल	३	३	०	०	०	०
व्यवस्थापक	३३३	४९	२६	२५८	०	०
पेशाविद्	२४०	२२१	४	११	३	१
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	८४	८०	०	४	०	०
कार्यालय सहायकहरु	८०	६५	२	१२	१	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	१९३	३०	२	१३५	२६	०
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	५,७०६	५१	९	४,८०१	८४५	०
शिल्पकला तथा कारिगरी	६७	१६	२	४६	३	०
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	४	३	१	०	०	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	१,११३	३९४	०	३०८	४११	०
पेशा उल्लेख नभएको	३	०	०	३	०	०

१३.१५ रोजगारको संस्थागत क्षेत्र र उमेर समूहअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्या

उमेर समूह	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका							
जम्मा							
जम्मा	१५,४४६	७०८	१४९	२,९१२	३९	११,६३७	१
१०-१४ वर्ष	७१९	०	०	३०२	०	४१७	०
१५-१९ वर्ष	१,१६४	१	२	२७४	१	८८६	०
२०-२४ वर्ष	१,६७३	५४	२०	३००	७	१,२९१	१
२५-२९ वर्ष	१,८२०	१३९	४०	३३६	८	१,२९७	०
३०-३४ वर्ष	१,७१४	११३	२५	३५४	६	१,२१६	०
३५-३९ वर्ष	१,५६८	९३	१९	२९६	६	१,१५४	०
४०-४४ वर्ष	१,४२८	८३	१४	२२३	४	१,१०४	०
४५-४९ वर्ष	१,२०७	७५	१२	१७३	३	९४४	०
५०-५४ वर्ष	१,२८४	८७	१३	१८०	०	१,००४	०

उमेर समूह	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
५५-५९ वर्ष	१,०२७	५४	२	१३४	०	८३७	०
६०-६४ वर्ष	७९३	८	१	९४	२	६८८	०
६५-६९ वर्ष	४९१	१	०	७२	१	४१७	०
७०-७४ वर्ष	२९७	०	१	६७	१	२२८	०
७५+ वर्ष	२६१	०	०	१०७	०	१५४	०
पुरुष							
जम्मा	७,६२०	४५९	९६	१,५५२	२६	५,४८६	१
१०-१४ वर्ष	३५८	०	०	१५७	०	२०१	०
१५-१९ वर्ष	६१२	०	१	१४६	०	४६५	०
२०-२४ वर्ष	७६७	३०	९	१४३	५	५७९	१
२५-२९ वर्ष	९०९	७४	२३	१८९	५	६१८	०
३०-३४ वर्ष	८३९	६८	१५	१८७	४	५६५	०
३५-३९ वर्ष	७५१	५५	१२	१७०	५	५०९	०
४०-४४ वर्ष	६६५	४९	१३	१२५	१	४७७	०
४५-४९ वर्ष	५९७	५५	१०	१००	२	४३०	०
५०-५४ वर्ष	६३९	७४	११	१०२	०	४५२	०
५५-५९ वर्ष	५४१	४६	२	७२	०	४२१	०
६०-६४ वर्ष	३९२	७	०	४७	२	३३६	०
६५-६९ वर्ष	२५९	१	०	३५	१	२२२	०
७०-७४ वर्ष	१५३	०	०	२७	१	१२५	०
७५+ वर्ष	१३८	०	०	५२	०	८६	०
महिला							
जम्मा	७,८२६	२४९	५३	१,३६०	१३	६,१५१	०
१०-१४ वर्ष	३६१	०	०	१४५	०	२१६	०
१५-१९ वर्ष	५५२	१	१	१२८	१	४२१	०
२०-२४ वर्ष	९०६	२४	११	१५७	२	७१२	०
२५-२९ वर्ष	९११	६५	१७	१४७	३	६७९	०
३०-३४ वर्ष	८७५	४५	१०	१६७	२	६५१	०
३५-३९ वर्ष	८१७	३८	७	१२६	१	६४५	०
४०-४४ वर्ष	७६३	३४	१	९८	३	६२७	०
४५-४९ वर्ष	६१०	२०	२	७३	१	५१४	०
५०-५४ वर्ष	६४५	१३	२	७८	०	५५२	०
५५-५९ वर्ष	४८६	८	०	६२	०	४१६	०

उमेर समूह	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
६०-६४ वर्ष	४०१	१	१	४७	०	३५२	०
६५-६९ वर्ष	२३२	०	०	३७	०	१९५	०
७०-७४ वर्ष	१४४	०	१	४०	०	१०३	०
७५+ वर्ष	१२३	०	०	५५	०	६८	०

१३.१६ साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको शैक्षिक तह र रोजगारको संस्थागत क्षेत्रका आधारमा १० वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

पेशा	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका							
जम्मा							
जम्मा	१५,४४६	७०८	१४९	२,९१२	३९	११,६३७	१
निरक्षर	२,८०४	९	३	३३५	०	२,४५७	०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	२,७५४	९	३	३३१	०	२,४११	०
पढ्न मात्र सक्ने	५०	०	०	४	०	४६	०
साक्षर	१२,६४२	६९९	१४६	२,५७७	३९	९,१८०	१
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	१५	१	१	३	०	१०	०
प्राथमिक (१-५)	२,८७४	२८	४	४००	६	२,४३६	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	२,७१८	३९	१२	५३९	७	२,१२१	०
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	२,६७२	९१	२४	५०३	३	२,०५१	०
एसएलसी वा सो सरह	१,६८८	९४	१८	४४४	३	१,१२९	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	१,२७६	१६८	३१	३५१	८	७१८	०
स्नातक वा सो सरह	५१९	१४६	२९	१७६	५	१६२	१
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	३१५	१२८	२७	९६	६	५८	०
अन्य	४	१	०	२	०	१	०
तह नभएको	१७४	०	०	१५	०	१५९	०
तह उल्लेख नभएको	६३	०	०	१०	०	५३	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	३२४	३	०	३८	१	२८२	०
साक्षरताको अवस्था	०	०	०	०	०	०	०

पेशा	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
उल्लेख नभएको							
पुरुष							
जम्मा	७,६२०	४५९	९६	१,५५२	२६	५,४८६	१
निरक्षर	७९५	५	२	९०	०	६९८	०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	७७९	५	२	८७	०	६८५	०
पढ्न मात्र सक्ने	१६	०	०	३	०	१३	०
साक्षर	६,८२५	४५४	९४	१,४६२	२६	४,७८८	१
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	८	१	१	२	०	४	०
प्राथमिक (१-५)	१,५६४	१८	२	२४१	४	१,२९९	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	१,५१७	३२	५	३१९	५	१,१५६	०
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	१,५०८	६४	१८	३०६	२	१,११८	०
एसएलसी वा सो सरह	९२४	५९	१२	२४३	२	६०८	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	५८९	८१	२०	१६३	५	३२०	०
स्नातक वा सो सरह	३१३	९६	२१	१०३	२	९०	१
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	२१६	१०२	१५	६४	५	३०	०
अन्य	२	०	०	२	०	०	०
तह नभएको	५३	०	०	३	०	५०	०
तह उल्लेख नभएको	२७	०	०	४	०	२३	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१०४	१	०	१२	१	९०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०
महिला							
जम्मा	७,८२६	२४९	५३	१,३६०	१३	६,१५१	०
निरक्षर	२,००९	४	१	२४५	०	१,७५९	०
पढ्न र लेख्न नसक्ने	१,९७५	४	१	२४४	०	१,७२६	०
पढ्न मात्र सक्ने	३४	०	०	१	०	३३	०
साक्षर	५,८५१	२४५	५२	१,११५	१३	४,३९२	०
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	७	०	०	१	०	६	०
प्राथमिक (१-५)	१,३१०	१०	२	१५९	२	१,१३७	०
निम्न माध्यमिक (६-८)	१,२०१	७	७	२२०	२	९६५	०
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	१,१६४	२७	६	१९७	१	९३३	०

पेशा	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
एसएलसी वा सो सरह	७६४	३५	६	२०१	१	५२१	०
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	६८७	८७	११	१८८	३	३९८	०
स्नातक वा सो सरह	२०६	५०	८	७३	३	७२	०
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	९९	२६	१२	३२	१	२८	०
अन्य	२	१	०	०	०	१	०
तह नभएको	१२१	०	०	१२	०	१०९	०
तह उल्लेख नभएको	३६	०	०	६	०	३०	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	२२०	२	०	२६	०	१९२	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०

१३.१७ मुख्य पेशा र काम गरेको संस्थागत क्षेत्रअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

पेशा	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका							
जम्मा							
जम्मा	१५,४४६	७०८	१४९	२,९१२	३९	११,६३७	१
सशस्त्र बल	२८	२८	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	७२९	७६	१७	४४९	११	१७६	०
पेशाविद्	५२६	३३५	६	१६७	३	१५	०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	२१७	१०३	२०	८२	५	७	०
कार्यालय सहायकहरु	२२५	६६	६२	८४	४	९	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	४११	३६	३७	२१६	४	११७	१
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	१०,६८७	११	०	१६२	०	१०,५१४	०
शिल्पकला तथा कारिगरी	४७८	०	१	२६९	४	२०४	०
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरु	१६४	५	०	१२२	४	३३	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका	१,९७७	४८	६	१,३६०	४	५५९	०

पेशा	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
कामदारहरू							
पेशा उल्लेख नभएको	४	०	०	१	०	३	०
पुरुष							
जम्मा	७,६२०	४५९	९६	१,५५२	२६	५,४८६	१
सशस्त्र बल	२५	२५	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	३९६	६०	१५	२३९	८	७४	०
पेशाविद्	२८६	१८८	३	८८	१	६	०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	१३३	५६	१४	५७	३	३	०
कार्यालय सहायकहरू	१४५	५२	३२	५६	२	३	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	२१८	३१	२७	१०७	२	५०	१
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	४,९८१	६	०	८७	०	४,८८८	०
शिल्पकला तथा कारिगरी	४११	०	१	२३९	३	१६८	०
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरू	१६०	४	०	११९	४	३३	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	८६४	३७	४	५५९	३	२६१	०
पेशा उल्लेख नभएको	१	०	०	१	०	०	०
महिला							
जम्मा	७,८२६	२४९	५३	१,३६०	१३	६,१५१	०
सशस्त्र बल	३	३	०	०	०	०	०
व्यवस्थापक	३३३	१६	२	२१०	३	१०२	०
पेशाविद्	२४०	१४७	३	७९	२	९	०
प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्	८४	४७	६	२५	२	४	०
कार्यालय सहायकहरू	८०	१४	३०	२८	२	६	०
सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदार	१९३	५	१०	१०९	२	६७	०
दक्ष कृषि, वन र माछापालनका कामदार	५,७०६	५	०	७५	०	५,६२६	०
शिल्पकला तथा कारिगरी	६७	०	०	३०	१	३६	०
कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक जडान गर्ने कामदारहरू	४	१	०	३	०	०	०
सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरू	१,११३	११	२	८०१	१	२९८	०
पेशा उल्लेख नभएको	३	०	०	०	०	३	०

१३.१८ मुख्य उद्योग तथा रोजगारको संस्थागत क्षेत्रअनुसार दश वर्ष र सो भन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या

उद्योग	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका							
जम्मा							
जम्मा	१५,४४६	७०८	१४९	२,९१२	३९	११,६३७	१
कृषि, वन तथा माछापालन	११,४१०	३५	०	५५७	१	१०,८१७	०
खानी तथा उत्खनन	१०	०	०	१०	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	२७४	०	०	१६०	०	११४	०
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	४१	०	०	३८	०	३	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलाहरु	३५	०	०	३१	०	४	०
निर्माण (Construction)	६०८	०	०	४२९	७	१७२	०
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	१,१९५	०	०	९८३	२	२०९	१
यातायात तथा भण्डारण	१४८	०	०	११५	४	२९	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	२३७	०	०	१८०	२	५५	०
सूचना तथा सञ्चार	३३	०	०	३३	०	०	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	१४९	०	१४९	०	०	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरु	११	०	०	११	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	५४	०	०	५२	०	२	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	२२	०	०	२२	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	२१९	२१९	०	०	०	०	०
शिक्षा	४६५	३३८	०	१२४	०	३	०

उद्योग	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	१३५	१११	०	२२	१	१	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१०	०	०	७	०	३	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	३३४	४	०	१२९	१४	१८७	०
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	४५	१	०	८	०	३६	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	८	०	०	०	८	०	०
उद्योग उल्लेख नभएको	३	०	०	१	०	२	०
पुरुष							
जम्मा	७,६२०	४५९	९६	१,५५२	२६	५,४८६	१
कृषि, वन तथा माछापालन	५,३११	२३	०	२६९	१	५,०१८	०
खानी तथा उत्खनन	५	०	०	५	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	१९६	०	०	१२१	०	७५	०
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	३६	०	०	३४	०	२	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरू	२४	०	०	२३	०	१	०
निर्माण (Construction)	४०९	०	०	२५०	६	१५३	०
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू	५५५	०	०	४६४	०	९०	१
यातायात तथा भण्डारण	१४४	०	०	११३	४	२७	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	८७	०	०	६७	०	२०	०
सूचना तथा सञ्चार	२०	०	०	२०	०	०	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी	९६	०	९६	०	०	०	०

उद्योग	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
क्रियाकलापहरू							
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू	१०	०	०	१०	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	४१	०	०	३९	०	२	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	१६	०	०	१६	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू	१७८	१७८	०	०	०	०	०
शिक्षा	२५९	२०३	०	५६	०	०	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू	६२	५३	०	७	१	१	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	९	०	०	६	०	३	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू	१३९	१	०	४४	९	८५	०
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू	१६	१	०	७	०	८	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरूका क्रियाकलापहरू	५	०	०	०	५	०	०
उद्योग उल्लेख नभएको	२	०	०	१	०	१	०
महिला							
जम्मा	७,८२६	२४९	५३	१,३६०	१३	६,१५१	०
कृषि, वन तथा माछापालन	६,०९९	१२	०	२८८	०	५,७९९	०
खानी तथा उत्खनन	५	०	०	५	०	०	०
औद्योगिक उत्पादन (Manufacturing)	७८	०	०	३९	०	३९	०
बिजुली, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा	५	०	०	४	०	१	०
पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहोर व्यवस्थापन र शुद्धीकरणका क्रियाकलापहरू	११	०	०	८	०	३	०

उद्योग	जम्मा	रोजगारको संस्थागत क्षेत्र					
		सरकारी	वित्तीय निकाय	गैरवित्तीय निकाय	घरपरिवारको सेवा गर्ने गैरनाफामूलक संस्था	घरायसी काम	उल्लेख नभएको
निर्माण (Construction)	१९९	०	०	१७९	१	१९	०
थोक एवम् खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	६४०	०	०	५१९	२	११९	०
यातायात तथा भण्डारण	४	०	०	२	०	२	०
आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	१५०	०	०	११३	२	३५	०
सूचना तथा सञ्चार	१३	०	०	१३	०	०	०
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	५३	०	५३	०	०	०	०
घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरु	१	०	०	१	०	०	०
पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	१३	०	०	१३	०	०	०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	६	०	०	६	०	०	०
सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा, अनिवार्य सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	४१	४१	०	०	०	०	०
शिक्षा	२०६	१३५	०	६८	०	३	०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरु	७३	५८	०	१५	०	०	०
कला, मनोरञ्जन तथा मनोविद्	१	०	०	१	०	०	०
अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु	१९५	३	०	८५	५	१०२	०
घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरु, आफ्ना प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरु उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरु	२९	०	०	१	०	२८	०
बाह्य संघ संस्था एवम् यसका अंगहरुका क्रियाकलापहरु	३	०	०	०	३	०	०
उद्योग उल्लेख नभएको	१	०	०	०	०	१	०

१३.१९ आर्थिक रुपमा बढी सक्रिय नहुनुको मुख्य कारणअनुसार गणनाको समय भन्दा १२ महिना पहिले कुनै पनि आर्थिक काम नगर्ने वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने १० वर्ष र सो भन्दा बढी उमेरको जनसंख्या

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	आर्थिक रुपमा काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरायसी काम (घर धन्दा)	घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	वृद्ध	आपाङ्गता भएको/रोग	पेन्सन /आय	सामाजिक कार्य /स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका										
जम्मा										
जम्मा	१०,५९४	३,९२४	१,९६९	८४५	१,०८५	२८७	१८५	३४	२,२२५	४०
१०-१४	२,३४०	१,९३२	२७	६	०	५	०	०	३७०	०
१५-१९	२,००९	१,५२७	१०४	२८	०	९	१	०	३३४	६
२०-२४	१,०७२	३९५	२५२	१०२	०	२०	१	१	२९६	५
२५-२९	७३८	६५	२७४	१३६	०	२०	१	६	२२९	७
३०-३४	४८१	३	१९५	११२	०	११	१	८	१५०	१
३५-३९	४४०	२	२०६	८५	०	१७	२	५	१२०	३
४०-४४	३३९	०	१७०	६४	०	१२	५	४	८३	१
४५-४९	२९९	०	१३४	६८	०	१८	६	१	७१	१
५०-५४	४२१	०	१९९	७६	०	२५	९	२	१०८	२
५५-५९	४४७	०	१७३	८१	०	३२	२०	५	१२८	८
६०-६४	४१९	०	१०९	३७	१२८	३३	२७	१	८३	१
६५-६९	४१६	०	६३	२२	१७४	४०	४२	१	७०	४
७०-७४	४४९	०	४२	१७	२७५	२२	२५	०	६७	१
७५+	७२४	०	२१	११	५०८	२३	४५	०	११६	०
पुरुष										
जम्मा	४,५६४	१,९८७	२८४	४२८	४५७	१५०	१४३	२७	१,०७०	१८
१०-१४	१,२०३	९९१	१६	२	०	३	०	०	१९१	०
१५-१९	१,०४२	७९०	४९	१२	०	३	१	०	१८४	३
२०-२४	४२९	१७३	४९	४०	०	१३	०	१	१५१	२
२५-२९	२६०	३०	३५	५४	०	१२	१	६	११६	६
३०-३४	१५३	२	२२	४८	०	९	०	७	६५	०
३५-३९	१५२	१	२०	५४	०	१२	२	२	६०	१
४०-४४	११४	०	१८	४५	०	५	४	३	३९	०
४५-४९	१०२	०	१४	३८	०	१२	४	१	३३	०
५०-५४	१३०	०	२०	४२	०	१५	८	१	४३	१
५५-५९	१५३	०	१४	५०	०	१४	१४	४	५३	४
६०-६४	१५५	०	८	२१	५२	१५	२४	१	३४	०

उमेर समूह (वर्षमा)	जम्मा	आर्थिक रुपमा काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरायसी काम (घर धन्दा)	घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	वृद्ध	आपाङ्गता भएको/रोग	पेन्सन/आय	सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
६५-६९	१५०	०	८	११	६३	१४	२९	१	२४	०
७०-७४	१७९	०	६	६	१०८	१०	२१	०	२७	१
७५+	३४२	०	५	५	२३४	१३	३५	०	५०	०
महिला										
जम्मा	६,०३०	१,९३७	१,६८५	४१७	६२८	१३७	४२	७	१,१५५	२२
१०-१४	१,१३७	९४१	११	४	०	२	०	०	१७९	०
१५-१९	९६७	७३७	५५	१६	०	६	०	०	१५०	३
२०-२४	६४३	२२२	२०३	६२	०	७	१	०	१४५	३
२५-२९	४७८	३५	२३९	८२	०	८	०	०	११३	१
३०-३४	३२८	१	१७३	६४	०	२	१	१	८५	१
३५-३९	२८८	१	१८६	३१	०	५	०	३	६०	२
४०-४४	२२५	०	१५२	१९	०	७	१	१	४४	१
४५-४९	१९७	०	१२०	३०	०	६	२	०	३८	१
५०-५४	२९१	०	१७९	३४	०	१०	१	१	६५	१
५५-५९	२९४	०	१५९	३१	०	१८	६	१	७५	४
६०-६४	२६४	०	१०१	१६	७६	१८	३	०	४९	१
६५-६९	२६६	०	५५	११	१११	२६	१३	०	४६	४
७०-७४	२७०	०	३६	११	१६७	१२	४	०	४०	०
७५+	३८२	०	१६	६	२७४	१०	१०	०	६६	०

१३.२० साक्षरता अवस्था/उत्तीर्ण गरेको तह अनुसार पछिल्लो १२ महिनामा कुनै पनि आर्थिक काम नगर्ने वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने दश वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरको जनसंख्या

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण शैक्षिक तह	जम्मा	आर्थिक रुपमा काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरायसी काम (घर धन्दा)	घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	वृद्ध	आपाङ्गता भएको/रोग	पेन्सन/आय	सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका										
जम्मा										
जम्मा	१०,५९४	३,९२४	१,९६९	८४५	१,०८५	२८७	१८५	३४	२,२२५	४०
निरक्षर	२,०७६	०	५०७	१५६	७९५	१४९	४०	१	४१४	१४

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण शैक्षिक तह	जम्मा	आर्थिक रुपमा काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरायसी काम (घर घन्दा)	घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	बुद्ध	आपाङ्गता भएको/रोग	पेन्सन/आय	सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
पढ्न र लेख्न नसक्ने	२,०४३	०	४९३	१५३	७८६	१४५	३८	१	४१३	१४
पढ्न मात्र सक्ने	३३	०	१४	३	९	४	२	०	१	०
साक्षर	८,५१८	३,९२४	१,४६२	६८९	२९०	१३८	१४५	३३	१,८११	२६
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	१०	५	०	२	०	०	०	०	३	०
प्राथमिक (१-५)	१,९५३	८४८	३४१	१६०	१३०	४९	३५	४	३८४	२
निम्न माध्यमिक (६-८)	२,२१४	१,२६६	२८६	१४७	२९	२६	२५	२	४२३	१०
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	१,६४१	६३९	३३७	१५९	३९	३०	१७	१०	४०५	५
एसएलसी वा सो सरह	१,१८७	५९७	१९१	९१	१९	१२	३२	४	२३८	३
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	८७४	४४३	१३३	६६	५	२	११	६	२०३	५
स्नातक वा सो सरह	२४७	९५	४२	२१	२	४	६	२	७५	०
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	८५	२३	२०	६	०	०	८	३	२५	०
तह नभएको	७०	०	२०	८	२२	३	२	०	१४	१
तह उल्लेख नभएको	५१	८	१७	८	३	१	०	२	१२	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१८६	०	७५	२१	४१	११	९	०	२९	०
अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पुरुष										
जम्मा	४,५६४	१,९८७	२८४	४२८	४५७	१५०	१४३	२७	१,०७०	१८
निरक्षर	५४८	०	३८	६१	२४६	६२	१७	०	१२१	३
पढ्न र लेख्न नसक्ने	५३५	०	३७	५९	२४०	६०	१६	०	१२०	३
पढ्न मात्र सक्ने	१३	०	१	२	६	२	१	०	१	०
साक्षर	४,०१६	१,९८७	२४६	३६७	२११	८८	१२६	२७	९४९	१५
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	४	२	०	०	०	०	०	०	२	०
प्राथमिक (१-५)	९९९	४५३	५८	१०१	९४	३५	३१	३	२२३	१
निम्न माध्यमिक (६-८)	१,०६७	६४७	५४	७८	२४	१३	२३	१	२२०	७
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	७९७	३६१	५६	८१	३१	२२	१५	९	२१८	४
एसएलसी वा सो सरह	५५१	२८३	३२	४६	१७	९	२७	४	१३२	१

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण शैक्षिक तह	जम्मा	आर्थिक रुपमा काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरायसी काम (घर घन्दा)	घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	बुद्ध	आपाङ्गता भएको/रोग	पेन्सन/आय	सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	३४०	१८०	१७	३०	३	१	९	५	९३	२
स्नातक वा सो सरह	१०५	४६	१२	५	२	२	५	१	३२	०
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	४५	११	८	५	०	०	७	३	११	०
तह नभएको	२५	०	१	४	१७	०	०	०	३	०
तह उल्लेख नभएको	२१	४	१	७	२	१	०	१	५	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	६२	०	७	१०	२१	५	९	०	१०	०
अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला										
जम्मा	६,०३०	१,९३७	१,६८५	४१७	६२८	१३७	४२	७	१,१५५	२२
निरक्षर	१,५२८	०	४६९	९५	५४९	८७	२३	१	२९३	११
पढ्न र लेख्न नसक्ने	१,५०८	०	४५६	९४	५४६	८५	२२	१	२९३	११
पढ्न मात्र सक्ने	२०	०	१३	१	३	२	१	०	०	०
साक्षर	४,५०२	१,९३७	१,२१६	३२२	७९	५०	१९	६	८६२	११
प्रारम्भिक बाल शिक्षा (०)	६	३	०	२	०	०	०	०	१	०
प्राथमिक (१-५)	९५४	३९५	२८३	५९	३६	१४	४	१	१६१	१
निम्न माध्यमिक (६-८)	१,१४७	६१९	२३२	६९	५	१३	२	१	२०३	३
कक्षा ९, १०, टेस्ट पास	८४४	२७८	२८१	७८	८	८	२	१	१८७	१
एसएलसी वा सो सरह	६३६	३१४	१५९	४५	२	३	५	०	१०६	२
प्रवीणता प्रमाणपत्र वा सो सरह	५३४	२६३	११६	३६	२	१	२	१	११०	३
स्नातक वा सो सरह	१४२	४९	३०	१६	०	२	१	१	४३	०
स्नातकोत्तर, सो सरह वा सो भन्दा बढी	४०	१२	१२	१	०	०	१	०	१४	०
तह नभएको	४५	०	१९	४	५	३	२	०	११	१
तह उल्लेख नभएको	३०	४	१६	१	१	०	०	१	७	०
कहिल्यै विद्यालय नगएको	१२४	०	६८	११	२०	६	०	०	१९	०

साक्षरता अवस्था/ उत्तीर्ण शैक्षिक तह	जम्मा	आर्थिक रुपमा काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरायसी काम (घर धन्दा)	घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	वृद्ध	आपाङ्गता भएको/रोग	पेन्सन/आय	सामाजिक कार्य/स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
साक्षरताको अवस्था उल्लेख नभएको	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

१३.२१ आर्थिक रुपमा सक्रिय नहुनुको कारणअनुसार पछिल्लो १२ महिनामा कुनै पनि आर्थिक काम नगर्नु वा ६ महिनाभन्दा कम समय काम गर्ने दश वर्ष र सो भन्दा माथि उमेरको जनसंख्या

काम गरेको महिना	जम्मा	आर्थिक काम नगर्नुको प्रमुख कारण								
		विद्यार्थी	घरायसी काम (घर धन्दा)	घरायसी कर्म (पारिवारिक हेरचाह)	वृद्ध	आपाङ्गता भएको/रोग	पेन्सन/आय	सामाजिक कार्य/ स्वयंसेवक	अन्य	उल्लेख नभएको
भोजपुर नगरपालिका										
जम्मा										
जम्मा	१०,५९४	३,९२४	१,९६९	८४५	१,०८५	२८७	१८५	३४	२,२२५	४०
३-६ महिना	२,३६९	३३५	७६१	२८५	७०	२७	२५	१७	८३४	१५
< ३ महिना	२,०१३	५१५	२७१	१५४	६६	३२	४	४	९५३	१४
काम नगरेको	६,२१२	३,०७४	९३७	४०६	९४९	२२८	१५६	१३	४३८	११
पुरुष										
जम्मा	४,५६४	१,९८७	२८४	४२८	४५७	१५०	१४३	२७	१,०७०	१८
३-६ महिना	९४१	१६४	११३	१६५	३७	१३	२०	१३	४०९	७
< ३ महिना	८६१	२४९	५३	१०१	३१	१७	३	३	३९९	५
काम नगरेको	२,७६२	१,५७४	११८	१६२	३८९	१२०	१२०	११	२६२	६
महिला										
जम्मा	६,०३०	१,९३७	१,६८५	४१७	६२८	१३७	४२	७	१,१५५	२२
३-६ महिना	१,४२८	१७१	६४८	१२०	३३	१४	५	४	४२५	८
< ३ महिना	१,१५२	२६६	२१८	५३	३५	१५	१	१	५५४	९
काम नगरेको	३,४५०	१,५००	८१९	२४४	५६०	१०८	३६	२	१७६	५

नोट: आर्थिक क्रियाकलापसम्बन्धी थप विवरण राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को वेबसाइट www.censusnepal.cbs.gov.np वा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको वेबसाइट www.nsonepal.gov.np बाट अध्ययन गर्न सकिने छ।

खण्ड १४ : कृषि, वन तथा वातावरण तथ्याङ्क

नेपालमा विक्रम सम्वत् २०१८ सालदेखि प्रत्येक दश-दश वर्षमा कृषिगणना सञ्चालन हुँदै आएको छ। यही क्रमको सातौँ राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ सालमा तत्कालीन केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागद्वारा सम्पन्न भएको छ। २०७८ सालको यो कृषिगणना संघीयता पछिको पहिलो कृषिगणना हो र विगतका कृषिगणनाहरूले कृषि संरचना, कृषि गतिविधि तथा कृषि उत्पादनसम्बन्धी विवरण जिल्ला तहसम्म मात्र दिँदै आएकोमा यसपटक संघीय ढाँचा अनुसारका ७५३ वटै नगरपालिका/गाउँपालिका तहसम्मको तथ्याङ्क उपलब्ध गराएको छ। यस खण्डमा राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाको कृषक परिवार, जग्गाको स्वामित्व, जग्गाको उपयोग, अस्थायी तथा स्थायी बाली लागेको क्षेत्र, सिँचाइको स्थिति, प्रमुख बालीहरूमा कृषि सामग्रीको प्रयोग, पाल्तु चौपाया तथा पन्छी, कृषि कामदार, कृषि तालिम, कृषि उत्पादन लगायतका विवरणहरू प्रस्तुत गरिएको छ।

१४.१ कृषक परिवार संख्या, क्षेत्रफल, कित्ता संख्या तथा सिँचित क्षेत्रफल

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	जम्मा कित्ता संख्या	औसत कित्ता संख्या	सिँचाइ सुविधा प्रयोग गर्ने कृषक परिवारको संख्या	सिँचित क्षेत्रफल (हेक्टर)
५,११४	४,०१७.३	१३,०५३	२.६	३,८०९	१,४७३.५

१४.२ जग्गाको स्वामित्वअनुसार जग्गा कमाउने परिवार संख्या तथा कमाएको जग्गाको क्षेत्रफल

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	एक प्रकारको स्वामित्व						एकभन्दा बढी प्रकारको स्वामित्व	
		परिवारको हकको जग्गामात्र कमाउने		अरुको हकको जग्गामात्र कमाउने		अन्य प्रकारको उपभोग अन्तरगत			
		परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
५,११४	४,०१७.३	३,४४५	२,६९४.०	४०६	१५५.२	०	-	१,२६३	१,१६८.१

१४.३ कृषिचलनले चलन गरेको जग्गाको उपयोग

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलन गरेको जग्गाको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	जम्मा खेतीयोग्य जग्गा		अस्थायी बाली लागेको जग्गा		अन्य खेतीयोग्य जग्गा		स्थायी बाली लागेको जग्गा		अन्य जग्गा	
		परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
५,११४	४,०१७.३	५,०५०	२,८५६.२	५,०५०	२,६७२.०	९७४	१८४.२	२,५०३	४७२.३	५,११४	६८८.८

१४.४ विभिन्न अस्थायी बालीको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या

खाद्यान्न बाली		कोसे/दाल बाली		कन्दमूल बाली		तेल बाली		तरकारी बाली		अन्य अस्थायी बाली	
परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
४,९४३	३,१७९.८	१,६६९	१४१.५	३,४२३	४०२.६	७९२	९०.९	२,८२५	१५४.१	२,८२५	१५८.२

१४.४.१ मुख्य अस्थायी बाली लागेका जग्गाको क्षेत्रफल तथा कृषक परिवार संख्या

धान		गहुँ		मकै		कोदो		जौ/उवा		फापर	
परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
२,५५७	१,१०५.१	७४८	१०६.८	४,७३९	१,३६१.५	३,३०६	६००.०	३२	२.७	५३	३.८

१४.५ बगैँचाको रुपमा लगाइएका जम्मा स्थायी बालीको क्षेत्रफल, बोट संख्या, छरिएर रहेका बोट संख्या र कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारले चलाएको जग्गाको क्षेत्रफल (हेक्टर)	स्थायी बाली									
		कृषक परिवार संख्या	बगैँचाको रुपमा लगाइएका जम्मा स्थायी बालीको क्षेत्रफल (हेक्टर)	बगैँचाको रुपमा लगाइएका						छरिएका बोट संख्या	
				फल लाग्ने उमेरको			फल नलाग्ने उमेरको			फल लाग्ने उमेरको	फल नलाग्ने उमेरको
				परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	बोट संख्या	परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	बोट संख्या		
५,११४	४,०१७.३	३,९६९	४७२.३	१,८४०	२६०.२	६१,८०८	१,६२६	२१२.१	१,०४,०२७	२६,३२३	१५,४००

१४.५.१ बगैँचाको रुपमा लगाइएका मुख्य स्थायी बालीको क्षेत्रफल, बोट संख्या, छरिएर रहेका बोट र कृषक परिवार संख्या

सुन्तला				कागती			
कृषक परिवार संख्या	बगैँचाको रुपमा लगाइएका		छरिएका बोट संख्या	कृषक परिवार संख्या	बगैँचाको रुपमा लगाइएका		छरिएका बोट संख्या
	क्षेत्रफल (हे.)	बोट संख्या			क्षेत्रफल (हे.)	बोट संख्या	
१,७४५	४५.१	३९,६३६	१२,०९४	७६०	१२.५	१९,९६४	२,९३५

१४.५.२ बगैँचाको रुपमा लगाइएका मुख्य स्थायी बालीको क्षेत्रफल, बोट संख्या, छरिएर रहेका बोट संख्या र कृषक परिवार संख्या

आँप				केरा			
कृषक परिवार संख्या	बगैँचाको रुपमा लगाइएका		छरिएका बोट संख्या	कृषक परिवार संख्या	बगैँचाको रुपमा लगाइएका		छरिएका बोट संख्या
	क्षेत्रफल (हेक्टर)	बोट संख्या			क्षेत्रफल (हेक्टर)	बोट संख्या	
८६	२.४	१,१७७	२२५	६९५	८.४	५१,४५५	३,९४५

१४.६ प्रमुख बालीहरुमा कृषि सामग्री (बीउविजन, विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	धान							
	कृषक परिवार संख्या	विजनको किसिम			कीटनाशक विषादीको प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	मलको प्रयोग		
		प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या				कृषक परिवार संख्या		
		स्थानीय	उन्नत	वर्णशंकर (हाइब्रिड)		स्थानीय/ जैविक मल	खनिज/ रासायनिक मल	दुवै
५,११४	२,५५७	२,५४६	११	०	९६	१,६०४	१७१	७८१

१४.६.१ प्रमुख वालीहरुमा कृषि सामग्री (बीउविजन, विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या

	मकै							
जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवार संख्या	विजनको किसिम			कीटनाशक विषादीको प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	मलको प्रयोग		
		प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या				कृषक परिवार संख्या		
		स्थानीय	उन्नत	वर्णशंकर (हाइब्रिड)		स्थानीय/ जैविक मल	खनिज/ रासायनिक मल	दुवै
५,११४	४,७३९	४,६३२	१०७	०	१६१	२,१८२	३२	२,५२६

१४.६.२ प्रमुख वालीहरुमा कृषि सामग्री (बीउविजन, विषादी, मल) प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	गहुँ							
	कृषक परिवार संख्या	विजनको किसिम		कीटनाशक विषादीको प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	मलको प्रयोग			
		प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या			कृषक परिवार संख्या			
		स्थानीय	उन्नत		स्थानीय/ जैविक मल	खनिज/ रासायनिक मल	दुवै	
५,११४	७४८	७४८	०	११	५९८	०	१५०	

१४.७ पाल्तु चौपाया तथा पन्छीको संख्या र कृषक परिवार

जम्मा कृषक परिवार संख्या	पाल्तु चौपाया										पाल्तु पन्छी						
	पशु चौपाया पाल्ने कृषक परिवारको जम्मा संख्या	गाई / गोरु		रौगा / भैसी	बाख्रा / च्याङ्ग्रा		भैँडा / भैँडी	सुगुर / बंगुर		अन्य पशु	कुखुरा	अन्य पन्छी					
		कृषक परिवार संख्या	गाई/गोरु संख्या	कृषक परिवार संख्या	रौगा/भैसी संख्या	कृषक परिवार संख्या	बाख्रा/च्याङ्ग्रा संख्या	कृषक परिवार संख्या	भैँडा/भैँडी संख्या	कृषक परिवार संख्या	सुगुर/बंगुर संख्या	कृषक परिवार संख्या	अन्य पशु संख्या	कृषक परिवार संख्या	कुखुरा संख्या	कृषक परिवार संख्या	अन्य पन्छी संख्या
५,११४	४,९२१	३,१७७	८,६३४	१,८०८	३,१८८	२,९२०	२१,५४३	६४	२५७	२,५९०	९,१५०	२१	३२	४,६२२	६८,३८०	५१४	३,५४३

१४.८ कृषि कामदारको किसिमअनुसार कामदारहरुको संख्या र कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	स्थायी कामदार				अस्थायी कामदार			
	कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	स्थायी कामदार संख्या			कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	अस्थायी कामदारको व्यक्ति दिन		
		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
५,११४	२१	४३	२१	२१	२,६१०	१,३४,७३०	५९,८४२	७४,८८८

१४.८.१ कृषि कामदारको किसिमअनुसार कामदारहरूको संख्या र कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	पर्मा लगाएका कामदार				ठेक्कामा लगाएका कामदार			
	कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	पर्मा लगाएका कामदारको व्यक्ति दिन			कामदार प्रयोग गर्ने कृषक परिवार संख्या	ठेक्कामा लगाएका कामदारको व्यक्ति दिन		
		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
५,११४	३,४६७	१,२६,३६२	५७,०२४	६९,३३८	११	४३	२१	२१

१४.९ कृषि ऋण, थप ऋणको आवश्यकता, बीमा तथा अनुदान प्राप्त गर्ने कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि ऋण लिएका कृषक परिवार संख्या	कृषि ऋण/थप ऋणको आवश्यकता उल्लेख गर्ने कृषक परिवार संख्या	कृषि क्रियाकलापको लागि बिमा गरेका कृषक परिवार संख्या	कृषि कार्यको लागि सरकारी अनुदान प्राप्त गरेका कृषक परिवार संख्या
५,११४	५३५	१,५४१	५३	१,४३३

१४.१० जलवायु परिवर्तन बारे जानकारी राख्ने र कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुर्‍याएको प्रभावअनुसार कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	जलवायु परिवर्तन बारे थाहा हुने कृषक परिवार संख्या	कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुर्‍याएको प्रभाव उल्लेख गर्ने कृषक परिवार	कृषि कार्यमा जलवायु परिवर्तनले पुर्‍याएको प्रभावअनुसार कृषक परिवार									
			फि फि लगाउने	फि फि लगाउने	फल/ फसलको आकारमा परिवर्तन	स्वादमा परिवर्तन	बाली लगाउने समयमा फरक	धेरै वा कम वर्षा	रोग/ किराको प्रकोपमा वृद्धि	ब्रिडिङ समयमा परिवर्तन	प्रजातिको लोप/ उत्थान	अन्य
५,११४	२,६९६	२,४०७	२,३३२	१९३	१९३	२१४	१,४४४	१,००६	१,०६०	८५६	०	०

१४.११ कृषि चलनबाट निस्किएका फोहोरको निम्नानुसार व्यवस्थापन गरेका कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि चलनबाट निस्किएका फोहोरको निम्नानुसार व्यवस्थापन गरेका कृषक परिवार संख्या						
	गाडेर	जलाएर	फोहोर व्यवस्थापकलाई पठाएर	कम्पोष्ट बनाएर	इन्धनको रुपमा प्रयोग गरेर	अन्य तरिकाले व्यवस्थापन गरेर	कुनै व्यवस्थापन नगरेको
५,११४	१,९५८	४,४०७	२१	१,६१६	१५०	१,३५९	७५

१४.१२ लिङ्गअनुसार मुख्य कृषकको संख्या तथा कृषक परिवारको जनसंख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	लिङ्गअनुसार मुख्य कृषक संख्या		कृषक परिवारको जनसंख्या	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
५,११४	३,२४२	१,८७२	९,९२८	१०,७५२

१४.१३ लिङ्गानुसार कृषि तालिम, कृषि कार्यसम्बन्धी निर्णयमा सहभागिता तथा कृषि क्रियाकलापमा सरदर दिएको समयअनुसार १० वर्ष वा सोभन्दा माथि उमेरका कृषक परिवारको जनसंख्या

औपचारिक कृषि तालिम लिएका कृषक परिवारको जनसंख्या		कृषि कार्यसम्बन्धी निर्णयमा सहभागिता जनाउने कृषक परिवारको जनसंख्या		कृषि क्रियाकलापमा सरदर दिएको समयअनुसार कृषक परिवारको जनसंख्या									
				कम (<४०%)		करिब आधा (४०%-५९%)		धेरै (६०%-९९%)		सबै (१००%)		समय नै नदिएको	
पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
५४६	७३८	५,५७४	६,१५२	१,६८०	१,५३०	१,२८४	२,२४७	२,५५७	२,८५७	१,१५६	८७७	१,५८३	१,५१९

१४.१४ कृषि चलनमा परिवारमूली र कृषि चलनको स्थिति

जम्मा कृषक परिवार संख्या	परिवारमूली		कृषि चलनको स्थिति		
	मुख्य कृषक आफै परिवारमूली	परिवारमूली अन्य व्यक्ति	एक-चलन परिवार	बहु-चलन परिवार	साझा-चलन परिवार
५,११४	४,१४१	९७३	५,०७१	२१	२१

१४.१५ कृषि चलनको प्रमुख उत्पादन/क्रियाकलापअनुसार कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि चलनको प्रमुख उत्पादन/क्रियाकलापअनुसार कृषक परिवार संख्या						
	खाद्यान्न बाली	तरकारी बाली	फलफूल बाली	नगदे बाली	पशुपालन	पन्छीपालन	अन्य
५,११४	४,६२२	१९३	५४	१०७	१३९	०	०

१४.१६ कृषि चलनबाट भएको प्रमुख उत्पादनको मुख्य प्रयोगअनुसार कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषि उत्पादनको मुख्य प्रयोगअनुसार कृषक परिवार संख्या			
	सबै घरायसी उपभोग	मुख्य घरायसी उपभोग र केही बिक्री	मुख्य बिक्री र केही घरायसी उपभोग	सबै बिक्री
५,११४	३,८५२	९८४	२५७	२१

१४.१७ कृषक परिवारको आम्दानीको मुख्य स्रोत, आफ्नै कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानीले मात्र वर्षभरि परिवारलाई खान नपुग्ने कृषि चलनको अवस्था तथा परिवारलाई खान नपुग्ने अवधिअनुसार कृषक परिवार संख्या

जम्मा कृषक परिवार संख्या	कृषक परिवारको आम्दानीको मुख्य स्रोत		कृषि उत्पादनबाट भएको आम्दानीले मात्र वर्षभरी परिवारलाई खान नपुग्ने कृषक परिवार संख्या	परिवारलाई खान नपुग्ने अवधिअनुसार कृषक परिवार संख्या			
	कृषि	गैर कृषि		१ देखि ३ महिना	४ देखि ६ महिना	७ देखि ९ महिना	१० देखि १२ महिना
५,११४	३,६९१	१,४२३	३,४८८	८४५	१,८०८	७०६	१२८

नोट: कृषिसम्बन्धी थप तथ्याङ्क राष्ट्रिय कृषिगणना, २०७८ को वेबसाइट www.agricensusnepal.gov.np, राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को वेबसाइट www.censusnepal.cbs.gov.np वा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको वेबसाइट www.nsonepal.gov.np मा उपलब्ध रहेको छ।

खण्ड १५ : उद्योग तथा वाणिज्य

कुनै विशेष क्षेत्रमा भारी मात्रामा सामानको निर्माण/उत्पादन अथवा वृहत रूपले सेवा प्रदान गर्ने मानवीय कर्मलाई उद्योग भनिन्छ। त्यस्तै सीप साधनको प्रयोग गरी सानो तथा ठूलो परिमाणमा वस्तुहरूको उत्पादन गर्ने कार्यलाई समेत उद्योग भनिन्छ। उद्योगहरूका कारण गुणस्तरीय उत्पादन सस्तो दाममा प्राप्त हुन्छन्। रोजगारी र निर्यात प्रवर्द्धन गरी देशको आर्थिक विकास गर्न उद्योगको विकास आवश्यक छ। उद्योगलाई देश विकासको मेरुदण्ड मान्न सकिन्छ। बेरोजगारी कम गरी गरिबी निवारणमा उद्योगको ठूलो भूमिका रहन्छ। औद्योगिक विकास नभई पूर्वाधारको विकास सम्भव छैन। यस खण्डमा राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा भोजपुर नगरपालिकाको वडागत, एनएसआईसी (NSIC) अनुसार तथा आकारअनुसार व्यावसायिक प्रतिष्ठान, प्रतिष्ठानमा संलग्न व्यक्ति, उद्योग तथा वाणिज्यसम्बन्धी विवरण राखिएको छ।

१५.१ भोजपुर नगरपालिकाको व्यावसायिक प्रतिष्ठानसम्बन्धी विवरण

१५.१.१ वडागत व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न जनशक्ति विवरण

क्षेत्र	व्यावसायिक प्रतिष्ठानको संख्या	संलग्न व्यक्तिको संख्या		
		जम्मा	पुरुष	महिला
भोजपुर नगरपालिका	१,२१५	३,६३८	२,०७४	१,५६४
वडा नम्बर १	३०	६५	४०	२५
वडा नम्बर २	४५	९४	४६	४८
वडा नम्बर ३	५०	१०१	४६	५५
वडा नम्बर ४	८०	१८२	१२२	६०
वडा नम्बर ५	७१	१७६	८७	८९
वडा नम्बर ६	६८	३०५	२३६	६९
वडा नम्बर ७	४४३	१,५०४	८८४	६२०
वडा नम्बर ८	४८	२०३	९९	१०४
वडा नम्बर ९	१६२	३८९	१९४	१९५
वडा नम्बर १०	४२	१२३	५६	६७
वडा नम्बर ११	६५	१६०	८२	७८
वडा नम्बर १२	१११	३३६	१८२	१५४

१५.१.२ एनएसआईसी (NSIC) अनुसार व्यावसायिक प्रतिष्ठान* र संलग्न व्यक्तिको संख्या

नेपालस्तरीय औद्योगिक वर्गीकरण		नपाको जम्मा	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	वडा १०	वडा ११	वडा १२
जम्मा	प्रतिष्ठानको संख्या	१२१५	३०	४५	५०	८०	७१	६८	४४३	४८	१६२	४२	६५	१११
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	३६३८	६५	९४	१०१	१८२	१७६	३०५	१५०४	२०३	३८९	१२३	१६०	३३६

नेपालस्तरीय औद्योगिक वर्गीकरण		नपाको जम्मा	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	वडा १०	वडा ११	वडा १२
कृषि, वन र माछापालन (A)	प्रतिष्ठानको संख्या	७८	८	६	-	५	१६	७	३	६	१	४	११	११
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	१४१	८	६	-	६	२२	२१	६	९	५	५	११	४२
औद्योगिक उत्पादन (C)	प्रतिष्ठानको संख्या	१४३	४	४	३	१२	७	५	४७	४	२९	४	६	१८
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	३११	८	५	४	१७	१३	७	१२६	६	७४	७	८	३४
खानी तथा उत्खनन, विद्युत, ग्यास, पानीको आपूर्ति र निर्माण (B+D+E+F)	प्रतिष्ठानको संख्या	५	-	-	-	२	-	१	१	-	-	-	-	१
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	२२९	-	-	-	३२	-	१४०	४७	-	-	-	-	१०
थोक तथा खुद्रा व्यापार: मोटर गाडी र मोटरसाइकल मर्मत (G)	प्रतिष्ठानको संख्या	५१०	११	१६	१७	२३	२४	२७	२१०	२४	७२	२२	२५	३९
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	१,०५१	२२	३२	२३	३३	६२	५३	४१९	५२	१४८	६४	५९	८४
यातायात, भण्डार, सूचना तथा सञ्चार (H+J)	प्रतिष्ठानको संख्या	१०	-	१	-	-	-	-	६	-	-	१	१	१
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	५९	-	१	-	-	-	-	४७	-	-	३	५	३
आवास तथा खानाको सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू (I)	प्रतिष्ठानको संख्या	२१३	१	२	८	१६	७	२०	८३	७	३६	१	५	२७
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	४६१	१	६	१२	२७	१३	४४	२०१	१५	७६	३	१२	५१
वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू (K)	प्रतिष्ठानको संख्या	५७	१	४	२	१	३	२	३५	२	२	-	४	१
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	२३८	१	४	२	१	३	२	१९४	९	८	-	७	७

नेपालस्तरीय औद्योगिक वर्गीकरण		नपाको जम्मा	वडा १	वडा २	वडा ३	वडा ४	वडा ५	वडा ६	वडा ७	वडा ८	वडा ९	वडा १०	वडा ११	वडा १२
शिक्षा (P)	प्रतिष्ठानको संख्या	६०	३	३	४	३	७	३	११	३	३	६	६	८
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	७१६	२३	२६	३८	४३	५०	३४	२१२	१०८	२७	३२	४६	७७
मानव स्वास्थ्य र सामाजिक कार्यसम्बन्धी क्रियाकलापहरू (Q)	प्रतिष्ठानको संख्या	४३	-	६	१२	८	२	-	८	-	-	२	२	३
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	२०९	-	११	१८	१३	८	-	१३०	-	-	७	६	१६
घरजग्गा कारोबार, पेशाविद्, वैज्ञानिक, प्रशासनिक, कला, मनोरञ्जन र अन्य (L+M+N+R+S)	प्रतिष्ठानको संख्या	९६	२	३	४	१०	५	३	३९	२	१९	२	५	२
	संलग्न व्यक्तिको संख्या	२२३	२	३	४	१०	५	४	१२०	४	५१	२	६	१२

*प्रतिष्ठान: एउटा निश्चित वा एकल स्थानमा अवस्थित वा स्थापना गरिएको आर्थिक एकाइलाई प्रतिष्ठान भनिन्छ। यस्ता प्रतिष्ठानले मुख्यतया एकै प्रकारको मात्र आर्थिक क्रियाकलाप सञ्चालन गरेका हुन्छन्। प्रतिष्ठान कुनै पनि आकार, प्रकार र किसिमको आर्थिक एकाइ हुन सक्दछ।

१५.१.३ संलग्न जनशक्तिको संख्याअनुसार वडागत व्यावसायिक प्रतिष्ठान र संलग्न व्यक्तिको संख्या

जम्मा		१ जना		२ जना		३-९ जना		१० जना र सो भन्दा बढी	
प्रतिष्ठानको संख्या	संलग्न व्यक्तिको संख्या	प्रतिष्ठानको संख्या	संलग्न व्यक्तिको संख्या	प्रतिष्ठानको संख्या	संलग्न व्यक्तिको संख्या	प्रतिष्ठानको संख्या	संलग्न व्यक्तिको संख्या	प्रतिष्ठानको संख्या	संलग्न व्यक्तिको संख्या
भोजपुर नगरपालिका									
१,२१५	३,६३८	४७८	४७८	३७९	७५८	३१३	१,३४४	४५	१,०५८
वडा नम्बर १									
३०	६५	१४	१४	१२	२४	३	१५	१	१२
वडा नम्बर २									
४५	९४	२४	२४	१३	२६	७	२९	१	१५
वडा नम्बर ३									

जम्मा		१ जना		२ जना		३-९ जना		१० जना र सो भन्दा बढी	
प्रतिष्ठानको संख्या	संलग्न व्यक्तिको संख्या	प्रतिष्ठानको संख्या	संलग्न व्यक्तिको संख्या	प्रतिष्ठानको संख्या	संलग्न व्यक्तिको संख्या	प्रतिष्ठानको संख्या	संलग्न व्यक्तिको संख्या	प्रतिष्ठानको संख्या	संलग्न व्यक्तिको संख्या
५०	१०१	३५	३५	९	१८	४	२४	२	२४
वडा नम्बर ४									
८०	१८२	४८	४८	२७	५४	३	२१	२	५९
वडा नम्बर ५									
७१	१७६	२९	२९	१८	३६	२३	९३	१	१८
वडा नम्बर ६									
६८	३०५	२९	२९	१७	३४	१९	७२	३	१७०
वडा नम्बर ७									
४४३	१,५०४	१६०	१६०	१३५	२७०	१२७	५८३	२१	४९१
वडा नम्बर ८									
४८	२०३	१४	१४	२१	४२	११	४३	२	१०४
वडा नम्बर ९									
१६२	३८९	५६	५६	५४	१०८	४९	१८३	३	४२
वडा नम्बर १०									
४२	१२३	९	९	१४	२८	१८	७४	१	१२
वडा नम्बर ११									
६५	१६०	२४	२४	२३	४६	१६	६६	२	२४
वडा नम्बर १२									
१११	३३६	३६	३६	३६	७२	३३	१४१	६	८७

१५.१.४ NSIC को परिचय

नेपालस्तरीय औद्योगिक वर्गीकरण (Nepal Standard Industrial Classification – NSIC) भन्नाले नेपालको आर्थिक गतिविधिहरूलाई एक निश्चित मापदण्डअनुसार वर्गीकृत गर्ने प्रणालीलाई जनाइन्छ। यो प्रणालीलाई केन्द्रीय तथ्यांक विभाग (Central Bureau of Statistics – CBS), नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त प्रणाली International Standard Industrial Classification (ISIC) को आधारमा विकास गरेको हो।

नेपालमा हुने सम्पूर्ण आर्थिक गतिविधिहरूलाई व्यवस्थित र वैज्ञानिक रूपमा वर्गीकरण गर्ने उद्देश्यले यो वर्गीकरण तयार गरिएको हो। यसले नीति निर्माण, योजना निर्माण, तथ्यांक संकलन, विश्लेषण तथा अनुगमनका कार्यमा सघाउ पुऱ्याउँछ। नेपालस्तरीय औद्योगिक वर्गीकरण ISIC Rev. 4 को आधारमा तयार पारिएको हो, जसले गर्दा अन्तर्राष्ट्रिय तथ्यांकसँग तुलना गर्न सहज हुन्छ।

NSIC को संरचना निम्न तहमा विभाजित हुन्छ:

क) खण्ड (Section): A देखि U सम्म अक्षरद्वारा चिनिन्छ (जस्तै, A – कृषि तथा वन, C – निर्माण उद्योग)

ख) प्रमुख समूह (Division): दुई अंक (जस्तै: ०१, १०, ४५)

ग) समूह (Group): तीन अंक (जस्तै: ०११, १०१, ४५१)

घ) वर्ग (Class): चार अंक (जस्तै: ०१११, १०१०, ४५१०)

NSIC को संरचना अनुसार A देखि U सम्मका खण्डहरूको विवरण:

खण्ड	क्रियाकलापको नाम
A	कृषि, वन र माछापालन
B	खानी तथा उत्खनन्
C	औद्योगिक उत्पादन
D	विद्युत्, ग्यास, बाफ तथा वातानुकूलित सेवा
E	पानीको आपूर्ति, ढलनिकास, फोहर व्यवस्थापन र उपचारात्मक क्रियाकलापहरू
F	निर्माण
G	थोक एवं खुद्रा व्यापार, मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरू
H	यातायात तथा भण्डारण
I	आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरू
J	सूचना तथा सञ्चार
K	वित्तीय तथा बीमासम्बन्धी क्रियाकलापहरू
L	घरजग्गा कारोबारका व्यावसायिक क्रियाकलापहरू
M	पेशागत, वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू
N	प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू
O	सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा; अनिवार्य सामाजिक सुरक्षासम्बन्धी क्रियाकलापहरू
P	शिक्षा
Q	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्यका क्रियाकलापहरू
R	कला, मनोरञ्जन तथा मनोविनोद
S	अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरू
T	रोजगारदाताका रूपमा घरपरिवारका घरायसी क्रियाकलापहरू; आफ्नो प्रयोगका लागि छुट्याउन नसकिने विभिन्न वस्तु तथा सेवाहरू उत्पादन गर्ने क्रियाकलापहरू
U	बाह्य संघ संस्था एवं यसका अङ्गहरूका क्रियाकलापहरू

नोट: राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५ बाट प्राप्त अन्य विवरण राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको वेबसाइट [www. nsonepal.gov.np](http://www.nsonepal.gov.np) मा गई अध्ययन गर्न सकिने छ।

खण्ड १६ : विविध

यस खण्डमा माथिका क्षेत्रगत विषयहरूको विवरणबाहेक अन्य आवश्यक जानकारी प्रस्तुत गरिएको छ। राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयसम्बन्धी विवरण, तथ्याङ्कका १० प्रमुख सिद्धान्त तथा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङको परिचयात्मक जानकारी राखिएको छ।

१६.१ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयसम्बन्धी विवरण

१६.१.१ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको परिचय

केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग (CBS) तथ्याङ्क ऐन, २०१५ अन्तर्गत तथ्याङ्क सङ्कलन, सङ्ग्रह, प्रशोधन, विश्लेषण, प्रकाशन र प्रसारका लागि केन्द्रीय निकायको रूपमा वि.सं. २०१५ साल पुस १७ गते स्थापना भएको थियो। यो विभागले सुरुमा अर्थ मन्त्रालय, त्यसपछि अर्थ आर्थिक विषय मन्त्रालय अन्तर्गत रहँदै पछिल्लो समय राष्ट्रिय योजना आयोग मातहत रहेर कार्यसम्पादन गरेको थियो। यसले मुख्यतया जनगणना र सर्वेक्षणमार्फत समयसापेक्ष र भरपर्दो सामाजिक-आर्थिक तथ्याङ्कहरू उत्पादन गर्दै आएको तथ्य स्मरणीय छ। केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग स्थापना गर्नुको मुख्य उद्देश्य आवधिक विकास योजना, नीति तर्जुमा र निर्णय निर्माणमा आवश्यक तथ्याङ्क राष्ट्रिय योजना आयोग र अन्य सरकारी निकायहरूलाई उपलब्ध गराउनु हो। विक्रम सम्वत् २०७९ भाद्र २८ मा नयाँ तथ्याङ्क ऐन, २०७९ जारी गरियो। यस ऐनले विगतको केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागलाई राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयमा स्तरोन्नति गर्ने प्रावधान राख्यो। फलस्वरूप विक्रम सम्वत् २०७९ आश्विन २७ गते राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको स्थापना भयो। हाल यो कार्यालय प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय अन्तर्गत रहेको छ। विगतमा केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको नेतृत्व महानिर्देशक (राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी प्राविधिक) बाट भएको थियो भने हाल राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको नेतृत्व प्रमुख तथ्याङ्क अधिकारी (राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणी, सचिव) बाट भइरहेको छ। समग्र रूपमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको प्रभावकारी सञ्चालनका लागि यस कार्यालयको भूमिका सधैं निर्णायक हुन्छ। तथ्याङ्क प्रदायक, तथ्याङ्क उत्पादक र प्रयोगकर्ताहरूबीच निरन्तर सहकार्य र सु-सम्बन्ध राख्दै नेपालको तथ्याङ्कीय प्रणालीको विकास र सुदृढीकरणमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय प्रतिबद्ध रहेको छ।

१६.१.२ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको दीर्घकालीन सौँच

"समन्वयात्मक, क्रियाशील र सबल राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको स्थापना।"

१६.१.३ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको लक्ष्य

"समन्यायिक विकास र समृद्धिसम्बन्धी नीतिका लागि संघीय शासन प्रणालीसापेक्ष गुणस्तरीय तथ्याङ्क उत्पादन, व्यवस्थापन र आपूर्ति पद्धति विकास गर्ने।"

१६.१.४ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको रणनीतिक उद्देश्य

- ✎ तथ्याङ्कीय क्रियाकलापमा संलग्न नेपाल सरकारका केन्द्रीय निकाय लगायत प्रदेश र स्थानीय तहहरूको बीचमा समन्वय स्थापना गरी संघीय संरचना अनुरूपको तथ्याङ्क प्रणालीको विकास गर्ने।
- ✎ तथ्यमा आधारित नीति निर्माण तथा विकास व्यवस्थापन र प्रयोगकर्ताको माग सम्बोधन गर्न विश्वसनीय र गुणस्तरीय तथ्याङ्क उत्पादन गरी नियमित आपूर्ति व्यवस्था मिलाउने।
- ✎ तथ्याङ्कीय कार्य व्यवस्थापनका लागि कानूनी र प्रक्रियागत सुधार गरी संस्थागत सुदृढीकरण गर्ने।

१६.१.५ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको उद्देश्य

- ✘ योजना तथा नीति तर्जुमाका लागि सरकारलाई समयमै गुणस्तरीय तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने र देशको सामाजिक-आर्थिक अवस्थाको जानकारी लिने।
- ✘ संकलित डाटाको प्रशोधन, विश्लेषण, प्रकाशन, प्रसार र संरक्षण।
- ✘ तथ्याङ्कीय विसंगतिहरूबाट बच्ने, डाटा सङ्कलन, प्रशोधन र विश्लेषणमा संलग्न विभिन्न निकायहरूसँग समन्वय गर्ने।
- ✘ तथ्याङ्कीय गतिविधिहरूमा अग्रणी भूमिका निर्वाह गर्दै मानक तथ्याङ्कीय प्रणालीको विकास गर्ने।
- ✘ तथ्याङ्कीय जनशक्तिको विकास गर्ने।

१६.१.६ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको मुख्य कार्यहरू

- ✘ योजना र नीति तर्जुमा गर्न सरकारलाई आवश्यक तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने।
- ✘ सामाजिक-आर्थिक क्षेत्रसँग सम्बन्धित डाटाको सङ्कलन, प्रशोधन र विश्लेषण।
- ✘ भरपर्दो डाटा सङ्कलन र कार्यान्वयनको लागि परिभाषा र वैज्ञानिक विधिहरू विकास गर्ने।
- ✘ विभिन्न तथ्याङ्क सङ्कलन एजेन्सीहरूलाई समन्वय गर्ने र समान तथ्याङ्कहरू उत्पन्न गर्न र एकीकृत तथ्याङ्क प्रणालीको विकास गर्ने प्रयासहरूको दोहोरोपन घटाउने।
- ✘ सरकारको आवश्यकताअनुसार विभिन्न तथ्याङ्कीय क्षेत्रको अनुसन्धान गरी यी तथ्याङ्कहरू उत्पादन गर्ने।
- ✘ तथ्याङ्कीय अभिलेखहरूको संरक्षण।
- ✘ थप वैज्ञानिक, भरपर्दो र उपयोगी डाटा सङ्कलन, प्रशोधन र विश्लेषण विधि बनाउन नयाँ प्रविधिहरूको अन्वेषण।
- ✘ राष्ट्रिय स्तरको तथ्याङ्कको गुणस्तरमा निरन्तरता र एकरूपता कायम गरी विभिन्न निकायसँग समन्वय गर्ने।
- ✘ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा तथ्याङ्कीय क्षेत्रमा तालिम, गोष्ठी र कार्यशालाको आयोजना गर्ने।
- ✘ विभिन्न तथ्याङ्कीय गतिविधि नियन्त्रण र समन्वय गर्न सल्लाहकार भूमिका खेल्ने।
- ✘ आधारभूत तथ्याङ्कीय जनशक्तिको विकास गर्ने।
- ✘ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयमार्फत् नियमित र भरपर्दो तथ्याङ्क उपलब्ध गराउने प्रणालीको विकास र कार्यान्वयन गर्ने।

१६.२ आधिकारिक तथ्याङ्कका १० प्रमुख सिद्धान्तहरू

सन् १९८० को दशकको अन्त्यमा मध्य युरोपका देशहरूमा वैज्ञानिक र भरपर्दो तथ्याङ्क उत्पादन गर्न आधिकारिक तथ्याङ्कलाई डोर्‍याउने सिद्धान्तहरूको महसुस भयो। सन् १९९१ मा युरोपेली तथ्याङ्कविद्हरूको सम्मेलन (Conference of European Statistician, CES) ले आधिकारिक तथ्याङ्कका आधारभूत सिद्धान्तहरू विकसित गर्‍यो जुन सन् १९९२ मा युरोपेली आर्थिक आयोग (Economic Commission of Europe, ECE) को मन्त्रीस्तरबाट अंगीकार गरियो। सन् १९९४ मा संयुक्त राष्ट्र संघीय तथ्याङ्क आयोग (United Nations Statistical Commission) ले यी सिद्धान्तहरू अनुमोदन गर्‍यो। सन् २०१३ मा यी सिद्धान्तहरू प्रतिपादन भएको समयदेखि घटनाक्रमलाई समेटि तथ्याङ्क आयोगले आफ्नो बयालीसौं सत्रमा आधिकारिक तथ्याङ्कका आधारभूत सिद्धान्तहरूको संशोधित प्रस्तावना स्वीकृत गर्‍यो। सोही बैठकको सिफारिसमा आर्थिक तथा सामाजिक परिषद्ले तथ्याङ्कका आधारभूत सिद्धान्तसम्बन्धी मस्यौदा प्रस्ताव पेश गर्‍यो जुन संयुक्त राष्ट्रसंघको महासभाले २९ जनवरी २०१४ मा अनुमोदन गर्‍यो। यी सिद्धान्तहरूलाई संयुक्त राष्ट्र संघको आधिकारिक तथ्याङ्कको आधारभूत सिद्धान्त (UNFPOS) भनिन्छ। देशमा वैज्ञानिक र भरपर्दो तथ्याङ्क उत्पादन गर्न यी सिद्धान्तहरू अझै पनि सान्दर्भिक छन्। यी सिद्धान्तहरूले आधिकारिक तथ्याङ्कका विविध पक्षहरूलाई समेटेका छन्। देशको तथ्याङ्क प्रणाली आधिकारिक तथ्याङ्कका आधारभूत सिद्धान्तद्वारा निर्देशित हुन्छ जुन विश्वव्यापी तथ्याङ्क प्रणालीको आधारस्तम्भ हो। यहाँ आधिकारिक तथ्याङ्कका १० आधारभूत सिद्धान्तहरू संक्षिप्त रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ।

सिद्धान्त १: प्रासङ्गिकता, निष्पक्षता र समान पहुँच (Relevance, Impartiality and Equal Access)

लोकतान्त्रिक समाजको सूचना प्रणालीमा आधिकारिक तथ्याङ्क एक अपरिहार्य तत्व हो जसले सरकार अर्थतन्त्र र आम नागरिकहरूलाई आर्थिक, सामाजिक, जनसांख्यिक र वातावरणीय अवस्थाको बारेमा सूचना उपलब्ध गराउँछ। नागरिकको सूचनाको हकको सम्मान गर्दै आधिकारिक तथ्याङ्कीय निकायहरूले व्यावसायिक उपयोगिता भएका तथ्याङ्क संकलन गरी निष्पक्ष रूपमा नागरिकहरूलाई उपलब्ध गराउनु पर्दछ।

सिद्धान्त २: व्यावसायिक मापदण्ड, वैज्ञानिक सिद्धान्तहरू र व्यावसायिक नैतिकता (Professional Standards, Scientific Principles, and Professional Ethic)

आधिकारिक तथ्याङ्कहरूमा विश्वसनीयता कायम राख्नका लागि तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन, भण्डारण र प्रस्तुतीकरणका प्रक्रिया निर्धारण गर्दा आधिकारिक तथ्याङ्कीय निकायहरूले वैज्ञानिक सिद्धान्त, व्यावसायिक आचार र व्यावसायिक सौचबाट निर्णय लिनुपर्छ।

सिद्धान्त ३: जवाफदेहिता र पारदर्शिता (Accountability and Transparency)

तथ्याङ्कको सही अर्थ लगाउने काम सहज तुल्याउन तथ्याङ्कीय निकायहरूले तथ्याङ्कका स्रोत, विधि र प्रक्रियाको विवरण वैज्ञानिक मापदण्डअनुसार प्रस्तुत गर्नुपर्दछ।

सिद्धान्त ४: दुरुपयोगको रोकथाम (Prevention of Misuse)

तथ्याङ्कको गलत व्याख्या र दुरुपयोग भएमा त्यसको खण्डन गर्न सक्ने अधिकार तथ्याङ्कीय निकायहरूलाई छ।

सिद्धान्त ५: आधिकारिक तथ्याङ्कको स्रोत (Sources of Official Statistics)

तथ्याङ्कीय प्रयोजनका लागि सर्वेक्षण, प्रशासनिक अभिलेख लगायत सबै प्रकारका तथ्याङ्कका स्रोतहरूबाट विवरणहरू लिन सकिन्छ। तथ्याङ्कीय निकायहरूले स्रोत चयन गर्दा गुणस्तर, समय, लागत र उत्तरदाताको बोझलाई विचार गरी उपयुक्त स्रोत चयन गर्नुपर्दछ।

सिद्धान्त ६: गोपनीयता (Confidentiality)

तथ्याङ्कीय निकायहरूले तथ्याङ्क उत्पादनका लागि सङ्कलन गरिएका व्यक्तिगत विवरणहरू प्राकृतिक वा कानुनी व्यक्ति ज-जसको भए पनि एकदम गोप्य राख्नुपर्दछ। केवल तथ्याङ्कीय प्रयोजनका लागि मात्र यस्ता विवरणहरू प्रयोग गर्नुपर्दछ।

सिद्धान्त ७: कानून (Legislation)

तथ्याङ्क प्रणाली सञ्चालन गर्ने ऐन, नियम र आदेश सबै सार्वजनिक गर्नुपर्दछ।

सिद्धान्त ८: राष्ट्रिय समन्वय (National Coordination)

तथ्याङ्क प्रणालीमा स्थिरता र दक्षता हासिल गर्नका लागि देशभित्रका सबै तथ्याङ्कीय निकायहरूबीचको समन्वय आवश्यक हुन्छ।

सिद्धान्त ९: अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डको उपयोग (Use of International Standards)

प्रत्येक देशका तथ्याङ्कीय निकायहरूले अन्तर्राष्ट्रिय अवधारणा, वर्गीकरण र विधि प्रयोग गरेमा सबै सरकारी तहहरूमा तथ्याङ्क प्रणालीमा सामञ्जस्यता र दक्षता अभिवृद्धि हुन्छ।

सिद्धान्त १०: अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग (International Cooperation)

तथ्याङ्कमा द्विपक्षीय र बहुपक्षीय सहयोगले सबै देशहरूमा आधिकारिक तथ्याङ्क प्रणालीको सुधार गर्न सघाउ पुऱ्याउँछ ।

तथ्याङ्कको गुणस्तर कायम राख्न तथा राष्ट्रिय एवं अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा तथ्याङ्कहरू तुलनायोग्य बनाउन आधिकारिक तथ्याङ्कका यी आधारभूत सिद्धान्तहरूको अनुशरण गर्नु आवश्यक छ। नेपालको तथ्याङ्क प्रणालीमा पनि यी सिद्धान्तहरूको अनुशरण गरी आधिकारिक तथ्याङ्कहरूको सङ्कलन, सङ्ग्रह, विश्लेषण, भण्डारण र वितरण गर्ने प्रयत्न गरिएको पाइन्छ ।

स्रोत: नेपालको राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणाली, २०८०, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयबाट प्रकाशित

१६.३ नेपालको जनगणनाहरू-एक झल्को

साल (वि.सं.)	विशेषता
१९६८	देशको जम्माजम्मी जनसंख्या देखाउने नेपालको पहिलो जनगणना, यो गणनालाई केवल मुडगन्ती भन्ने गरिएको छ। यो पहिलो गणना र यसपछि वि.सं. १९७७, १९८७ र १९९८ सालमा सम्पन्न भएका अरु तीनवटा जनगणनाहरूको मोठ अङ्कमात्र प्राप्त भएको छ।
२००८	२००८ सालमा देशको पाँचौँ जनगणनाको तयारी हुँदाहुँदै राणाशासन विरुद्धको जनआन्दोलनले गर्दा गणनाको स्थलगत काम बीचैमा रोकियो।
२००९	वैज्ञानिक आधारमा गरिने जनगणनाको महत्वलाई बुझेर पहिलो पटक अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता अनुरूपका अवधारणा, परिभाषा एवं रीति-विधानलाई अनुशरण गरेर २००९ सालमा देशको पाँचौँ गणना सञ्चालन भयो तर यसमा एउटा 'खोट' रह्यो। आवश्यक स्रोत र साधनको कमीले गर्दा यो गणना देशभरमा एकै पटक हुन सकेन।
२०११	२००९ सालमा गणना गर्न बाँकी रहेका पूर्वको महोत्तरी जिल्ला र पश्चिम खण्डको जनगणना २०११ सालमा आएर सम्पन्न भयो र दुई फरक-फरक सालमा गरेर देशभरको गणना भएकोले यसलाई २००९-११ को जनगणना भन्ने गरिएको छ।
२०१८	अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलनअनुसार देशभर एकै पटक वैज्ञानिक हिसाबले सम्पन्न भएको पहिलो जनगणना मानिएको छ। यसपछिका सबै गणनाहरू दश वर्षको अन्तरमा पछाडिको अङ्क 'द' आउने सालमा सम्पन्न हुँदै आएका छन्। पछिल्ला गणनाहरूमा विज्ञान र प्रविधिमा छिटोछिटो उल्लेख्य रूपमा भएको विकासले प्रभाव पार्दै आएको छ।
२०२८	पहिलो पटक जनगणनाको लगत कम्प्युटरका माध्यमले प्रशोधन गरियो।
२०३८	जनगणनाको गुणस्तर जाँचका लागि पहिलो पटक गणनोत्तर सर्वेक्षण गरियो।
२०४८	जातजातिअनुसारको जनसंख्या थाहा भयो। संविधानमा जनगणना उल्लेख भएपछिको यो पहिलो जनगणना हो।
२०५८	नमूना छनोट विधि मिसाएर जनगणना गरियो। केही जिल्लामा माओवादी विद्रोहको विपरीत प्रभाव पऱ्यो। पहिलो पटक राष्ट्रिय दिवसको रूपमा जनगणना दिवस मनाइयो।
२०६८	यसले नेपालको जनगणना इतिहासमा सय वर्ष पूरा गर्‍यो। यसमा पनि नमूना छनोट विधि मिसाइयो। पहिलो पटक पशुपक्षीको पूर्ण गणना भएको थियो।
२०७८	जनगणनाको इतिहासमा १२ औँ र देशमा संघीय लोकतान्त्रिक प्रणाली लागू भएपछिको पहिलो जनगणना

	हो। यसपटक सबै विषयको पूर्ण गणना भयो। साथै सामुदायिक विवरण समेत संकलन गरिएको थियो। कोभिडको महामारीले गर्दा मुख्य प्रश्नावली भने स्थलगत कार्य पहिले निर्धारित मिति (असार १ देखि १५ सम्म) को सट्टा कार्तिक २५ देखि मार्ग (मंसिर) ९ सम्म सञ्चालन भएको थियो।
--	---

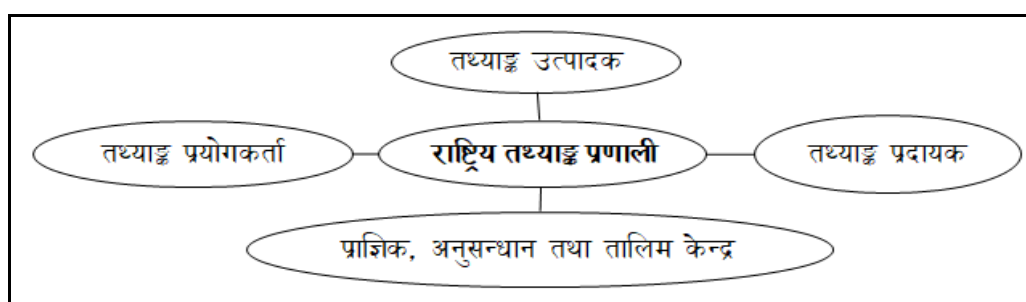
साभार: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, थापाथली, काठमाडौंको जनगणना विशेष प्रकाशन 'नेपालमा जनगणना'

१६.४ नेपालको तथ्याङ्क प्रणाली र यसका अङ्गहरू

सुरुका दिनहरूमा परम्परागत केन्द्रीकृत प्रणालीबाट नेपालको तथ्याङ्क प्रणाली स्थापित भएको भए तापनि हाल नेपालको संविधानले स्पष्ट रूपमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकार सूचीमा छुट्टाछुट्टै तथ्याङ्कीय क्रियाकलापको जिम्मेवारी प्रदान गरेबमोजिम विकेन्द्रित रूपमा तथ्याङ्कीय गतिविधिहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। तसर्थ हाल नेपालको तथ्याङ्क प्रणाली तेर्सो (Horizontal) र ठाडो (Vertical) दुवै किसिमले विकेन्द्रित रूपमा सञ्चालित छ। सोही बमोजिम तथ्याङ्क ऐन, २०७९ तथा नियमावली, २०८० लागू भइसकेको अवस्था छ।

नेपालको संविधानको अनुसूची ५, ६ र ८ मा क्रमशः संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको तथ्याङ्कीय अधिकारहरूको सूची तोकिदिएको छ। यस अवस्थामा तीनवटै सरकारमा तथ्याङ्कीय गतिविधि विस्तार हुँदै गएको र सरकारी, अर्धसरकारी, गैर सरकारी, निजी क्षेत्र तथा अनुसन्धानकर्ता, सञ्चार जगत, नागरिक समाज लगायत सर्वाङ्गीण खाँचो र चासोको विषय भएकोले तथ्याङ्कको माग दिनानुदिन बढ्दै गइरहेको छ। यस परिप्रेक्ष्यमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीलाई थप प्रभावकारी र परिष्कृत बनाउँदै सबल र सक्षम प्रणालीको रूपमा स्थापित गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ। यसका लागि यस प्रणालीका अभिन्न अङ्गहरूका बारेमा सामान्य जानकारी राख्नु सान्दर्भिक हुन्छ। तलको चित्रमा प्रस्तुत गरिएबमोजिम राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीका मुख्यगरी चारवटा प्रमुख अङ्गहरू रहेका हुन्छन्। तथ्याङ्क प्रदायकहरू तथ्याङ्कका श्रोत हुन्। जस्तै: व्यक्ति, घरपरिवार, प्रतिष्ठान, संघ संस्था आदिले आफू र आफूसँग सम्बन्धित विवरणमार्फत् तथ्याङ्क प्रदान गरिरहेका हुन्छन् भने यस्ता तथ्याङ्क प्रदायकबाट सूचना संकलन गरेर तथ्याङ्क उत्पादकहरूले तथ्याङ्क उत्पादन गरिरहेका हुन्छन्। यसरी उत्पादित तथ्याङ्कको प्रयोग सम्बन्धित प्रयोगकर्ताहरूले गर्दछन्। सरकारी तथा अर्धसरकारी निकाय जस्तै: राष्ट्रिय योजना आयोग, विभिन्न विषयगत मन्त्रालय तथा मातहतका संस्थाहरू, संवैधानिक निकाय, स्थानीय सरकारलगायत राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था, निजी क्षेत्र, अनुसन्धानकर्ता, अध्येता, विद्यार्थी, पत्रकार, नागरिक समाज र सर्वसाधारण नागरिकसमेत तथ्याङ्कका प्रमुख प्रयोगकर्ता हुन्। यसैगरी तथ्याङ्क प्रणालीको अर्को प्रमुख अङ्गका रूपमा विश्वविद्यालय, क्याम्पस, अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्रलाई लिन सकिन्छ। यस्ता निकाय तथा केन्द्रहरूले तथ्याङ्क विकासका लागि अध्ययन अनुसन्धानमार्फत् तथ्याङ्कको उत्पादन, व्यवस्थापन, प्रसार तथा प्रयोगका विविध विषयमा निरन्तर पृष्ठपोषण गरिरहेका हुन्छन्। यसरी तथ्याङ्क प्रणालीका यी चारवटै अङ्गहरूले एक आपसमा परस्पर अन्तरसम्बन्धित र परिपूरक हुँदै बलियो तथ्याङ्क प्रणालीको स्वरूप निर्धारण गरेका हुन्छन्।

चित्र: तथ्याङ्क प्रणाली र यसका अङ्गहरू

१६.५ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङसम्बन्धी विवरण

यस उप-खण्डमा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङको परिचय, स्वीकृत दरबन्दी विवरण, सांगठनिक संरचना, कार्यहरू, नागरिक बडापत्रसम्बन्धी जानकारी प्रस्तुत गरिएको छ।

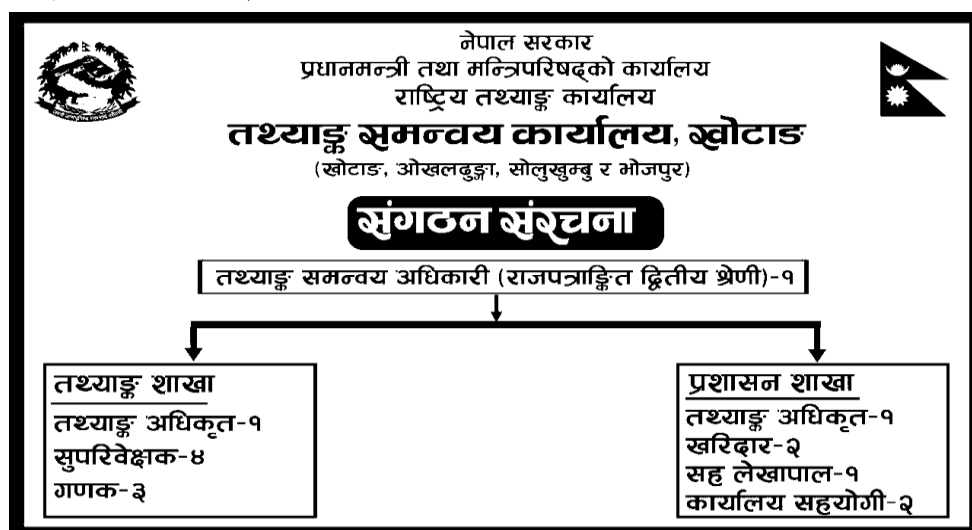
१६.५.१ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङको परिचय

नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्को मिति २०८०/०९/१२ को निर्णयअनुसार प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय अन्तर्गत रहेको राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको मातहतका साविक ३३ वटा तथ्याङ्क कार्यालयहरू खारेजी भई १८ ओटा तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयहरूको स्थापना भएको (१८ ओटा तथ्याङ्क कार्यालयको नाम, कार्य क्षेत्रसम्बन्धी विवरण अनुसूची-१ मा दिइएको छ) र सो मध्ये एकको रूपमा यस तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङको स्थापना भएको हो। यस कार्यालय खोटाङ जिल्लाको दिक्तेलरुपाकोटमझुवागढी नगरपालिकामा रहेको छ। मुलुकको विकासको नीति तथा योजना निर्माणका लागि आवश्यक तथ्य तथ्याङ्क संकलन तथा अन्य तथ्याङ्कीय गतिविधिहरू संचालन गर्ने भूमिका खेल्ने कार्यालयको रूपमा स्थापित यस कार्यालयको कार्य क्षेत्र खोटाङ, ओखलढुङ्गा, भोजपुर र भोजपुर गरी चार जिल्ला रहेको छ।

१६.५.२ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङको स्वीकृत दरबन्दी विवरण

क्र.सं.	पद	सेवा	समूह	श्रेणी	संख्या
१	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क	रा.प.द्वितीय प्राविधिक	१
२	तथ्याङ्क अधिकृत	आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क	रा.प.तृतीय प्राविधिक	२
३	सुपरिवेक्षक	आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क	रा.प.अन.प्रथम प्राविधिक	४
४	गणक	आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	तथ्याङ्क	रा.प.अन.द्वितीय प्राविधिक	३
५	सह-लेखापाल	नेपाल प्रशासन	लेखा	रा.प.अन.द्वितीय	१
६	खरिदार	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	रा.प.अन.द्वितीय	२
७	कार्यालय सहयोगी	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	श्रेणीविहीन	२
जम्मा					१५

१६.५.३ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङको सांगठनिक संरचना

१६.५.४ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङबाट सम्पन्न हुने मुख्य-मुख्य कार्यहरू

- ✎ वार्षिक राष्ट्रिय लेखासम्बन्धी तथा त्रैमासिक राष्ट्रिय लेखा र मूल्य सूचकाङ्कसम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन,
- ✎ राष्ट्रिय जनगणना (प्रत्येक दश वर्षमा) तथा राष्ट्रिय कृषिगणना (प्रत्येक दश वर्षमा) को फिल्ड कार्य सञ्चालन,
- ✎ आर्थिक गणना (प्रत्येक पाँच वर्षमा) तथा औद्योगिक प्रतिष्ठान गणना (प्रत्येक पाँच वर्षमा) को फिल्ड कार्य सञ्चालन,
- ✎ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको निर्देशनमा विभिन्न सर्वेक्षण तथा गणनामा सहयोग,
- ✎ जिल्लास्तरमा तथ्याङ्कीय सचेतनाको लागि विभिन्न गोष्ठी तथा कार्यक्रम सञ्चालन,
- ✎ कार्यक्षेत्र भित्रका जिल्लाहरूको विकास योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन जस्ता कार्यहरूका लागि आवश्यक पर्ने तथ्याङ्कको उपलब्धताको मूल्यांकन गरी सहयोग एवं समन्वय गर्ने,
- ✎ जिल्लास्तरीय तथ्याङ्क विकास कार्यक्रम निर्माण गरी केन्द्रमा पठाउने तथा तथ्याङ्कीय क्रियाकलापहरूको समन्वय गर्ने,
- ✎ विभिन्न स्थानीय तहहरूमा तथ्याङ्कीय गतिविधि सञ्चालन तथा वार्षिक कार्यक्रममा निर्धारण भएका अन्य कार्यहरू।

१६.५.५ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयको स्थापना कालदेखि हालसम्मका कार्यालय प्रमुखहरूको नामावली

क्र. सं.	पद	कार्यालय प्रमुखको नाम थर	अवधि	
			देखि	सम्म
१.	नि. तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	सन्तोष कोइराला	२०८१.०४.०१	२०८१.१२.०६
२.	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	विकाश मल्ल	२०८१.१२.०७	हालसम्म

१६.५.६ हाल (२०८२ भाद्र) कार्यरत कर्मचारीहरूको नामावली विवरण

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ देखि स्थापना भएको यस तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङमा कार्यरत कर्मचारीको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

क्र.सं.	पद	कर्मचारीको नाम थर	ठेगाना	नियुक्ति मिति
१	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी	विकाश मल्ल	भक्तपुर नगरपालिका-२, भक्तपुर	२०८१.१०.२६
२	तथ्याङ्क अधिकृत	विमलकुमार यादव	शहिदनगर नगरपालिका-६, धनुषा	२०६८.०२.१३
३	तथ्याङ्क अधिकृत	सन्तोष कोइराला	विराटनगर महानगरपालिका-६, मोरङ	२०७६.०५.२५
४	सुपरिवेक्षक	सुवाश राई	खोटेहाड गाउँपालिका-५, खोटाङ	२०६९.०९.०१
५	खरिदार	नारायण राई	लेटाङ नगरपालिका -९, मोरङ	२०७४.१२.०४
६	खरिदार	मनोज दंगाल	कमल गाउँपालिका-७, झापा	२०७४.१२.०४
७	सह-लेखापाल	दिनेश खत्री	दि.रु.म. नगरपालिका-१, खोटाङ	२०८१.०२.१४
८	कार्यालय सहयोगी पाँचौ	लक्ष्मीप्रसाद मोक्तान	भोजपुर नगरपालिका-५, भोजपुर	२०५०.०५.१०
९	कार्यालय सहयोगी (करार)	पन्नादेवी आचार्य	दि.रु.म. नगरपालिका-१, खोटाङ	२०८१.१०.१३

१६.५.७ तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय खोटाङबाट जारी भएको नागरिक बडापत्र

 नेपाल सरकार प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ (खोटाङ, ओखलढुङ्गा, सोलुखुम्बु र भोजपुर) नागरिक बडापत्र						
क्र. सं.	प्रदान गरिने सेवा र कार्य विवरण	कार्य प्रक्रिया	लाग्ने समय	लाग्ने दस्तुर	जिम्मेवार/सम्बन्धित शाखा	अन्तिम निर्णय गर्ने पदाधिकारी
१.	तथ्याङ्क संकलन, संग्रह, प्रशोधन र विश्लेषण	- तालुक निकायबाट छानिएको क्षेत्रमा गई प्राप्त निर्देशन अनुसारको विधि प्रयोग गरी तथ्याङ्क संकलन र संग्रह गरिने, - संकलन गरिएका तथ्याङ्कको प्रभावकारी रूपमा प्रशोधन, विश्लेषण, प्रविष्टि गरी सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन गरिने ।	निर्धारित समयभित्र	-	प्राविधिक र प्रशासन	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी
२.	तथ्याङ्कीय, प्रशासनिक तथा आर्थिक अभिलेखन	- नियमित रूपमा तालुक निकायको निर्देशनमा संकलन, संग्रह, प्रशोधन र विश्लेषण गरी अन्तिम रूप दिइएको तथ्याङ्कको दिगोपन कायम हुने गरी अभिलेख राखिने, - दैनिक प्रशासनिक तथा आर्थिक कार्यसम्पादनका महत्वपूर्ण कागजातहरूको आवश्यकताका आधारमा अभिलेख राखिने ।	प्रचलित कानून र कार्यविधि बमोजिम	-	प्रशासन, प्राविधिक र लेखा	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी
३.	तथ्याङ्क प्रकाशन तथा वितरण (हार्ड तथा सफ्ट कपी)	- निःशुल्क वितरणका लागि छुट्याइएका प्रकाशनहरू सेवाग्राही र निकायको आवश्यकताको आधारमा र तालुक निकायको निर्देशन बमोजिम वितरण गरिने ।	माग भएको दिन तुरुन्त	प्रकाशनको प्रकृति अनुसार	प्रशासन र प्राविधिक	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी
४.	पुस्तकालय सेवा	- पुस्तकालय प्रयोगसम्बन्धी कार्यालयको नियमानुसार अध्ययन गर्न दिइने ।	कार्यालय समयभित्र	निःशुल्क	प्रशासन र प्राविधिक	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी
५.	जिल्लास्तरीय तथ्याङ्कीय सचेतना तथा तथ्याङ्कीय गतिविधिको समन्वय	- कार्य क्षेत्रका जिल्लाभित्रका सरोकारवाला निकाय तथा तथ्याङ्क प्रयोगकर्ताहरूबीच गोष्ठी, अन्तर्क्रियाको माध्यमबाट समन्वय गरिने ।	आवश्यकता र प्राथमिकता अनुसार	-	प्रशासन, प्राविधिक र लेखा	तथ्याङ्क समन्वय अधिकारी

द्रष्टव्यः १. कार्यालयबाट प्रदान गरिने सेवासम्बन्धी गुनासो सुनुवाइको लागि गुनासो सुन्ने अधिकारीको व्यवस्था गरिएको ।
 २. थप जानकारी तथा सम्पर्कको लागि कार्यालयको फोन नम्बरः ०३६-५९०९०४, ईमेल ठेगानाः scokhotang104@gmail.com

अनुसूची-१

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालयहरूको कार्यालय रहने स्थान, कार्य क्षेत्र र समन्वय गर्नुपर्ने स्थानीय तह संख्या

क्र. स.	प्रदेश	कार्यालय रहने स्थान	कार्य क्षेत्र		समन्वय गर्नुपर्ने स्थानीय तहको संख्या
			जिल्लाको नाम	जिल्ला संख्या	
१	कोशी	विराटनगर, मोरङ	मोरङ, सुनसरी, उदयपुर, धनकुटा, तेह्रथुम, संखुवासभा	६	६०
२	कोशी	इलाम, इलाम	इलाम, पाँचथर, ताप्लेजुङ, झापा	४	४२
३	कोशी	दिक्तेल, खोटाङ	खोटाङ, ओखलढुङ्गा, भोजपुर, भोजपुर	४	३५
४	मधेश	जनकपुर, धनुषा	धनुषा, सप्तरी, सिराहा, महोत्तरी	४	६८
५	मधेश	वीरगञ्ज, पर्सा	पर्सा, बारा, रौतहट, सर्लाही	४	६८
६	बागमती	हेटौंडा, मकवानपुर	मकवानपुर, चितवन, सिन्धुली	३	२६
७	बागमती	धुलिखेल, काभ्रेपलाञ्चोक	काभ्रेपलाञ्चोक, सिन्धुपाल्चोक, रामेछाप, दोलखा	४	४२
८	बागमती	काठमाडौँ, काठमाडौँ	काठमाडौँ, ललितपुर, भक्तपुर, धादिङ, नुवाकोट, रसुवा	६	५१
९	गण्डकी	पोखरा, कास्की	कास्की, तनहुँ, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)	३	२३
१०	गण्डकी	गोरखा, गोरखा	गोरखा, लमजुङ, मनाङ	३	२३
११	गण्डकी	बागलुङ, बागलुङ	बागलुङ, स्याङ्जा, पर्वत, म्याग्दी, मुस्ताङ	५	३९
१२	लुम्बिनी	भैरहवा, रुपन्देही	रुपन्देही, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम), कपिलवस्तु	३	३३
१३	लुम्बिनी	तानसेन, पाल्पा	पाल्पा, गुल्मी, अर्घाखाँची	३	२८
१४	लुम्बिनी	घोराही, दाङ	दाङ, बाँके, बर्दिया, रोल्पा, प्युठान, रुकुम (पूर्वी भाग)	६	४८
१५	कर्णाली	विरेन्द्रनगर, सुर्खेत	सुर्खेत, सल्यान, जाजरकोट, रुकुम (पश्चिम भाग), दैलेख	५	४३
१६	कर्णाली	खलङ्गा, जुम्ला	जुम्ला, मुगु, कालिकोट, हुम्ला, डोल्पा	५	३६
१७	सुदुर पश्चिम	धनगढी, कैलाली	कैलाली, कञ्चनपुर, डडेल्धुरा, बैतडी, बझाङ, दार्चुला	६	६०
१८	सुदुर पश्चिम	दिपायल, डोटी	डोटी, अछाम, बाजुरा	३	२८
जम्मा				७७	७५३

सन्दर्भ सामग्रीहरू

१. राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजा प्रतिवेदनहरू, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, थापाथली काठमाडौं।
२. टेम्केमैयुङ गाउँपालिका, भोजपुरको परिचयात्मक विवरणसहितको जनसांख्यिक प्रतिवेदन, (तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ)।
३. www.nsonline.gov.np
४. www.censusnepal.cbs.gov.np
५. www.agricensusnepal.gov.np

केही शब्दावली र तिनका पूरा रूप

गापा- गाउँपालिका	नपा- गाउँपालका
गाविस- गाउँ विकास समिति	वि.सं.- विक्रम सम्बत्
किमि- किलोमिटर	हे.- हेक्टर
WASH- Water, Sanitation and Hygiene	RM- Rural Municipality
दि.रु.म.- दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी	घ.र.शू.- घरजग्गा रजिस्ट्रेशन शुल्क
NSIC - Nepal Standard Industrial Classification (नेपालस्तरीय औद्योगिक वर्गीकरण)	

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङको अनुरोध

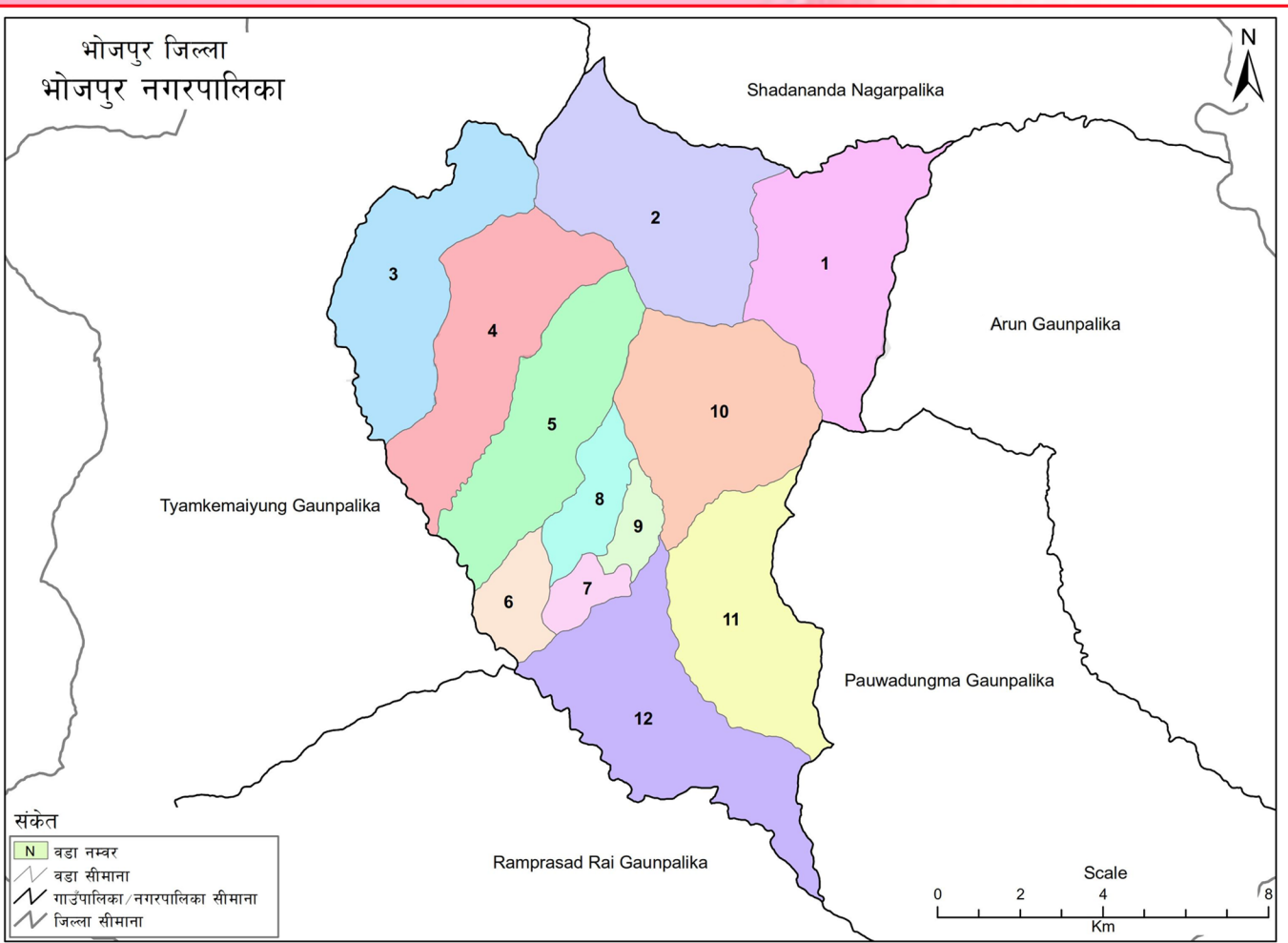
अनुरोध

यथार्थ तथ्याङ्कले मुलुकको आर्थिक विकास तथा योजना निर्माणमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने भएकोले राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय र यस कार्यालयबाट समय-समयमा सञ्चालन गरिने गणना, सर्वेक्षण र लगत सूची संकलन कार्यका लागि खटिई आउने कर्मचारीहरूलाई सत्य विवरणहरू उपलब्ध गराई मुलुकको सर्वाङ्गीण विकासमा सहयोग गर्नु हुन हार्दिक अनुरोध छ। तपाईंले उपलब्ध गराउनु भएको तथ्याङ्क तथा विवरणहरू तथ्याङ्क ऐन, २०७९ बमोजिम गोप्य रहने र केवल तथ्याङ्कीय प्रयोजनका लागि मात्र एकीकृत रूपमा प्रयोग हुने छन्।

साथै यस कार्यालय तथा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको तथ्याङ्कीय प्रकाशनहरूमा भएका कुनै विषयमा जानकारी तथा गुनासोको लागि कार्यालयको फोन नम्बर ०३६-५९०९०४, ईमेल ठेगाना scokhotang104@gmail.com मा सम्पर्क गरी आवश्यक पृष्ठपोषणका लागि समेत अनुरोध छ।

- तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ

भोजपुर जिल्ला
भोजपुर नगरपालिका

स्रोत: स्थलरूप नक्सा (स्केल १:२५०००/१:५००००), नापी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
LLRC, 2016

भोजपुर नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन

भोजपुर नगरपालिका-१२ स्थित ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल टक्सार बजार

नेपाल सरकार
प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय

तथ्याङ्क समन्वय कार्यालय, खोटाङ

(खोटाङ, ओखलढुङ्गा, सोलुखुम्बु र भोजपुर)

फोन: ०३६-५५०१०८, ईमेल: scokhotang104@gmail.com